

Agatha Christie

Vražda Rogera Acroyda

1. KAPITOLA

Doktor Sheppard snídá

Paní Ferrarová zemřela ve čtvrtek v noci z 16. na 17. září. Už jsem jí nemohl pomoci. Byla již několik hodin mrtvá, když ji našli.

Pár minut po deváté už jsem byl zase doma. Odemkl jsem dveře a schválně jsem se chvíli zdržel v předsíni při odkládání klobouku a pláště, jimiž jsem se moudře vyzbrojil proti rannímu chladu. Přiznám se, že jsem byl značně rozčilen a znepokojen. Nehodlám tvrdit, že jsem už tehdy předvídal události příštích týdnů. To rozhodně ne. Ale můj instinkt mi pravil, že se schyluje k bouři. Z jídelny vlevo se ozýval cinkot šáleků a suchý kašel mé sestry Karolíny. "To jsi ty, Jamesi?" zavolala na mne.

Zbytečná otázka, protože kdo jiný by to mohl být? Přiznávám se, že důvodem mého krátkého zdržení byla právě moje sestra Karolína. Jak praví pan Kipling v Knize džunglí, je heslem čeledi mangust: "Jdi a zjisti, co je." Kdyby si měla Karolína někdy zvolit erb, navrhoval bych rozhodně obraz tohoto zvířátka. První část hesla by bylo možno vypustit. Karolína totiž dokáže zjistit spoustu věcí, zatímco přitom sama klidně sedí doma. Bůh ví, jak to dělá, ale je to tak. Předpokládám, že na to má zvláštní soukromou zpravodajskou službu, složenou ze služebných a místních obchodníků. Ven vychází nikoli proto, aby informace sbírala, nýbrž aby je šířila. A v tom je na slovo vzatá odbornice. Právě tato její vlastnost byla nyní důvodem mých rozpaků. Cokoli teď řeknu Karolíně o smrti paní Ferrarové, stane se do půl hodiny obecným majetkem. Jako lékař se přirozeně snažím zachovávat diskrétnost. Proto jsem si zvykl před sestrou pokud možno zatajovat jakékoli informace. Obvykle stejně na všechno přijde sama, ale já mám alespoň morální uspokojení z toho, že vina není v žádném případě na mně.

Manžel paní Ferrarové zemřel asi tak právě před rokem a Karolína od té doby tvrdí naprosto nepodloženě, že ho otráвила vlastní manželka. Odmítá mé opětovné

ujišťování, že Ferrars zemřel na akutní gastritidu, k níž ještě přispěl jeho zvyk nepřiměřeného požívání alkoholických nápojů. Příznaky gastritidy a otravy arzenikem jsou sice dosti podobné, ale Karolína vychází při svém obvinění ze zcela jiných předpokladů.

"Stačí se na ni podívat," řekla mi jednou. Paní Ferrarová, ač už nikoli nejmladší, byla velice půvabná dáma, oblékala se velice dobře, i když prostě - ale kolik žen se tak obléká v Paříži, a ještě není nikde psáno, že by musely otrávit svého manžela.

Když jsem tak otálel v předsíni a hlavou mi táhly podobné myšlenky, ozval se Karolínin hlas znovu: "Prosím té, Jamesi, co to tam děláš? Pojď se radši nasnídat!"

"Už jdu, Karolíno!" odpověděl jsem honem. "Věšel jsem si jen kabát."

"Za tu dobu bys byl stačil pověsit deset kabátů." Měla pravdu, to jsem mohl. Vstoupil jsem do jídelny, dal jsem Karolíně obvyklý

náznak pusy na tvář a usedl k vejším na slanině. Slanina už byla vychladlá.

"Volali tě nějak brzy," poznamenala Karolína.

"Ano," řekl jsem. "Z King's Paddocku. K paní Ferrarové."

"Já vím," řekla má sestra.

"Jak to víš?"

"Anny mi to říkala."

Anny je naše služebná. Hodná holka, ale moc toho napovídá.

Nastala odmlka. Jedl jsem dál vajíčka na slanině. Sestřin tenký nos se mírně zachvěl na špičce, což je u ní známkou zvýšeného zájmu nebo vzrušení.

"A co?" zeptala se.

"Konec. Nedalo se nic dělat. Asi zemřela ve spánku."

"Já vím," řekla opět moje sestra.

Tentokrát mě to dopálilo. "To nemůžeš vědět," osopil jsem se na ni. "Sám jsem to zjistil až na místě a ještě jsem to nikomu neřekl. Jestli to Anny ví, musí být jasnovidka."

"To mi neříkala Anny. Říkal to mlékař. A ten to měl od Ferrarsovic kuchařky." Jak už jsem řekl, Karolína nemusí nikam chodit pro informace. Sedí si doma a informace přicházejí samy k ní.

Karolína pokračovala: "Na co umřela? Bylo to od srdce?"

"To mlékař neříkal?" zeptal jsem se sarkasticky.

Ale kampak se sarkasmem na Karolínu. Ta bere všechno smrtelně vážně a podle toho odpovídá.

"On to totiž nevěděl," odpověděla mi.

Koneckonců se to Karolína musí dříve nebo později stejně dovědět. Ať se to tedy raději dozví ode mne. "Umřela po požití nadměrné dávky veronalu. Poslední dobou ho užívala proti nespavosti. Asi si ho vzala omylem moc najednou."

"Nesmysl," řekla Karolína okamžitě. "Vzala si ho schválně. Nic mi nevykládej." Je zvláštní, že když jste tajně přesvědčeni o něčem, co nechcete přiznat, a někdo jiný takovou domněnku vysloví, začnete ji zuřivě popírat. Ihned jsem rozhořčeně spustil:

"To jsi celá ty! Hned ze všeho děláš ukvapené závěry. Proč by se proboha měla paní Ferrarsová zasebevraždit? Jako mladá, zdravá a bohatá vdova měla celý život před sebou. To je absurdní!"

"Vůbec ne. I ty sis mohl všimnout, že byla poslední dobou nějaká divná. Asi tak posledního půl roku. Vypadala doslova uštvane. A právě jsi řekl, že nemohla spát."

"Jaká je tedy tvoje diagnóza?" otázal jsem se chladně. "Nešťastná láska?" Moje sestra zavrtěla hlavou. "Svědomí," řekla přímo s rozkoší.

"Svědomí?"

"Ano. Nikdy jsi mi nechtěl věřit, když jsem ti říkala, že otrávila svého muže. Tak teď jsem o tom přesvědčená tím víc."

"Neuvažuješ právě logicky," namítl jsem. "Když je nějaká ženská schopná spáchat vraždu, bývá i dost chladnokrevná na to, aby se pak klidně těšila z plodů svého zločinu bez takových slabomyslných projevů sentimentality, jako jsou výčitky svědomí."

Karolína zavrtěla hlavou. "Takové ženské jistě existují, ale paní Ferrarsová k nim nepatřila. Byla učiněné klubko nervů. Manžela zabila čistě z pudu sebezáchovy, protože nesnášela jakékoli utrpení, a manželka člověka, jako byl Ashley Ferrars, musela nepochybně hrozně zkoušet."

Přikývl jsem.

"A od té doby ji ten zločin pronásledoval. Nemohu si pomoci, ale mně je jí líto."

Pochybuji, že bylo někdy Karolíně paní Ferrarsové líto, dokud byla naživu. Teď, když odešla tam, kde se (patrně) nenosí šaty z Paříže, je Karolína ochotná projevít trochu toho soucitu a pochopení. Rázně jsem prohlásil, že je to všechno nesmysl. Řekl jsem to o to rázněji, že jsem s ní tajně alespoň částečně souhlasil. Nesporné bylo, že se Karolína dopídila pravdy jen jakýmsi geniálním dohadem. A v tom jsem ji nehodlal podporovat. Pak by chodila a všude vykládala své názory a lidi by si mohli myslet, že to dělá na základě lékařských faktů, které má ode mne. Je s ní těžký život.

"Nesmysl," odsekla Karolína na moje námitky. "Uvidíš. Vsadím se, že nechala dopis, ve

kterém se ke všemu přiznává."

"Žádný dopis nenechala," uklouzlo mi a netušil jsem, do čeho se tímto přiznáním dostanu.

"Vida," řekla Karolína. "Tak ty ses na to ptal? Tak si myslím, Jamesi, že jsi potají stejného názoru jako já? Ty jeden filuto!"

"Možnost sebevraždy nelze ovšem vyloučit," řekl jsem, abych jí zacpal pusou.

"Bude svolána koronerova porota?"

"Možná. uvidíme. Když budu moci s určitostí prohlásit, že jsem přesvědčen o tom, že nadměrnou dávkou drogy požila nedopatřením, bude možno se obejít i bez koronerovy poroty."

"A jsi o tom plně přesvědčen?" zeptala se má sestra hbitě. Neodpověděl jsem, ale vstal jsem od stolu.

2. KAPITOLA

Obyvatelé městečka King's Abbot

Než budu dál popisovat, co jsem řekl Karolíně a co Karolína řekla mně, měl bych se alespoň letmo zmínit o tom, co nazývám našim zdejším místopisem. Naše městečko King's Abbot je, jak se domnívám, městečko jako každé jiné. Naše nejbližší větší město je Cranchester, vzdálený devět mil. Máme tu velkou železniční stanici, malý poštovní úřad a dva obchody se smíšeným zbožím, které

si navzájem konkurují. Fyzicky zdatní příslušníci mužského pohlaví odcházejí

sice většinou v mladém věku, zato jsme bohatí na neprovdané dámy a na důstojníky ve výslužbě. Naše záliby a zábavy lze shrnout jediným slovem: klepy. Máme tu také jen dvě větší usedlosti. Jedna z nich se jmenuje King's Paddock a paní Ferrarsová ji zdědila po manželovi.

Druhá se jmenuje Fernly Park a patří

Rogeru Ackroydovi. Ackroyd mě vždycky zajímal tím, že vypadá tak neuvěřitelně přesně jako velkostatkář, jak ani žádný velkostatkář nikdy vypadat nemůže. Připomíná mi onoho brunátného muže v loveckém úboru, který se vždycky objevil v prvním jednání každé staré operety, jehož dějištěm byla náves. Zpíval obvykle o tom, jak pojedou do Londýna. Dneska máme muzikály a velkostatkáři vyšli z módy. Ovšem Ackroyd ve skutečnosti není velkostatkář, nýbrž vysoce úspěšný výrobce kol (nebo něčeho podobného). Je to muž asi padesátiletý, červenolící a přívětivý. Je jedna ruka s naším panem vikářem, štědře přispívá na farní fondy (ačkoli se o něm říká, že je v soukromí velice skoupý), podporuje finančně kriketové zápasy, kluby mladých a různá zařízení pro válečné invalidy. Zkrátka, je duší našeho poklidného městečka King's Abbot.

Když bylo Rogeru Ackroydovi jedenadvacet let, zamiloval se do krásné ženy asi o pět let starší, než byl sám. Jmenovala se Patonová a byla vdova s jedním dítětem. Toto manželství trvalo jen krátce a nebylo šťastné. Řečeno bez obalu, paní Ackroydová byla alkoholička. Do čtyř let po svatbě se dokázala upít k smrti.

V letech, která pak následovala, neprojevil Ackroyd nejmenší chuť se znovu o manželství pokusit. Chlapci, kterého měla paní Ackroydová z prvního manželství, bylo teprve sedm let, když mu matka zemřela. Dnes je mu pětadvacet. Ackroyd se k němu vždycky choval jako k vlastnímu a podle toho ho vychovával. Ale chlapec byl divoký a neustále působil svému otčimovi starosti a nepříjemnosti. Přesto tady máme všichni Ralfa Patona rádi. Je to takový hezký hoch.

Jak už jsem řekl, tady u nás si rádi poklepáme. Všichni si brzy všimli, že se Ackroyd a paní Ferrarsová náramně sprátelili. Po smrti jejího muže se sblížili ještě víc. Byli vídání spolu stále častěji a všeobecně se mělo za to, že po uplynutí období smutku se paní Ferrarsová stane paní Ackroydovou. Takové řešení

se jevilo jako zvlášť vhodné. Vědělo se, že Ackroydová manželka se upila k smrti. Ashley Ferrars byl opilec už dávno před svou smrtí. Bylo proto docela na místě, aby se tyto dvě oběti

alkoholismu vzájemně odškodnily za vše, co vytrpěly ve svém předešlém manželství.

Ferrarsovi se sem přestěhovali asi před rokem, kdežto Ackroyd byl středem místních klepů už hezkou řádku let. Po dobu, co Ralf Paton dospíval, vystřídala se ve vedení Ackroydovy domácnosti celá řada hospodyní, z nichž postupně každá

se stala obětí značného podezření ze strany Karolíny a jejích přítelkyň. Bez přehánění mohu říci, že po dobrých patnáct let žilo celé městečko v přesvědčení, že se Ackroyd s některou ze svých hospodyní ožení. Poslední z nich, obávaná dáma jménem slečna Russellová, vládla neomezeně po celých pět let, což bylo dvakrát tolik, než se podařilo kterékoliv její předchůdkyni. Panuje mínění, že nebýt příchodu paní Ferrarsové, Ackroyd by byl sotva unikl. Přispěl k tomu i neočekávaný příjezd Ackroydovy ovdovělé švagrové a její dcery z Kanady. Tato paní Ackroydová, vdova po Ackroydově nezvedeném mladším bratru Cecilovi, se usadila na Fernly a podle Karolíny se jí podařilo odsunout slečnu Russellovou na patřičné místo.

Nevím sice, co takové "patřičné místo" přesně znamená - zní to tak mrazivě a nehostinně - ale vím, že od té doby chodí slečna Russellová se stisknutými rty a na nich s něčím, co nemohu nazvat jinak než nakyslým úsměvem, a že projevuje kromobyčejnou soustrast s "ubohou paní Ackroydovou, která je závislá na almužně

bratra svého manžela. A to bývá trpký chlebiček, že? To já bych si připadala hrozně uboze, kdybych si sama nevydělávala na živobytí." Nevím, jaký byl názor paní Ackroydové na případ paní Ferrarsové, když se stal předmětem tolika dohadů. Rozhodně měla zájem na tom, aby se Ackroyd neženil. Kdykoli se setkala s paní Ferrarsovou, byla na ni roztomilá - ba přímo přelíbezná. Karolína ovšem tvrdí, že to vůbec nic neznamená. A pak nastalo přeskupení v kaleidoskopu. Z poklidných úvah o vhodném svatebním daru jsme byli vrženi přímo do tragédie.

Takové a podobné úvahy mi táhly hlavou, když jsem mechanicky obcházel své pacienty. Neměl jsem mezi nimi žádný zajímavější případ, což bylo možná dobře, protože jsem se v myšlenkách neustále vracel k záhadné smrti paní Ferrarsové. Vzala si sama život? Ale kdyby tomu tak bylo, byla by snad přece po sobě nechala nějaké sdělení, co se chystá udělat. Podle mých zkušeností žena, která se rozhodne, že spáchá sebevraždu, obvykle cítí potřebu objasnit duševní

rozpoložení, které ji k tomu osudnému kroku vedlo. Chce být středem pozornosti. Kdy jsem ji viděl naposledy? Někdy víc než před týdnem. Tehdy se chovala normálně, vzhledem - zkrátka, vzhledem k okolnostem.

Pak jsem si najednou vzpomněl, že jsem ji viděl ještě jednou, ačkoli jsem s ní nemluvil, a to včera. Šla s Ralfem Patonem, což mě překvapilo, neboť jsem neměl tušení, že by mohl být v King's Abbot.

Myslel jsem totiž, že se definitivně nepohodl s otčímem. Skoro půl roku se tu neukázal. Ti dva šli bok po boku, hlavy těsně u sebe a ona mu něco velice vážně vykládala.

Myslím, že mohu směle říci, že právě v tomto okamžiku mě ovanula zlá předtucha. Zatím nic konkrétnějšího - jen nejasné tušení, jakým směrem se věci vyvíjejí. Tento včerejší vážný rozhovor Ralfa Patona a paní Ferrarsové ve mně zanechal velmi nepříjemný dojem.

Stále ještě jsem na to myslel, když jsem se náhle octl tváří v tvář Rogeru Ackroydovi.

"Shepparde!" zvolal, "právě s vámi jsem chtěl mluvit. To je strašné, co se stalo!"

"Tak vy už to víte?"

Ackroyd přisvědčil. Bylo zřejmé, že je to pro něho krutá rána. Jeho široké červené tváře jako by se propadaly. Z bodrého a zdravého muže zbyla jen troska.

"Je to horší, než si myslíte," řekl polohlasně. "Shepparde, já s vámi musím mluvit.

Nemohl byste teď jít se mnou?"

"To těžko. Musím ještě navštívit tři pacienty a od dvanácti mi zase začnou chodit do ordinace."

"Tak odpoledne - nebo víte co? Přijďte k nám na večeři. O půl osmé. Hodí se vám to?"

"Ano, to klidně stihnu. Děje se něco? Něco s Ralfem?" Ani nevím, proč jsem to řekl - ledaže to většinou bývá něco s Ralfem.

Ackroyd se na mne nechápavě podíval. A tu jsem si uvědomil, že se asi stalo něco opravdu vážného. Ještě nikdy jsem ho neviděl tak vzrušeného.

"S Ralfem?" řekl roztržitě. "Ale kdepak! Ralf je přece v Londýně - zatraceně!"

Tamhle jde slečna Ganettová a já s ní o té strašné události nechci mluvit. Tak dnes večer, Shepparde. O půl osmé."

Přikývl jsem. Ackroyd se otočil k odchodu. Mně ale nešlo do hlavy: Ralf že je v Londýně? Ale vždyť přece určitě byl v King's Abbotu ještě včera odpoledne. To by se byl musel vrátit do Londýna buď včera večer, nebo dnes časně ráno, ale Ackroydovo chování svědčilo o něčem docela jiném. Mluvil tak, jako by se tu Ralf už několik měsíců neukázal.

Neměl jsem čas o té věci dál přemýšlet. Slečna Ganettová má všechny charakteristické vlastnosti mé sestry Karolíny, ale chybí jí ona neomylná

jistota, s níž Karolína činí své bleskové závěry a která dodává jejím podivným kombinacím jistou velkorysost. Slečna Ganettová byla celá udýchaná a bez sebe zvědavostí.

Není to strašná tragédie s tou ubohou paní Ferrarsovou? Říká se, že prý už kolik let propadala drogám. Lidi jsou dneska tak zlí. A nejhorší na tom je, že v těch nesmyslných klepech bývá obyčejně zrníčko pravdy. Není přece kouře bez ohně. Říká se taky, že pan Ackroyd na to přišel a že zrušil jejich zasnoubení. Ona, slečna Ganettová, že to ví docela určitě. Já že bych to přirozeně měl vědět nejlíp - doktoři vždycky všechno vědí - jenže jakživi nic neprozradí. A přitom ze mě celou dobu nespouštěla svá ostrá očka, aby jí neušlo, jak na její

narážky reaguji. Naštěstí mě mé dlouhé soužití s Karolínou naučilo zachovávat kamenný výraz a mít vždy pohotově nějakou tu bezvýznamnou frázičku. Tentokrát jsem vyslovil své potěšení nad tím, že se slečna Ganettová s těmi nesmyslnými drby neztotožňuje. Považoval jsem to za docela zdařilý protiútok. Zaskočilo ji to, a než se stačila vzpamatovat, prošel jsem mimo. Domů jsem se vrátil zamyšlen. V čekárně na mě čekali pacienti. Už jsem myslel, že jsem s nimi hotov a že se budu moci před obědem ještě na chvíli podívat na zahradu, když jsem si všiml, že na mě čeká ještě jedna pacientka. Jak jsem zůstal poněkud překvapeně stát, vstala a přistoupila ke mně. Nevím, co mě tak překvapilo, leda to, že slečna Russellová obvykle působí dojmem čehosi skálopevného, co je povzneseno nad tělesné neduhy.

Ackroydova hospodyně je vysoká žena, hezká, ale jaksi uzavřená. Má přísný pohled a rty tak pevně stisknuté, že kdybych byl komornou nebo kuchyňskou, vzal bych do zaječích, kdykoliv bych jen zaslechl, že se blíží.

"Dobrý den, pane doktore," řekla slečna Russellová, "prosím vás, podívejte se mi tady na to koleno."

Podíval jsem se, ale přiznávám, že jsem pak nebyl o nic moudřejší než předtím. Slečna Russellová si stěžovala na jakési neurčité bolesti, a to způsobem tak málo přesvědčivým, že ženu méně počestnou bych byl podezřívával ze simulantství. Na okamžik mě napadlo, že si slečna Russellová to bolavé koleno vymyslela, aby ze mě vytáhla nějaké podrobnosti o smrti paní Ferrarsové, ale brzy jsem zjistil, že v tom jsem ji odhadl chybně. O tragédii se zmínila jen letmo, nic víc. Ale zřejmě se neměla k odchodu a zdálo se, že si potřebuje popovídat.

"Tak vám mnohokrát děkuju za to mazání, pane doktore," řekla konečně. "Ne že bych si myslela, že mi to nějak zvlášť pomůže."

Já jsem si to taky nemyslel, ale z povinnosti jsem se ohradil. Koneckonců, ublížit jí to

nemůže, a člověk musí hájit nástroje svého řemesla.

"Já na žádné medicíny nevěřím," řekla slečna Russellová a opovržlivě přelétla očima mou řadu lahviček. "Některé tyhle drogy nadělají spoustu zla. Jako třeba takový kokain."

"No, co se toho týče -"

"V lepší společnosti je velice rozšířený."

Slečna Russellová toho určitě ví o lepší společnosti daleko víc než já. Nepokusil jsem se s ní diskutovat.

"Ale povězte mi, pane doktore," řekla slečna Russellová, "co když tomu doopravdy někdo propadne. Může se vyléčit?"

Na podobné otázky nemohu odpovídat jen tak dvěma slovy. Udělal jsem jí o tom přednášku, kterou pozorně vyslechla. Pořád ještě jsem ji podezíral, že se chce něco dozvědět o paní Ferrarsově.

"Například takový veronal -" pokračoval jsem. Ale slečna Russellová se zřejmě o veronal nezajímala. Naopak, změnila předmět rozhovoru a zeptala se mě, zda existují jedy, které nelze vypátrat.

"Aha," řekl jsem, "mně se zdá, že čtete detektivky." Slečna Russellová přiznala, že je čte.

"Detektivka," řekl jsem, "se obvykle zakládá na existenci nějakého vzácného jedu - pokud možno jihoamerického původu, o němž dosud nikdo neslyšel - něčeho, čeho používá nějaký obskurní domorodý kmen k otravování šípů. Smrt nastává okamžitě a evropská věda nedokáže ten jed vystopovat. Měla jste na mysli něco takového?" S politováním jsem zavrtěl hlavou. "Obávám se, že nic takového neexistuje. Ovšem s výjimkou kurare." Pověděl jsem jí toho o kurare spoustu, ale ji zřejmě ani kurare nezajímalo. Zeptala se mě, jestli mezi svými drogami mám také kurare, a když jsem odpověděl záporně, zjevně jsem u ní klesl ve vážnosti. Prohlásila, že už musí jít, a jen jsem ji doprovodil ke dveřím, zazněl gong k obědu.

Nikdy bych nebyl do slečny Russellové řekl, že ráda čte detektivky. S velkým potěšením si představuji, jak slečna Russellová plísni komornou za nějaký přestupek, aby se vzápětí nato vrátila do svého pokoje a tam se uvelebila k další četbě "Záhady sedmé smrti" nebo něčeho podobného. 3. KAPITOLA

Muž, který pěstoval dýně

Při obědě jsem oznámil Karolíně, že budu večeřet u Ackroydových. Nic nenamítala, naopak:

"Výborně," řekla, "aspoň se dovíš, jak to bylo. Mimochodem, co je zase s Ralfem?"

"S Ralfem?" podivil jsem se. "Nic s ním není."

"Tak proč tedy bydlí u Tří divočáků, a ne doma ve Fernly?" Ani na okamžik jsem nezapochoval o pravdivosti Karolínina tvrzení, že se Ralf Paton ubytoval v místním hostinci. Stačilo mi, že to Karolína řekla.

"Ackroyd mi říkal, že je v Londýně," namítl jsem. Samým překvapením jsem zapomněl na své osvědčené pravidlo, abych nikdy sám od sebe žádné informace nepodával.

"Oh!" zvolala Karolína. Nos se jí chvěl, jak usilovně o tom přemýšlela. "Objevil se u Tří divočáků časně ráno," řekla, "a ještě pořád tam bydlí. Včera večer měl rande s nějakou dívkou."

To mě vůbec nepřekvapilo. Řekl bych, že Ralf odjakživa tráví většinu svých večerů s nějakou dívkou. Ale přece jen mi bylo divné, že podobné zábavě holduje v King's Abbotu a ne v Londýně.

"S některou servírkou z hostince?" zeptal jsem se.

"Právě že ne. Šel za ní někam ven. Nevím, kdo to je." (Jak trpké přiznání pro Karolínu!)

"Ale dovedu si to domyslet," pokračovala má nezdolná sestra. Trpělivě jsem čekal.

"Ta jeho sestřenice."

"Flora Ackroydová?" podivil jsem se.

Flora Ackroydová ve skutečnosti není s Ralfem Patonem vůbec příbuzná. Ale na Ralfa se všichni tak dlouho dívali jako na Ackroydova vlastního syna, že je samozřejmě považovali za bratrance a sestřenici.

"Flora Ackroydová," potvrdila má sestra.

"Ale tak proč za ní nešel do Fernly, když s ní chtěl mluvit?"

"Protože jsou tajně zasnoubeni," řekla Karolína s nesmírnou rozkoší. "Starý

Ackroyd o tom nechce ani slyšet, takže se musí scházet takhle tajně." Zdálo se mi, že Karolínina teorie má mnoho trhlin, ale zdržel jsem se a nevytkl jsem jí to. Odvedl jsem její pozornost nevinnou zmínkou o našem sousedovi. Sousední dům, vilu "Skřivánek", si nedávno najal jakýsi cizinec. Ke Karolínině

nesmírné nelibosti se jí nepodařilo vypátrat o něm nic víc než jen právě to, že je cizinec. Výzvědná služba dočista zklamala. Ten člověk si sice podle všeho objednává mléko, zeleninu a maso i občas nějakou tu rybu stejně jako my všichni, ale nikdo z lidí, jejichž úkolem je toto zboží dodávat, se zatím nic nedověděl. Prý se jmenuje nějak jako Porrot, což jako jméno zní dost neskutečně. Víme o něm jen to, že pěstuje dýně.

To však ještě není druh informace, po jakých se Karolína pídí. Ta by chtěla vědět, odkud je, zda je ženatý, jaká je nebo byla jeho žena, zda má děti, jak se jmenovala jeho matka za svobodna a tak dále. Řekl bych, že pasové dotazníky si musel vymyslet někdo velice podobný Karolíně.

"Milá Karolíno," řekl jsem, "nemůže být nejmenší pochyby o tom, čím ten člověk byl. Je to holič na penzi. Stačí se podívat na jeho kníry." Karolína se mnou nesouhlasila. Kdyby prý ten člověk byl holič, neměl by vlasy rovné, ale kudrnaté. Takové mají všichni holiči.

Uvedl jsem několik holičů, které jsem osobně znal a kteří měli vlasy rovné, ale Karolína se nedala přesvědčit.

"Já vůbec nevím, co si o něm mám myslet. Zeptala jsem se ho přímo, jestli je Francouz, a on mi řekl, že není - a nějak mi bylo trapné se dál vyptávat." Náš záhadný soused mě začal stále více zajímat. Někdo, kdo dokáže Karolíně

zacpat ústa a poslat ji domů s nepořízenou, to není jen tak ledakdo.

"Mám dojem," řekla Karolína, "že by mohl mít doma vysavač -" Zahlédl jsem jí na očích, jak ji napadlo, že by si mohla vysavač vypůjčit a přitom se něco nového dovědět.

Využil jsem situace a unikl do zahrady. Velice rád zahradničím. Právě jsem pilně vydloubával kořeny pampelišek z trávníku, když zazněl varovný výkřik, kolem ucha mi proletělo jakési těžké těleso a s odporným mlasknutím mi padlo k nohám. Byla to dýně!

Vztekle jsem zvedl hlavu. Za zdí vlevo ode mne se objevil obličej. Vejčitá

hlava, částečně pokrytá podezřele černými vlasy, pár obrovských knírů a pár bystrých očí. Ta tvář patřila našemu tajemnému sousedovi panu Porrotovi. Ihned se začal dlouze omlouvat: "Prosím tisíckrát za prominutí, monsieur. Bylo to neomluvitelné. Celé měsíce se už pokouším pěstovat dýně. A najednou mě přešla trpělivost. Popadnu tu největší a bum s ní přes zeď! Ted' se za to hanbím, monsieur, a hluboce se vám omlouvám."

Pod takovou záplavou omluv mě zlost chtě nechtě přešla. Vždyť mě ta nešťastná dýně ani nezasáhla. Jenom jsem upřímně doufal, že hod dýní není oblíbenou zábavou našeho nového přítele. S takovými zvyky bychom o něho jako o souseda příliš nestáli.

Ten podivný mužík jako by mi četl myšlenky.

"Oh ne!" zvolal, "nebojte se, nemám to ve zvyku. Ale dovedete si představit, jaké to je, když člověk celý život usilovně pracuje, aby mohl jednou žít v klidu a pohodě a zabývat se tím, co ho baví, a nakonec zjistí, že se mu stýská po práci a po bývalém zaměstnání, o kterých se

domníval, že je rád opouští?"

"Ano," pronesl jsem pomalu. "Je to tuším dosti častý zjev. Vezměte si například mne. Před rokem jsem zdědil nějaké peníze. Právě dost na to, abych mohl uskutečnit svůj dávný sen. Vždycky jsem chtěl cestovat, poznat svět. To bylo před rokem - a jsem pořád ještě tady."

Můj malý soused přikývl. "Okovy zvyku. Pracujeme, abychom něčeho dosáhli, a když toho dosáhneme, zjistíme, že nám chybí každodenní práce. A ta moje práce, monsieur, byla práce velmi zajímavá. Nejzajímavější na světě."

"Skutečně?" pobídl jsem ho. V tom okamžiku ve mně mocně působil Karolínin duch.

"Zabýval jsem se studiem lidské povahy, monsieur!"

"Ovšem," řekl jsem vlídně. Samozřejmě, holič na penzi. Kdo zná lépe tajemství lidské povahy než holič?

"A potom jsem měl jednoho přítele - přítele, který po léta a léta žil pořád vedle mne. Dovedl být někdy tak stupidní, že to byla hrůza, ale přesto jsem ho měl velice rád. Představte si, že se mi stýská i po jeho stupiditě. Chybí mi jeho naivita, jeho přímota, ten požitek, který mi působil, když jsem ho okouzloval a překvapoval svými mimořádnými schopnostmi - to všechno mi chybí

víc, než vám dovedu povědět."

"On umřel?" otázal jsem se soucitně.

"Ne, ne. Je živ a zdrav, ale na druhém konci světa. V Argentině."

"V Argentině," řekl jsem závistivě. Vždycky jsem se chtěl podívat do Jižní Ameriky. Vzdychl jsem si, a když jsem zvedl hlavu, spatřil jsem pana Porrota, jak na mne s účastí hledí. Ten človíček měl zřejmě pochopení.

"A vy tam pojedete, ano?" otázal se. S povzdechem jsem zavrtěl hlavou. "Mohl jsem se tam podívat," řekl jsem, "před rokem. Ale já jsem byl hlupák - a horší než hlupák - nenasyta. Riskoval jsem jistotu v honbě za stínem."

"Chápu," řekl Poirot. "Spekulace?"

Chmurně jsem přisvědčil, ale bezděky jsem se bavil. Ten směšný človíček bral všechno tak strašně vážně.

"Snad ne s akcemi naftové společnosti Porcupine?" zeptal se náhle. Vzalo mi to dech. "Měl jsem to původně v úmyslu, ale pak jsem se dal nacytat na nějaké zlaté doly v západní Austrálii."

Můj soused na mě hleděl se záhadným výrazem, v němž jsem se nevyznal. "To už je osud," řekl po chvíli.

"Co je osud?" otázal jsem se podrážděně.

"Že jsem sousem člověka, který se vážně zajímal o akcie společnosti Porcupine a zlatých dolů. Povězte mi, máte také slabost pro blondýnky?" Zůstal jsem stát s otevřenými ústy a můj soused se dal do smíchu.

"Nebojte se, nejsem blázen, můžete být klidný. Ta otázka, co jsem vám položil, byla hloupá, protože ten můj přítel, o kterém jsem vám říkal, byl ještě mladý, a líbily se mu všechny ženy, ovšem nejvíc ty nejhezčí. Kdežto vy, vy už nejste mladík, jste lékař a člověk, který poznal všechno bláznovství a marnost tohoto světa... Tak jsme tedy sousedé. Přijměte, prosím, mou nejlepší dýni jako dar pro vaši milostivou slečnu sestru." Zmlkl a slavnostně mi podal obrovský exemplář

svého pěstitelského umění. Přijal jsem ho v témže duchu, v jakém byl darován.

"Tak vida," řekl můj malý soused zvesela. "Přece jen jsem dnešní odpoledne nepromarnil. Seznámil jsem se s člověkem, který se v jistém směru podobá mému vzdálenému příteli. Apropos, rád bych se vás na něco zeptal. Vy tady jistě

každého znáte. Kdo je ten hezký mladík s černými vlasy a černýma očima? Chodí s hlavou zakloněnou dozadu a pořád se usmívá?"

Ten popis mě nenechal na pochybách. "To bude kapitán Ralf Paton," řekl jsem.

"Ale toho jsem tady ještě neviděl, že ne?"

"Nějakou dobu tu nebyl... Ale je to syn - nebo spíš adoptivní syn - pana Rogera Ackroyda."

Můj soused netrpělivě mávl rukou. "Že mě to hned nenapadlo! Pan Ackroyd o něm často mluvil."

"Vy znáte pana Ackroyda?" zeptal jsem se mírně překvapen.

"Známe se s panem Ackroydem z Londýna - z doby, kdy jsem tam pracoval. Prosil jsem ho, aby se tady nikomu nezmiňoval o tom, čím jsem byl."

"Chápu," řekl jsem značně pobaven tím, co jsem považoval za projev snobství. Ale můj malý soused pokračoval se spiklenecky spokojeným úsměvem: "Člověk radši zachovává inkognito. Netoužím po slávě. Dokonce jsem se ani nepokusil opravit zdejší verzi svého jména."

"Ovšem," řekl jsem, protože jsem nepřišel na nic lepšího.

"Kapitán Ralf Paton," řekl pan Porrot jakoby pro sebe. "Je zasnoubený s neteří pana Ackroyda, roztomilou slečnou Florou."

"Kdo vám to říkal?" užasl jsem.

"Pan Ackroyd. Asi tak před týdnem. Má z toho velkou radost. Už dávno si přál, aby k tomu došlo, alespoň jsem tak vyrozuměl. Myslím dokonce, že chlapce do toho trochu nutil. Ale to není moudré. Mladý muž se má oženit podle vlastní volby - a ne podle přání otčima, po kterém bude jednou dědit."

To úplně zpřevracelo moje dosavadní představy. Nepovažoval jsem za možné, že by si Ackroyd vybral holiče, aby se mu svěřoval a probíral s ním otázku sňatku svého nevlastního syna. Ackroyd se sice choval bodře k lidem všech vrstev, ale přitom vždycky hleděl, aby si nezadal. Napadlo mě, že pan Porrot třeba přece jen nakonec nebude holič. Abych skryl svůj zmatek, řekl jsem první věc, která mi přišla na jazyk: "Jak to, že jste si Ralfa Patona tak všiml? To proto, že je tak hezký hoch?"

"Ne, proto ne - ačkoli na Angličana je nezvykle pohledný - krásný jako řecký

bůh, jak by se vyjádřila některá vaše paní spisovatelka. Ale něco se mi na tom chlapci nezdá."

Poslední větu řekl jakoby jen sám pro sebe, zvláštním tónem, který na mne zapůsobil jakýmsi nepopsatelným dojmem. Jako kdyby si činil o Ralfovi závěry na základě nějakých zvláštních vědomostí, které jsem já neměl. To byl toho dne poslední dojem, který ve mně zanechal, protože v tom okamžiku mě sestra zavolala domů.

Když jsem vešel, měla Karolína na hlavě klobouk a zcela zřejmě se právě chystala ven. Bez úvodu spustila: "Potkala jsem pana Ackroyda."

"Ano?" řekl jsem.

"Přirozeně jsem ho zastavila, ale on zřejmě hrozně spěchal a nechtěl se dlouho zdržovat."

Nepochybuji, že tomu tak bylo. Ackroyd měl jistě při setkání s Karolínou velice podobné pocity, jaké měl dopoledne, když uviděl slečnu Ganettovou - možná že ještě silnější. Karolína se nedá tak snadno odbýt.

"Hned jsem se ho zeptala na Ralfa. Hrozně ho to překvapilo. Neměl ani ponětí, že Ralf je tady. Dokonce mi naznačil, že jsem se možná zmýlila! Já, a zmýlit se!"

"K smíchu," řekl jsem. "Měl by tě líp znát."

"Potom mi řekl, že Ralf a Flora jsou zasnoubeni."

"To vím taky," přerušil jsem ji se skromnou pýchou.

"Kdo ti to říkal?"

"Náš nový soused."

Karolína na okamžik zaváhala, jako když kulička na ruletě zůstane rozmarně viset mezi dvěma čísly. Pak ale odmítla svůdnou návnadu. "Řekla jsem panu Ackroydovi, že Ralf bydlí v hostinci."

"Karolínko," pokáral jsem ji, "napadlo už tě někdy, co škod můžeš natropit, když hned všechno takhle roztroubíš?"

"Nesmysl," pronesla má sestra. "Lidi mají vědět, co se děje. A považuji za svou povinnost jim to říci. Pan Ackroyd mi za to byl velmi vděčen."

"Nu?" řekl jsem, protože mi bylo jasné, že to ještě není všechno.

"Myslím, že šel rovnou ke Třem divočákům, ale že tam Ralfa nenašel."

"Nenašel?"

"Ne, protože když jsem se vracela lesem -"

"Ty ses vracela lesem?" přerušil jsem ji.

Ke Karolínině cti musím přiznat, že se začervenala. "Ono bylo tak krásně," prohlásila, "že jsem si řekla, že se trochu projdu. Podzim v lese je tak nádherně barevný."

Karolínu les nezajímá v žádné roční dobu. Ostatně je to pro ni místo, kde si člověk namočí nohy a kde mu může na hlavu spadnout kdejaká ohavnost. Nikoli, do našeho lesa ji zavedl její zdravý mangustí instinkt. Ten les je totiž jediné

místo v okolí, kde je možné se sejít s dívkou, aby o tom nikdo nevěděl. A sousedí s Fernly Parkem.

"Tak jen pokračuj," pobídl jsem ji.

"Jak říkám, když jsem se tak vracela tím lesem, slyším najednou hlasy -" Karolína se odmlčela.

"Ano?"

"Jeden byl Ralfův, ten jsem poznala hned. Ten druhý byl ženský. To víš, ne že bych je byla chtěla poslouchat."

"Samozřejmě že ne," prohodil jsem sarkasticky, což ovšem na Karolínu neplatí.

"Tak jsem opravdu docela nechtěně vyslechla, co si povídali. Ona říkala něco, čemu jsem dost dobře nerozuměla, a Ralf jí odpovídal, zřejmě hrozně

rozzlobeně: 'Ale, holka zlatá,' říkal, 'copak si neuvědomuješ, že mě starý pán vydědí? Posledních pár let už má na mě beztak zlost. Stačí málo, a bouchne to. A my ty prachy, holka, potřebujeme. Až starý pán jednou natáhne brka, bude ze mě

boháč. Je sice strašný škrob, ale peněz má přitom jako šlupek. Nerad bych, aby změnil svou poslední vůli. Nech to na mně a nedělej si starosti.' Přesně takhle to řekl, moc dobře si to pamatuju. Bohužel, zrovna vtom jsem šlápla na nějakou suchou větvičku nebo co, a oni snížili hlas a šli dál. Přirozeně že jsem za nimi nemohla běžet, takže nevím, kdo ta dívka byla."

"To tě asi nejvíc mrzelo," řekl jsem. "Patrně jsi odtamtud běžela rovnou ke Třem divočákům, po cestě se ti udělalo nevoľno, takže sis tam musela zajít na skleničku koňaku, abys mohla zjistit, jsou-li obě servírky ve službě."

"To nebyla servírka," pronesla Karolína pomalu. "Řekla bych, to byla skoro určitě Flora Ackroydová, jenomže -"

"Jenomže to by nedávalo smysl," doplnil jsem ji.

"Ale kdo to tedy mohl být, když to nebyla Flora?" Má sestra bleskově probrala jména dívek bydlících v sousedství a u každého uvedla hojné důvody pro a proti. Když se odmlčela, aby se nadechla, zamumlal jsem cosi o nějakém pacientovi a vytratil jsem se. Chtěl jsem se podívat k Třem divočákům. Touto dobou už se tam Ralf asi vrátil.

Ralfa jsem znal velice dobře - snad lépe než kdokoli jiný v King's Abbotu, protože jsem znal už jeho matku, a tudíž jsem chápal mnohé, co jiným připadalo nepochopitelné. Ralf byl do jisté míry obětí dědičnosti. Po matce sice nezdědil sklony k pití, ale přece jen v sobě měl jistý rys slabosti. Jak konstatoval dnes ráno můj nový přítel, byl Ralf velice hezký hoch. Vysoký, urostlý, pružných pohybů. Po matce tmavovlasý a opálený obličej měl stále připraven k úsměvu. Ralf Paton patřil k lidem, kteří mají vrozenou schopnost snadno a bez námahy okouzlovat. Bez zábran a marnotratný, necítil úctu k nikomu a k ničemu, ale přesto byl sympatický a všichni ho měli velmi rádi. Mohl bych tomu chlapci nějak pomoci? Měl jsem dojem, že ano.

U Tří divočáků mi řekli, že se kapitán Paton právě vrátil. Šel jsem za ním do pokoje a vstoupil jsem bez ohlášení. Když jsem si uvědomil, co jsem slyšel a viděl, nebyl jsem si na okamžik jist, jak mě přijme, ale nemusel jsem si dělat starosti.

"Ale Shepparde! Buďte vítán!" Vyšel mi v ústrety a s rozsvíceným obličejem mi podával ruku. "Vy jste jediný člověk v tomhle proklatém zapadákově, kterého rád vidím."

Zvedl jsem obočí. "Co vám ten zapadákov udělal?"

Trpce se zasmál. "To je dlouhá historie. Je to se mnou nějaké špatné, doktore. Ale napijeme se, ne?"

"Ano," řekl jsem, "s radostí."

Ralf zazvonil a vrhl se do křesla. "Povím vám to rovnou," řekl chmurně, "jsem v hrozně bryndě a vůbec nevím, co mám dělat."

"Co se vám stalo?" otázal jsem se s účastí.

"Ale ten můj nešťastný nevlastní táta."

"Co vám udělal?"

"Zatím nic, ale jde o to, co by mi mohl udělat."

Přišel číšník a Ralf objednal nápoje. Když číšník odešel, Ralf se nahrbil v křesle a sraštil obočí.

"To je to tak vážné?" zeptal jsem se.

Ralf přikývl. "Tentokrát v tom vážně lítám," řekl suše. Podle nezvykle vážného tónu jsem poznal, že mluví pravdu.

To už se muselo něco stát, aby Ralf zvažněl. "Zkrátka," řekl, "nevím, jak dál... jsem v koncích."

"Kdybych vám mohl pomoci -" začal jsem nejistě.

Ale Ralf velice rezolutně zavrtěl hlavou. "Děkuji vám, doktore, ale já vám nemůžu říct, oč jde. Musím se z toho vysekat sám." Na okamžik se odmlčel a pak pokračoval mírně pozměněným tónem: "Ano - musím se z toho vysekat sám..." 4. KAPITOLA

Večeře ve Fernly

Bylo právě pár minut před půl osmou, když jsem zazvonil u hlavního vchodu do Fernly Parku. Obdivuhodně brzy nato mi dveře otevřel sluha Parker. Byl tak teplý večer, že jsem šel pěšky. Vstoupil jsem do velké čtvercové haly a Parker mi pomohl odložit plášť. Halou právě procházel Ackroydův tajemník, příjemný mladík jménem Raymond, s rukama plnými papírů.

"Dobrý večer, pane doktore. Jdete na večeři? Nebo je to profesionální návštěva?" To byla narážka na mou černou doktorskou brašnu, kterou jsem si odložil na dubovou truhlu.

Vysvětlil jsem mu, že čekám, že mě každou chvíli zavolají k porodu, a že jsem se musil vyzbrojit pro případ, kdyby mě náhle potřebovali. Raymond přikývl a pokračoval v cestě. Přes rameno na mě zavolal: "Jděte rovnou do salónu. Víte kudy. Dámy přijdou za chvíli. Já musím tyhle papíry zanést panu Ackroydovi a řeknu mu, že jste tady."

Když se Raymond objevil, Parker odešel, takže jsem v hale osaměl. Upravil jsem si vázanku, podíval se do velkého zrcadla, které tu viselo, a zamířil jsem ke dveřím přímo naproti

mně, které, jak jsem věděl, vedly do salónu. Právě když jsem bral za kliku, zaslechl jsem zevnitř zvuk, jako když se zavírá

okno, nebo tak mi to alespoň připadalo. Zaznamenal jsem jej takřikajíc čistě mechanicky, aniž bych mu tehdy přikládal zvláštní význam.

Otevřel jsem dveře a vstoupil jsem. Přitom jsem se málem srazil se slečnou Russellovou, která právě vycházela. Omluvili jsme se navzájem. Poprvé jsem se na hospodyni pořádně podíval - a pomyslel jsem si, jak musela kdysi být hezká, což je ostatně dodnes. Její tmavé vlasy byly šedě protkané, a když se začervenala, jak tomu bylo právě teď, neměla zdaleka tak přísný výraz. Zcela podvědomě jsem usoudil, že přišla asi zvenku, protože byla celá udýchaná, jako kdyby běžela.

"Obávám se, že jsem přišel moc brzy," řekl jsem..

"Ale kdepak. Už je půl osmé pryč, pane doktore." Krátce se odmlčela, a pak řekla:

"Nevěděla jsem, že vás dneska čekají na večeri. Pan Ackroyd o tom nic neříkal."

Měl jsem nejasný dojem, jako kdyby jí nějak vadilo, že jsem tady, ačkoli jsem si nedovedl představit proč.

"Co dělá koleno?" zeptal jsem se.

"Je to pořád stejné, pane doktore. Ale teď už musím jít. Paní Ackroydová tu bude každou chvíli. Já - já jsem se jen přišla podívat, jestli jsou květiny v pořádku."

Rychle vyšla z pokoje. Přistoupil jsem k oknu a uvažoval, proč hospodyně pokládala za nutné mi vysvětlovat svou přítomnost v salóně. A tu jsem zjistil, co jsem vlastně celou tu dobu podvědomě věděl, že totiž místo oken tu jsou vysoké zasklené dveře vedoucí na terasu. Zvuk, který jsem zaslechl před chvílí, nemohl tedy být zvuk zavíraného stahovacího okna.

Zcela bezděky a spíš jen proto, abych se rozptýlil ze svých nepříjemných myšlenek, jsem se pokusil hádat, co mohlo zmíněný zvuk způsobit. Uhlí v krbu? Ne, to byl úplně jiný zvuk. Zavírání zásuvky? Ne, to taky ne. Pak padl můj zrak na kus nábytku, jemuž se říká tuším sběratelský stolek. Jeho vrchní deska je zasklená, aby bylo vidět dovnitř, a zvedá se jako víko. Jal jsem se prohlížet vystavené předměty. Bylo tam pár kousků starého stříbra, dětská botička krále Karla I., pár čínských nefritových figurek a celá řada afrických nástrojů a jiných kuriozit. Chtěl jsem se na jednu nefritovou figurku podívat zblízka a zvedl jsem víko, ale víko mi vyklouzlo z ruky.

Ihned jsem poznal zvuk, který jsem zaslechl. Způsobilo jej právě tohle víko, jak je někdo opatrně zavíral. Ještě párkrát jsem to celé zopakoval, abych se přesvědčil. Pak jsem zvedl víko a blíže si prohlédl vystavené předměty. Stále ještě jsem stál u otevřeného stolku, když do pokoje vstoupila Flora Ackroydová. Lidé většinou nemají Floru Ackroydovou rádi, ale těžko se může někomu nelíbit. A k přátelům dovede být velice roztomilá. Člověka na ní v prvé

řadě upoutá její mimořádně světlý zjev. Má skandinávsky plavé vlasy. Její oči jsou modré - modré jako vody norských fjordů, její pleť je krev a mléko. Má

chlapecky široká ramena a štíhlé boky. A pro staršího lékaře je velice osvěžující, když se setká s tak dokonalým zdravím. Takové prostě anglické děvče

- možná že jsem staromódní, ale myslím si, že tady se kvalita nezapře. Flora rovněž přistoupila ke stolku a vyslovila pochybnost, zda král Karel I. měl někdy tu botičku na noze. "A stejně," pokračovala Flora, "je to nesmysl, že se tolik nadělá s tím, jestli někdo něco někdy nosil nebo užíval. Teď už je nenosí

ani neužívá. Třeba takové pero, s nímž George Eliotová napsala Mlým na Flossu, vždyť je to nakonec jenom obyčejné pero. Když někomu na Eliotové opravdu záleží, ať si koupí Mlým na Flossu v levném vydání a přečte si ho."

"Vy asi takové staromódní věci nečtete, vidíte, slečno Floro?"

"To jste na omylu, pane doktore. Já mám Mlým na Flossu hrozně ráda." To mě potěšilo. To, co dnešní děvčata čtou a o čem tvrdí, že se jim líbí, mě někdy přímo děsí.

"Ještě jste mi negratuloval, pane doktore," řekla Flora. "Vy to ještě nevíte?" Ukázala mi levou ruku. Na prostředníku měla prsten s překrásnou perlou. "Budu si totiž brát Ralfa," pokračovala. "Strýček z toho má velkou radost. To víte, takhle zůstanu v rodině."

Vzal jsem ji za obě ruce a řekl jsem: "Doufám, že budete hodně šťastná, děvenko."

"Byli jsme zasnoubeni už asi měsíc," pokračovala Flora vyrovnaným hlasem, "ale teprve včera to strýc oznámil veřejně. Chce pro nás přestavět dům Cross-Stones, abychom tam mohli bydlet. Budeme si hrát na statkáře. A hlavně budeme celou zimu jezdit na hony, na společenskou sezónu si zajedeme do Londýna a pak budeme plachtit. Mám hrozně ráda moře. A přirozeně se budu živě zajímat o místní

záležitosti a budu chodit na schůze Sdružení matek."

Vtom přišustila paní Ackroydová a začala se rozplývat v omluvách, že se zdržela. Musím se s lítostí přiznat, že paní Ackroydovou nemohu vystát. Je samý řetízek, samé zuby, samá kost. Velice nepříjemná paní. Má malé bledé, ledově modré oči, a ať se sebevíc rozplývá, ty její oči zůstávají přitom chladně zkoumavé. Nechal jsem Floru stát u okna a zamířil jsem k ní. Vložila mi do ruky sbírku kůstek a prstenů, abych ji stiskl, a spustila mnohomluvně:

Zda prý jsem slyšel o Flořině zasnoubení? Na všechny strany je to výborné. Ty drahé děti se do sebe zamilovaly na první pohled. A takový dokonalý párek, on takový černý a ona taková světlá. "Ani vám nemohu vypovědět, pane doktore, jaká

je to úleva pro srdce matky." Paní Ackroydová si vzdychla - patrně to měl být hold jejímu mateřskému srdci, zatímco její oči mě dál bedlivě pozorovaly. "Tak jsem si řekla... Vy se s Rogerem tak dobře znáte a všichni víme, jak Roger moc dá na váš úsudek. Pro mě je to tak těžké - to víte, já jako Cecilova vdova... Ale je tu tolik všelijakých choulostivých otázek, třeba taková otázka dědictví a tak. Já jsem sice přesvědčená, že Roger hodlá mé drahé Floře něco odkázat, ale jak víte, on je tak trochu opatrný na peníze. Je to prý u průmyslníků docela běžné, a tak mě napadlo, jestli byste nemohl Rogera trochu oťukat? Flora vás má

tak ráda. Považujeme vás obě za starého přítele, ačkoliv vás známe teprve něco přes dva roky."

Tento příval řeči byl přerušen, když se dveře znovu otevřely. Byl jsem tomu vyrušení rád. Hrozně nerad se pletu do cizích věcí a neměl jsem nejmenší úmysl zpovídat Ackroyda o Flořiných finančních vyhlídkách. Ještě chvilku a byl bych to musel paní Ackroydové říci přímo do očí.

"Majora Blunta znáte, vidíte, pane doktore?"

"Ale ovšem," řekl jsem.

Spousta lidí zná Hektora Blunta - alespoň podle jména. Postřílel patrně víc divoké zvěře na nejnepravděpodobnějších místech na světě než kdokoli jiný. Když vyslovíte jeho jméno, říkají lidé: "Jo, Blunt, to myslíte toho lovce divoké zvěře?"

Vždycky mi bylo divné, jaký je s Ackroydem kamarád. Jsou to dva naprosto rozdílní lidé. Hektor Blunt je o takových pět let mladší než Ackroyd. Seznámili se ještě v mládí, a ačkoliv se jejich cesty rozešly, jejich přátelství trvá dál. Jednou nebo dvakrát do roka tráví Blunt čtrnáct dní ve Fernly a obrovská zvířecí

hlava s neuvěřitelným počtem parohů, která vám padne do oka, jakmile vstoupíte hlavním vchodem, je trvalou připomínkou tohoto přátelství.

Blunt nyní vstoupil do pokoje svým typicky rázným a zároveň neslyšným krokem. Je to člověk střední postavy, ramenatý a podsaditý. Obličej má téměř mahagonově

brunátný a podivuhodně bezvýrazný. Má šedé oči, které budí dojem, že neustále pozorují něco, co se odehrává kdesi hrozně daleko. Málo mluví, a když už něco říká, pronáší to trhavě, jako kdyby z něho slova někdo násilím mačkal. Teď mi řekl: "Dobrý večer, Shepparde," svým obvyklým úsečným způsobem a zůstal stát rozkročen před krbem. Hleděl přes naše hlavy, jako kdyby viděl něco nesmírně zajímavého, co se právě děje v Timbaktu.

"Pane majore," řekla Flora, "povězte mi něco o těchto afrických předmětech. Jistě o každém z nich něco víte."

Bál jsem se, aby paní Ackroydová nespustila zase o dědictví, a proto jsem honem zavedl řeč na hrachory. Věděl jsem, že vypěstovali nějakou novou odrůdu, protože jsem se to ráno dočetl v Daily Mailu, a paní Ackroydová patří k dámám, které

chtějí platit za dobře informované, takže i ona čte Daily Mail. Proto jsme mohli spolu vést docela inteligentní konverzaci až do příchodu Rogera Ackroyda a jeho tajemníka. Ihned nato ohlásil Parker, že je večeře připravena. U stolu jsem seděl mezi paní Ackroydovou a Florou. Blunt seděl po druhém boku paní Ackroydové a hned vedle něho Geoffrey Raymond. Nálada byla stísněná. Ackroyd byl ustaraný. Vypadal ztrápeně a jídla se skoro nedotkl. Paní

Ackroydová, Raymond a já jsme udržovali konverzaci v proudu. Floru zřejmě trápila strýcova sklíčenost a Blunt znovu upadl do své obvyklé málomluvnosti. Ihned po večeři mě Ackroyd vzal pod paži a odvedl si mě do své pracovny.

"Vypijeme si kávu tady, a potom už budeme mít pokoj," vysvětloval mi. "Řekl jsem Raymondovi, že si nepřeji, aby nás někdo rušil."

Nenápadně jsem ho pozoroval. Ackroyd byl zřejmě pod vlivem silného rozčilení. Chvilí přecházel po místnosti, a když pak Parker přinesl podnos s kávou, Ackroyd klesl do lenošky před krbem.

Pracovna byla pohodlně zařízená místnost. Jednu stěnu zaujímala otevřená knihovna. Mohutná křesla byla potažena tmavomodrou kůží. U okna stál velký psací stůl, na němž ležely pečlivě srovnané a roztříděné papíry. Na kulatém stolku ležely různé časopisy.

"Poslední dobou se mi zase ozvaly po jídle bolesti žaludku," prohodil Ackroyd, když si naléval kávu. "Musíte mi zase dát nějaké ty svoje prášky." Bylo mi jasné, že se snaží vzbudit dojem, že jde o čistě lékařskou poradu, a proto jsem mu nahrál: "Myslel jsem si to. Prášky jsem vzal s sebou."

"To jste hodný, doktore. Sem s nimi."

"Mám je v brašně v hale. Půjdu si pro ně."

Ackroyd mě zarazil: "Neobtěžujte se. Parker vám ji přinese. Parkere, doneste prosím panu doktorovi brašnu."

"Prosím."

Parker odešel. Už jsem chtěl promluvit, ale Ackroyd zvedl ruku. "Počkejte, ještě ne. To nevidíte, že mám nervy v takovém stavu, že se stěží ovládám?" To mi bylo zřejmé. A nelíbilo se mi to. Přepadaly mě nejčernější předtuchy. Ackroyd téměř ihned promluvil znovu: "Prosím vás, podívejte se, jestli je okno pořádně zavěšené," požádal mě.

Poněkud překvapen jsem vstal a přistoupil k oknu. Bylo to obyčejné vysunovací okno. Těžké záclony z modrého sametu byly zatažené, ale horní okno bylo pootevřené. Zatímco jsem stál u okna, Parker se vrátil s mou brašnou. "Je to v pořádku," řekl jsem a odstoupil jsem od okna. "Zasunul jste zástrčku?"

"Ale to víte, že ano. Co je to s vámi, Ackroyde?" Za Parkerem právě zapadly dveře, jinak

bych tu otázku nebyl položil. Ackroyd mi odpověděl až po chvíli:

"Je to peklo," pronesl pomalu. "A nechte si ty svoje pitomé pilulky, to jsem řekl jen kvůli Parkerovi. Služebnictvo bývá strašně zvědavé. Pojd'te, sedneme si. Dveře jsou také zavřené, vid'te?"

"Jsou. Nikdo nás neuslyší, nebojte se."

"Shepparde, nedovedete si představit, co jsem za posledních čtyřiaadvacet hodin zkusil. Jestli se někdy někomu zřítil dům na hlavu, pak jsem to já. Ta historie s Ralfem je poslední kapka. Ale o tom teď nemluvné. Jde o tamtu... tamtu věc... Já nevím, co si s tím počít. A musím se pro něco rozhodnout."

"Co se stalo?"

Ackroyd chvíli nic neříkal. Jako by se mu do toho nechtělo. Když pak konečně promluvil, položil mi překvapující otázku. Něco takového jsem rozhodně nečekal.

"Shepparde, vy jste přece léčil Ashleye Ferrarse při jeho poslední nemoci, že ano?"

"Ano, léčil."

Ackroyd jako by byl jen s největší obtíží formuloval svou další otázku: "Měl jste někdy podezření - napadlo vás vůbec někdy - že - zkrátka, že snad byl otráven?"

Chvíli jsem mlčel. Pak jsem se rozhodl, co řeknu. Roger Ackroyd není Karolína.

"Povím vám pravdu," řekl jsem. "Tehdy jsem neměl nejmenší podezření, ale od té doby - zkrátka, sestřino breptání mi nasadilo brouka do hlavy. A už jsem se ho víckrát nezbavil. Ale upozorňuji vás, že pro takové podezření nemám sebemenší podklad."

"Ale on byl otráven," pronesl bezvýrazným hlasem Ackroyd.

"Kdo ho otrávil?" zeptal jsem se zostra.

"Jeho žena."

"Jak to víte?"

"Sama mi to řekla."

"Kdy?"

"Včera. Bože můj! Ono to bylo včera! A mně to připadá jako před deseti lety." Čekal jsem, až Ackroyd bude pokračovat.

"Pochopte, Shepparde," řekl pak. "Říkám vám to naprosto důvěrně. Nesmí se to dostat dál. Musíte mi poradit - já to břemeno sám neunesu. Jak už jsem vám říkal, jsem v koncích."

"Mohli byste mi to trochu blíž objasnit?" požádal jsem ho. "Pořád ještě nevím, oč jde. Jak k tomu došlo, že se vám paní Ferrarsová přiznala?"

"Bylo to tak. Před třemi měsíci jsem požádal paní Ferrarsovou o ruku. Odmítla mě. Za nějaký čas jsem ji požádal znovu, a tentokrát mou nabídku přijala pod podmínkou, že zasnoubení neoznámíme veřejně dřív, než uplyne roční doba smutku. Včera večer jsem ji navštívil a upozornil jsem ji, že od smrti jejího manžela uplynul jeden rok a tři týdny, a že proto už nic nebrání tomu, abychom své

zasnoubení veřejně oznámili. Už nějakou dobu mi paní Ferrarsová připadala nějaká divná. Teď se zničehonic úplně zhroutila. A - všechno mi řekla. Jak nenáviděla svého surového manžela, jak se do mne poněnáhu zamilovala a - a jakým hrůzným způsobem situaci vyřešila. Pomocí jedu! Bože můj! Vždyť ona ho chladnokrevně zavraždila!"

Na Ackroydově tváři se zračil krajní odpor a hrůza. Tak ho musela vidět paní

Ferrarsová. Ackroyd není typ velkého milovníka, který dovede z lásky všechno odpustit. Je v podstatě poctivý občan. A jako počestný a zákonů dbalý občan musel se od ní v okamžiku, kdy mu vyjevila pravdu, navždy odvrátit. "Ano," pokračoval suchým jednotvárným hlasem

Ackroyd, "ke všemu se mi přiznala. Existuje prý člověk, který to celou tu dobu věděl - a který na ní vydíral těžké

peníze. A to ji právě dohnalo na pokraj šílenství."

"Kdo to byl?"

Náhle mi před očima vyvstal obraz Ralfa Patona a paní Ferrarsové, jak jdou spolu, s hlavami blízko u sebe. Na okamžik jsem strnul zděšením. Co když - ale ne! To přece není možné! Vždyť mě Ralf odpoledne tak upřímně vítal! Nesmysl!

"Nechtěla mi prozradit jeho jméno," řekl Ackroyd pomalu, "a vlastně mi ani neřekla, že je to muž... Ale ovšem..."

"Ovšem," potvrdil jsem. "Musel to být muž. Ale nemáte na nikoho podezření?" Místo odpovědi Ackroyd záupněl a upustil hlavu do dlaní. "To není možné," řekl,

"bylo by šílenství na něco takového jen pomyslet. Ne, ani vám se nesvěřím s tím bláznivým podezřením, které mi na okamžik proběhlo hlavou. Ale něco vám přece jen řeknu. Z toho, co říkala, jsem měl dojem, že by to mohl být někdo z mé

domácnosti - ale to není možné. Asi jsem jí špatně rozuměl."

"A co jste jí řekl?" otázal jsem se.

"Co jsem jí mohl říci? Přirozeně že viděla, jak hrozný otřes to pro mne byl. A pak tu byla otázka, co je v takovém případě mou povinností? Pochopte, udělala ze mne napomáhače při utajení zločinu. Myslím, že to postřehla dřív než já. Chápejte, já jsem byl jako omámený. Požádala mě, abych počkal čtyřiaadvacet hodin

- musel jsem jí slíbit, že do té doby nic nepodniknu. Tvrdošíjně mi odmítala sdělit jméno toho bídačka, který ji vydíral. Asi se bála, že bych rovnou šel a zmlátil ho, čímž by to všechno vyšlo najevo. Řekla mi, že mi do čtyřiaadvaceti hodin dá zprávu. Panebože! Spáchala sebevraždu a já jsem jí k tomu dohnal!"

"Ne, ne," namítl jsem. "Nesmíte to tak zveličovat. Vy nejste odpovědný za její smrt."

"Jenže co mám teď dělat? Ta chuděra je mrtvá. Nač bych měl teď rozvířovat minulost?"

"V tom s vámi souhlasím," řekl jsem.

"Ale to není všechno. Teď musím najít člověka, který ji k té sebevraždě dohnal, a tím ji vlastně zabil. Věděl o jejím starém zločinu a pověsil se na ni jako hnusná pijavice. Ona za to zaplatila životem. A on by měl zůstat nepotrestán?"

"Chápu," řekl jsem. "Vy ho tedy chcete najít? Uvědomte si, že se to neobejde bez značné publicity."

"Ano, pomyslel jsem na to a uvažuji, jak se tomu vyhnout."

"Souhlasím s vámi, že ten zlosyn musí být potrestán, ale počítejte s tím, že to bude něco stát."

Ackroyd vstal a začal přecházet po místnosti. Po chvíli znovu klesl do křesla.

"Poslyšte, Shepparde, co kdybychom s tím zatím nic nedělali? Když od ní nedojde žádná zpráva, necháme mrtvé na pokoji."

"Jak to myslíte, když od ní nedojde žádná zpráva?" zeptal jsem se zvědavě.

"Mám takový dojem, že mi někde nechala nějaký vzkaz, než odešla. Nedovedl bych vám říci, proč si to myslím, ale je to tak."

Zavrtěl jsem hlavou. "Žádný vzkaz nenechala. Ptal jsem se na to."

"Shepparde, já jsem přesvědčen, že ho nechala. A dokonce mám dojem, že když takto dobrovolně volila smrt, přála si, aby to všechno vyšlo najevo, už proto, aby se pomstila tomu člověku, který ji dohnal k zoufalství. Jsem přesvědčen, že kdybych s ní mohl v tu chvíli mluvit, byla by mi to jméno řekla a požádala mě, abych napjal všechny své síly a odhalil

ho." Ackroyd na mě pohlédl. "Vy na takové pocity nevěříte?"

"Ale ano, v jistém smyslu. Kdyby, jak říkáte, měl od ní přijít nějaký vzkaz -" Odmlčel jsem se. Dveře se tiše otevřely a vešel Parker s malým podnosem, na němž leželo několik dopisů.

"Večerní pošta, prosím," řekl a podal podnos Ackroydovi. Pak sebral šálky od kávy a vzdálil se.

Moje pozornost, která byla na okamžik odvedena jinam, se vrátila k Ackroydovi. Zíral jako zkamenělý na dlouhou modrou obálku. Ostatní dopisy sklouzly na zem.

"Její písmo," zašeptal. "Musela to dát do schránky včera večer. Těsně předtím, než..." Roztrhl obálku a vytáhl z ní objemný dopis. Pak prudce zvedl hlavu. "Zavřel jste to okno?" zeptal se.

"Samozřejmě," řekl jsem překvapeně. "Proč?"

"Celý večer mám dojem, že mě někdo špehuje... Co to -?" Ackroyd se rychle ohlédl. Já také. Oběma se nám zdálo, jako by klika u dveří tichounce vrzla. Otevřel jsem dveře. Nikdo tam nebyl.

"Nervy," zamumlal Ackroyd sám pro sebe.

Rozložil obsah obálky a jal se předčítat tichým hlasem:

"Můj drahý, milovaný Rogere - život si žádá život. Je mi to jasné. Viděla jsem to dnes odpoledne na Tvé tváři. A tak volím jedinou cestu, která mi zbývá. Přenechávám Tobě potrestání člověka, který mi poslední rok udělal z života peklo. Nechtěla jsem Ti dnes odpoledne říci jeho jméno, ale teď Ti je napíši. Nemám děti ani blízké příbuzné, jejichž dobré jméno bych musela šetřit, a proto se neboj publicity. Můžeš-li, Rogere, Ty můj něj dražší Rogere, odpusť mi, že jsem Ti chtěla ublížit, ale když nadešel čas, pochopila jsem, že to nemohu udělat..."

Ackroyd, s prstem na listě, chystal se jej obrátit, ale vtom se odmlčel.

"Promiňte, Shepparde, ale tohle si musím přečíst o samotě," řekl nejistým hlasem. "Tohle bylo míněno jen pro moje oči." Vložil list zpět do obálky a položil obálku na stůl. "... Až potom, až budu sám."

"Ne," řekl jsem, "přečtete si to teď'."

Ackroyd se na mě užasle podíval. "Ne, až potom. Počkám." Ale z nějakého důvodu, který mi samotnému uniká, jsem na něho naléhal: "Přečtete si alespoň to jméno, člověče," řekl jsem. Ackroyd je hrozně umíněný. Čím víc na něho někdo naléhá, aby něco udělal, tím zatvrzeleji odmítá. Všechny moje argumenty byly marné.

Bylo za dvacet minut devět, když Parker dopis přinesl. Bylo přesně za deset minut celá, když jsem Ackroyda opustil, s dopisem stále ještě nedočteným. Chvilí jsem zůstal stát s rukou na klíče a ohlédl jsem se, zda jsem nic nezapomněl. Uspokojen, pokývl jsem hlavou, vyšel jsem a dveře za sebou zavřel. Lekl jsem se, když jsem se málem srazil s Parkerem. Vypadal rozpačitě a řekl jsem si, že asi poslouchal za dveřmi. Ten chlap měl takový tučný, spokojený a úlisný obličej a v pohledu měl určitě něco křivého.

"Pan Ackroyd si výslovně nepřeje, aby byl vyrušován," řekl jsem mu ledově. "Mám vám to vyřídit."

"Prosím, pane doktore. Já - mně se totiž zdálo, že slyším zvonit." Lež to byla tak průhledná, že jsem se ani nenamáhal, abych mu odpověděl. Parker šel přede mnou do haly, pomohl mi do kabátu a já jsem vyšel ven do noci. Měsíc se skryl za mraky, byla tma a ticho. Na kostelních hodinách odbíjela devátá, když jsem vycházela branou z parku. Zabočil jsem doleva k městečku a málem jsem se srazil s nějakým člověkem, který přicházel z opačné strany.

"Jdu tady dobře do Fernly Parku, šéfe?" otázal se neznámý chraplavým hlasem. Podíval jsem se na něho. Měl klobouk naražený do očí a zvednutý límec u kabátu, takže jsem skoro nic

neviděl z jeho tváře. Musel to ale být mladý člověk. Hlas měl hrubý, nekultivovaný. "Toto je brána do parku," řekl jsem.

"Díky, šéfe," řekl neznámý a pak ještě zcela zbytečně dodal: "Já totiž nejsem zdejší, víme?" A jak jsem se za ním ohlédl, prošel branou. Zvláštní na tom bylo, že mi jeho hlas byl jaksi povědomý. Ale nemohl jsem si vzpomenout, koho mi připomíná.

Za deset minut poté jsem byl doma. Karolína jen hořela zvědavostí, proč se vracím tak brzy. Musel jsem si vymyslet mírně upravené vyličení večera, abych ji uspokojil, a měl jsem nepříjemný pocit, že mou průhlednou lež prokoukla. V deset hodin jsem vstal, zívln jsem a navrhl, abychom šli spát. Karolína souhlasila.

Byl pátek večer a já v pátek večer vždycky natahuji hodiny. Učinil jsem tak i tentokrát, zatímco Karolína se šla přesvědčit, jsou-li dveře do kuchyně řádně

zamčeny. Ve čtvrt na jedenáct jsme byli na schodech. Právě jsem vyšel do prvního patra, když dole v hale zazvonil telefon.

"Paní Batesová," řekla ihned Karolína. "Taky se obávám," zabručel jsem mrzutě. Seběhl jsem ze schodů a zvedl sluchátko. "Prosím," řekl jsem. "Cože? Zajisté, hned tam budu."

Běžel jsem nahoru, popadl jsem brašnu a nacpal do ní ještě pár obinadel. "To byl Parker," křikl jsem na Karolínu. "Volal z Fernly. Právě našli Rogera Ackroyda zavražděného."

5. KAPITOLA

Vražda

Běžel jsem do garáže a za chvíli už jsem ujížděl k Fernly. Vyskočil jsem a netrpělivě jsem zazvonil. Chvíli nikdo nešel, a proto jsem zazvonil znovu. Konečně zarachotil řetěz a ve dveřích stanul flegmatický a dokonale klidný

Parker.

Proběhl jsem mimo něho do haly. "Kde je?" otázal jsem se stroze.

"Kdo prosím, pane doktore?"

"Váš pán, pan Ackroyd. Nestůjte tu a nekoukejte, člověče! Už jste to hlásili policii?"

"Policii, pane doktore? Proč policii?" Parker na mě zíral jako na zjevení.

"Co je s vámi, Parkere? Vždyť jste mi přece říkal, že váš pán byl zavražděn -" Parker zalapal po dechu. "Pan Ackroyd? Zavražděn? To snad není možné, pane doktore!"

Teď jsem zase zíral já na něho. "Vždyť jste mi přece asi tak před pěti minutami sám telefonoval, že jste našli pana Ackroyda zavražděného!"

"Já, pane doktore? Ale kdepak, pane doktore. Proč bych vám něco takového říkal?"

"Tak si snad někdo dělal blázný? Pan Ackroyd je živ a zdrav?"

"Promiňte, pane doktore, ale to se ten člověk v telefonu hlásil mým jménem?"

"Zopakujte vám doslova, co jsem slyšel. Pan doktor Sheppard? Tady je Parker, sluha z Fernly. Prosím vás, pane doktore, honem přijďte, pan Ackroyd byl zavražděn."

Chvíli jsme na sebe s Parkerem nechápavě zírali.

"Tohle je ale moc ošklivý žert, pane doktore," pronesl Parker pohoršeně. "Jak mohl tohle někdo říct?"

"Kde je pan Ackroyd?" zeptal jsem se náhle.

"Tuším, že je pořád ještě v pracovně, pane doktore. Dámy šly spát a pan major Blunt s panem Raymondem jsou v kulečnickovém sále."

"Raději se na něho přece jen podívám," řekl jsem. "Vím, že už nechtěl být vyrušován, ale ten ošklivý žert mě jaksi znepokojil. Chtěl bych se jen osobně přesvědčit, že je všechno v pořádku."

"Samozřejmě, pane doktore. Já jsem taky celý nesvůj. Když dovolíte, pane doktore, doprovodil bych vás aspoň ke dveřím."

"Beze všeho," řekl jsem. "Jen pojd'te." Prošel jsem dveřmi vpravo, s Parkerem v patách, dál přes malou předsíňku, odkud vede úzké schodiště do Ackroydovy ložnice, a zaklepal jsem na dveře pracovny.

Nikdo se neozval. Stíkl jsem kliku, ale dveře byly zamčené.

"Dovolte, prosím," řekl Parker.

Neobyčejně svižně na muže své postavy si klekl najednou koleno a podíval se klíčovou dírkou.

"Klíč je zastrčený v zámku, pane doktore," řekl a vstal. "Zevnitř. Pan Ackroyd se musel zamknout a pak asi usnul." Sklonil jsem se a přesvědčil se, že je tomu tak. "V pořádku," řekl jsem. "Ale přesto, Parkere, pana Ackroyda vzbudím. Nemohl bych spokojeně odejít, dokud neuslyším z jeho vlastních úst, že se mu nic nestalo."

Zároveň jsem zalomcoval klikou a zavolal jsem: "Ackroyde, Ackroyde, na okamžik!" Ale stále se nikdo neozýval. Ohlédl jsem se. "Nerad bych probudil celý dům," řekl jsem nejistě. Parker šel zavřít dveře do hlavní haly, jimiž jsme přišli.

"To by mělo stačit. Kulečnickový sál je na druhé straně domu, právě tak jako kuchyně a ložnice milostivé paní a slečny."

S pochopením jsem přikývl. Zabušil jsem na dveře, shýbl jsem se a přímo jsem zařval do klíčové dírky: "Ackroyde, Ackroyde! To jsem já, Sheppard! Otevřete mi!"

A pořád nic. Ze zamčeného pokoje nebylo slyšet sebemenší známku života. Podívali jsme se s Parkerem na sebe.

"Víte co, Parkere?" řekl jsem. "Já ty dveře vyrazím - nebo spíš je vyrazíme my dva spolu - na moji odpovědnost."

"Jak myslíte, pane doktore," řekl Parker poněkud nejistě.

"Myslím to tak. Mám o pana Ackroyda vážnou starost." Rozhlédl jsem se po předsínce a uchopil těžkou dubovou židli. Vzali jsme ji s Parkerem mezi sebe a namířili ji proti dveřím. Jednou, dvakrát, třikrát jsme tak udeřili do zámku. Při třetím nárazu zámek povolil a my se vpotáceli do místnosti.

Ackroyd seděl, jak jsem ho opustil, v křesle u krbu. Hlava mu klesla ke straně a těsně pod límcem kabátu bylo jasně vidět kus lesklého kovu. Přistoupili jsme s Parkerem blíž, až jsme stáli nad zhroucenou postavou. Slyšel jsem, jak sluha sykavě nabral dech. "Proboha!" zašeptal.

"Někdo ho bodl odzadu!" Otřel si vlhké čelo kapesníkem a pak váhavě vztáhl ruku k jílci dýky.

"Nesahejte na to," okřikl jsem ho. "Běžte rychle k telefonu a zavolejte na policii. Řekněte jim, co se stalo. A pak to oznamte panu Raymondovi a majoru Bluntovi."

"Prosím, pane doktore." Parker spěšně vyběhl, stíraje si pot z čela. Udělal jsem to málo, co bylo potřeba udělat. Dával jsem pozor, abych ani nepohnul tělem mrtvého, ani se nedotkl jílce dýky. Nemělo smysl s ní hýbat. Ackroyd byl zcela zjevně delší dobu mrtev.

Pak jsem zaslechl za dveřmi zděšený hlas Raymondův: "Nepovídejte! To snad není možné! Kde je doktor?"

Vrazil do dveří a stanul na místě, bledý jako stěna. Čísi ruka ho odstrčila. Major Blunt prošel mimo něho do pokoje.

"Promiňte!" pronesl Raymond za ním. "Tak ono je to pravda." Blunt šel rovnou ke křeslu. Sklonil se nad mrtvým a už jsem myslel, že podobně

jako Parker hodlá uchopit jílec dýky. Zadržel jsem ho. "S ničím se nesmí hýbat," vysvětloval jsem. "Policie ho musí vidět tak, jak je teď." Blunt ihned pochopil a přikývl. Obličej měl bezvýrazný jako vždycky, ale zdálo se mi, že pod nehybnou maskou jsem postřehl jistou stopu pohnutí. Přistoupil k nám Geoffrey Raymond a pohlédl Bluntovi přes rameno na mrtvého. "To je hrůza," řekl tiše.

Už se opět ovládal, ale když si sňal skřípec, který obvykle nosil, a čistil si skla, všiml jsem si, že se mu třese ruka.

"Zřejmě vloupání," řekl. "Jak se dostali dovnitř? Oknem? Co se ztratilo?" Přistoupil k mrtvému.

"Vy myslíte, že to bylo vloupání?" otázal jsem se zvolna. "A co by to mohlo být jiného? Předpokládám, že sebevražda je vyloučena."

"Nikdo by se nemohl sám takto bodnout," řekl jsem s jistotou. "Je to zaručeně vražda. Ale proč?"

"Roger neměl ve světě nepřítele," řekl Blunt mírně. "Musel to udělat lupič. Ale co tu chtěl? Zdá se mi, že je všechno na svém místě."

Rozhlédl se po místnosti. Raymond prohlížel papíry na stole. "Zřejmě nic nechybí a žádná ze zásuvek nenese stopy násilí," poznamenal po chvíli tajemník. "Je to záhada."

Blunt lehce pohnul hlavou: "Tady na zemi leží nějaké dopisy," řekl. Podíval jsem se na podlahu. Na zemi leželo několik dopisů, jak je tam večer Ackroyd upustil. Ale modrá obálka s dopisem paní Ferrarové zmizela. Už jsem otvíral ústa, abych něco řekl, ale vtom projelo domem zadrnění zvonku. Z haly se ozval zmatený přidušený hovor a Parker se objevil s naším místním inspektorem a jedním strážníkem.

"Dobry večer, pánové," řekl inspektor. "To je velmi smutná zpráva. Takový hodný člověk jako pan Ackroyd. Tady Parker říká, že prý byl zavražděn. Nemohla to být spíš nešťastná náhoda nebo sebevražda, pane doktore?"

"Vyloučeno!" řekl jsem.

"Pak je to zlé." Inspektor se sklonil nad mrtvým. "Nikdo s ním nehýbal?" otázal se úsečně.

"Jenom jsem se přesvědčil, že nastala smrt - to je docela snadné - a s tělem jsem ani nepohnul."

"Aha! A všechno nasvědčuje tomu, že vrahovi se podařilo zmizet - alespoň prozatím. A teď si to poslechnu hezky po pořádku. Kdo našel mrtvolu?" Pečlivě jsem mu vysvětlil všechny okolnosti.

"Říkáte, že vám někdo telefonoval? Ten sluha?" Parker se ohradil: "Za celý večer jsem se telefonu nedotkl. Mám na to svědky."

"To je zvláštní. Znělo to jako Parkerův hlas, pane doktore?"

"Já jsem si ho nijak zvlášť nevšiml. Nenapadlo mě totiž, že by to mohl být někdo jiný."

"Přirozeně. Zkrátka, přišel jste sem, vylomil jste dveře a našel jste pana Ackroyda v tomto stavu. Jak dlouho je podle vás mrtev, doktore?"

"Nejméně půl hodiny - možná déle," řekl jsem.

"A říkáte, že dveře byly zamčené zevnitř? A co okno?"

"Sám jsem je včera zvečera na přání pana Ackroyda zavřel na zástrčku." Inspektor odhrnul záclonu. "Zato teď je otevřené," poznamenal. Vskutku, okno bylo otevřené. Spodní část byla vysunuta, jak nejdále to šlo. Inspektor vytáhl baterku a posvítil na vnější okenní římsu.

"Ano, tudy utekl," poznamenal, "a taky sem tudy vnikl. Podívejte se." Ve světle baterky bylo vidět několik zřetelných šlápů. Zřejmě od bot s gumovými cvočky na podrážkách. Jedna z nich, zvlášť zřetelná, mířila dovnitř a druhá, která ji lehce překrývala, mířila ven.

"Jasně jako den," řekl inspektor. "Ztratilo se něco cenného?" Geoffrey Raymond zavrtěl hlavou. "Na první pohled nic. Pan Ackroyd nikdy neměl v této místnosti nic zvlášť cenného."

"Hm," zavrčel inspektor. "Chlap našel okno otevřené. Vlezl dovnitř a tam seděl pan Ackroyd - možná že mezitím usnul. Ten chlap ho bodl odzadu, ztratil hlavu a vzal do zaječích. Ale nechal po sobě zřetelné stopy. Měli bychom ho snadno dopadnout. Nepotuloval se tu někde

po okolí nějaký podezřelý cizí člověk?" To mi něco připomnělo. Inspektor si toho všiml a otázal se:

"Copak, doktore?"

"Večer jsem potkal nějakého cizího člověka, právě když jsem vycházel z brány. Ptal se mě na cestu k Fernly."

"Kolik bylo asi hodin?"

"Devět. Hodiny na věži právě odbíjely, když jsem vycházel z parku."

"Můžete ho popsat?"

Učinil jsem to, jak nejlépe jsem to dovedl.

Inspektor se obrátil k sluhovi: "Zvonil někdo takový tady u dveří?"

"Ne, pane inspektore. Celý večer sem nikdo nepřišel."

"A co zadní vchod?"

"To prosím nevím, ale zeptám se."

Vykročil ke dveřím, ale inspektor zvedl svou velkou ruku. "Ne, děkuji. Zeptám se na to sám. V první řadě bych rád poněkud přesněji určil čas. Kdy byl pan Ackroyd naposled viděn naživu?"

"Patrně jsem ho viděl já," řekl jsem, "když jsem odcházel - počkat - asi za deset minut devět. Řekl mi, že nechce být vyrušován, a já jsem to vyřídil Parkerovi."

"Přesně tak, pane doktore," řekl Parker uctivě.

"Pan Ackroyd byl naživu určitě o půl desáté," vmísil se Raymond, "protože jsem slyšel, jak tady s někým mluví."

"A kdo to byl?"

"To já nevím. Tehdy jsem ovšem předpokládal, že je u něho doktor Sheppard. Chtěl jsem se ho na něco zeptat ohledně nějakých spisů, na kterých jsem pracoval, ale když jsem uslyšel ty hlasy, vzpomněl jsem si, že si přál, aby ho při rozhovoru s doktorem Sheppardem nikdo nevyrušoval, a zase jsem šel. Ale jak se zdá, doktor už mezitím odešel, vidíte?"

Přítikal jsem. "Ve čtvrt na deset jsem byl doma," řekl jsem. "A zůstal jsem doma až do okamžiku, kdy jsem dostal tu telefonickou zprávu."

"Kdo to u něho mohl o půl desáté být?" otázal se inspektor. "Nebyl jste to vy, pane - eh..."

"Major Blunt," řekl jsem.

"Major Hektor Blunt?" otázal se inspektor náhle už daleko uctivěji. Blunt pouze stroze kývl na souhlas.

"Mám dojem, že už vás znám od dřívějšíka, pane majore," řekl inspektor. "Hned jsem vás nepoznal, ale vzpomínám si, že jste tu byl loni v květnu na návštěvě u pana Ackroyda."

"V červnu," opravil ho Blunt.

"Správně, v červnu to bylo. Tak tedy, nebyl jste u pana Ackroyda včera večer o půl desáté vy?"

Blunt zavrtěl hlavou. "Naposled jsem ho viděl u večere." Inspektor se znovu obrátil k Raymondovi. "Zaslechl jste něco z toho, co říkali?"

"Zaslechl jsem malý úryvek," řekl tajemník, "a protože jsem předpokládal, že je u něho doktor Sheppard, ten úryvek mi připadl dost zvláštní. Pokud si pamatuji, zněl doslova takto: 'Žádosti o peníze se poslední dobou opakují stále častěji,'

- tak to říkal -, a proto se obávám, že vašemu přání nemohu vyhovět...'

Samozřejmě že jsem se hned vzdálil, takže už jsem toho víc neslyšel. Ale bylo mi to divné, protože doktor Sheppard -"

"-obyčejně nežádá o peníze ani pro sebe, ani na nějaké dobročinné účely," dokončil jsem.

"Žádost o peníze," opakoval si inspektor zamyšleně. "Možná že je to důležitá

indicie." Obrátil se k sluhovi. "Vy říkáte, Parkere, že dnes večer jste nikoho nepouštěl hlavním vchodem?"

"Taky že nepouštěl, pane inspektore."

"Pak by bylo skoro jisté, že pan Ackroyd musel toho člověka pustit dovnitř sám. Jenže nechápu -"

Inspektor se na okamžik zadumal. "Jednak je jasné," řekl, když se ze svého zamyšlení probral, "že totiž pan Ackroyd byl živ a zdrav ještě v devět třicet. To je nejzazší okamžik, kdy víme, že byl ještě naživu." Parker omluvně zakašlal, což na něho ihned upoutalo inspektorův zrak. "Co je?" otázal se zostra.

"Promiňte, pane inspektore, ale potom ho ještě viděla slečna Flora."

"Ano, prosím. Asi tak ve tři čtvrtě na deset. Hned potom mi říkala, že si pan Ackroyd už nepřeje, aby ho kdokoli vyrušoval."

"On vám to po ní vzkázal?"

"Ne tak docela, pane inspektore. Zrovna jsem mu tam nesl whisky a sodovku a slečna Flora právě vycházela z pracovny. Zastavila mě a řekla mi, že její strýc už nechce být rušen."

Inspektor se podíval na Parkera daleko pozorněji než dosud. "Už vám přece bylo jednou řečeno, že pan Ackroyd nechce být vyrušován, ne?" Parker se zakoktal, ruce se mu roztřáslly. "Prosím ano. Prosím ano. Přesně tak, prosím."

"A přesto jste se chystal ho vyrušit?"

"Já jsem totiž zapomněl, totiž prosím, já mu touhle dobou vždycky nosím whisky a sodovku, račte rozumět, a přitom se ho zeptám, jestli si už nic nepřeje, a tak jsem si myslel - zkrátka, šel jsem tam tak nějak ze zvyku." V tom okamžiku jsem si uvědomil, jak je Parker náramně podezřele rozčilený. Třásl se na celém těle jako osika.

"Hm," zabručel inspektor, "musím okamžitě mluvit se slečnou Ackroydovou. Jen tak pro jistotu zavřu okno na zástrčku."

Když inspektor to opatření provedl, zamířil do haly a my všichni za ním. Na okamžik se zastavil, podíval se na úzké schodiště a přes rameno nařídil strážníkovi: "Jonesi, vy zůstaňte tady. Do toho pokoje nikdo nesmí." Parker se uctivě vmísil: "Když dovolíte, pane inspektore, kdybyste zamkl dveře do haly, nikdo by se do téhle části domu nedostal. Tyhle schody vedou jen do ložnice a do koupelny pana Ackroyda. Není tu žádné jiné spojení s ostatní částí

domu. Bývaly tu spojovací dveře, ale pan Ackroyd je dal zazdít. Chtěl mít pocit, že je úplně v soukromí."

Abych situaci lépe vysvětlil, připojil jsem hrubý náčrtek pravého křídla domu. Schody vedou, jak říkal Parker, k velké ložnici (zřízené spojením dvou pokojů v jeden) a ke koupelně s příslušenstvím.

Inspektor jediným pohledem toto uspořádání zaznamenal. Prošli jsme dveřmi do velké haly, inspektor dveře za námi zamkl a klíč strčil do kapsy. Pak dal strážníkovi polohlasně nějaké instrukce a strážník se připravil k odchodu.

"Musíme se pořádně podívat na ty šlépěje," řekl inspektor, "ale napřed musím promluvit se slečnou Ackroydovou. Ta viděla jako poslední svého strýce naživu. Už ví, co se stalo?"

Raymond zavrtěl hlavou. "Tak jí to ještě takových pět minut neřekneme," navrhl inspektor. "Bude se jí lépe odpovídat na otázky, když ji nerozrušíme zprávou o strýcově smrti.

Řekněte jí, že se sem někdo vloupal, a požádejte ji, aby přišla dolů, že bych se jí rád na něco zeptal."

S tímto příkazem se vydal Raymond nahoru. "Slečna Ackroydová přijde za okamžik," řekl, když se vrátil. "Vyřídil jsem jí to přesně tak, jak jste naznačil." Za necelých pět minut se Flora objevila na schodišti v růžovém hedvábném županu. Vypadala ustaraně a rozčileně.

Inspektor vykročil k ní. "Dobrý večer, slečno Ackroydová," řekl zdvořile. "Došlo tu bohužel k pokusu o vloupání a rádi bychom, kdybyste nám pomohla. Co je tady?"

Kulečnickový sál? Pojd'te, sedneme si tam na chvíli."

Flora beze spěchu usedla na čalouněnou lavici, která se táhla po celé délce stěny, a podívala se na inspektora. "Nerozuměla jsem, co se stalo. Co ukradli?"

Co byste rád věděl?"

"Jen tohle, slečno Ackroydová: Parker říká, že jste vycházela z pracovny vašeho pana strýce ve tři čtvrtě na deset. Je to tak?"

"Ano, správně. Byla jsem mu dát dobrou noc."

"A hodina souhlasí?"

"Ano, tak někdy to bylo, ale přesně to nedovedu říci. Možná že to bylo o něco později."

"Byl váš pan strýc sám, nebo tam někoho měl?"

"Byl sám. Doktor Sheppard už odešel."

"Nevšimla jste si náhodou, jestli bylo okno otevřené, nebo zavřené?" Flora zavrtěla hlavou: "To nevím, záclony byly zatažené!"

"Dobrá. A váš pan strýc vám připadal docela normální?"

"Zajisté."

"Tak nám tedy laskavě povězte, o čem jste spolu hovořili." Flora chvíli mlčela, jako kdyby se rozpomínala. "Vešla jsem dovnitř a řekla jsem: ‚Dobrou noc, strýčku. Jsem dneska nějaká unavená, tak už půjdu spát.‘ On něco zabručel - a já jsem šla k němu a políbila ho a on mi povídá něco, jako že mi ty šaty, co mám na sobě, sluší, a pak mě poslal spát, že má moc práce. Tak jsem šla."

"A říkal vám zvlášť, že nechce být vyrušován?"

"Ale ovšem, na to jsem zapomněla. Řekl mi: ‚Vyříd' Parkerovi, že už dneska večer nic nepotřebuji a ať mě nevyrušuje.‘"

Potkala jsem Parkera hned za dveřmi a strýcův vzkaz jsem mu vyřídila."

"Děkuji," řekl inspektor.

"A teď už mi řeknete, co tady ukradli?"

"Ještě to nevíme určitě," odpověděl inspektor vyhýbavě. Flora se na něho zděšeně podívala a zeptala se přímo: "Tak co se vlastně stalo?"

Vy přede mnou něco tajíte."

Hektor Blunt si svým nenápadným způsobem stoupl mezi ni a inspektora. Flora k němu vztáhla ruku a on ji uchopil a lehce poplácal jako nějakou malou holčičku. Flora se k němu otočila, jako by něco v jeho klidném, vážném chování slibovalo útěchu a bezpečí.

"Něco se stalo, slečno Floro," řekl tiše. "Je to zlé pro nás pro všechny. Váš strýc Roger -"

"Co?"

"Bude to pro vás rána, pochopitelně. Chudák Roger je mrtev." Flora se od něho odtáhla, oči rozšířené zděšením. "Kdy se to stalo?" zašeptala.

"Velmi brzy po vašem odchodu," pronesl Blunt vážně. Flora zvedla ruku k ňadrům, slabě vykřikla, a jen taktak jsem ji stačil chytit, když se kácela. Omdlela a my dva s Bluntem jsme ji odnesli nahoru a položili na postel. Poprosil jsem ho, aby vzbudil paní Ackroydovou a řekl jí, co se stalo. Flora přišla brzy k sobě. Já jsem k ní zavolal její matku a vysvětlil jí, jak má o Floru pečovat. Pak jsem se rychle vrátil dolů.

6. KAPITOLA

Tuniská dýka

Potkal jsem inspektora, právě když vycházel ze dveří vedoucích do kuchyňského křídla.

"Jak se daří slečně Ackroydové, doktore?"

"Už je jí líp. Je u ní její matka."

"To je dobře. Právě jsem vyslechl služebnictvo. Všichni svorně tvrdí, že k zadním dveřím dnes v noci nikdo nepřišel. Váš popis toho člověka je poněkud nejasný. Mohl byste nám říci něco určitějšího, z čeho bychom mohli vycházet?"

"Obávám se, že nikoli," řekl jsem s politováním. "Byla totiž tmavá noc a ten chlápek měl ohrnutý límec a klobouk naražený do čela."

"Hm," zabručel inspektor, "to vypadá, jako by nechtěl, aby mu bylo vidět do tváře. Jste si jist, že to nebyl nikdo známý?"

Odvětil jsem záporně, ale ne zcela rozhodně. Vzpomněl jsem na ten svůj dojem, že mi jeho hlas byl nějak povědomý. Poněkud váhavě jsem to sdělil inspektorovi.

"A říkáte, že ten hlas byl hrubý a nekultivovaný?" Přitakal jsem, ale pak mě napadlo, že ta hrubost byla možná až přehnaná. Jestliže, jak se inspektor domnívá, ten člověk se snažil skrýt svou tvář, mohl docela dobře také mluvit změněným hlasem.

"Nešel byste se mnou na chvilku do pracovny, doktore? Rád bych se vás na něco zeptal."

Souhlasil jsem. Inspektor Davis odemkl dveře do chodby, a když jsme jimi prošli, zase je za námi zamkl. "Aby nás nikdo nevyrušoval," řekl inspektor s trpkým úsměškem. "A také aby nikdo neposlouchal za dveřmi. - Jak to bylo s tím vydíráním?"

"S jakým vydíráním?" zeptal jsem se zděšeně.

"Je to výplod Parkerovy fantazie, nebo na tom něco je?"

"Když Parker slyšel něco o vydírání," řekl jsem pomalu, "musel poslouchat tady za dveřmi s uchem na klíčové dírce."

Davis přikývl. "To je docela pravděpodobné. Já jsem se totiž trochu informoval, co Parker celý večer dělal. A řeknu vám, že se mi jeho chování dnes večer ani trochu nelíbilo. Ten člověk něco ví. Když jsem se ho začal vyptávat, vylekal se a honem si vymyslel tu nepodařenou povídku o vydírání." Bleskově jsem se rozhodl: "Rozmýšlel jsem se totiž, jestli vám mám kápnout božskou. Už jsem se sice v podstatě rozhodl, že vám všechno povím, ale chtěl jsem počkat na vhodnou příležitost. A tak vám to raději řeknu hned." A vyličil jsem mu všechno, co se toho večera udalo, tak jak jsem to tady napsal. Inspektor pozorně naslouchal a jen občas mě přerušil nějakou otázkou.

"Prapodivná historie, to jsem blázen," řekl, když jsem skončil. "A vy tvrdíte, že ten dopis dočista zmizel? To se mi nelíbí. To se mi vůbec nelíbí. Možná že tady právě máme to, co hledáme - motiv pro vraždu."

Přikývl jsem: "Já vím."

"Podle vás tedy Ackroyd naznačoval, že má podezření na někoho z domu? Dům je poněkud široký pojem."

"Co když je tím člověkem, kterého hledáme, právě sám Parker?" nadhodil jsem.

"Skoro to tak vypadá. Zřejmě poslouchal za dveřmi, když vy jste vyšel z pracovny. Pak se s ním zase setkala slečna Ackroydová, když vycházela z pracovny. Třeba to zkusil znovu po jejím odchodu. Bodl Ackroyda, zamkl dveře zevnitř, otevřel okno, vylezl jím ven a obešel dům k některým postranním dveřím, které si předtím otevřel. Co vy na to?"

"V jednom to nesedí," řekl jsem pozvolna. "Jestliže Ackroyd pokračoval ve čtení

hned po mém odchodu, jak to měl v úmyslu, nedovedu si představit, že by zůstal sedět na místě a celou hodinu přemýšlel. Byl by si okamžitě zavolal Parkera, a to by se neobešlo bez hrozného kraválu. Nezapomeňte, že Ackroyd byl cholerik."

"Třeba nemohl v četbě dopisu hned pokračovat," namítl inspektor. "Víme, že u něho o půl desáté někdo byl. Ten návštěvník musel přijít těsně po vašem odchodu, a když pak i on odešel,

přišla slečna Ackroydová dát strýčkovi dobrou noc... zkrátka, nedostal se k tomu dopisu dřív než někdy k desáté hodině?"

"A co ten telefon?"

"To určitě zavolal sám Parker - patrně tehdy zapomněl na ty zamčené dveře a otevřené okno. Když se mu to pak rozleželo, dostal strach a rozhodl se, že to zapře. Vsadím se, že to tak bylo."

"Patrně..." řekl jsem ne zcela přesvědčen.

"Ostatně se můžeme dovědět, jak to doopravdy bylo s tím telefonem, když se zeptáme v ústředně. Když někdo volal odtud, pak to nemohl být nikdo jiný než

Parker. Věřte mi, Parker je muž, kterého hledáme. Ale nechte si to pro sebe - nesmíme ho hned poplašit, dokud nemáme pohromadě důkazy. Postarám se, aby nám neupláchl. Naoko se soustředíme na toho vašeho záhadného cizince." Inspektor vstal ze židle u psacího stolu, na níž obkročmo seděl, a přešel k nehybné postavě v křesle. "Ta zbraň by nás měla uvést na stopu," poznamenal.

"Zřejmě je to nějaký unikátní kousek - vypadá značně exoticky." Sklonil se a pozorně si prohlížel jílec. Slyšel jsem, jak spokojeně zabručel. Pak opatrně vsunul ruku pod jílec a vytáhl čepel z rány. A stále tak, aby se jílec nedotkl, vložil dýku do kameninové holby, která zdobila krb.

"Ano," řekl a pokynul hlavou směrem k dýce, "jemná umělecká práce. Takových se asi na světě moc nenajde."

Předmět to byl vskutku překrásný: protáhlá špičatá čepel a jílec z umně propletených různých kovů, podivná a řemeslně dokonalé dílo. Inspektor opatrně zkusil prstem ostří a pochvalně se usklíbl. "Ostré jako břitva," prohlásil. "S tímhle by člověka probodlo i dítě - zajede to jako do másla. Nebezpečná věcička."

"Mohu teď pořádně ohledat mrtvého?" otázal jsem se. Inspektor přisvědčil: "Dejte se do toho."

Provedl jsem důkladné ohledání.

"Tak co?" otázal se inspektor, když jsem skončil.

"Ušetřím vás odborné hantýrky," řekl jsem. "To si schovám až pro koronerovu porotu. Ránu zasadil pravou rukou člověk stojící za ním a smrt nastala patrně okamžitě. Řekl bych, že rána dopadla zcela neočekávaně. Ackroyd patrně zemřel a ani nevěděl, kdo ho napadl."

"Sluhové se dovedou plížit tiše jako kočky," řekl inspektor Davis. "Tahle vražda nebude žádná velká záhada. Podívejte se na ten jílec." Podíval jsem se.

"Vy je asi nevidíte, ale já je vidím naprosto zřetelně," zašeptal. "Otisky prstů jeho ruky."

Inspektor ustoupil o pár kroků, aby zjistil, jaký na mne udělal dojem.

"Ano," řekl jsem klidně. "Myslel jsem si to." Nechápu, proč mě má někdo mít za úplného pitomce. Vždyť také čtu detektivky a noviny a jsem průměrně inteligentní. Kdyby na tom jílcí byly otisky prstů u nohy, to by byla jiná. To bych se asi opravdu podivil.

Mám dojem, že inspektora mrzelo, že jsem se nedal ohromit. Vzal kameninovou holbu a vyzval mě, abych s ním šel do kulečnickového sálu. "Chci se zeptat pana Raymonda, co ví o té dýce," vysvětloval mi.

Zamkl za námi dveře a zamířili jsme ke kulečnickovému sálu, kde jsme našli Geoffreya Raymonda. Inspektor mu ukázal dýku a otázal se: "Znáte tohle, pane Raymonde?"

"Ale vždyť je to - ano - myslím, že je to dárek majora Blunta panu Ackroydovi. Pochází z

Maroka - nebo vlastně z Tuniska. Tak tímhle byl zavražděn? To by člověk nevěřil. Zdá se to skoro nemožné, ale asi sotva existují na světě dvě

takovéhle dýky. Já bych třeba došel pro majora Blunta." Raymond nečekal na odpověď a spěchal ze dveří.

"Příjemný hoch," řekl inspektor. "Je v něm něco poctivého a přímého." Souhlasil jsem s ním. Za ty dva roky, co byl Geoffrey Raymond Ackroydovým tajemníkem, neviděl jsem ho ani jednou mrzutého nebo rozhněvaného. A vím, že jako tajemník byl nesmírně schopný.

Za několik minut se Raymond vrátil doprovázen Bluntem. "Nemýlil jsem se," hlásil vzrušeně, "je to ta tuniská dýka!"

"Major Blunt ji ještě neviděl," namítl inspektor.

"Viděl jsem ji v okamžiku, kdy jsem vešel do pracovny," řekl klidně major.

"Vy ji tedy poznáváte?"

Blunt přikývl.

"Ale nic jste nám o tom neřekl," poznamenal inspektor podezřívavě.

"Nebyla vhodná chvíle," řekl Blunt. "Když člověk něco plácne v nepravou chvíli, může tím nadělat spoustu škody."

Major s ledovým klidem vydržel inspektorův upřený pohled.

Inspektor něco zabručel a odvrátil se. Pak požádal Blunta, aby se na dýku podíval zblízka. "Jste si tím docela jist, pane majore? Poznáváte ji docela bezpečně?"

"Naprosto. Bez nejmenší pochyby."

"Můžete mi říci, pane majore, kde bývala ta dýka uložena?" Inspektorovi odpověděl tajemník. "V tom zaskleném stolku v salóně."

"Cože?" zvolal jsem.

Všichni se na mě podívali.

"Copak, doktore?" pobídl mne inspektor.

"Ale nic."

"Tak copak jste to chtěl říci?" pobídl mě inspektor ještě důrazněji.

"Je to jenom taková hloupost," vysvětloval jsem omluvně. "Já jenom, že když jsem sem včera večer přišel na večeři, zaslechl jsem, jak v salóně zaklaplo víko toho zaskleného stolku."

Inspektor se zatvářil skepticky a pak nedůvěřivě: "Jak jste věděl, že to bylo víko od toho stolku?"

Musel jsem to všechno vysvětlit dopodrobna. Bylo to dlouhé a složité vysvětlování, které bych si byl raději ušetřil.

Inspektor mě vyslechl do konce. "Byla dýka na svém místě, když jste si vystavené předměty prohlížel?" otázal se.

"To nevím," řekl jsem. "Nepamatuji se, že bych si jí byl nějak zvlášť všiml - ale klidně tu mohla celou dobu ležet."

"Zavolejte raději hospodyni," řekl inspektor a stiskl zvonek. Po chvíli vstoupila slečna Russellová. "Myslím, že jsem se k tomu stolku ani nepřiblížila," odpověděla na inspektorovu otázku. "Šla jsem se podívat, jsou-li všude čerstvé květiny. Aha, už si vzpomínám. Ten stůl byl otevřený - a to nemá

být. Proto jsem ho zavřela, když jsem šla kolem," dodala a vyzývavě se podívala na inspektora.

"Aha," zabručel inspektor. "A můžete mi říci, zda byla tehdy ta dýka na svém místě?"

Slečna Russellová se podívala na dýku a zamyslela se. "To vám opravdu nepovím," odpověděla. "Nedívala jsem se. Čekala jsem, že hosté přijdou každou chvíli, a hleděla jsem se co nejdřív ztratit."

"Děkuji vám," řekl inspektor. Zcela nepatrně zaváhal, jako kdyby se jí chtěl na něco zeptat, ale slečna Russellová si jeho slova zřejmě vysvětlila jako propuštění a vyplula z pokoje.

"To je ale semetrika, co?" poznamenal inspektor a podíval se za ní. "Počkat, vy říkáte, že ten stolec stojí blízko okna, doktore?"

Raymond odpověděl za mne: "Ano, u okna vlevo."

"A bylo okno otevřené?"

"Obě byla pootevřená."

"No, myslím, že to prozatím stačí. Někdo - dejme tomu, že někdo mohl tu dýku kdykoli vzít, a vůbec nezáleží na tom, kdy to udělal. Přijdu sem zítra ráno s šéfem policie, pane Raymonde. Do té doby si nechám u sebe klíč od těchto dveří. Chci, aby plukovník Melrose viděl všechno přesně tak, jak je to teď. Vím náhodou, že večerí u jedněch známých na druhém konci hrabství, a mám dojem, že tam má zůstat přes noc."

Inspektor uchopil holbu s dýkou: "Musím to pořádně zabalit," poznamenal. "Je to významný důkaz, a to v mnoha směrech."

Když jsem po chvíli vycházel s Raymondem z kulečnickového sálu, Raymond se krátce zachechtal. Ucítil jsem na paži stisk jeho ruky. Sledoval jsem směr jeho pohledu a uviděl jsem, jak inspektor podává Parkerovi malý kapesní notýsek, aby si ho prohlédl.

"Poněkud nápadné," zamumlal můj společník. "Tak Parker je v podezření, že?"

Neměli bychom také obšťastnit inspektora Davise pěknou sadou svých otisků?" vzal ze stolu dvě karty, otřel je hedvábným kapesníkem, jednu podal mně a druhou si nechal. Potom je s šibalským úsměvem podal inspektorovi. "To máte na památku," řekl. "Číslo jedna, dr. Sheppard. Číslo dvě, moje maličkost. Další, Bluntovy, dostanete ráno."

Mládí je velice odolné. Ani brutální vražda jeho přítele a zaměstnavatele nemohla Raymondovi nadlouho zkazit náladu. Snad to tak má být. Nevím. Sám už jsem takovou odolnost dávno ztratil.

Domů jsem se vrátil velice pozdě a doufal jsem, že Karolína už dávno spí. Ale to jsem se mýlil.

Čekala na mne s horkým kakaem, a než jsem je stačil vypít, vytáhla ze mne všechno, co se ten den událo. O tom vydírání jsem jí nic neřekl, omezil jsem se na fakta týkající se samotné vraždy.

"Policie podezřívá Parkera," řekl jsem, když jsem vstával a chystal se odejít spát. "Zřejmě to pro ně bude jasný případ."

"Parker!" zvolala má sestra. "Nesmysl! Ten inspektor musí být dokonalý osel. To tak, Parker!"

S tímto nejasným výrokem se odebrala na lože.

7. KAPITOLA

Dovídám se, kdo je můj soused

Nazítří ráno jsem s neodpuštělným chvatem obešel své pacienty. Omlouvá mě jedině to, že mezi nimi nebyl žádný vážnější případ. Když jsem se vrátil, Karolína mě už čekala v předsíni. "Je tu Flora Ackroydová," šeptala mi vzrušeně.

"Cože?" snažil jsem se co nejlépe skrýt své překvapení.

"Nutně s tebou potřebuje mluvit. Už je tu půl hodiny." Karolína mě zavedla do našeho malého obývacího pokoje.

Flora seděla na pohovce u okna. Byla v černém a nervózně si hnětla ruce. Přímo jsem se jí lekl. Z obličeje jí zmizela téměř všechna barva. Ale když promluvila, učinila tak dokonale rezolutně a klidně. "Pane doktore, přišla jsem vás požádat o pomoc."

"To víte, že vám pomůžu, drahoušku," řekl Karolína. Mám dojem, že Flora nijak zvlášť

nestála o to, aby Karolína byla přítomna našemu rozhovoru. Jistě by se mnou mluvila daleko raději o samotě. Ale protože nechtěla zbytečně ztrácet čas, smířila se s tím." Chtěla bych, abyste se mnou zašel za vašim sousedem."

"Za tím legračním človíčkem?" zvolala Karolína.

"Mysleli jsme, že je to holič na penzi," řekl jsem. Flora na mne vyvalila své modré oči. "Ale vždyť je to Hercule Poirot! Víte přece, koho myslím? Toho slavného soukromého detektiva, který vykonal tak fantastické věci - úplně jako v detektivkách. Před rokem odešel na odpočinek a usadil se tady. Strýček věděl, kdo to je, ale slíbil mu, že to nikomu neřekne, protože pan Poirot chtěl mít pokoj a nepřál si, aby ho lidé obtěžovali."

"Tak on je to pan Poirot," pronesl jsem pomalu.

"Jistě jste o něm slyšel?"

"Jsem sice, jak říká Karolína, starý paprika, ale o něm jsem slyšel."

"Kupodivu," pronesla Karolína. Nevím, co jí na tom připadalo tak podivuhodné, leda snad to, že na to nepřišla sama.

"A vy chcete jít za ním?" zeptal jsem se. "A pročpak?"

"No přece aby rozřešil tu záhadu," vyjela na mě Karolína. "Jsi dneska nějaký zbedněný, Jamesi."

Nebyla to zbedněnost. Karolína mi někdy špatně rozumí. "To nemáte důvěru k inspektoru Davisovi?" dodal jsem.

"Bodejť by měla," řekla Karolína. "Já ji taky nemám." Člověk by myslel, že to zavraždili strýčka Karolíně.

"A jak víte, že se toho případu ujme?" otázal jsem se. "Nezapomeňte, že šel dobrovolně na odpočinek."

"Já vím," řekla Flora prostě. "Musím ho přemluvit."

"Jste si jistá, že jednáte správně?" zeptal jsem se vážně.

"To se rozumí, že ano," řekla Karolína. "Když budete chtít, půjdu tam s vámi sama."

"Nezlobte se, slečno Sheppardová, ale já bych radši, aby se mnou šel pan doktor," řekla Flora.

Flora ví, že je někdy třeba mluvit přímo. Pouhými narážkami by s Karolínou nic nesvedla. "Pochopte," vysvětlovala dál, už opět diplomaticky, "doktor Sheppard je lékař, a protože mrtvého našel, může poskytnout panu Poirotovi všechny potřebné informace."

"Ano," připustila Karolína neochotně, "to uznávám." Prošel jsem se sem tam po pokoji. "Floro," řekl jsem vážně, "dejte na mou radu. Radím vám, abyste do případu toho detektiva netahala." Flora vyskočila ze židle a krev se jí nahrnula do tváří. "Já vím, proč to říkáte!" zvolala. "Ale právě proto za ním musím jít. Vy máte strach, ale já ne. Zním Ralfa líp než vy!"

"Ralfa?" opakovala Karolína. "Co s tím má Ralf společného?" Nikdo si jí nevšímal.

"Já vím, že je Ralf slaboch," pokračovala Flora, "a že už nadělal spoustu hloupostí - dokonce i darebáctví - ale nikdy by nikoho nezavraždil!"

"Ále co vás vede!" zvolal jsem. "Na něho jsem vůbec nemyslel."

"Tak proč jste se včera večer - po tom, co našli strýčka mrtvého - zastavil po cestě domů u Tří divočáků?" zeptala se Flora.

To mi na okamžik vzalo řeč. Doufal jsem, že si té mé návštěvy nikdo nevšimne.

"Jak to víte?" otázal jsem se.

"Zašla jsem tam dnes ráno," řekla Flora. "Věděla jsem od služebných, že tam Ralf bydlí -" Přerušil jsem ji: "Tak vy jste věděla, že je Ralf v King's Abbotu?"

"Ne. Překvapilo mě to. Nedovedla jsem si to vysvětlit. Tak jsem se tam vypravila a ptala se po něm. Řekli mi, jako patrně řekli včera večer i vám, že odešel asi v devět hodin - a - a že už

se nevrátil." Pohlédla na mě vyzývavě, jako by odpovídala na něco, co vyčetla z mého pohledu, a vybuchla: "A proč ne? Mohl si jít, kam chtěl. Mohl se třeba vrátit i do Londýna."

"A kufry nechal tady?" zeptal jsem se mírně.

Flora si dupla: "To je mi jedno. Jistě je pro to docela jednoduché vysvětlení."

"A proto chcete jít za Herculem Poirotem? Nebylo by lepší nechat věci, jak jsou?"

Nezapomeňte, že policie Ralfa ani v nejmenším nepodezřívá. Sledují docela jinou stopu."

"To je právě to," zvolala Flora, "oni ho totiž podezřívají! Dneska ráno se tu objevil nějaký inspektor Raglan z Cranchesteru - takový ohavný čmuchal. Dověděla jsem se, že byl ráno u Tří divočáků ještě dřív než já. Oni mi to tam řekli a také mi řekli, na co se ptal. Určitě si myslí, že to udělal Ralf."

"Když je to tak, museli od včerejška změnit názor," řekl jsem pomalu. "On tedy nesouhlasí s Davisovou verzí, že to udělal Parker?"

"Dej už pokoj s tím svým Parkerem!" poznamenala zhnuseně má sestra. Flora přistoupila ke mně a položila mi ruku na paži. "Doktore, prosím vás, pojďme k panu Poirotovi. Ať zjistí, jak to doopravdy bylo."

"Milá Floro," řekl jsem a položil jsem svou ruku na její, "jste si docela jistá, že chcete znát plnou pravdu?"

Podívala se na mě a vážně přikývla. "Vy si tím nejste jistý," řekla, "ale já ano. Znam Ralfa lépe než vy."

"To se rozumí, že to neudělal," řekla Karolína, která se celou dobu musela držet, aby mlčela. "Ralf je možná výstředník, ale je to velice hodný hoch a dovede se tak krásně chovat!"

Byl bych rád upozornil Karolínu na fakt, že spousta vrahů měla vybrané chování, ale Flořina přítomnost mi v tom zabránila. Flora trvala na svém a já jsem musel ustoupit. Vydali jsme se tedy ihned na cestu, dřív než má sestra stačila na nás vychrlit další svůj výrok, začínající jejími oblíbenými slovy: to se ví nebo to se rozumí.

Přišla nám otevřít stará žena v bretoňském čepečku. Sdělila nám, že pan Poirot je doma.

Uvedla nás do malého obývacího pokoje, kde vládl úzkostlivý pořádek, a zanedlouho tam za námi přišel můj včerejší nový známý.

"Monsieur le docteur," řekl a usmál se. "Mademoiselle," dodal s úklonou Floře. Začal jsem: "Patričně jste už slyšel o té tragédii, která se tu odehrála včera v noci?"

"Poirot zvažněl: "Mais oui, slyšel jsem o ní. Je to hrozné. Prosím mademoiselle Ackroyd, aby přijala mou nejhlubší soustrast. Co pro vás mohu udělat?"

"Slečna Ackroydová," řekl jsem, "by vás chtěla poprosit - abyste - abyste -"

"Našel vraha," pronesla Flora jasným hlasem.

"Ale to snad udělá policie, ne?" řekl Poirot.

"Ta se může mýlit," opáčila Flora. "Už teď mám dojem, že se mýlí. Prosím vás, pane Poirote, pomozte nám. Je-li to otázka peněz -"

Poirot zvedl ruku. "O tom zatím nebudeme mluvit, mademoiselle. Ne že bych o peníze nestál." V očích se mu zablesklo. "Peníze pro mne znamenají mnoho a vždycky znamenaly. Ale ne, než začnu, musí být mezi námi v jedné věci jasno: Nezastavím se v polovině cesty. Dobrý ohař nikdy nepustí stopu. Mohla byste litovat, že jste to nenechala zdejší policii."

"Chci znát pravdu," řekla Flora a podívala se mu přímo do očí.

"Celou pravdu?"

"Celou pravdu."

"Tak tedy přijímám," řekl Poirot prostě, "ale doufám, že svých slov nebudete litovat. A teď mi povězte, jak se to všechno stalo."

"Ať vám to raději řekne doktor Sheppard," navrhla Flora. "Ví toho o celé věci daleko víc"

než já."

Po tomto vyzvání jsem přednesl přesné vylíčení faktů, tak jak jsem je už předtím popsal. Poirot pozorně naslouchal, občas vložil nějakou otázku, ale většinou seděl mlčky, s očima upřenýma na strop.

Skončil jsem své vyprávění okamžikem, kdy jsem včera večer odešel s inspektorem z Fernly Parku.

"A teď," řekla Flora, když jsem domluvil, "teď mu to řekněte o Ralfovi." Zaváhal jsem, ale její pánovitý pohled mi přikázal, abych začal.

"Vy jste se v tom hostinci - u Tří divočáků - zastavil včera v noci po cestě domů?" otázal se Poirot, když jsem své vyprávění skončil. "Proč jste tam vlastně chodil?"

Chvilí jsem hledal vhodná slova, než jsem mu odpověděl. "Napadlo mě, že by měl někdo Ralfovi oznámit, že je jeho strýc mrtev. Uvědomil jsem si, když jsem odcházel z Fernly, že patrně mimo mne a pana Ackroyda nikdo neví, že Ralf je tady v King's Abbotu."

Poirot přikývl. "Ovšem. A to byl jediný důvod, proč jste tam šel?"

"Byl to můj jediný důvod," odpověděl jsem mu dotčeně.

"Nešel jste tam náhodou - dejme tomu, protože jste měl o toho mladíka starost?"

"Starost?"

"Myslím, doktore, že víte velice dobře, jak to myslím, ačkoli děláte, že mi nerozumíte. Řekl bych, že by to byla pro vás úleva, kdybyste zjistil, že le capitaine Paton byl celý večer doma."

"Co vás vede," ohradil jsem se.

Malý detektiv vážně zavrtěl hlavou. "Vy nemáte ke mně takovou důvěru, jakou má mademoiselle Flora," řekl. "Ale to nevádí. Stojíme před takovýmto problémem: ten capitaine Paton zmizel za okolností, které si žádají vysvětlení. Nechci před vámi skrývat, že to vypadá ošklivě. Ale přesto může být vysvětlení docela jednoduché."

"To právě pořád říkám," zvolala Flora oživeně.

Poirot se už k tomuto tématu nevrátil. Místo toho navrhl, abychom navštívili místní policii. Flora ať se raději vrátí domů a ať ho tam doprovodím já, abych ho představil osobě pověřené vyšetřováním.

Tento úmysl jsme také hned uskutečnili. Inspektora Davise jsme zastihli před budovou policejní stanice. Vypadal velice otráveně. Stál tu s šéfem policie plukovníkem Melrosem a ještě jedním člověkem, v němž jsem podle Flořina označení

"čmuchač" bez obtíží poznal inspektora Raglana z Cranchesteru. Plukovníka Melrose znám velice dobře a představil jsem mu Poirota a vysvětlil mu situaci. Šéf policie byl zřejmě dotčen a inspektor Raglan se mračil jako čert. Zato, jak jsem si všiml, měl Davis mírnou legraci z toho, jak se jeho představený durdí.

"Případ je jasný jako den," řekl Raglan. "Nepotřebujeme, aby se nám do toho pletli nějakí amatéři. Každý trouba mohl vidět hned včera večer, jak se věci mají, a nemuseli jsme zbytečně ztratit dvanáct hodin času." Krvelačně si změřil malého Davise, jehož to však nikterak nevyvedlo z míry.

"Rodina pana Ackroyda má právo podnikat, co uzná za vhodné," řekl plukovník Melrose, "ale oficiální vyšetřování nám nesmí nikdo narušovat. Ovšem pan Poirot má skvělou pověst," dodal zdvořile.

"Policie si bohužel reklamu dělat nemůže," řekl Raglan. Situaci zachránil Poirot. "Je pravda, že jsem odešel z aktivního života," řekl.

"Neměl jsem v úmyslu ještě někdy přijmout práci na nějakém případě. A mám zvlášť

hrůzu z publicity. Chci vás poprosit, abyste v případě, že se mi podaří něčím přispět k vyšetření tohoto případu, mé jméno laskavě neuváděli." Tvář inspektora Raglana se trochu vyjasnila.

"Slyšel jsem o řadě vašich vynikajících úspěchů," poznamenal obměkčený plukovník.

"Mám bohaté zkušenosti," řekl Poirot prostě, "ale většiny svých úspěchů jsem dosáhl za pomoci policie. Vaší anglické policie si nesmírně vážím. Když mi pan inspektor Raglan dovolí, abych mu asistoval, bude mi to velikou ctí a potěšením."

Inspektor se zatvářil ještě přívětivěji.

Plukovník Melrose mne vzal stranou: "Podle všeho, co jsem o něm slyšel, dosáhl ten človíček opravdu pozoruhodných výsledků," zašeptal mi. "Přirozeně že bychom velice neradi volali na pomoc Scotland Yard. Raglan si je zřejmě jist svou věcí, ale nemohu tvrdit, že s ním tak docela souhlasím. To víte - ehm - já znám ty lidi lip než on. A ten Poirot se zřejmě nežene za poctami, co říkáte? Jistě by s námi spolupracoval docela nenápadně, co?"

"Pro větší slávu inspektora Raglana," řekl jsem.

"Tak tedy," spustil plukovník Melrose bodře a tentokrát už nahlas, "musíme vás informovat o průběhu vyšetřování, pane Poirote."

"Merci," řekl Poirot. "Můj přítel, le docteur Sheppard mi říkal, že prý je tu podezření na sluhu Parkera."

"To jsou všechno hlouposti," ozval se Raglan okamžitě. "Tihle nóbl sloužící se hned tak zpanikují, že se pro nic za nic chovají podezřele."

"A co otisky prstů?" nadhodil jsem.

"Docela odlišné od Parkerových." Chabě se usmál a dodal: "A právě tak to nejsou ani vaše, ani pana Raymonda, doktore."

"Ani kapitána Ralfa Patona?" otázal se Poirot klidně. Pocítil jsem tajný obdiv k tomu, jak Poirot popadl býka za rohy. V

inspektorových očích se objevily stopy úcty.

"Nemohu se zbavit dojmu, že se mýlíte, inspektore," řekl plukovník Melrose oživeně. "Znám Ralfa Patona od dětství. Ten by se nikdy nesnížil k vraždě."

"Možná že ne," řekl inspektor nevýrazně.

"Co proti němu máte?" otázal jsem se.

"Těsně před devátou odešel z hostince. O půl desáté byl viděn v blízkosti Fernly Parku. Od té doby ho nikdo neviděl. Prý má nějaké finanční obtíže. Mám tu pár jeho bot s gumovými cvočky na podrážkách. Kapitán Paton měl takové boty dvoje, skoro přesně stejné. Chci je porovnat s těmi šlápěji na okně. Postavil jsem k nim strážníka, aby je nikdo nepoškodil."

"Pojďme se tam podívat," řekl plukovník Melrose. "A vy, pane Poirote, pojd'te s námi, chcete-li."

Souhlasili jsme a všichni jsme nastoupili do plukovníkova auta. Inspektor spěchal, aby se co nejdříve dostal k těm šlápějím, a dal se proto vysadit u brány. Asi v polovině cesty odbočovala doprava pěšina, která vedla k terase a k oknům do Ackroydovy pracovny.

"Chcete jít s inspektorem?" otázal se plukovník Melrose, "nebo byste si raději prohlédli pracovnu?"

Poirot si zvolil druhou možnost. Parker nám otevřel dveře. Zřejmě se už vzpamatoval z včerejšího rozrušení, neboť se choval sebejistě a aktivě. Plukovník Melrose vytáhl z kapsy klíč, odemkl dveře z haly do předsínky a uvedl nás do pracovny. "Až na to, že mrtvola byla odstraněna, je tu všechno přesně tak, jak to bylo včera večer, pane Poirote."

"A kde byla mrtvola?"

Popsal jsem co možná nejpřesněji, jak Ackroyd seděl. Křeslo dosud stálo u krbu. Poirot si do něho sedl. "Kde ležela ta modrá obálka, když jste odtud odcházel?"

"Pan Ackroyd ji položil tady na ten stolek po své pravici." Poirot přikývl. "A jinak je tu vše na svém místě?"

"Ano, myslím, že ano."

"Pane plukovníku, byl byste tak velice laskav a ráčil si na chvíli sednout zde do toho křesla? Děkuji. A teď, pane doktore, nám laskavě povězte, kde přesně byla dýka zabodnuta," řekl Poirot.

Zatímco jsem to předváděl, Poirot si stoupl ke dveřím.

"Jílec dýky byl tedy od dveří jasně viditelný. Vy i Parker jste ho uviděli současně?"

"Ano."

Poirot pak přešel k oknu. "Když jste mrtvého našli, svítilo v místnosti světlo?" otázal se přes rameno.

Přítakal jsem a přistoupil jsem k němu, abych se podíval, jak zkoumá šlápěje na okně.

"Ty gumové cvočky mají stejný tvar jako cvočky na botách kapitána Patona," poznamenal polohlasně.

Pak se vrátil do středu místnosti. Poirot bloudil očima kolem dokola a každému předmětu věnoval pronikavý znalecký pohled. "Máte pozorovací talent, doktore Shepparde?" otázal se mne po chvíli.

"Myslím, že ano," řekl jsem překvapeně.

"Vidím, že se v krbu topilo. Jak vypadal oheň, když jste vylomili dveře a našli pana Ackroyda mrtvého? Dohořival?"

Podrážděně jsem se zasmál. "To vám nepovím. Nevšiml jsem si. Snad by pan Raymond nebo pan major Blunt -"

Malý mužík naproti mně zavrtěl hlavou a pousmál se. "Postupujeme metodicky. Dopustil jsem se chyby, když jsem se na to zeptal vás. Každý podle svých znalostí. Vy byste jistě dovedl podrobně vylíčit vzhled některého svého pacienta

- to by vám nic neušlo. Kdybych potřeboval informaci o papírech na psacím stole, pan Raymond by si jistě všiml, kdyby tu bylo něco zvláštního. Když se chci dovědět o stavu ohně v krbu, musím se zeptat člověka, jehož úkolem je všimnout si těchto věcí. Dovolíte -"

Rychle přešel ke krbu a zazvonil.

Za pár minut se objevil Parker. "Promiňte, ale někdo zvonil," řekl váhavě.

"Pojďte dál, Parkere," vyzval ho plukovník Melrose. "Tento pán by se vás rád na něco zeptal."

Parker přesunul svou uctivou pozornost na Poirota.

"Parkere," řekl Poirot, "když jste včera v noci s doktorem Sheppardem vylomili dveře a našli jste vašeho pána mrtvého, v jakém stavu byl oheň v krbu?" Parker odpověděl bez rozmýšlení: "Dohořival. Byl už skoro vyhaslý."

"Aha!" řekl Poirot. Jeho citoslovce znělo téměř vítězoslavně. Pak pokračoval:

"Rozhlédněte se kolem sebe, Parkere. Je to tu přesně tak, jak to bylo včera?" Sluha obletěl pokoj zrakem. Zastavil se u okna. "Záclony byly zatažené a svítilo světlo."

Poirot souhlasně kývl hlavou. "A ještě něco?"

"Ano, prosím. Toto křeslo stálo trochu blíž sem." Ukázal na velký ušák vlevo od dveří mezi dveřmi a oknem. Připojuji pláněk, na němž jsem zmíněné křeslo označil písmenem X.

"Ukažte mi, jak stálo," řekl Poirot.

Sluha postrčil křeslo na dobré dvě stopy od zdi a pootočil je tak, že bylo sedadlem

obráceno ke dveřím.

"Voilà ce qui est curieux," zabručel pro sebe Poirot. "Řekl bych, že by si nikdo nesedl do takto obráceného křesla. Kdopak je asi strčil zpět na původní místo?"

Byl jste to vy, příteli?"

"Ne, prosím," řekl Parker. "Byl jsem rozčilený kvůli pánovi a tak." Poirot se podíval na mne. "A vy doktore?"

Zavrtěl jsem hlavou.

"Když jsem se vrátil s policií, bylo zase na svém místě," vmísil se Parker, "vím to docela určitě."

"Zvláštní," řekl opět Poirot.

"Snad je odstrčil Raymond nebo Blunt," řekl jsem. "Přece to není tak důležité."

"Zcela nedůležité," řekl Poirot. "A proto je to tak zajímavé," dodal tiše.

"Omluvte mě na okamžik," řekl plukovník Melrose a vyšel z pokoje s Parkerem.

"Myslíte, že Parker mluví pravdu?" otázal jsem se.

"Ohledně toho křesla určitě. Jinak nevím. Kdybyste měl často co dělat s takovými případy, brzy byste zjistil, že jsou si všechny podobné."

"A v čem?" zeptal jsem se zvědavě.

"Každý ze zúčastněných něco zatajuje."

"Já taky?" zeptal jsem se s úsměvem.

Poirot se na mě pozorně zadíval. "Myslím, že ano," řekl tiše. "Ah -"

"Řekl jste mi všechno, co víte o tom mladém Patonovi?" Poirot se usmál a já zrudl.

"Ale, ale, žádné strachy. Nechci na vás pospíchat. Však já se to dovím, až přijde čas."

"Nezasvětil byste mě trochu do svých metod?" řekl jsem honem, abych zakryl svůj zmatek. "Například, proč jste se ptal na oheň v krbu."

"Ah, to bylo docela jednoduché. Vy jste opustil pana Ackroyda asi v - za deset minut devět, že?"

"Ano, přesně za deset minut."

"To bylo okno zavřené na zástrčku a dveře odemčené. Ve čtvrt na jedenáct, kdy byla vražda objevena, byly dveře zamčené a okno otevřené. Kdo je otevřel? To přece mohl udělat jen sám pan Ackroyd, a to ze dvou důvodů. Buď proto, že bylo v místnosti nesnesitelné horko (ale protože oheň už dohořival a venku teplota prudce poklesla, důvod nesedí), anebo protože někoho tím oknem pouštěl dovnitř. A když tím oknem někoho pouštěl, musel toho někoho velice dobře znát, protože předtím byl právě kvůli tomu oknu znepokojen."

"To zní velice prostě," řekl jsem.

"Všechno je prosté, když si fakta srovnáte metodicky. Nyní nás zajímá osobnost toho individua, kterého pan Ackroyd pustil oknem dovnitř, ačkoli potom ještě viděla slečna Flora pana Ackroyda živého, a proto nemůžeme celou záhadu rozluštit, dokud nezjistíme, kdo ten návštěvník byl. To okno mohlo zůstat otevřené po jeho odchodu a vrah tím oknem vnikl dovnitř. Anebo se táž osoba ještě vrátila. Aha! Už jde pan plukovník."

Plukovník Melrose vstoupil a hlásil radostně: "Konečně jsme vystopovali ten telefonický rozhovor," řekl. "Ten nebyl odtud. Byl přepojen na doktora Shepparda v 10.15 večer z veřejné budky na nádraží v King's Abbotu. V 10.23 odjíždí noční rychlík do Liverpoolu."

8. KAPITOLA

Inspektor Raglan je optimista

Podívali jsme se na sebe.

"Jistě si to na nádraží ověříte, ne?" řekl jsem.

"Samozřejmě, ale od výsledku si příliš neslibuji. Víte, jak to na tom nádraží vypadá."

Věděl jsem to. King's Abbot je sice pouhá vesnice, ale je to zároveň důležitý železniční uzel. Staví tam většina rychlíků, soupravy se tam posunují, přeskupují a znovu sestavují. A jsou tam dvě nebo tři telefonní budky. V tu dobu se tam sjíždějí tři osobní vlaky těsně za sebou, aby stihly spojení s rychlíkem na sever, který přijíždí v 10.19 a odjíždí v 10.23. Nádraží se hemží lidmi a pravděpodobnost, že by si někdo všiml jedné určité osoby v telefonní budce nebo nastupující do rychlíku, je opravdu nepatrná.

"Ale proč vůbec volal?" otázal se Melrose. "To mi připadá nepochopitelné. Nedává to smysl."

Poirot pečlivě posunul na místo jednu porcelánovou figurku na knihovně.

"Buďte ujištěn, že to nějaký smysl mělo," řekl přes rameno.

"Ale proč to vůbec dělal?"

"Až tohle budeme vědět, budeme vědět všechno. Je to velice zvláštní a velice zajímavý případ."

Tato slova pronesl jakýmsi nepopsatelným způsobem. Měl jsem dojem, že hledí na případ ze svého vlastního, zcela odlišného hlediska, ale co vidí, zůstávalo pro mne záhadou.

Poirot si stoupl k oknu a díval se ven. "Říkáte, doktore Shepparde, že bylo devět hodin, když jste potkal před branou toho člověka?" Položil tu otázku, aniž se otočil.

"Ano," odpověděl jsem. "Na kostelní věži právě odbíjela celá."

"Jak dlouho by mu to trvalo, než by došel k domu - nebo spíš než by se dostal k tomu oknu?"

"Nejvýš pět minut. Dvě tři minuty, kdyby to vzal pěšinou od příjezdové cesty přímo sem."

"Ale to by to tu musel znát. Přesněji řečeno - znamenalo by to, že už tu někdy byl a že se tu vyzná."

"To je pravda," řekl plukovník Melrose.

"Jistě můžeme snadno zjistit, zda pana Ackroyda v posledních dnech navštívil někdo neznámý?"

"To by mohl vědět Raymond?" řekl jsem.

"Nebo Parker," navrhl plukovník Melrose.

"Ou tous les deux," dodal Poirot s úsměvem.

Plukovník Melrose šel vyhledat Raymonda a já jsem znovu zazvonil na Parkera. Plukovník Melrose se vrátil téměř okamžitě doprovázen mladým tajemníkem, jehož představil Poirotovi. Geoffrey Raymond byl svěží a čiperný jako vždycky. Byl zřejmě příjemně překvapen, že má příležitost seznámit se s Poirotem. "Neměl jsem ponětí, že tady mezi námi žijete inkognito, pane Poirote," řekl. "Bude pro mne velkou ctí, když vás budu moci pozorovat při práci - ale, ale, načpak to?" Poirot stál vlevo od dveří. Náhle učinil krok stranou a já jsem zjistil, že zatímco jsem stál k němu zády, musel rychle přistrčit křeslo zpět na místo, které nám předtím označil Parker.

"To si mám sednout, a vy mi budete brát krev pro krevní zkoušku?" zažertoval Raymond. "Nebo co to bude?"

"Pane Raymonde, tohle křeslo bylo takhle vysunuto včera v noci, když našli pana Ackroyda mrtvého. Někdo je zase zastrčil na místo. Byl jste to vy?" Tajemník bez nejmenšího zaváhání odpověděl: "Samozřejmě že ne. Nepamatuji se ani, že by stálo takhle, ale asi ano, když to říkáte. Někdo jiný je pak musel posunout zpět na místo. Zahladila se tím nějaká stopa? To by

byla směla."

"Není to důležité," řekl Poirot. "Naprostě nedůležité. Chtěl jsem se vás, pane Raymonde, vlastně zeptat na toto: Navštívil pana Ackroyda během minulého týdne někdo cizí?"

Tajemník svažtil obočí a na okamžik se zamyslel. Mezitím se dostavil na mou výzvu Parker. "Ne," řekl pak Raymond. "Na nic takového se nepamatuji. Vy ano, Parkere?"

"Prosím?"

"Navštívil pana Ackroyda minulý týden někdo cizí?" Sluha se zamyslel. "Ten mladík, co tu byl ve středu," řekl po chvíli. "Od firmy Curtis a Troute, jak říkal."

Raymond na to učinil netrpělivý pohyb. "Ale ovšem, už si vzpomínám, ale takového cizího člověka neměl pan Poirot na mysli." Obrátil se k Poirotovi. "Pan Ackroyd si chtěl totiž pořídit diktafon," vysvětloval. "Bylo by nám to umožnilo vykonat víc práce za kratší dobu. Příslušná firma nám poslala svého zástupce, ale nic z toho nebylo. Pan Ackroyd se rozhodl, že přístroj nekoupí." Poirot se obrátil ke sluhovi: "Mohl byste mi toho mladíka popsat, příteli?"

"Byl prosím blond a takový menší. Pěkně oblečený v tmavomodrém obleku. Velice slušný mladík to byl."

Poirot se obrátil ke mně. "Ten člověk, co jste ho potkal u brány, byl vysoký, vidíte?"

"Ano," řekl jsem. "Asi tak metr osmdesát, řekl bych."

"Tak to nám nepomůže," prohlásil Poirot. "Děkuji vám, Parkere." Sluha se obrátil k Raymondovi: "Je tady pan Hammond, pane Raymonde. Dává se ptát, jestli nic nepotřebujete, a že by s vámi rád mluvil."

"Hned tam přijdu," řekl tajemník a spěchal z místnosti. Poirot se tázavě podíval na šéfa policie.

"Právní zástupce rodiny Ackroydovy, pane Poirote," odpověděl mu plukovník Melrose.

"Ten chlapec Raymond má spoustu práce," zašeptal Poirot. "Je to zřejmě velice schopný mladý muž."

"Myslím, že si ho pan Ackroyd jako tajemníka velice cenil."

"Jak už tu pracuje dlouho?"

"Asi tak dva roky."

"Jsem si jist, že své povinnosti vykonává velice precizně. Jaké má záliby?"

Provozuje nějaký sport?"

"Soukromý tajemník na takové věci nemívá moc času," usmál se plukovník Melrose.

"Raymond tuším občas hraje golf. A v létě tenis."

"A na závody koní - totiž myslím na dostihy - nechodí?"

"Na dostihy? Ne, nemyslím, že by se o dostihy zajímal." Poirot přikývl a zřejmě o Raymonda ztratil zájem. Pomalu se rozhlédl po pracovně. "Myslím, že jsem viděl všechno, co je tu k vidění."

I já jsem se rozhlédl. "Kdyby ty zdi mohly promluvit," zašeptal jsem. Poirot zavrtěl hlavou. "Hlas by nestačil. Musely by mít také oči a uši. Ale nebuďte si tím příliš jist, že tyto neživé předměty -" Poirot se přitom dotkl knihovny, "jsou vždycky němé. Ke mně někdy promlouvají - židle, stoly - mají pro mne své poselství." Obrátil se ke dveřím.

"Jaké poselství?" zvolal jsem. "Co vám dneska řekly?" Ohlédl se na mě a tázavě zvedl jedno obočí. "Otevřené okno," řekl. "Zamčené

dveře. Křeslo, které se samo pohybuje. Na všechna tato tři poselství se tážu: Proč? a nenalézám odpověď."

Zavrtěl hlavou, vypjal hrudník a mžouravě se na nás díval. Vypadal směšně, když tak překypoval důležitostí. Zapochyboval jsem, zda je opravdu tak báječný detektiv. Nespočívá jeho věhlas spíš v řadě šťastných náhod?

Totéž patrně napadlo plukovníka Melrose, protože se zamračil. "Chtěl jste se ještě na něco podívat, pane Poirote?" zeptal se stroze.

"Kdybyste byl tak laskav a ukázal mi ten stolek, z něhož byla zbraň vzata. Dál už nebudu zneužívat vaši laskavosti."

Přešli jsme do salónu, ale šéf policie odvedl plukovníka stranou a po krátkém rozhovoru šeptem se Melrose omluvil a odešel. Ukázal jsem Poirotovi stolek, ale když Poirot několikrát víko zvedl a zase nechal zaklapnout, otevřel skleněné dveře a vyšel na terasu. Následoval jsem ho tam.

Inspektor Raglan se právě objevil zpoza rohu a blížil se k nám. Tvářil se, jako by se mu splnily jeho nejčernější před stavy. "Tak to bychom měli, pane Poirote," řekl. "Nic složitějšího to nebude. A je mi líto, když vidím, jak se takový slušný chlapec dostal na scení."

Poirot vypadal zklamaně a řekl velice mírně: "Jak vidím, už vám asi moc platný nebude."

"Až zase příště," konejšil ho inspektor. "Ačkoliv my tu v tom našem tichém koutku moc často vraždy nemíváme."

Poirotův pohled se stal obdivným. "To byla ale rychlost!" poznamenal. "Směl bych se zeptat, jak jste na to přišel?"

"Zajisté," řekl inspektor. "Předně jsem na to šel metodicky. To já vždycky říkám - hlavní je metoda."

"Ah!" zvolal Poirot. "To je i moje heslo. Metoda, pořádek a malé šedivé buňky."

"Buňky?" Inspektor na něho vyvalil oči.

"Malé šedivé buňky v mozku," vysvětloval Poirot.

"Aha, no ovšem, těch přece používáme všichni."

"Ve větší nebo menší míře," zašeptal Poirot. "A je také rozdíl v kvalitě. A pak tu máme psychologii zločinu. Tu také musíme zkoumat."

"Oh!" řekl inspektor. "Tak vy jste se dal na tuhle psychoanalýzu? To já zase jsem pro zdravý selský rozum. To chce obyčejnou logiku. Pana Ackroyda naposled viděla živého jeho neteř slečna Flora Ackroydová ve tři čtvrtě na deset. To je fakt číslo jedna, že ano?"

"Když myslíte."

"Zkrátka je to tak. O půl jedenácté prohlásil tady pan doktor, že smrt nastala nejméně před půl hodinou. Trváte na tom, pane doktore?"

"Zajisté," řekl jsem. "Před půl hodinou nebo možná trochu dřív."

"Výborně. Takže víme, že vražda musela být spáchána ve čtvrt hodině mezi tři čtvrti na deset a deseti. Sestavil jsem si seznam všech osob v domě a postupně jsem je všechny vyslechl a ke každému jménu jsem si poznamenal, co dělaly mezi 21.45 hod a 22.00 hod."

Inspektor podal Poirotovi list papíru. Četl jsem mu přes rameno. Seznam byl napsán úhledným písmem a zněl takto:

Major Blunt - v kulečnickovém sále s p. Raymondem (oba to potvrzují) Pan Raymond - kulečnickový sál (viz předešlé)

Paní Ackroydová - 21.45 přihlíží partii kulečnicku. 21.55 odchází do své ložnice (Raymond a Blunt viděli, jak jde po schodech nahoru)

Slečna Ackroydová --ze strýcovy pracovny šla přímo nahoru (potvrzeno Parkerem a komornou Elsií Daleovou)

Služebnictvo:

Parker - šel rovnou do přípravný (potvrzeno sl. Russellovou, která za ním přišla dolů v 21.47, aby si s ním o něčem promluvila, a zůstala s ním asi 10 minut) SI. Russellová-viz předešlé.

V 21.45 nahoře s komornou Elsií Daleovou Ursula Bourneová (komorná) - ve svém pokoji až do 21.55, pak v obývacím pokoji pro služebnictvo

Paní Cooperová (kuchařka) - v obývacím pokoji pro služebnictvo Gladys Jonesová (druhá komorná) - v obývacím pokoji pro služebnictvo Elsie Daleová - nahoře v ložnici. Tam ji viděly sl. Russellová a slečna Flora Ackroydová

May Trippová (pomocnice v kuchyni) - obývací pokoj pro služebnictvo

"Kuchařka tady už pracuje sedm let, komorná půldruhého roku a Parker něco přes rok. Ostatní jsou tu noví. Až na Parkera, který se mi nějak nechce líbit, jsou všichni zřejmě docela v pořádku."

"Velice podrobný seznam," řekl Poirot, když mu papír vracel. "Já jsem naprosto přesvědčen, že Parker tu vraždu nespáchal," dodal vážně.

"Jako moje sestra," řekl jsem. "A ta obvykle mívá pravdu." Nikdo mou poznámku nevzal na vědomí.

"Tím je osazenstvo domu velmi jednoduše zbaveno podezření," pokračoval inspektor. "Jenže teď se naskýtá závažná otázka. Žena vrátného - Mary Blacková - zrovna včera večer zatahovala ve vrátnici záclony, když uviděla Ralfa Patona, jak prochází branou a míří k domu."

"A je si tím jistá?" zeptal jsem se rychle.

"Naprosto jistá, Ralfa dobře zná. Prošel velice rychle a zabočil na pěšinu vpravo, což je zkratka vedoucí k terase."

"V kolik to bylo hodin?" zeptal se Poirot s kamennou tváří.

"Přesně v devět dvacet pět," pronesl inspektor vážně. Nastalo ticho. Pak promluvil inspektor znovu: "Všechno je to docela jasné. Sedí

to bezvadně. V devět dvacet pět prochází kapitán Paton branou, přibližně v půl desáté slyší pan Raymond, jak tady v pracovně někdo žádá na pana Ackroydovi peníze a jak mu jen pan Ackroyd odmítá. Co se děje dál? Kapitán Paton odchází stejnou cestou - oknem. Octne se na terase, silně rozmrzen a zmaten. Vidí otevřené zasklené dveře do salónu. Řekněme, že je už tři čtvrtě na deset. Slečna Flora dává strýci dobrou noc. Major Blunt, pan Raymond a paní Ackroydová jsou v kulečnickovém sále. Salón je prázdný. Kapitán Paton opatrně vejde, vezme ze stolku dýku a vrátí se k oknu do pracovny. Zuje si boty, vlezte dovnitř - a podrobnosti snad už vykládat nemusím. Pak zase vyleze ven a odejde. Chybí mu odvaha, aby se vrátil do hostince. Místo toho jde na nádraží, zatelefonuje doktorovi -"

"Proč?" otázal se Poirot zničehonic. Se mnou to šklublo. Poirot seděl předkloněn a oči mu podivně zeleně svítily.

Inspektora Raglana přivedla jeho otázka na okamžik z rovnováhy. "To je těžko říci, proč to vlastně udělal," řekl po chvíli. "Vrahové si někdy počínají podivně. Věděli byste to, kdybyste pracovali u policie. I ten nejchytřejší vrah udělá někdy chybu. Ale pojd'te, ukáži vám ty šlépěje."

Následovali jsme ho za roh terasy k oknu do pracovny. Na Raglanův pokyn přítomný strážník předvedl pár bot, které získal v místním hostinci. Inspektor je položil na šlépěje. "Jsou stejné," řekl s důvěrou. "Sice to nejsou tytéž, co nadělaly ty otisky, protože v těch kapitán Paton odešel. Ale tohle je stejný pár, jenže starší - vidíte, jak jsou ty cvočky ošlapané."

"Takové gumové cvočky má na botách jistě víc lidí, ne?" řekl Poirot.

"To ano," řekl inspektor. "Ačkoliv bych nekladl na ty šlépěje takový důraz, kdyby tu nebylo ještě všechno to ostatní."

"Ono bylo včera večer jasno a sucho," pokračoval inspektor. "Proto nezanechal žádné

stopy na terase nebo na šterkové pěšině. Ale měl smůlu, že na konci pěšiny k příjezdové cestě musel v poslední době vytrysknout nějaký pramének. Podívejte se."

Kousek dál ústila u terasy drobným štěkem vysypaná pěšina. Na jednom místě, téměř na konci, byla půda vlhká a blátivá. A na tomto blátivém místě se opět objevily šlépěje, mezi nimi i stopy podrážek s gumovými cvočky. Poirot se prošel kousek po pěšině, inspektor vedle něho. "Všiml jste si těch ženských šlépějí?" řekl náhle.

Inspektor se zasmál. "Samozřejmě. Ale tudy prošla celá řada žen - a ostatně mužů taky. Tahle zkratka k domu se totiž všeobecně používá. Tu spoustu šlépějí bychom těžko roztřídili. Koneckonců, opravdu důležité jsou jen ty na okně." Poirot přikývl.

"Nemá smysl chodit dál," řekl inspektor, když jsme došli na dohled příjezdové cesty. "Tady už je zase samý šterk a pěšina je zase tvrdá." Poirot opět přikývl, ale zrak měl upřený na malý zahradní domek - nebo spíš jakýsi altán. Stál po levé straně pěšiny před námi a vedla k němu šterková cestička.

Poirot počkal, až se inspektor vrátil k domu. Pak se na mě podíval. "Vás mně asi seslal sám Pánbůh náhradou za mého přítele Hastingse," řekl šibalsky. "Pozoruji, že vy se taky ode mne nehnete ani na krok. Co říkáte, doktore, co kdybychom si prohlédli ten altán? Mne to náramně zajímá." Poirot přistoupil k altánu a otevřel dveře. Uvnitř bylo skoro tma. Bylo tam pár zahradních židlí, krocketová

souprava a několik složených lehátek.

Užasl jsem nad počínáním svého nového přítele. Klekl si a lezl po zemi po čtyřech. Co chvíli zavrtěl hlavou, jako by byl s čímsi nespokojen. Nakonec zůstal sedět v dřepu. "Nic," zabručel. "Nu, snad se to ani nedalo čekat. Ale bylo by to mělo velký význam."

Zmlkl a celý se nastražil. Pak vztáhl ruku k jedné ze zahradních židlí a sebral něco malého z její boční strany.

"Co je to?" zvolal jsem. "Co jste našel?" Usmál se a rozevřel ruku, takže jsem viděl, co mu leželo na dlani. Byl to útržek bílého batistu.

Vzal jsem ten útržek, zvědavě jsem si ho prohlížel a zase jsem mu ho vrátil.

"Co vám říká, příteli?" otázal se a upřeně na mě pohlédl.

"Je to útržek kapesníku," řekl jsem a pokrčil rameny. Poirot se znovu rychle shýbl a zvedl kousek husího brku. "A tohle?" zvolal vítězoslavně. "Co vám tohle říká?"

Nechápavě jsem se na něho podíval.

Poirot strčil brk do kapsy a znovu se podíval na útržek bílé látky. "Útržek kapesníku?" uvažoval nahlas. "Snad máte pravdu, ale pamatujte si, v dobré prádelně se kapesníky nikdy neškrobí." Vítězoslavně mi kývl hlavou a útržek pečlivě uložil do náprsní tašky.

9. KAPITOLA

Ozdobný bazén

Kráčeli jsme společně k domu. Po inspektorovi nebylo ani stopy. Poirot se zastavil na terase zády k domu a pomalu otáčel hlavou. "Une belle propriété," řekl uznale. "Kdopak to všechno zdědí?"

Jeho slova mnou přímo otřásla. Je to zvláštní, ale až dosud mi otázka dědictví nepřišla na mysl. Poirot mé bedlivě pozoroval. "Pro vás je to nová myšlenka, vidíte?" řekl po chvíli. "To vás nenapadlo, co?"

"Ne," řekl jsem po pravdě. "Ale mělo mě to napadnout." Poirot se na mě opět zvědavě podíval. "Jak to myslíte?" řekl, ale když jsem chtěl promluvit, zarazil mě: "Ne, ne! Inutile. Stejně byste mi neřekl, jak to opravdu myslíte."

"Každý z nás něco tají," citoval jsem s úsměvem.

"Právě."

"Vy jste o tom stále ještě přesvědčen?"

"Čím dál tím víc, příteli. Ale před Herculem Poirotem se tak snadno něco neutají. Ten na všechno přijde." Při řeči sestoupil po schůdkách do části parku upravené jako francouzská zahrada. "Pojďme se trochu projít," řekl mi. "Na vzduchu je krásně."

Šel jsem za ním. Poirot zabočil na pěšinu vlevo mezi živými ploty ze sestříhaných tisů. Prostředkem zahrady vedl chodníček lemovaný po obou stranách květinovými záhony a končící vydlážděnou kruhovou plošinou s malým bazénem. Místo aby došel až nakonec pěšiny, zabočil Poirot na jinou pěšinu, vedoucí

vzhůru po zalesněném svahu. Na jednom místě byla malá mýtina s lavičkou. Odtud byl překrásný výhled do krajiny a přímo před námi bylo vidět okrouhlou plošinu s bazénem.

"Anglie je půvabná země," řekl Poirot, když se rozhlédl po krajině. Pak se usmál. "A stejně půvabné jsou i anglické dívky," pronesl téměř šeptem. "Tiše, příteli, podívejte se na ten rozkošný obrázek tam pod námi." A tu jsem uviděl Floru. Šla po pěšině, kterou jsme právě opustili, a tiše si prozpěvovala. Pohybovala se téměř tanečním krokem, a ačkoli byla celá v černém, vypadala přímo blaženě. Náhle se zatočila dokola, až její černá sukně zavířila. Zároveň zaklonila hlavu a hlasitě se zasmála.

V tom okamžiku se objevila mezi stromy mužská postava. Byl to Hektor Blunt. Flora se zarazila, její úsměv zmizel.

"To jste mě ale polekal, neviděla jsem vás."

Blunt neřekl nic, jen se na ni mlčky chvíli díval.

"Mně se na vás líbí," řekla Flora s jistou dávkou zlomyslnosti, "jaký jste hovorný člověk."

Zdálo se mi, že Blunt se pod svou osmahlou maskou začervenál. Když pak promluvil, zněl jeho hlas nezvykle - se zvláštním příděchem pokory. "Já jsem toho nikdy moc nenamluvil. Ani když jsem byl mladý."

"To už muselo být hodně dávno," řekla Flora vážně. V jejím hlase zněl utajený smích, ale pochybuji, že si toho Blunt všiml.

"Ano," řekl prostě, "dávno."

"Jaké je to, když je člověk starý jako Metuzalém?" zeptala se Flora. Tentokrát byl její smích v hlase patrnější, ale Blunt sledoval dál svou vlastní myšlenku.

"Znáte příběh o chlápku, který prodal duši čertu? Za to, že mu vrátí mládí?"

Jedná o tom jedna opera."

"Myslíte Fausta?"

"Právě toho. Divná historie. Leckdo by to taky tak udělal, kdyby měl možnost."

"Když vás člověk poslouchá, myslel by, že jste jednou nohou v hrobě," zvolala Flora napůl podrážděně a napůl pobaveně.

Blunt chvíli neříkal nic. Pak se od Flory odvrátil a poznamenal k pařezu stojícímu opodál, že už je načase, aby se vrátil do Afriky.

"To zase pojedete na novou výpravu - zase střílet?"

"Patrně. Obvykle to tak dělám - totiž, že střílím."

"To vy jste zastřelil to zvíře, co je v hale?"

Blunt přikývl. Pak ze sebe vyrazil: "Měla byste někdy zájem o nějakou pěknou kožešinu? Mohl bych vám ji přivést."

"Prosím vás, přivezte!" zvolala Flora. "Vážné to uděláte? Nezapomenete?"

"Nezapomenu," řekl Hektor Blunt. A dodal v náhlém záchvatu sdílnosti: "Nejvyšší čas, abych už jel. Tenhle život pro mne není. Nedovedu se v něm chovat. Jsem drsný

chlap, do společnosti se nehodím. Nepamatuji si, co se při které příležitosti má říkat. Ano. Nejvyšší čas, abych odjel."

"Ale snad byste nejel hned?" zvolala Flora. "Počkejte alespoň, až se to tu nějak vyřeší. Prosím vás! Když odjedete -" trochu odvrátila hlavu.

"Chcete, abych zůstal?" zeptal se Blunt. Řekl to zřetelně a zcela prostě.

"My všichni -"

"Myslel jsem konkrétně vás," řekl Blunt přímo.

Flora se k němu otočila a podívala se mu do očí. "Chci, abyste zůstal," řekla,

"když vám na tom záleží."

"Záleží," řekl Blunt.

Nastala chvíle ticha. Blunt a Flora usedli na kamennou lavičku u bazénu. Nikdo z nich zřejmě nevěděl, co by řekl dál.

"Dneska - je tak krásné ráno," řekla konečně Flora. "Víte, já za to nemohu, ale je mi hrozně hezky - přes to všechno. To je ode mne ošklivé, vidíte?"

"Docela přirozené," řekl Blunt. "Strýce jste viděla poprvé před dvěma roky, co?"

Tak jakýpak velký zármutek. Daleko lepší je s tím moc nenadělat."

"Vy dovedete člověka tak hezky potěšit," řekla Flora. "Všechno se jeví hned o tolik jednodušší."

"Všechno je v podstatě jednoduché," řekl lovec dravé zvěře.

"Ne vždycky," opáčila Flora.

Řekla to najednou tiše a Blunt se otočil a podíval se na ni, přičemž zřejmě musel odtrhnout pohled od břehů Afriky. Zjevně si změnu v jejím hlase vyložil po svém, neboť po chvíli řekl stroze: "Tak jen žádné strachy. Myslím kvůli tomu mladíkovi. Inspektor je trouba. Každému je jasné, že je to nesmysl, že on to neudělal. To byl někdo zvenčí. Lupič. Jiná možnost není." Flora na něho pohlédla. "Opravdu si to myslíte?"

"Vy ne?" opáčil Blunt rychle.

"Ale - ano, ovšem." Opět ticho a pak Flora vybuchla: "Já - já vám povím, proč jsem dneska tak veselá. To proto, že tu byl advokát pan Hammond. Řekl nám obsah závěti. Strýc Roger mi odkázal dvacet tisíc liber. Jen si pomyslete - dvacet tisíc krásných liber šterlinků!"

Blunt se zatvářil udiveně. "To pro vás tolik znamená?"

"Tolik? Znamená to všechno. Svobodu - život - konec počítání, škodlení, lhaní -"

"Lhaní?" přerušil ji Blunt prudce.

Flora se na chvíli zarazila. "Víte, jak to myslím," řekla nejistě. "Když člověk musí předstírat, že je vděčný za všechny ty odložené hadry po bohatých příbuzných. Za loňské pláště a sukně a klobouky."

"Já se v dámských šatech moc nevyznám. Mně jste vždycky připadala moc hezky oblečená."

"Ale za jakou cenu," řekla Flora tiše. "Ale nemluvme o ošklivých věcech. Jsem hrozně šťastná, že jsem svobodná. Že si můžu svobodně dělat, co chci. Že nemusím -" náhle se odmlčela.

"Co nemusíte," zeptal se Blunt rychle.

"Už nevím. Nebylo to důležité."

Blunt měl v ruce hůl. Teď ji strčil do vody a jal se s ní starat po dně.

"Co to děláte, majore?"

"Něco tam leží. Chci vědět, co to je. Vypadá to jako zlatá brož. Teď jsem ale zviřil bahno a už není vidět."

"Třeba je to zlatá koruna," řekla Flora. "Jako ta, co ji viděla ve vodě Melisanda."

"Melisanda," řekl Blunt zamyšleně - "to je také v nějaké opeře, že ano?"

"Ano. Vy toho nějak hodně víte o operách."

"Někdo mě občas pozve," řekl Blunt smutně. "Divná představa o zábavě - horší kravál, než když černoši hrají na tamtamy."

Flora se zasmála. "Na tu Melisandu se pamatuju," pokračoval Blunt, "vzala si starého muže, že mohl být její otec."

Hodil do vody kamének. Pak se jeho chování náhle změnilo a obrátil se k Floře.

"Slečno Ackroydová, co mám dělat? Myslím, abych pomohl mladému Patonovi. Musí to být pro vás zlé, já vím."

"Díky," odtušila Flora chladně. "Tady vlastně není třeba nic dělat. Ralf se z toho dostane. Získala jsem nejskvělejšího detektiva na světě, a ten na to přijde, co se vlastně stalo."

Nějakou dobu už mi bylo trapně. Neposlouchali jsme sice tajně, protože stačilo, aby ti dva tam dole zvedli hlavu, a museli nás vidět. Přesto bych byl už dávno upozornil na naši přítomnost, ale můj společník mi varovně stiskl paži. Zřejmě abych se nehýbal.

Nyní však vyskočil, odkašlal si a zvolal: "Pardon, prosím. Nemohu připustit, aby mi mademoiselle Flora tak nehorázně lichotila, když netuší, že ji slyším. Říká

se, že kdo poslouchá za dveřmi, nic dobrého se o sobě nedozví, ale tentokrát to není pravda. Abych se nemusel červenat, musím se vám omluvit." Seběhl dolů po pěšině, já těsně za ním, a přidal se k těm dvěma u bazénu.

"To je pan Hercule Poirot," řekla Flora. "Jistě už jste o něm slyšel." Poirot se uklonil.

"Znám majora Blunta z doslechu," řekl zdvořile. "Jsem rád, že se s vámi setkávám, monsieur. Potřebuji od vás nějaké informace." Blunt se na něho tázavě podíval.

"Kdy jste viděl naposled pana Ackroyda živého?"

"Při večeři."

"A víc jste ho neviděl ani neslyšel?"

"Neviděl jsem ho. Slyšel jsem jeho hlas."

"Jak to?"

"Vyšel jsem si na terasu -"

"Promiňte, ale kdy to bylo?"

"Asi v půl desáté. Chodil jsem pod okny do salónu a kouřil jsem. Slyšel jsem, jak pan Ackroyd s někým v pracovně mluví."

Poirot se shýbl a vytrhl ze záhonu nepatrný plevel. "Jak jste v těch místech terasy mohl slyšet hlasy z pracovny?"

Poirot se na Blunta nedíval, ale já jsem se na něho díval a k mému nesmírnému údivu se Blunt začervenal. "Došel jsem až za roh," vysvětloval rozpačitě.

"Aha. Opravdu?" řekl Poirot. Velice jemně pak Bluntovi naznačil, že toho chce slyšet víc.

"Zdálo se mi, že vidím mezi stromy ženskou postavu. Jen se tam něco zabělalo. Asi jsem se mýlil. Ale právě když jsem stál na rohu terasy, slyšel jsem Ackroyda, jak mluví se svým tajemníkem."

"S Geoffreyem Raymondem?"

"Ano, tehdy jsem si to myslel. Ale mýlil jsem se."

"Pan Ackroyd ho neoslovil jménem?"

"Ne, to ne."

Blunt se jal namáhavě vysvětlovat: "Považoval jsem za samozřejmé, že je to Raymond,

protože zrovna než jsem vyšel ven, říkal mi, že nese panu Ackroydovi nějaké papíry. Nenapadlo mě, že by to mohl být někdo jiný."

"Vzpomněl byste si, co říkali?"

"Bohužel asi ne. Bylo to něco úplně obyčejného a nedůležitého. Zaslechl jsem jen úryvek. Tenkrát jsem myslel na něco jiného."

"Na tom nezáleží," zašeptal Poirot. "Přistrčil jste křeslo ke zdi, když jste po objevení vraždy vstoupil do pracovny?"

"Křeslo? Ne. Proč bych to dělal?"

Poirot pokrčil rameny a neodpověděl. Obrátil se k Floře. "Něco bych se rád od vás dověděl, mademoiselle. Když jste si s doktorem Sheppardem prohlížela předměty v zaskleném stolku, byla ta dýka na svém místě, nebo nebyla?" Flora pomalu zvedla hlavu. "Na to už se mě ptal inspektor Raglan," odpověděla dotčeně. "Řekla jsem jemu a říkám to teď i vám, že jsem si naprosto jistá, že ta dýka tam nebyla. A - on mi to nevěří. Myslí si, že lžu, abych - abych kryla Ralfa."

"A vy nelžete?" zeptal jsem se vážně.

Flora dupla nohou. "Vy už taky, doktore Shepparde? To je příliš!" Poirot taktně odvedl hovor jinam. "Měl jste před chvílí pravdu, majore. Opravdu se pod vodou něco třpytí. Zkusme to vylovit."

Poirot si klekl na obrubu bazénu, vyhrnul si rukáv až po loket a pomaloučku, aby nezvířil dno, ponořil ruku do vody. Ale přes všechnu opatrnost se bahno zvedlo a zvířilo, takže Poirot musel ruku vytáhnout prázdnou.

Smutně pohlédl na svou paži. Nabídl jsem mu kapesník a Poirot ho s hlasitými díky přijal. Blunt se podíval na hodinky."

"Čas k obědu," řekl. "Pojďme dovnitř."

"Poobědváte s námi, pane Poirote?" otázala se Flora. "Ráda bych vás představila mamince. Ona - má Ralfa moc ráda."

Poirot se uklonil. "S největší radostí, mademoiselle."

"A vy taky, doktore?"

Zaváhal jsem.

"Prosím vás!"

Chtěl jsem zůstat, a proto jsem bez zdráhání pozvání přijal. Vykročili jsme k domu. Flora a Blunt šli první.

"Ty vlasy," zašeptal mi Poirot a kývl hlavou směrem k Floře. "Ryzí zlato! Bude to hezký párek. Ona a ten hezký černovlasý kapitán Paton, nemyslíte?" Tázavě jsem se na něho podíval, ale Poirot byl úplně zaměstnán několika mikroskopickými kapičkami vody, které mu uvízly na rukávě. Svým způsobem mi připomínal kočku. Svýma zelenýma očima i úzkostlivou čistotností.

"A přitom z toho nic nebude," řekl jsem smutně. "Rád bych věděl, co to bylo v tom bazénu."

"Chcete to vědět?" zeptal se Poirot.

Vyvalil jsem na něho oči. "Ale mon ami," řekl mi Poirot laskavě, leč vyčítavě.

"Hercule Poirot by přece neriskoval, že si poškodí oblek, kdyby si nebyl jist, že dosáhne svého cíle. Bylo by to směšné a absurdní. A já se nikdy nechovám směšně."

"Ale vždyť jste vytáhl prázdnou ruku," namítl jsem.

"Jsou okamžiky, kdy je nutno být diskrétní. Říkáte svým nejbližším vždycky všechno? Pochybují. A své sestře taky neříkáte všechno, že ne? Než jsem ukázal prázdnou ruku, přesunul jsem to, co jsem v ní držel, do druhé ruky. Uvidíte, co to bylo."

Vztáhl ke mně ruku dlaní vzhůru. Na ní ležel malý zlatý kroužek. Ženský snubní

prsten. Vzal jsem ho do ruky.

"Podívejte se dovnitř!" vybídl mě Poirot.

Podíval jsem se. Na vnitřní straně bylo napsáno: R. 13. března. Pohlédl jsem na Poirota. Ale ten byl plně zaměstnán prohlížením svého zevnějšku v kapesním zrcátku. Zvláštní pozornost věnoval svému kníru, mne si ani nevšiml. Bylo jasné, že není ve sdílné náladě.

10. KAPITOLA

Komorná

Paní Ackroydovou jsme zastali v hale ve společnosti drobného suchého člověka s vyzývavou bradou, bystrými očima a neklamným vzezřením advokáta.

"Pan Hammond zůstane na oběd," řekla paní Ackroydová. "Znáte majora Blunta, pane Hammonde? Toto je doktor Sheppard - také blízký přítel nebožtíka Rogera. A - okamžik -" Odmlčela se a poněkud zmateně se podívala na Poirota.

"To je pan Poirot, maminko," řekla Flora. "Ten, co jsem ti o něm ráno říkala."

"Ale ovšem," řekla paní Ackroydová neurčitě. "Ovšem, dítě, já vím. On nám má najít Ralfa, že?"

"Má zjistit, kdo zabil strýčka," řekla Flora.

"Ah dítě! Proboha!" zvolala matka. "Ušetři moje nervy! Jsem dnes ráno úplně zničená. Taková hrozná rána. A nemohu si pomoci, pořád si myslím, že to musela být nějaká nešťastná náhoda. Roger si tak rád hrál s těmi věcičkami ze své sbírky. Asi se mu smekla ruka nebo tak něco."

Její teorie byla přijata se zdvořilým mlčením. Viděl jsem, jak Poirot proklouzl k advokátovi. Odvedl ho k oknu a tam s ním polohlasně o čemsi hovořil. Přistoupil jsem k nim - ale pak jsem zaváhal.

"Nevyrušuji?" zeptal jsem se.

"Vůbec ne," zvolal Poirot bodře. "My dva, pane doktore, vyšetřujeme přece tenhle případ společně. Bez vás bych byl ztracen. Potřebuji malou informaci tady od pana Hammonda."

"Pokud jsem rozuměl, zastupujete zájmy kapitána Ralfa Patona," řekl advokát opatrně.

Poirot zavrtěl hlavou. "Nikoli. Zastupuji zájmy neteře pana Ackroyda, slečny Flory. Slečna Ackroydová mě požádala, abych vyšetřil smrt jejího strýčka." Hammond byl zřejmě zaražen. "Nemohu vážně uvěřit, že by byl kapitán Paton do té věci nějak zapleten," řekl, "i když nepřímé důkazy zatím svědčí proti němu. Už sám fakt, že je ve finanční tísní -"

"On je ve finanční tísní?" skočil mu do řeči Poirot. Advokát pokrčil rameny. "U Ralfa Patona je to chronický stav," pronesl suše.

"Peníze mu vždycky utíkaly mezi prsty jako voda. Stále si chodil k otčímovi pro peníze."

"Kdy naposled? Někdy loni?"

"To vám nepovím. Pan Ackroyd mi o tom nic neříkal."

"Chápu, pane Hammonde. Předpokládám, že znáte obsah závěti pana Ackroyda?"

"Zajisté. Proto jsem dnes tady."

"Tak tedy vzhledem k tomu, že zastupuji slečnu Ackroydovou, můžete mi laskavě sdělit ustanovení té závěti?"

"Jsou zcela jednoduchá. Vynecháme-li obvyklý právníký žargon, tedy po zaplacení jistých odkazů a darů -"

"Například?" přerušil ho Poirot.

Hammond byl poněkud překvapen. "Tisíc liber hospodyni, slečně Russellové, padesát liber kuchaře, pět set liber panu Geoffreyovi Raymondovi. Pak peněžité dary různým nemocnicím."

Poirot zvedl ruku: "Ne, ty dary na dobročinné účely mě nezajímají."

"Chápu. Paní Ackroydové má být doživotně vyplácena roční renta z výnosu akcií v hodnotě deset tisíc liber. Slečna Flora dědí přímo dvacet tisíc liber. Zbytek, včetně nemovitostí a podílu na firmě Ackroyd a syn, dědí Ackroydův adoptivní syn Ralf Paton."

"Měl pan Ackroyd velké jmění?"

"Veliké. Kapitán Paton se stane velice zámožným mladým mužem." Nastalo ticho. Poirot a advokát se na sebe podívali.

"Pane Hammonde," zazněl od krbu plačtivý hlas paní Ackroydové. Advokát k ní přistoupil. Poirot mě uchopil za rameno a zatahl mě těsně k oknu.

"Podívejte se na ty kosatce," pronesl hezky hlasitě. "Nádhera, co? Jak lahodné pro oko!"

Současně jsem ucítil stisk jeho ruky na své paži a Poirot dodal tišším hlasem:

"Chcete mi opravdu pomáhat? Zúčastnit se pátrání?"

"Ale ovšem," řekl jsem dychtivě. "Ani nevíte, co to pro mne znamená. Vždyť já tu celou dobu žiju tak hrozně nudným životem, jako starý paprika. Nikdy se nestane nic neobyčejného."

"Výborně. Budeme tedy kolegové. Tuším, že za chvíli se k nám připojí major Blunt. Paní matinka mu jde zřejmě na nervy. Podívejte se, rád bych se jistě věci dověděl, ale nechci, aby to vypadalo, jako že se po nich pídím. Rozumíte? Takže je na vás, abyste kladl otázky."

"Na co se mám ptát?" otázal jsem se znepokojeně.

"Chtěl bych, abyste přivedl řeč na paní Ferrarsovou."

"Ano?"

"Mluvte o ní docela přirozeně. Zeptejte se ho, jestli tady byl, když zemřel její manžel. Chápete, jak si to představuji? A až vám bude odpovídat, pozorujte ho, jak se tváří, ale nenápadně. C'est compris?"

Na víc nebyl čas, neboť v tom okamžiku, jak to Poirot předpověděl, Blunt svým bryskním způsobem opustil ostatní hosty a mířil k nám. Navrhl jsem mu, abychom se trochu prošli po terase. Blunt mou nabídku přijal. Poirot zůstal v pokoji. Zastavil jsem se, abych si prohlédl pozdní květ růže. "Jak se věci za pár dní

dovedou změnit," poznamenal jsem. "Byl jsem tu minulou středu a pamatuji se, jak jsem se také takhle procházel po terase s Ackroydem. Byl tehdy ve výborné

náladě. A dnes - za tři dny nato - je už Ackroyd nebožtíkem, paní Ferrarsová je mrtvá - jistě jste ji také znal, vidíte? Určitě jste ji musel znát." Blunt přikývl.

"Viděl jste ji teď za svého pobytu tady?"

"Byl jsem ji navštívit s Ackroydem. Tuším minulé úterý. Kouzelná osoba - ale něco na ní bylo divného. Člověk u ní nikdy nevěděl, co si myslí." Pohlédl jsem do jeho klidných šedých očí. Nic. Pokračoval jsem: "A setkal jste se s ní už dřív?"

"Když jsem tu byl posledně - to se sem Ferrarsovi právě přistěhovali." Odmlčel se a dodal: "Ta se od té doby změnila!"

"Jak se změnila?" zeptal jsem se.

"Zestárla o dobrých deset let."

"Byl jste tady, když její manžel zemřel?" zeptal jsem se jakoby mimochodem.

"Ne. Z toho, co jsem slyšel, musela si oddechnout. Snad to zní bezcitně, ale je to pravda." Souhlasil jsem. "Ashley Ferrars rozhodně nebyl vzorný manžel," řekl jsem opatrně.

"Podle mě darebák," prohlásil Blunt.

"Ne," řekl jsem. "Jenom měl víc peněz, než bylo pro něho zdrávo."

"Jo, peníze! Všechno trápení na tomto světě pramení z peněz - nebo z jejich nedostatku."

"A jak je to u vás?" zeptal jsem se.

"Mám štěstí. Peníze mi bohatě stačí na mé potřeby."

"To rád slyším."

"Teď zrovna na tom nejsem nejlíp. Před rokem jsem něco zdědil a jako blázen jsem se dal nacytat na nějakou divokou spekulaci."

Projevil jsem mu pochopení a vyprávěl o svých podobných trampotách. Poté zazněl gong a všichni jsme se odebrali k obědu. Poirot mě chvíli zdržel.

"Tak co?"

"V pořádku," řekl jsem. "Jsem si naprosto jist."

"Nic mimořádného?"

"Před rokem zdědil nějaké peníze," řekl jsem. "Vadí to snad? Na tom není nic zvláštního. Přisahám, že ten člověk je dokonale přímý a čestný."

"Nepochybně, nepochybně," řekl Poirot chlácholivě. "Nerozčilujte se." Mluvil se mnou jako se vzdorovitým dítětem.

Vešli jsme společně do jídelny. Připadalo mi neuvěřitelné, že neuplynulo ani čtyřicet hodin od chvíle, kdy jsem naposled seděl u tohoto stolu. Po obědě si mě odvedla paní Ackroydová a usadila mě vedle sebe na pohovku.

"Nemohu si pomoci, ale trochu se mě to dotklo," zašeptala a vytáhla kapesník, který zřejmě nebyl míněn jako předmět k osušování slz. "Ano, dotklo se mě to, jak málo důvěry ke mně Roger projevil. Těch dvacet tisíc liber měl odkázat mně - a ne Floře. Matce by se mělo důvěřovat, že se postará o dobro svého dítěte. Tomu já říkám nedostatek důvěry."

"Zapomínáte, paní Ackroydová," řekl jsem, "že Flora je Ackroydovou vlastní neteří, tedy jeho pokrevní příbuzná. Něco jiného by bylo, kdybyste byla jeho sestra a nikoli švagrová."

"Jako vdova po nebožtíku Cecilovi se domnívám, že si zasloužím trochu ohledů," řekla ona dáma a opatrně se dotkla kapesníkem konečků řas. "Ale Roger byl divný

- skoro by se dalo říci skoupý - v otázce peněz. Flora i já jsme měly velice těžkou pozici. Nedával jí, chudince, ani kapesné. Byl ochoten za ni platit účty, ale i to dělal s jistou nechutí a většinou s dotazem, na co že potřebuje všechny ty parádičky, protože jako muž - a teď už nevím, co jsem to chtěla říci. Ano, neměly jsme vlastní ani halěr. Floru to trápilo. Ano, musím přiznat, že ji to velice trápilo. Ale samozřejmě přitom měla svého strýčka moc ráda. Ale to by každé děvče těžko snášelo... Musím říci, že Roger byl v otázce peněz podivín. Nechtěl ani koupit nové ručníky, ačkoli jsem mu říkala, že ty staré se už

trhají. A pak," pokračovala paní Ackroydová a pro sebe příznačným způsobem zničehonic přeskočila na další myšlenku, "odkázat tolik peněz - tisíc liber - jen si představte - tisíc liber té ženské!"

"Které ženské?"

"Té Russellové. Je na ní něco podezřelého, vždycky jsem to říkala. Ale Rogerovi se proti ní nesmělo říci ani slovo. Tvrdil o ní, že má nesmírnou mravní sílu a že se jí obdivuje a váží si jí. Věčně zdůrazňoval její přímost, její

samostatnost a morální hodnoty. Ale mně se na ní něco nezdá. Rozhodně se všemožně snažila, aby se s ní Roger oženil. Ale to jsem jí brzy zadržela. Za to mě nenáviděla. Přirozeně. Prokoukla jsem ji -"

Začal jsem uvažovat o způsobu, kterak zastavit proud řeči paní Ackroydové a jak jí uniknout. Pan Hammond obstaral potřebné vyrušení, když se přišel rozloučit. Chopil jsem se příležitosti a rovněž jsem vstal. "Ohledně koronerovy poroty," řekl jsem, "kde byste si přála, aby se konala? Tady nebo u Tří divočáků?" Paní Ackroydové překvapením klesla čelist. "Koronerova porota?" otázala se, zosobněný úžas. "Proč by se měla konat?"

Pan Hammond si suše odkašlal: "Vzhledem k okolnostem je to nevyhnutelné," vyštěkl krátce.

"Ale snad by pan doktor Sheppard mohl zařídit, aby -"

"Moje zařizovací možnosti jsou v tomto případě poněkud omezené," řekl jsem suše.

"Ale když to byla nešťastná náhoda -"

"Byl zavražděn, paní Ackroydová," řekl jsem drsně. Paní Ackroydová poplašeně vypískla.

"Nikdo ani na okamžik nevěří, že to byla náhoda." Paní Ackroydová se na mě zoufale podívala. Nehodlal jsem u ní podporovat to, co jsem považoval za hloupý strach z nepříjemností.

"A když bude zasedat koronerova porota - to snad nebudu muset odpovídat na otázky a podobně, že ne?" zeptala se.

"Nevím, co bude třeba a co ne," odpověděl jsem. "Předpokládám, že hlavní břímě z vás sejme pan Raymond. Zná všechny okolnosti a může mrtvého identifikovat." Advokát se lehce uklonil na souhlas. "Opravdu se nemáte čeho bát, paní

Ackroydová," řekl. "Budete ušetřena jakýchkoli nepříjemností. Pokud pak jde o peníze, máte jich dost pro běžnou potřebu? Myslím totiž," dodal, "hotových peněz. Když ne, mohu zařídit, abyste dostala, kolik potřebujete."

"Mělo by to stačit," řekl Raymond, stojící opodál. "Pan Ackroyd si včera vybral šek na sto liber. Na mzdy a jiné výdaje splatné k dnešnímu dni. Zatím jsou ještě nedotčené."

"Kde jsou ty peníze? V jeho psacím stole?"

"Ne, hotové peníze měl vždy uloženy ve své ložnici. Přesněji řečeno, ve staré krabici na límce. Divný nápad, co?"

"Myslím," řekl advokát, "že než odejdu, měli bychom se přesvědčit, zda tam ty peníze skutečně jsou."

"Zajisté," souhlasil tajemník. "Zavedu vás nahoru... Ale, vždyť jsem zapomněl, že jsou dveře zamčené!"

Dotazem na Parkera se zjistilo, že inspektor Raglan šel položit ještě několik otázek hospodyni. Za chvíli se inspektor dostavil s klíčem. Odemkl dveře a všichni jsme prošli do chodby a vystoupili po malém schodišti. Na jeho konci byly dveře do Ackroydovy ložnice otevřené. V ložnici byla tma, záclony byly zatažené a postel rozestlaná tak jako včera večer. Inspektor rozhrnul záclony, do pokoje vniklo světlo a Geoffrey Raymond přistoupil k prádelníku z růžového dřeva a otevřel vrchní zásuvku.

"No tohle!" komentoval inspektor, "takhle ukládat peníze do nezamčené zásuvky!" Tajemník lehce zrudl. "Pan Ackroyd měl naprostou důvěru v poctivost všech služebných," vybuchl.

"Ano, ano, ovšem," řekl inspektor honem.

Raymond vzal ze zásuvky kulatou koženou krabici na límce, která byla zasunuta až vzadu, otevřel ji a vytáhl z ní nacpanou náprsní tašku. "Tady jsou peníze," řekl a podal advokátovi svazek bankovek. "Bude tam rovných sto liber. Víím to, protože je pan Ackroyd včera večer ukládal do krabice, když se převlékal k večeři. Od té doby se jich nikdo nedotkl."

Pan Hammond vzal svitek a jal se ho přepočítávat. Prudce zvedl hlavu: "Říkáte sto liber, ale tady je jich jen šedesát."

Raymond na něho vyvalil oči. "To není možné!" zvolal a skočil k advokátovi. Vzal mu peníze z ruky a začal je nahlas počítat. Hammond se nemýlil. Všehovšudy tam bylo jen šedesát liber.

"Ale - jak je to možné?" zvolal vyjevený tajemník. Poirot se otázel: "Viděl jste pana Ackroyda včera večer, jak ty peníze ukládá, když se převlékal k večeři? Víte jistě, že z nich do té chvíle nic nezaplátil?"

"Vím to určitě. Dokonce řekl: ‚Nebudu si brát s sebou k večeři sto liber, překážely by mi v kapse.‘"

"Pak je to velice jednoduché," poznamenal Poirot. "Bud' těch čtyřicet liber někomu vyplatil včera večer, nebo je někdo ukradl," řekl inspektor Raglan. Obrátil se k paní Ackroydové. "Kdo ze služebných sem mohl včera večer přijít?"

"Patrně komorná, když odestýlala postel."

"Kdo je to! Co o ní víte?"

"Není tu dlouho," řekla paní Ackroydová, "ale je to hodné prosté venkovské děvče."

"Tohle by se mělo vyjasnit," řekl inspektor. "Když peníze pan Ackroyd někomu vyplatil, může to nějak souviset s tou záhadnou vraždou. A co soudíte o ostatních služebných?"

"Řekla bych, že jsou poctiví."

"Nic se tady nikdy neztratilo?"

"Ne."

"Nikdo z nich se nechystá odejít nebo tak?"

"Ursula odchází."

"Kdy?"

"Dala výpověď tuším včera."

"Vám?"

"Kdepak! Já nemám se služebnictvem nic společného. O takové věci se stará slečna Russellová."

Inspektor se na okamžik zamyslel. Poté přikývl a poznamenal: "Musíme si promluvit se slečnou Russellovou a taky s komornou Daleovou." Poirot a já jsme ho doprovázeli, když šel za hospodyní. Slečna Russellová nás přijala se svou obvyklou chladnokrevností.

Elsie Daleová je ve Fernly pět měsíců. Hodně pracovitá děvče a velice slušné. Má dobré vysvědčení. Ta by nikdy nevzala nic, co jí nepatří.

"A co panská Ursula?" otázel se inspektor.

"Také ta je výborná. Taková tichá, dobře vychovaná. A pracovitá."

"A proč tedy odchází?" zeptal se inspektor.

Slečna Russellová stiskla rty. "S tím já nemám nic společného. Pokud vím, pan Ackroyd jí včera odpoledne vyhuboval. Měla za úkol uklízet jeho pracovnu a přitom snad nějak zpřeházela papíry na stole. Pan Ackroyd se proto velice zlobil a ona dala výpověď. Tolik jsem aspoň od ní vyrozuměla. Ale snad byste si s ní raději chtěli promluvit sami?"

Inspektor přitakal. Ursuly Bourneové jsem si všiml, když podávala při obědě. Byla vysoká, se spoustou hnědých vlasů, přísně stažených vzadu do uzlu a s velice klidnýma šedýma očima. Přišla, když na ni hospodyně zazvonila, a stála tu dokonale zpřímá a upírala na nás ty svoje šedé oči.

"Vy jste Ursula Bourneová?" otázel se inspektor.

"Prosím ano."

"Vy prý odcházíte?"

"Prosím ano."

"A proč to?"

"Zpřeházela jsem panu Ackroydovi nějaké papíry na stole. Hrozně se proto rozzlobil a

raději jsem tedy dala výpověď. Řekl mi, abych odešla co nejdřív."

"Nebyla jste někdy během včerejšího večera v ložnici pana Ackroyda? Neuklízela jste tam nebo tak něco?"

"Ne, pane inspektore, to má na starosti Elsie. Já do té části domu nikdy nepřijdu."

"Musím vám říci, že se z ložnice pana Ackroyda ztratila značná částka peněz." Konečně to s ní hnulo. Vlna ruměnce se jí rozlila po tváři. "O žádných penězích nic nevím. Jestli si myslíte, že jsem je vzala já a že mě proto pan Ackroyd propustil, jste na omylu."

"Já vás neobviňuji z toho, že jste je vzala, děvče," řekl inspektor.

"Nerozčilujte se hned tolik."

Dívka na něho chladně pohlédla. "Prohledejte si moje věci, když chcete," řekla opovržlivě, "ale nic tam nenajdete."

Poirot se náhle vložil do rozhovoru: "Bylo to včera odpoledne, co vás pan Ackroyd propustil - nebo co jste spíš propustila sama sebe, ano?" zeptal se. Dívka přisvědčila.

"Jak dlouho trval váš rozhovor?"

"Rozhovor?"

"Ano, rozhovor, který jste měla s panem Ackroydem v jeho pracovně."

"Já nevím."

"Dvacet minut? Půl hodiny?"

"Tak asi."

"Ne víc?"

"Jistě ne víc než půl hodiny."

"Děkuji vám, mademoiselle."

Zvědavě jsem se na něho podíval. Rovnal předměty na stole precizními pohyby prstů. Oči mu svítily.

"To stačí," řekl inspektor.

Ursula Bourneová zmizela. Inspektor se obrátil ke slečně Russellové. "Jak dlouho je tady? Nemáte tu náhodou její doporučení z předešlého místa?" Aniž odpověděla na první otázku, slečna Russellová přešla k prádelníku, otevřela zásuvku a vytáhla z ní svazek papírů, sepnutý patentní sponkou. Vybrala jeden list a podala jej inspektorovi.

"Hm," řekl. "Zřejmě je to v pořádku. Paní R. Folliottová, Marby Grange, Marby. Kde je to?"

"Moc dobrá rodina," řekla slečna Russellová.

"Nu," řekl inspektor a vrátil jí papír. "Podívejme se teď na tu druhou, na Elsii Daleovou."

Elsie Daleová byla statná plavovlasá dívka s příjemným, ač trochu přihloupkým obličejem. Na naše otázky odpovídala ochotně a byla celá nešťastná z té ztráty peněz.

"Řekl bych, že ta je taky v pořádku," poznamenal inspektor, když Elsii propustil.

"A co Parker?"

Slečna Russellová stiskla rty a neodpověděla.

"Mně se na tom člověku něco nechce líbit," pokračoval inspektor zamyšleně.

"Malér je ovšem v tom, že nevidím, kdy by měl k tomu příležitost. Hned po večeři měl spoustu práce a na zbytek večera má solidní alibi. Víím to, protože jsem mu věnoval zvláštní pozornost. Nu, tak vám tedy děkuji, slečno Russellová. Prozatím to necháme plavat. Pan Ackroyd nejspíš ty peníze někomu dal." Hospodyně nám suše popřála dobré odpoledne a rozloučili jsme se. Odešel jsem současně s Poirotem.

"Rád bych věděl," přerušil jsem mlčení, "jaké to byly papíry, že to Ackroyda tak strašně rozzlobilo? Snad je to cenná stopa pro vyřešení záhady."

"Jeho tajemník říkal, že na stole nebylo nic důležitého," poznamenal Poirot polohlasně.

"Ano, ale -" zarazil jsem se.

"Vám je divné, že se pan Ackroyd tolik rozzuřil kvůli takové hlouposti?"

"Právě."

"Ale byla to hloupost?"

"Ovšem," připustil jsem, "my nevíme, jaké to byly papíry. Ale Raymond tvrdí -"

"Pana Raymonda na okamžik vynechte. Co jste říkal tomu děvčeti?"

"Kterému děvčeti? Panské?"

"Ano, panské. Ursule Bourneové."

"Vypadá velice slušně," řekl jsem váhavě.

Poirot opakoval moje slova, ale zatímco já jsem lehce zdůraznil slovíčko

"slušně", Poirot zdůraznil slovo předcházející.

"Ano, vypadá velice slušně - ano."

Pak, po krátkém mlčení, vytáhl něco z kapsy a podal mi to. "Podívejte se, příteli, něco vám ukážu. Vidíte, tady."

Papír, který mi podal, byl seznam, který inspektor pořídil a který ráno Poirotovi dal.

Sledoval jsem jeho prst a uviděl jsem, že jméno Ursuly Bourneové je označeno křížkem.

"Tedy jste si toho snad nevšiml, příteli, ale tady na tom seznamu jedné osobě úplně chybí alibi: Ursule Bourneové."

"Snad nemyslíte -"

"Doktore Shepparde, já si nemohu dovolit cokoliv myslet. Ursula Bourneová možná zabila Rogera Ackroyda, ale přiznám se, že pro to nevidím žádný motiv. Vy ano?"

Upřeně se na mě podíval - tak upřeně, že mi to až nebylo příjemné. "Vy ano?" opakoval.

"Žádný motiv nevidím," prohlásil jsem rozhodně.

Jeho pohled změkkl. Zamračil se a mumlal si pro sebe: "Jelikož vyděrač byl muž, plyne z toho, že to děvče nemohlo být oním vyděračem, takže -" Zasmál se.

"Pokud jde o to -" začal jsem nejistě.

Prudce se ke mně obrátil: "Co? Co jste chtěl říci?"

"Nic, nic. Jenom to, že přesně vzato, paní Ferrarsová ve svém dopise mluvila o osobě a nikdy neřekla přímo, že to byl muž. Ale my s Ackroydem jsme samozřejmě předpokládali, že to byl muž."

Poirot jako by mě neposlouchal. Mumlal si pro sebe: "Ale pak je to přece jen možné - ano, jistě, je to možné - jenomže - ha! - musím si to v hlavě znovu srovnat. Všechno musí za padnout přesně na své určené místo - jinak jsem na falešné stopě." Odmlčel se a znovu se ke mně prudce otočil. "Kde je Marby?"

"Za Cranchesterem."

"Jak daleko?"

"No - snad takových čtrnáct mil."

"Mohl byste tam zajet? Třeba zítra?"

"Zítra? Okamžik. To je neděle. Ano, mohu to zařídit. Co tam budu dělat?"

"Navštívíte tu paní Folliotovou. Hleďte se dovědět co nejvíc o té Ursule Bourneové."

"Prosím, ale - o takový úkol moc nestojím."

"Teď není čas na otálení. Možná že na tom závisí něčí život."

"Chudák Ralf," povzdechl jsem si. "Ale vy jste přesto přesvědčen, že je nevinný?"

Poirot se na mě vážně podíval: "Chcete vědět pravdu?"

"Ovšem."

"Tak vám ji povím, příteli. Všechno ukazuje na to, že je vinný."

"Cože?" zvolal jsem.

Poirot přítakal. "Tomu hlupákovi inspektorovi - on je opravdu hlupák - všechno ukazuje na Ralfovu vinu. Já se pídím po pravdě a pravda mě pokaždé zavede k Ralfu Patonovi. Motiv, příležitost, způsob. Ale nevynechám jedinou skulinku. Slíbil jsem to slečně Floře. A ta holčička si byla tak jistá, tak nesmírně jistá."

11. KAPITOLA

Poirot jde na návštěvu

Byl jsem nesmírně nervózní, když jsem příští dopoledne zazvonil u dveří Marby Grange. Hrozně rád bych byl věděl, co si Poirot od této návštěvy slibuje. A proč ten úkol svěřil právě mně? Snad proto, že si přál, jako v případě majora Blunta, zůstat sám v pozadí? Toto přání, které bylo v prvním případě pochopitelné, připadalo mi tentokrát zcela bezpředmětné.

Moje úvahy přerušil příchod panské. Ano, paní Folliottová je doma. Panská mě uvedla do velkého salónu a já jsem se zvědavě rozhlížel kolem sebe, zatímco jsem čekal na paní domu. Prostorná, holá místnost s několika pěknými rytinami, chatrnými potahy na nábytku a chatrnými záclonami. Místnost měla veskrze ženský charakter.

Právě jsem si prohlížel Bartolozziho obraz na stěně, když vstoupila paní

Folliottová. Byla to vysoká žena s neposlušnými hnědými vlasy a velice podmanivým úsměvem. "Doktor Sheppard?" řekla váhavě.

"Ano," odpověděl jsem. "Musím se vám omluvit, že jsem k vám takto přišel, ale potřebuji informace o jisté panské, která u vás byla dřív zaměstnána. Ursula Bourneová."

Když jsem vyslovil to jméno, úsměv jí zmizel z obličeje a paní Folliottová náhle citelně ochladla. Vypadala stísněně a neklidně. "Ursula Bourneová?" řekla nejistě.

"Ano," řekl jsem. "Vy se na ni nepamatujete?"

"Ale ano, ovšem - pamatuji se velice dobře."

"Pokud vím, odešla od vás asi před rokem."

"Ano. Ano, odešla. Správně."

"Byla jste s ní spokojená po tu dobu, co byla u vás? Mimochodem, jak dlouho u vás byla?"

"Rok nebo dva - už se nepamatuji, jak dlouho. Je - je velice schopná. Určitě s ní budete spokojen. Nevěděla jsem, že z Fernly odchází. Neměla jsem o tom tušení."

"Co byste mi o ní mohla říci?" otázal jsem se.

"O ní?"

"Ano. Odkud pochází, z jaké rodiny - tak něco."

Výraz paní Folliottové byl čím dál ledovější. "Nemám ponětí."

"U koho byla, než přišla k vám?"

"Obávám se, že si nepamatuji." Pod její nervozitou bleskla jiskra hněvu. Zaklonila hlavu pohybem, který mi byl jaksi povědomý. "Musíte se opravdu na to všechno vyptávat?"

"Ne, nemusím," řekl jsem překvapen a skoro jako bych se omlouval. "Nenapadlo mě, že vám to bude vadit. Promiňte."

Její hněv opadl a nervozita se vrátila. "Ale ne, nevadí mi to, opravdu ne. Proč

by mi to mělo vadit? Jen mi to připadá - trochu divné. Tak trochu divné." Výhoda lékařského povolání je v tom, že dovedete odhadnout, když vám někdo lže. Už z chování paní Folliottové jsem mohl poznat, že jí moje otázky vadí - a to velice. Byla celá nesvá - rozčilená, zřejmě tu někde byla nějaká záhada. Odhadoval jsem ji jako osobu, která není zvyklá lhát, a proto

ji tolik obtěžuje, když je k tomu donucena. I dítě by ji prokouklo.

Bylo také zřejmé, že už mi nehodlá říci nic víc. Ať je záhada kolem Ursuly Bourneové jakéhokoliv druhu, rozhodně se o tom nic nedovím od paní Folliotové. Kapituloval jsem, znovu jsem se omluvil, že jsem obtěžoval, a doporučil jsem se.

Navštívil jsem ještě pár pacientů a vrátil jsem se domů v šest hodin. Karolína seděla u zbytků svačiny. Na tváři měla onen tajně vítězoslavný výraz, který znám až příliš dobře. Je to u ní neklamná známka buď toho, že získala nějaké

informace, nebo že je poskytla. Byl bych rád věděl, který případ to byl tentokrát.

"Strávila jsem velice zajímavé odpoledne," začala Karolína, když jsem se spustil do svého oblíbeného křesla a natáhl nohy k lákavě sálajícímu krbu.

"Opravdu?" zeptal jsem se. "Měla jsi tu na čaji slečnu Ganettovou?" Slečna Ganettová je hlavní kápo mezi našimi drbnami.

"Omyl, hádej dál," řekla Karolína s nesmírným uspokojením. A tak jsem hádal, až jsem probral celou Karolíninu zpravodajskou síť. Má sestra uvítala každou mou další domněnku vítězoslavným zavrtěním hlavou. Nakonec mi to prozradila sama:

"Toho Poirota," řekla. "Tak co ty na to?" Myslel jsem si o tom spoustu věcí, ale dal jsem si dobrý pozor, abych žádnou z nich Karolíně neřekl. "Co tu chtěl?" zeptal jsem se.

"Přirozeně přišel mě navštívit. Povídal, že když zná mého bratra, bude mu snad také dovoleno, aby se seznámil s jeho roztomilou sestrou - s tvou roztomilou sestrou. Teď jsem si to popletla, ale víš, jak to myslím."

"Co ti říkal?"

"Vyprávěl mi o sobě a o případech, které vyšetřoval. Třeba pro prince z Mauretánie - víš, toho, co si vzal tu tanečnici."

"Ano?"

"Onehdy o ní psali hrozně zajímavě v novinách, že prý je to ve skutečnosti velkokněžna, jedna z dcer posledního cara, které se podařilo uprchnout. Tak tedy pan Poirot rozluštil záhadnou vraždu, do které mohli být ti dva zapleteni. Princ Pavel mu za to byl strašně vděčný."

"A daroval mu jehlici do kravaty se smaragdem zvící holubího vejce?" otázal jsem se sarkasticky.

"O tom nic neříkal. Proč?"

"To nic," řekl jsem. "Myslel jsem, že to tak bývá zvykem. Alespoň v detektivkách. Slavný detektiv má vždycky doma spoustu rubínů a perel od vděčných klientů z rodu královského."

"Je hrozně zajímavé takto nahlédnout do zákulisí," řekla má sestra s uspokojením.

Pro Karolínu určitě. Musel jsem se obdivovat fantazii pana Hercula Poirota, který s jistotou vybral ze všech možných případů přesně ten, který musí uchvátit starší slečnu z malého města.

"On ti řekl, že ta tanečnice je opravdu velkokněžna?" otázal jsem se.

"Je vázán slibem tajemství," řekla Karolína důležitě. Zajímalo mě, nakolik asi Poirot znásilnil pravdu, když mluvil s Karolínou. Asi vůbec ne. Asi jen jisté věci naznačil výmluvným mrkáním a krčením ramen.

"A po tom všem předpokládám, že byla ochotná mu zobat z ruky."

"Nebud' vulgární, Jamesi. Já nevím, kam na tyhle výrazy chodíš."

"Patrně jsem je pochytil od svého jediného spojení s vnějším světem - od svých pacientů. Bohužel mezi nimi nejsou žádní potentáti ani zajímaví ruští emigranti."

Karolína si vysunula brýle na čelo a podívala se na mě. "Jsi nějaký mrzutý, Jamesi. To bude od žlučníku. Chce to na noc tu modrou pilulku." Kdybyste mě viděli doma, nikdy by vás

nenapadlo, že jsem lékař. Karolína ordinuje všechny léky jak mně, tak sobě. "Dej pokoj se žlučníkem," řekl jsem podrážděně. "O vraždě jste vůbec nemluvili?"

"Ale samozřejmě, Jamesi. O čem jiném se tady dá mluvit? Měla jsem možnost panu Poirotovi v lecčem poradit. Byl mi velice vděčný. Říkal, že mám vlastnosti rozeného detektiva a že se výborně vyznám v lidech."

Karolína mi připadala jako kočka, která se namlsala husté smetany. Doslova předla blahem. "Taky mi vyprávěl o šedivých mozkových buňkách a o jejich funkci. Ty jeho jsou prý naprosto prvotřídní."

"To je celý on," poznamenal jsem trpce. "Rozhodně nemůže být trestaný pro skromnost."

"Nebud' protivný, Jamesi. Pan Poirot považuje za hrozně důležité, aby se Ralf co nejdřív našel a aby vysvětlil své jednání. Říká, že by jeho zmizení mohlo udělat při zasedání koronerovy poroty velice špatný dojem."

"A co jsi mu na to řekla?"

"Souhlasila jsem s ním," řekla Karolína důležitě. "A mohla jsem mu taky říci, co si o tom lidé povídají."

"Karolíno!" řekl jsem přísně, "řekla jsi panu Poirotovi o tom, co jsi tehdy zaslechla v lese?"

"Řekla," prohlásila Karolína hrdě.

Vstal jsem a začal přecházet po pokoji. "Doufám, že víš, co děláš," vyrazil jsem ze sebe. "Strkáš Ralfovi hlavu do oprátky tak jistě, jako že sedíš tady na té židli."

"Naopak," řekla zcela klidně Karolína. "Divím se, že jsi mu o tom neřekl ty."

"To bych tomu dal," ohradil jsem se. "Mám toho chlapce moc rád."

"Já taky. A proto tvrdím, že mluvíš nesmysly. Nevěřím, že to Ralf udělal, a proto mu pravda nemůže ublížit. Musíme panu Poirotovi pomáhat, co jen můžeme. Co když Ralf se s tou dívkou sešel znovu v noc vraždy? Pak má dokonalé alibi."

"Když má dokonalé alibi," opáčil jsem, "proč se tedy nepřihlásí a neřekne to?"

"Aby té dívce nenadělal nepříjemnosti," řekla Karolína moudře. "Ale když ji pan Poirot najde a přesvědčí ji, že je to její povinnost, sama půjde a Ralfa očistí."

"Mně se zdá, že sis tu vymyslela pěknou romantickou pohádku," řekl jsem. "To máš z toho, že tak ráda čteš romány z červené knihovny, Karolíno. Vždycky ti to říkám." Znovu jsem usedl do křesla. "Ptal se tě pan Poirot ještě na něco?" otázal jsem se.

"Jen na pacienty, které jsi tu tehdy ráno měl."

"Na pacienty," zeptal jsem se nechápavě.

"Ano, co přišli do ordinace. Kolik jich bylo a kdo to byl."

"A tys to věděla?"

Karolína je opravdu úžasná. "Jak by ne!" pronesla vítězoslavně. "Vidím tady z okna krásně na chodníček k ordinaci. A mám výtečnou paměť, Jamesi. Daleko lepší než ty."

"O tom jsem přesvědčen," zamumlal jsem mechanicky. Má sestra pokračovala a odpočítávala jednotlivá jména na prstech. "Paní

Bennetová a ten chlapec ze statku s bolavým prstem. Dolly Griceová, abys jí vytáhl jehlu z prstu, ten americký stevard z parníku. Počkat - to jsou čtyři. Jo, a starý George Evans, co má ty vředy. A nakonec -" Karolína se významně odmlčela.

"Nu?"

Karolína dospěla vítězně k vyvrcholení. Zasyčela, jak se sluší a patří - tím spíš, že měla k

dispozici patřičné množství sykavek. "SSSlečna Russellová?" Opřela se v křesle a významně se na mě podívala, a když se na vás Karolína významně podívá, nemůže vám to ujít.

"Já nevím, co tím myslím," řekl jsem zcela podle pravdy. "Proč by za mnou slečna Russellová nesměla přijít, když má bolavé koleno?"

"Bolavé koleno!" řekla Karolína. "Nesmysl! Nemá je o nic bolavější než ty nebo já. Přišla kvůli něčemu jinému."

"Čemu?" zeptal jsem se.

Karolína se musela přiznat, že neví. "Ale můžeš si být jistý, že tohle chtěl právě zjistit, myslím jako pan Poirot. Na té osobě je něco podezřelého a on to ví."

"Přesně takhle mi to řekla paní Ackroydová", řekl jsem. "Že je na slečně Russellové něco podezřelého."

"Aha!" řekla Karolína tajemně. "Paní Ackroydová! Tak ta taky."

"Co taky?"

Karolína mi to odmítla vysvětlit. Jen několikrát zakývala hlavou, sbalila plení a odešla nahoru, aby si oblékla svou lila hedvábnou blůzu a na krk pověsila zlatý medailónek, což nazývá svým večerní úborem.

Já jsem zůstal sedět a dál jsem se díval do ohně a přemýšlel o tom, co mi Karolína řekla. Přišel Poirot skutečně proto, aby získal informace o slečně

Russellové, nebo si to jen Karolínina křivolaká mysl takhle vyložila po svém?

Rozhodně tehdy ráno nebylo na chování slečny Russellové nic ani zdaleka podezřelého. Leda Vzpomněl jsem si, jak neustále převáděla řeč na drogy, jak z toho převedla hovor na jedy a otravy. Jenže na tom přece nic není. Ackroyd nebyl otráven. Ale stejně je to zvláštní...

Slyšel jsem, jak na mě Karolína poněkud jedovatým hlasem volá shora: "Jamesi, opozdíš se k večeři." Přiložil jsem pár kusů uhlí do krbu a poslušně jsem šel nahoru.

Jsem ochoten udělat cokoli v zájmu klidu v domě.

12. KAPITOLA

U kulatého stolu

Koronerova porota zasedala v pondělí. Nechci tu podrobně líčit průběh zasedání. Znamenalo by to jen opakování toho, co už bylo řečeno. V dohodě s policií se toho veřejnost dověděla velice málo. Já jsem svědčil o tom, co způsobilo Ackroydovu smrt, a o pravděpodobné době, kdy smrt nastala. Koroner se sice zmínil o nepřítomnosti Ralfa Patona, ale tuto skutečnost příliš nezdůraznil. Po skončení řízení jsme Poirot a já vyměnili pár slov s inspektorem Raglanem. Inspektor byl velice vážný.

"Vypadá to zle, pane Poirote," řekl. "Snažím se věc posuzovat nezaujatě. Jsem místní člověk a kapitána Patona jsem nejednou viděl v Cranchesteru. Nepřeji si, aby vrahem byl on - ale ať to vezmete z kterékoli strany, vypadá to pro něho bledě. Když je nevinný, proč se nepřihlásí? Máme proti němu důkazy, ale stále ještě není vyloučeno, že to všechno může vysvětlit. Tak proč to tedy neudělá?" Za inspektorovými slovy se skrývalo daleko víc, než kolik jsem toho tehdy věděl. Ralfův popis byl telegraficky rozeslán po všech přístavech a nádražích v Anglii. Všude byla policie v pohotovosti. Ralfův byt v Londýně byl hlídán, stejně jako všechna místa, kam chodíval. Bylo téměř vyloučeno, že by Ralf dokázal takovým kordonem proklouznout.

Nemel žádná zavazadla, a pokud bylo známo, neměl ani peníze.

"Nenašel jsem nikoho, kdo by ho ten večer viděl na nádraží," pokračoval inspektor. "A přitom ho tady lidé znají, takže by se dalo čekat, že si ho někdo všimne. Z Liverpoolu také nemám žádné zprávy."

"Vy myslíte, že jel do Liverpoolu?" otázal se Poirot.

"To je náhledni. Ten telefonický vzkaz z nádraží přesně tři minuty před odjezdem liverpoolského rychlíku - to přece nebyla jen náhoda."

"Ledaže to někdo udělal schválně, aby vás svedl na falešnou stopu. Možná že v tom je právě celý vtíp toho telefonického vzkazu."

"To je nápad," řekl inspektor živě. "Myslíte, že je to opravdu vysvětlení pro ten telefonický vzkaz?"

"Mon ami," řekl Poirot vážně, "to nevím. Ale něco vám řeknu: Jsem přesvědčen, že až najdeme vysvětlení toho telefonátu, nalezneme i vysvětlení vraždy."

"Něco podobného už jste přece říkal, pamatuji si to," poznamenal jsem a tázavě jsem na něho pohlédl.

Poirot přikývl. "K tomu se vždycky vracím," prohlásil vážně.

"Mně to připadá zcela irelevantní," namítl jsem.

"To bych neřekl," nesouhlasil inspektor, "ale řekl bych, že tomu pan Poirot přikládá příliš velkou důležitost. Já mám lepší indicii. Například otisky prstů na dýce."

Poirot náhle počal mluvit nápadně cizím přízvukem, což se stávalo pokaždé, když ho něco rozruší. "Monsieur l'inspecteur," řekl, "pozor na slepá - slepá - comment dire? - jak říkáte takové té ulici, která je na konci zavřená?" Inspektor Raglan se na něho nechápavě podíval, ale mně to došlo dřív. "Myslíte slepou uličku?" řekl jsem.

"To je to, slepá ulička, která nikam nevede. Možná že tak je to i s těmi otisky prstů - že nevedou nikam."

"To není dost dobře možné," řekl inspektor. "Vy si myslíte, že jsou padělané? Četl jsem o tom, že se to dělá, ale v praxi jsem se s tím nikdy nesetkal. Ale ať jsou padělané nebo pravé - někam vést musí."

Poirot jen pokrčil rameny a rozhodil rukama.

Inspektor nám předvedl několik zvětšenin těchto otisků a pustil se do odborného výkladu o daktyloskopii.

"Tak a teď musíte uznat, že ty otisky tam zanechal někdo, kdo byl ten večer v domě," řekl nakonec inspektor, kterého dráždil Poirotův zjevný nezájem.

"Bien entendu," řekl Poirot a přikývl.

"Sňal jsem otisky prstů všem členům domácnosti, opakuji, všem, starou paní počínaje a kuchyňskou konče."

Obávám se, že by paní Ackroydovou moc nepotěšilo, kdyby slyšela, jak ji někdo označuje jako starou paní. Kosmetické přípravky jí jistě musí stát hromadu peněz.

"Ano, opravdu všem," opakoval inspektor zbytečně horlivě.

"Včetně mne," poznamenal jsem suše.

"Dobrá, žádné z nich neodpovídají těm na dýce. Zbývají nám tedy jen dvě alternativy. Ralf Paton nebo ten záhadný cizinec, o němž nám řekl tady doktor. Až ty dva dopadneme -"

"A ztratíte mezitím spoustu drahocenného času -" přerušil ho Poirot.

"Nerozumím vám, pane Poirote."

"Říkáte, že jste sňali otisky všem obyvatelům domu," zabručel Poirot. "Jste si tím jist, monsieur l'inspecteur?"

"Zajisté."

"A nikoho jste nepřehlédli?"

"Nikoho jsme nepřehlédli."

"Živého ani mrtvého?"

Inspektor se zatvářil vyjeveně, jako by špatně rozuměl. Pak mu to došlo: "Vy myslíte...?"

"Mrtvého, monsieur l'inspecteur."

Inspektorovi zase chvíli trvalo, než pochopil.

"Chci tím naznačit," řekl Poirot klidně, "že ty otisky na jílcí dýky jsou otisky samého pana Ackroyda. Můžete si to snadno ověřit. Jeho tělo máte dosud k dispozici."

"Ale proč? Co tím chcete dokázat? Přece nechcete tvrdit, že to byla sebevražda, pane Poirote?"

"Ne, ne. Podle mé teorie měl vrah na ruku rukavice nebo si ruku něčím omotal. Když zasadil ránu, uchopil ruku své oběti a přitiskl ji na jílec."

"Ale proč?"

Poirot znovu pokrčil rameny. "Aby nejasný případ učinil ještě nejasnějším."

"Dobrá," řekl inspektor. "Podíváme se na to. Co vás vlastně na tu myšlenku přivedlo?"

"Když jste byl tak laskav a ukázal mi dýku a upozornil mě na otisky prstů. O podrobnostech daktyloskopie toho moc nevím, to přiznávám. Ale zdálo se mi, že ty otisky jsou nějak podivně umístěny. Takhle bych nedržel dýku, kdybych chtěl někoho bodnout. Ovšem, kdybych se rozpřáhl pravou rukou dozadu přes rameno, asi bych se sotva tak přesně trefil."

Inspektor Raglan zíral na Poirota. Poirot se tvářil naprosto nezúčastněně a odstraňoval si pomyslné smítko z rukávu.

"Vida," řekl inspektor, "na tom něco je. Prozkoumám to, ale nesmíte být zklamán, když to nikam nepovede."

To vše pronesl nápadně laskavě a shovívavě. Poirot se za ním díval, když odcházel. Pak se obrátil ke mně a v očích mu kmitl veselý plamínek. "Příště," řekl, "musím být šetrnější k jeho amour-propre. A teď, když máme volné pole, co kdybychom uspořádali rodinnou sešlost? Co říkáte, mon ami?" Poirotova "rodinná sešlost" začala za půl hodiny. Seděli jsme kolem stolu v jídelně - Poirot v čele jako předseda nějakého přízračného shromáždění. Služebnictvo nebylo přítomno, takže nás bylo celkem šest: paní Ackroydová, Flora, major Blunt, Raymond, Poirot a já. Když byli všichni pohromadě, Poirot vstal a uklonil se. "Messieurs, mesdames, sezval jsem vás sem za jistým účelem," odmlčel se. "V první řadě bych se rád obrátil tady ke slečně."

"Ke mně?" řekla Flora.

"Slečno, vy jste zasnoubená s kapitánem Patonem. Jste patrně jediná osoba, které důvěřuje. Proto vás prosím, víte-li, kde v této chvíli je, domluvte mu, ať se přihlásí. Okamžik, prosím," řekl, když Flora zvedla hlavu a chystala se promluvit, "nic neříkejte, dokud si to pořádně nerozmyslíte. Upozorňuji vás, mademoiselle, že se jeho situace stává den ode dne překérnější. Kdyby se byl přihlásil hned, i kdyby fakta svědčila proti němu, měl možnost všechno vysvětlit. Ale jeho mlčení - jeho útěk - co může znamenat? Jen jedinou věc: špatné svědomí. Mademoiselle, jste-li skutečně přesvědčená o jeho nevině, domluvte mu, ať se přihlásí, než bude pozdě."

Flora zbledla. "Pozdě!" opakovala tiše.

Poirot se naklonil a podíval se na ni. "Podívejte se, ma petite demoiselle," řekl velice laskavě, "prosí vás o to papá Poirot. Starý papá Poirot, který toho tolik ví a má tak velké zkušenosti. Neříkám to, abych vám nastražil léčku, slečno. Důvěřujte mi a řekněte mi, kde je Ralf Paton." Flora vstala a šla přímo k němu. "Pane Poirote," řekla zřetelně. "Přisahám - na svou čest - že nemám ponětí, kde Ralf je, a že jsem ho víckrát neviděla ani o něm neslyšela ode dne - ode dne vraždy."

Flora si znovu sedla. Poirot na ni chvíli mlčky hleděl a pak prudce spustil obě

ruce na stůl. "Bien. Prosím," řekl. Jeho tvář ztvrdla. "Teď se obracím k vám ostatním, co sedíte kolem stolu: paní Ackroydová, majore Blunte, doktore Shepparde, pane Raymonde. Vy všichni jste blízcí přátelé Ralf a Patona. Víte-li, kde se skrývá, řekněte to."

Nastalo dlouhé mlčení. Poirot se díval postupně z jednoho na druhého. "Prosím vás snažně," řekl tiše, "řekněte to."

Ale bylo dál ticho, až je porušila paní Ackroydová. "Musím říci," poznamenala naříkavě, "že Ralfova nepřítomnost je podivná - vskutku velice podivná. Že se nepřihlásil v takovém okamžiku... To vypadá, jako kdyby pro to měl nějaký důvod. A tak si myslím, Floro, že je to vlastně velké štěstí, že vaše zasnoubení nebylo nikdy veřejně oznámeno."

"Máti!" okřikla ji Flora káravě.

"Prozřetelnost," prohlásila paní Ackroydová, "já věřím v Prozřetelnost - v to božstvo, jež určuje naše cíle, jak krásně říká básník."

"Doufám, paní Ackroydová, že nechcete svalovat na všemohoucího odpovědnost za to, jaké má kdo nápady?" zeptal se Geoffrey Raymond a zasmál se svým bezstarostným smíchem. Patrně tím chtěl uvolnit napětí, ale paní Ackroydová se na něho vyčítavě podívala a vytáhla kapesník.

"Flora tím byla ušetřena obrovské spousty nepříjemné publicity. Nikdy mě ovšem ani na okamžik nenapadlo, že by měl Ralf něco společného s Rogerovou vraždou. To rozhodně ne. Ale já už jsem taková důvěřivá duše - a vždycky jsem taková byla, už od dětství. Hrozně nerada si o někom myslím to nejhorší. Jenže nesmíme zapomínat, že se Ralf jako mladý chlapec zúčastnil za války několika náletů. Následky se prý projevují někdy až dlouho potom. Lidé pak nejsou odpovědní za své činy. Někdy ztrácejí vládu nad sebou a nemohou tomu zabránit."

"Máti!" zvolala Flora. "Snad si nemyslíš, že to Ralf udělal?"

"Ale, ale, paní Ackroydová," řekl Blunt.

"Já nevím, co o tom soudíte vy," řekla paní Ackroydová plačtivě. "Ale já jsem z toho celá zničená. Co se asi stane s Rogerovým majetkem, když bude Ralf uznán vinným?"

Raymond prudce odstrčil židli od stolu. Major Blunt se ani nepohnul, jen se na ni upřeně díval.

"Něco jako šok po explozi," vedla paní Ackroydová dál svou, "a Roger ho asi držel s penězi moc zkrátka - samozřejmě v nejlepším úmyslu. Vidím, že jste všichni proti mně, ale stejně mi připadá divné, že se Ralf nepřihlásil, a opakují, že jsem ráda, že Flořino zasnoubení nebylo nikdy veřejně oznámeno."

"Stane se tak zítra," pronesla Flora zřetelně.

"Floro!" zděsila se její matka. Flora se obrátila k Raymondovi. "Byl byste tak hodný a poslal oznámení do Times a Morning Post, pane Raymonde?"

"Zajisté, když to považujete za vhodné, slečno Ackroydová," odpověděl Raymond vážně.

Flora se živě obrátila k Bluntovi: "Vy mě jistě chápete," řekla. "Co jiného mohu udělat? V téhle situaci musím stát při Ralfovi. Přece je vám jasné, že musím?" Zkoumavě na něho hleděla a po delší odmlce Blunt stroze přikývl. Paní Ackroydová hlasitě projevila svůj nesouhlas. Floru to nikterak nevzrušilo. Potom se ozval Raymond: "Vážím si pohnutek, které vás k tomu vedou, slečno Ackroydová. Ale nejednáte trochu ukvapeně? Počkejte s tím pár dní."

"Zítra," opakovala Flora jasným hlasem. "Nemá smysl se takhle rozčilovat, máti. Ať jsem jaká jsem, ale zrazovat své přátele nebudu."

"Pane Poirote," bědovala paní Ackroydová, "proč na to nic neříkáte? Tady není co říkat," vložil se Blunt. "Slečna Flora jedná správně. Budu stát při ní, děj se co děj."

Flora mu podala ruku a řekla: "Děkuji vám, majore Blunte."

"Mademoiselle," řekl Poirot. "Dovolíte starému pánovi, aby vám vyslovil obdiv za vaši

odvahu a vaši loajalitu? A doufám, že mě správně pochopíte, když vás požádám - to se vši vážností - abyste odložila to oznámení alespoň o dva dny?" Flora zaváhala.

"Žádám vás o to v Ralfově, stejně jako ve vašem vlastním zájmu, má milá. Vy se mračíte. Nevěříte mi to. Ale ujišťuji vás, zeje to tak. Sans blague. Svěřila jste ten případ do mých rukou. Nesmíte mi teď překážet." Flora odpověděla až po chvíli. "Nelíbí se mi to," řekla, "ale poslechnu vás." Znovu si sedla za stůl.

"A nyní, messieurs et mesdames," pokračoval Poirot rychle, "dopovím, co jsem začal. Pochopte, že se chci dopracovat pravdy. Pravda, i když je sebeošklivější, je vždycky zajímavá - krásná pro toho, kdo ji hledá." Zde zřejmě čekal projev nesouhlasu. "Je nejvýš pravděpodobné, že toto je poslední případ, který v životě

vyšetřuji. Ale Hercule Poirot nehodlá skončit nezdarem. Messieurs et mesdames, říkám vám, že chci zjistit pravdu. A zjistím ji - navzdory vám všem!" Poslední slova vyslovil vyzývavě, jako by nám hodil rukavici do tváře. Mám dojem, že jsme se všichni trochu přikrčili, s výjimkou Geoffreya Raymonda, který

si zachoval svou obvyklou veselou mysl a klid. "Jak jste to myslel - navzdory nám všem?" otázal se s lehce zvednutým obočím.

"Přesně tak, jak jsem to řekl, monsieur. Každý z vás zde přítomných přede mnou něco skrývá." Pozvedl ruku, když se ozvala tlumená vlna nesouhlasu. "Ano, vím, co říkám. Třeba je to něco nedůležitého - triviálního - něco, o čem si myslíte, že to s případem nijak nesouvisí, ale je to tak. Každý z vás něco tají. Tak co?

"Že mám pravdu?" Přeletěl všechny kolem stolu vyzývacím pohledem, jako by nás obviňoval. A všichni jsme před ním sklopili oči, včetně mne.

"Odpověděli jste mi," řekl Poirot a záhadně se usmál. Vstal ze židle. "Snažně vás všechny prosím. Řekněte mi pravdu - celou pravdu." Ticho. "Nikdo nechce promluvit?" opět se tak podivně zasmál. "C'est dommage," řekl nakonec a vyšel z místnosti.

13. KAPITOLA

Husí brk

Poirot mě pozval, abych k němu po večeři zašel. Karolíně se to zřejmě nelíbilo. Asi by byla ráda šla se mnou.

Poirot mě přivítal pohostinně. Na stolku stála láhev irské whisky (kterou nenávidím), sifon a sklenice. Sám pro sebe si vařil horkou čokoládu. Jak jsem později zjistil, byl to jeho nejmilejší nápoj.

Zdvořile se mě vyptal na zdraví mé sestry, o níž prohlásil, že je to velice zajímavá dáma.

"Vy mi ji kazíte. Stouplo jí to do hlavy," řekl jsem. "Třeba ta vaše nedělní návštěva."

Poirot se zasmál a očka mu zasvítla. "Není nad to obrátit se na odborníka," poznamenal tajemně. Ale blíže mi to vysvětlit nechtěl.

"Stejně jste se dověděl jen místní drby," řekl jsem. "Pravdivé i vymyšlené."

"A spoustu cenných informací," dodal Poirot polohlasně.

"Jako například - ?"

Zavrtěl hlavou. "Proč jste mi neřekl pravdu?" opáčil Poirot. "V takovém místě, jako je toto, se samozřejmě ví o každém pohybu Ralfa Patona. Kdyby vaše sestra nebyla tehdy náhodou šla tím lesem, šel by tamtudy někdo jiný."

"Asi ano," uznal jsem neochotně. "A co ten váš zájem o moje pacienty?" Poirotovi opět zasvítla očka. "Jen o jednoho, doktore, jen o jednoho."

"Toho posledního?" řekl jsem zkusmo.

"Slečna Russellová je jistě velice zajímavý případ," řekl Poirot vyhýbavě.

"Takže souhlasíte s mou sestrou a paní Ackroydovou, že je na ní něco podezřelého?" otázal jsem se.

"Takhle o ní mluví?"

"To vám včera moje sestra nenaznačila?"

"C'est possible."

"Docela neopodstatněně," prohlásil jsem.

"Les femmes!" poznamenal Poirot. "Ženy jsou podivuhodné. Plesknou cokoliv a jako zázrakem se trefí. Ale tak docela to není. Ženy si podvědomě všímají tisíců drobností a ani o tom nevědí. Jejich podvědomí si tyto drobnosti skládá dohromady - a říkají tomu intuice. Já jsem studoval psychologii a tyto věci znám."

Důležitě vypjal hrud' a vypadal přitom tak směšně, že jsem se musel zasmát. Poirot si pak usrkl čokolády a pečlivě si otřel knír.

"Já bych opravdu rád věděl," zaútočil jsem na něho, "co si o tom všem doopravdy myslíte?"

Poirot postavil koflík. "Opravdu byste to chtěl vědět?"

"Chtěl."

"Viděl jste to, co jsem viděl já. Neměli bychom dojít ke stejným závěrům?"

"Obávám se, že si ze mne děláte legraci," řekl jsem škrobeně. "Vždyť já přece v podobných věcech nemám žádné zkušenosti."

Poirot se shovívavě usmál. "Vy jste jako malé dítě, které chce vědět, jak funguje nějaká mašina. Chcete ten případ vidět ne tak, jak ho vidí rodinný lékař, ale očima detektiva, který nikoho ze zúčastněných nezná a nemá na nikom zájem - pro kterého jsou to všechno cizí lidé a tudíž i stejně podezřelí."

"To jste řekl moc pěkně," poznamenal jsem.

"Tak vám tedy udělám malou přednášku. V první řadě je třeba si učinit jasný obraz o tom, co se tehdy večer odehrálo - stále s vědomím, že vypoovídající osoba možná lže."

Zvedl jsem obočí. "Hezky podezřívavý postoj."

"Ale nutný - věřte mi, že nutný. Tak za prvé - doktor Sheppard odchází za deset minut devět. Jak to vím?"

"Protože jsem vám to řekl."

"Třeba nemluvíte pravdu - nebo vám šly špatně hodinky. Ale Parker také říká, že jste odešel za deset minut devět. Proto vaši výpověď' přijímáme a pokračujeme dál. V devět hodin jste se srazil s nějakým člověkem - a tady jsme u toho, co nazveme záhadou tajemného cizince - přímo před branou do parku. Jak mohu vědět, že to tak bylo?"

"Řekl jsem vám to," začal jsem znovu, ale Poirot mě přerušil netrpělivým pohybem.

"Ale, ale! Mně se zdá, že dnes večer nějak pomalu chápete, příteli. Vy sice víte, že je to tak, ale jak to mám vědět já? Eh bien, mohu vám sdělit, že záhadný cizinec skutečně existoval, protože služebná nějaké slečny Ganettové ho potkala pár minut před vámi a jí se také ptal na cestu do Fernly Parku. Proto přijímáme jeho existenci jako fakt a s určitostí o něm víme dvě věci - že nebyl zdejší a že se se svým úmyslem navštívit Fernly Park nijak neskrýval, protože se dvakrát ptal na cestu."

"Ano," řekl jsem. "Chápu."

"Umínil jsem si, že se toho o tom člověku musím dovědět víc. Zjistil jsem, že si dal skleničku ve výčepu u Tří divočáků a že tamní sklepnice říká, že mluvil s americkým přízvukem a že se zmínil o tom, že právě přijel z Ameriky. Všiml jste si také, že měl americký přízvuk?"

"Ano, myslím, že měl," řekl jsem po chvilce rozmýšlení, "ale docela nepatrný."

"Précisément. A pak, jak si jistě vzpomínáte, je tu ještě tohle, co jsem našel na zemi v altánu."

Ukázal mi onen kousek brku. Zvědavě jsem si jej prohlížel. A připomnělo mi to něco, co jsem kdysi četl.

Poirot, který mě pozoroval, přikývl. "Ano, heroin. Ti, co ho šňupou, ho nosí v tomhle."

"Hydrochlorid diamorfin," zašeptal jsem mechanicky.

"Tento způsob šňupání je velice rozšířen v zámoří. Další důkaz, kdybychom nějaký potřebovali, že ten člověk přijel z Kanady nebo ze Spojených států."

"Co obrátilo vaši pozornost na ten altán?" otázal jsem se zvědavě.

"Můj přítel inspektor předpokládal, že tu pěšinu používají lidé jen jako zkratku od příjezdové cesty k domu. Ale jakmile jsem uviděl altán, uvědomil jsem si, že tutéž pěšinu by použil i ten, kdo by měl s někým schůzku v altánu. A protože je zřejmé, že ten cizinec nepřišel ani k hlavnímu, ani k zadnímu vchodu, musel patrně někdo z domu přijít za ním. A kde by bylo příhodnější místo pro schůzku než v altánu? Šel jsem tam v naději, že tam naleznu nějakou stopu. Našel jsem dvě: útržek batistu a husí brk."

"A co ten kousek batistu?" otázal jsem se zvědavě. "Co ten znamená?" Poirot vytáhl obočí. "Vy nepoužíváte svých šedých mozkových buněk," poznamenal suše. "Význam toho útržku škrobeného batistu by vám měl být jasný."

"Mně jasný není." Změnil jsem rozhovor. "Nesporně, ten člověk měl tam v altánu s někým schůzku. Ale s kým?"

"Právě," řekl Poirot. "Jistě si vzpomínáte, že paní Ackroydová a její dcera se sem přistěhovaly z Kanady?"

"To jste měl na mysli, když jste jim předhodil, že něco tají?"

"Možná. A teď dál. Co jste říkal vyprávění panské?"

"Jakému vyprávění?"

"O tom, jak byla propuštěna. Trvá propouštění služebné normálně půl hodiny? Je ta historie s důležitými listinami věrohodná? A nezapomeňte, ačkoli říká, že byla ve svém pokoji od půl desáté do deseti, nikdo jí to nemůže dosvědčit."

"To jsem blázen," řekl jsem.

"Mně se to jeví čím dál jasnější. "Ale řekněte mi, jaký je váš názor na to všechno?"

Vytáhl jsem z kapsy kousek papíru. "Tady jsem si udělal pár poznámek," řekl jsem skromně.

"Ale výborně! Jste metodický člověk. Pochlubte se." Četl jsem poněkud rozpačitě. "V první řadě je třeba se na věci dívat logicky -"

"Přesně tak to říkával můj přítel Hastings," přerušil mě Poirot, "jenže se toho, bohužel, nikdy nedržel."

"Za první - pan Ackroyd byl slyšen, jak s někým hovoří o půl desáté. Myslíte si, že je to opravdu důležité?" přerušil jsem četbu.

"Možná že ne," připustil můj přítel.

Za druhé - někdy v průběhu večera musel Ralf Paton vlézt oknem dovnitř, jak nasvědčují otisky jeho bot.

Za třetí - ten večer byl pan Ackroyd nervózní a nebyl by pustil dovnitř nikoho, koho neznal.

Za čtvrté - návštěvník, který mluvil o půl desáté s panem Ackroydem, ho žádal o peníze. Víme, že Ralf Paton byl ve finanční tísní.

Tyto čtyři body dokazují, že návštěvník, který byl u pana Ackroyda o půl desáté, byl Ralf Paton. Ale víme také, že pan Ackroyd byl naživu ve tři čtvrti na deset, a proto ho nezabil Ralf

Paton. Ralf nechal okno otevřené. Vrah pak touto cestou vnikl dovnitř."

"A kdo byl vrah?" otázal se Poirot.

"Ten neznámý Američan. Možná že byl spolčený s Parkerem a Parker je možná totožný s člověkem, který vydíral paní Ferrarovou. V tom případě Parker možná usoudil z toho, co zaslechl, že byl prozrazen, řekl to svému kumpánovi a ten pak Ackroyda zavraždil dýkou, kterou mu Parker opatřil."

"Ovšem, to je možná teorie," připustil Poirot. "Nesporně nějaké ty buňky máte. Jenže zůstává ještě mnoho nevysvětlených okolností.

"Například?"

"Ten telefon, posunuté křeslo -"

"Vy to opravdu považujete za důležité?" přerušil jsem ho.

"Možná že ne," připustil můj přítel. "Třeba to křeslo někdo posunul náhodou a Raymond nebo Blunt je v rozčilení přistrčili na místo zcela mechanicky. Pak je tu těch chybějících čtyřicet liber."

"Ty dal Ackroyd Ralfovi," nadhodil jsem. "Možná že si to své původní odmítnutí rozmyslel."

"Jedno stále zůstává bez vysvětlení."

"Co?"

"Proč si byl Blunt tak jistý, že o půl desáté byl u pana Ackroyda Ralf?"

"To nám vysvětlil," řekl jsem.

"Myslíte? Dobrá, nechme toho. Ale zato mi povězte, jaký měl Ralf důvod pro to, aby zmizel?"

"To už je těžší," řekl jsem pomalu. "Teď musím mluvit jako lékař. Ralfovi zřejmě selhaly nervy. Když náhle zjistil, že jeho strýc byl zavražděn pár minut po tom, co od něho sám odešel - možná po bouřlivém rozhovoru - zkrátka podlehl panice a vzal nohy na ramena. Lidé si takhle někdy počínají - že se chovají jako provinilci, i když jsou dokonale nevinní."

"Ano, to je pravda," řekl Poirot. "Ale nesmíme zapomínat na jednu věc."

"Já vím, co teď řeknete," poznamenal jsem, "na motiv. Ralf Paton po otčímově smrti dědí velké jmění."

"To je jeden motiv," souhlasil Poirot.

"Jeden?"

"Mais oui." Uvědomujete si, že před námi stojí tři zcela odlišné motivy?

Nesporně někdo ukradl tu modrou obálku i s jejím obsahem. To je jeden motiv.

Vyděračství. Ralf Paton byl možná oním mužem, který vydíral paní Ferrarovou. Vzpomeňte si, jak pan Hammond říkal, že mu není známo, že by byl Ralf v poslední

době žádal strýce o peníze. Vypadá to, jako že měl jiné zdroje. Pak je tu fakt, že byl - jak vy tomu říkáte? - v úzkých? - a že se bál, aby se to strýci nedoneslo. A pak motiv, který jste prve sám zmínil."

"Pro pána," řekl jsem poněkud zaraženě. "Vypadá to pro něho mocbledě."

"Myslíte?" řekl Poirot. "V tom se naše názory rozcházejí. Tři motivy, to je skoro až moc. Skoro bych věřil, že je Ralf Paton nevinný." 14. KAPITOLA

Paní Ackroydová

Měl jsem dojem, že po večeru, jehož průběh jsem právě popsal, vstoupil případ do nové fáze. Vlastně ho lze rozdělit do dvou zcela odlišných částí. První část zahrnuje dobu od Ackroydovy smrti v pátek večer do příštího pondělí večer. Je to pravdivé vylíčení toho, co se událo, jak se to jevilo Poirotovi. Celou dobu jsem byl v Poirotově blízkosti. Viděl jsem to, co

viděl on. Snažil jsem se číst jeho myšlenky. Teď vím, že se mi to nepovedlo. Ačkoli mi Poirot ukázal všechny své

objevy - jako například zlatý snubní prsten - nechal si pro sebe své hlavní a přitom logické závěry, které si z nich učinil. Jak jsem zjistil později, toto tajnůstkářství je pro něho charakteristické. Nadhodí občas nějakou narážku nebo námět, ale při tom zůstane.

Jak říkám, až do pondělí večer mohlo mé vyprávění být vyprávěním Poirotovým. Byl jsem jako Watson a on jako Sherlock Holmes. Ale po pondělku se naše cesty rozešly. Poirot pracoval na vlastní pěst. Dozvěděl jsem se o všem, co dělal, protože v King's Abbotu se člověk nakonec nutně všechno dozví, ale už se mi nepsvěřoval jako dosud. A i já jsem měl své vlastní starosti. Když se nyní dívám nazpět na toto období, ze všeho nejvíc mě zaráží jeho roztržičnost. Kdekdo se nějak zúčastnil na vyjasňování záhady. Podobalo se to skládačce, k níž každý přikládá svůj kousek vědomosti nebo svůj objev. Ale tím jejich úkol končil. Teprve Poirotovi náleží zásluha za to, že tyto kousky zasadil na správné místo.

Některé události tenkrát vypadaly, jako kdyby s případem nesouvisely. Například otázka černých bot. Ale o tom až později... Abych postupoval přesně

chronologicky, musím začít od okamžiku, kdy si mě zavolala paní Ackroydová. Vzkázala pro mne v úterý brzy ráno, a protože vzkaz zněl naléhavě, spěchal jsem k ní v obavách, že ji naleznu v posledním tažení.

Ležela v posteli. Potud dodržela etiketu pro podobné případy. Podala mi kostnatou ruku a ukázala mi na židli u postele.

"Tak co, paní Ackroydová," řekl jsem, "copak je to s vámi?" Řekl jsem to s onou strojenou bodrostí, jaká se zřejmě od praktického lékaře očekává.

"Jsem zničená," řekla paní Ackroydová zlomeným hlasem. "Naprostě zničená. Je to otřes po Rogerově smrti. Člověk to prý v tu chvíli necítí. Reakce nastane až potom."

Lékaři bohužel jeho povolání nedovoluje, aby vždycky říkal, co si doopravdy myslí. Byl bych dal nevím co, kdybych jí mohl odpovědět: "Blbost!" Místo toho jsem jí předepsal povzbuzující prostředek. Paní Ackroydová byla uspokojena. První tah této partie byl zřejmě odehrán. Ani na okamžik jsem si nepomyslel, že pro mě poslala proto, že jí otrásla Ackroydova smrt. Ale paní Ackroydová je naprostě neschopná mluvit o nějakém tématu přímo. Vždycky volí co nejklikatější

cestu. Byl jsem velice zvědav, proč mě opravdu zavolala.

"A pak ta včerejší scéna," pokračovala pacientka. Chvilí se odmlčela, jako by čekala, až se toho chytím.

"Která scéna?"

"Ale pane doktore, snad jste už nezapomněl? S tím ohavným malým Francouzem - nebo Belgičanem - nebo co vlastně je. Jak se do nás pustil. Mě to tak hrozně rozčililo, ještě k tomu po Rogerově smrti."

"To je mi velice líto, paní Ackroydová," řekl jsem.

"Nevím, jak si to představuje, takhle na nás křičet. Doufám, že znám natolik svoji povinnost, aby mě ani nenapadlo něco zatajovat. Poskytla jsem policii veškerou pomoc, které jsem schopná."

Paní Ackroydová se odmlčela a já jsem řekl: "Ovšem." Začínalo mi svítat, oč tu vlastně jde.

"Nikdo nemůže říci, že jsem nedostála své povinnosti," pokračovala paní

Ackroydová. "Jsem si jistá, že inspektor Raglan to dobře ví. Proč by z toho měl nějaký cizí přivandrovalec dělat takovou aféru? Vždyť je směšný už jenom napo hled - úplně jako

Francouz z operety. Nechápu, co to Floru napadlo ho do toho tahat. A mně o tom neřekla ani slovo. Prostě šla a provedla svou. Flora si někdy počíná trochu moc samostatně. Já jsem osoba znalá světa a její matka. Měla se napřed se mnou poradit."

Vyslechl jsem ji mlčky.

"Co si ten člověk myslí? To bych ráda věděla. Myslí si opravdu, že něco skrývám?"

Vždyť mě z toho včera prakticky obvinil!"

Pokrčil jsem rameny. "Nic si z toho nedělejte, paní Ackroydová," řekl jsem.

"Když nic neskrýváte, žádná z jeho poznámek se na vás nevztahuje." Paní Ackroydová jako obvykle náhle přeskočila na jiné téma. "Se služebními je takový kříž," řekla, "co toho jen mezi sebou napovídají! A pak se to dostane ven

- a přitom většinou na tom není ani zrnko pravdy."

"A copak napovídali?" zeptal jsem se.

Paní Ackroydová se na mě podívala tak pronikavým pohledem, až mě to přivedlo z rovnováhy. "Já jsem myslela, že vy byste o tom věděli, pane doktore, kdyby někdo z nich něco říkal. Vy jste přece byl celou dobu s tím panem Poirotem, že ano?"

"Byl."

"Tak samozřejmě víte, co říkala Ursula Bourneová. Ona přece něco říkala, ne?"

Dala výpověď, tak se přirozeně snaží nadělat co nejvíc nepříjemností. Služební jsou tak mstivé a všechny jsou stejné. A vy jste, pane doktore, byl u toho, a tak jistě víte přesně, co říkala. Záleží na tom, aby z toho nevznikl nesprávný

dojem. Vždyť přece člověk hned nevykládá každou maličkost policii. Někdy jde o čistě rodinné záležitosti, které nemohou nijak souviset s vraždou. Ale Ursula mohla ze zlomyslnosti napovídat bůhvíco."

Za těmito výlevy jsem postřehl známky skutečné úzkosti. Poirot měl pravdu. Z těch šesti lidí, kteří včera seděli kolem stolu, paní Ackroydová rozhodně měla co utajovat. Bylo na mně, abych vyzvěděl, co by to mohlo být.

"Na vašem místě, paní Ackroydová," řekl jsem zhurta, "bych byl upřímný." Paní Ackroydová vyjekla: "Ale pane doktore! Jak můžete být tak hrubý! - Jako kdybych - jako kdybych - a já to všechno mohu docela prostě vysvětlit."

"Tak proč to neuděláte?" navrhl jsem jí.

Paní Ackroydová roztřepala krajkový kapesníček a spustila plačtivě: "Myslela jsem, pane doktore, že byste to mohl nějak říci tomu Poirotovi - zkrátka mu to nějak vysvětlit - protože takový cizinec se na všechno dívá docela jinak. A vy nevíte - nikdo neví - co jsme zkusily! Učiněná muka - jedno dlouhé utrpení. Takový jsem měla život. Nerada mluvím špatně o mrtvých - ale je to tak. Z

každého sebemenšího účtu jsem se musela hned zpovídat - jako kdyby Roger měl nějakých mizerných pár set ročně a nebyl (jak mi pan Hammond včera řekl) jedním z nejbohatších lidí z okolí." Paní Ackroydová se odmlčela, aby se dotkla očí

krajkovým kapesníčkem.

"Ano," řekl jsem povzbudivě. "Co bylo s těmi účty?"

"Ty hrozné účty. A některé z nich jsem se bála Rogerovi ukázat. Týkaly se věcí, které by muž nepochopil. Byl by je považoval za zbytečnosti. A samozřejmě toho bylo víc a víc a chodily pořád další -" podívala se na mě prosebně, jako kdybych jí měl projevit soustrast nad takovou nepřístojností.

"S účty už to tak bývá," přisvědčil jsem.

Tón jejího hlasu se změnil - stal se vyloženě útočným. "Ujist'uji vás, pane doktore, že už mi z toho tekly nervy. Celé noci jsem nespala. Měla jsem takové

divné pocity u srdce. A pak přišel dopis od nějakého muže se skotským jménem - vlastně byly dopisy dva - a náhodou oba od mužů se skotským jménem. Jeden od nějakého Bruce MacPhersona, druhý od nějakého Colina MacDonalda. Taková náhoda."

"To sotva," řekl jsem suše. "Bývají to pánové skotského jména, ačkoli kdesi v pozadí se obvykle skrývá židovská babička."

"Dohromady za tisíc liber v dluhopisech," povzdechla si tiše paní Ackroydová.

"Jednomu z nich jsem odepsala, ale odpověď nebyla nijak uspokojivá." Odmlčela se.

Usoudil jsem, že se dostáváme na nebezpečnou půdu. Nikdy jsem nepoznal nikoho, koho by bylo těžší přimět k tomu, aby mluvil.

"Ono totiž," pronesla tiše paní Ackroydová, "to všechno vlastně záleží na tom, jaké má člověk vyhlídky do budoucnosti. A ačkoli jsem samozřejmě očekávala, že se o mě Roger postará, nevěděla jsem to jistě. Říkala jsem si, že kdybych mohla aspoň nahlédnout do jeho závěti - nemyslím tím žádné sprosté slídění - jen tak, abych zjistila, na čem jsem." Po očku se na mě podívala. Situace byla teď velice choulostivá. Naštěstí vhodně volená slova pomáhají maskovat ošklivost holých faktů. "Nesvěřila bych to nikomu jinému než vám, pane doktore," řekla paní

Ackroydová rychle. "Vám mohu věřit, že mě správně pochopíte a že má slova předáte panu Poirotovi ve správném světle. Bylo to v pátek odpoledne -" Odmlčela se a nejistě polkla.

"Ano," opakoval jsem po ní povzbudivě, "v pátek odpoledne, a?"

"Všichni odešli z domu. Šla jsem do Rogerovy pracovny - měla jsem pro to skutečný důvod - totiž, nijak jsem se s tím netajila. A když jsem viděla ty papíry na stole, najednou mi blesklo hlavou: 'Co když má Roger závěť uloženou v zásuvce psacího stolu?' Jsem hrozně impulsivní povaha - už od malička. Najednou si vzpomenu a udělám něco docela nepředvídaného. Roger, neopatrník jeden, nechal klíče v zámku."

"Chápu," řekl jsem, "a tak jste stůl prohledala. Našla jste tu závěť?" Paní Ackroydová vypískla, a já jsem si uvědomil, že jsem se nezachoval dost diplomaticky. "To zní hrozně nepěkně. Ale tak to vlastně vůbec nebylo," ohradila se.

"Přirozeně že ne," řekl jsem honem. "Odpusťte mi, že jsem se tak nevhodně vyjádřil."

"Oni jsou totiž muži takoví divní. Já být na místě našeho drahého Rogera, s obsahem závěti bych se netajila. Ale muži jsou hrozní tajnůstkáři. Člověk musí použít drobných lstí v zájmu sebeobrany."

"A výsledek té malé lsti?" zeptal jsem se.

"To vám právě říkám. Když jsem se dostala k nejspodnější zásuvce, vešla Ursula. Bylo to trapné. Já jsem přirozeně zásuvku hned zavřela a narovnála jsem se a hned jsem ji upozornila na nějaké to smítko na vrchní desce stolu. Ale nelíbilo se

mi, jak se na mě dívala - sice dokonale uctivě, ale s takovým zlým zábleskem v očích. Tak nějak pohrdavě, jestli mi rozumíte, jak to myslím. Nikdy jsem neměla to děvče ráda. Je sice dobrá pracovnice a říká mi milostivá paní a chodí v čepečku a v zástěře (což spousta děvčat dneska odmítá) a dovede klidně říci, že 'pán není doma', když někdy musí jít otevřít místo Parkera, a nekručí to v ní

jako některým děvčatům, když posluhuje u stolu - počkat, kde jsem to přestala?"

"Říkala jste mi, jak jste Ursulu přes její cenné kvality nikdy neměla ráda."

"To je pravda. Ona je - divná. Tak nějak se liší od těch ostatních. Řekla bych, že je příliš dobře vychovaná. Dneska už nerozeznáte, kdo je dáma a kdo ne."

"A co bylo dál?" zeptal jsem se.

"Nic. Potom přišel Roger. Já jsem myslela, že je na procházce. A povídá: 'Copak se to tu děje?' a já povídám: 'Nic, jenom jsem si přišla pro Punch,' a vzala jsem si Punch a odešla s ním."

Ursula tam zůstala. Zaslechla jsem, jak se Rogera ptá, jestli by s ním mohla na okamžik mluvit. Já jsem šla rovnou k sobě do ložnice a ze samého rozčilení jsem si musela lehnout." Nastala pauza.

"Vysvětlíte to panu Poirotovi, prosím vás? Sám vidíte, jaká to všechno byla bezvýznamná věc. Ale to víte, když byl takový přísný ohledně toho utajování

faktů, hned jsem si na tohle vzpomněla. Ursula z toho mohla nadělat kdovíco, ale vy mu to vysvětlíte, vidíte?"

"A to je vše?" řekl jsem. "Řekla jste mi všechno?"

"A-ano," pronesla paní Ackroydová. "Ano, všechno," dodala pevně. Ale všiml jsem si toho nepatrného zaváhání a bylo mi jasné, že si pořád ještě nechává něco pro sebe. Až mně osvítil duch svatý, že jsem se jí zeptal přímo:

"Paní Ackroydová, nechala jste vy ten stolec v salóne otevřený?" Odpověď jsem dostal v podobě provinilého ruměnce, který ani líčidlo, ani pudr nestačily zakrýt. "Jak jste to uhádl?" zašeptala.

"Tak jste to byla vy?"

"Ano - já - to víte - bylo tam pár kousků starého stříbra - moc zajímavé. Četla jsem o tom něco a v novinách byl obrázek takového malého kousku, který se u Christieho vydražil za fantastickou sumu. A zdálo se mi, že v tom stole je zrovna takový kousek. Napadlo mě, že bych ho mohla vzít s sebou do Londýna, až

tam pojedou - a - a - dát si ho tam odhadnout. A kdyby to byl opravdu cenný kus, představte si, jaké by to bylo pro Rogera milé překvapení!" Zdržel jsem se komentáře a prostě jsem vzal vyprávění paní Ackroydové na vědomí. Dokonce jsem se jí ani nezeptal, proč musela brát to, co chtěla, tak tajně.

"Proč jste stolec zase nezavřela?" zeptal jsem se. "Zapomněla jste?"

"Lekla jsem se," řekla paní Ackroydová. "Slyšela jsem venku na terase kroky a chtěla jsem být co nejdřív z místnosti pryč. Právě jsem dorazila do prvního patra, když vám Parker otevíral dveře."

"Asi to byla slečna Russellová," uvažoval jsem nahlas. Paní Ackroydová mi prozradila jednu velice zajímavou okolnost. Bylo mi srdečně jedno, jaké měla úmysly s páně Ackroydovým stříbrem. Zajímal mě fakt, že slečna Russellová vešla do salónu zasklenými dveřmi z terasy a že jsem se nemýlil ve svém závěru, že je udýchaná, protože běžela. Odkud asi? Vzpomněl jsem si na altán a na ten útržek batistu.

"Nosí slečna Russellová škrobené kapesníky?" zeptal jsem se zničehonic. Paní Ackroydová sebou škubla a já jsem se vzpamatoval a vstal jsem. "Myslíte, že se vám to podaří panu Poirotovi vysvětlit?" zeptala se dychtivě.

"Ale zajisté, spolehněte se."

Konečně jsem vyvázl. Ale předtím jsem musel ještě jednou vyslechnout ospravedlnění jejího jednání.

Panská byla v hale a pomohla mi do kabátu. Všiml jsem si jí důkladněji než dosud. Zřejmě byla uplakaná.

"Jak to," zeptal jsem se, "že jste nám řekla, že pan Ackroyd vás v pátek zavolal do své pracovny? Teď slyším, že to vy jste si přála s ním mluvit." Ursula sklopila oči. Po chvílce řekla nejistě: "Stejně jsem chtěla odejít." Už jsem dál nenaléhal. Otevřela mi dveře. Když jsem vycházel, řekla mi náhle tiše: "Promiňte, pane doktore, ale ví se už něco o kapitánu Patonovi?" Zavrtěl jsem hlavou a tázavě se na ni podíval.

"Měl by se vrátit," řekla. "Opravdu by se měl vrátit." Hleděla na mě prosebnýma očima. "To nikdo neví, kde je?"

"Vy to víte?" zeptal jsem se rychle.
Zavrtěla hlavou. "Ne, nevím. Nic nevím. Ale každý, kdo to s ním myslí dobře, by mu určitě poradil, aby se vrátil."

Otálel jsem, protože jsem čekal, že toho Ursula řekne víc. Její další otázka mě překvapila. "Kdy se podle mínění policie měla ta vražda stát? Těsně před desátou?"

"Asi tak," řekl jsem. "Někdy v době od tři čtvrti na deset do desíti."

"Nemohlo to být dřív než ve tři čtvrtě na deset?" Pozorně jsem na ni pohlédl. Tak zjevně si přála, abych odpověděl kladně. "To je vyloučeno," řekl jsem. "Slečna Ackroydová viděla svého strýce živého ve tři čtvrti na deset."

Ursula se odvrátila jako podlomená.

"Hezké děvče," pomyslel jsem si, když jsem startoval vůz. "Nesmírně hezké děvče."

Karolína byla doma. Přišel ji navštívit Poirot, což ji velice potěšilo, a tvářila se velice důležitě. "Já s ním totiž na tom případu spolupracuji," vysvětlovala mi.

Neměl jsem z toho žádnou velkou radost. S Karolínou je těžký život i tak. Co z ní bude, když se v ní budou podporovat detektivní choutky?

"To chodíš po okolí a hledáš to záhadné Ralfovo děvče?" zeptal jsem se.

"To mohu dělat i sama od sebe," řekla Karolína. "Ne, tohle je něco zvláštního, oč mě pan Poirot přímo požádal."

"Chce vědět, jestli měl Ralf na sobě černé nebo hnědé boty," řekla Karolína smrtelně vážně.

Vyvalil jsem na ni oči. Teď vidím, že jsem ve věci těch bot byl nesmírně pitomý. Vůbec jsem nepochopil, oč jde.

"Hnědé střevíce," řekl jsem. "Viděl jsem je."

"Nemyslím střevíce, Jamesi, ale boty. Pan Poirot chce vědět, jestli ty boty, které měl Ralf s sebou v hotelu, byly hnědé nebo černé. Hrozně moc na tom záleží."

Myslete si o mně, že jsem tupý, ale nepochopil jsem.

"A jak to chceš zjistit?" zeptal jsem se.

Karolína prohlásila, že to nebude nic těžkého. Nejlepší přítelkyní naší Annie je služebná slečny Ganettové, Klára. A Klára chodí s posluhou od Tří divočáků. Takže je to strašně jednoduché a s pomocí slečny Ganettové, která v upřímné

snaze o spolupráci dala Kláře ihned volno, všechno se vyřídlilo bleskově rychle. Když jsme sedali za stůl k obědu, Karolína poznamenala jakoby bez zájmu: "Jo, ty Ralfovy boty..."

"Co je s nimi?"

"Pan Poirot myslel, že byly hnědé. Ale mýlil se. Byly černé." A Karolína několikrát pokývala hlavou. Zřejmě měla pocit, že Poirota přetrumfla. Nic jsem na to neřekl. Vrtalo mi hlavou, jak může barva Ralfových bot s případem souviset.

15. KAPITOLA

Geoffrey Raymond

Ten den se mi mělo dostat dalšího důkazu o Poirotově taktice. Jeho výzva byla obratný tah, založený na znalosti lidské povahy. Směsice strachu a pocitu viny dohnala paní Ackroydovou k přiznání pravdy. Ona reagovala jako první. Když jsem se odpoledne vrátil z návštěv u pacientů, Karolína mi řekla, že právě odešel Geoffrey Raymond.

"Chtěl se mnou mluvit?" zeptal jsem se, když jsem věšel plášť v předsíni. Karolína stála celou dobu za mnou. "On vlastně chtěl mluvit s panem Poirotem," řekla. "Šel napřed tam, ale pan Poirot nebyl doma. Pan Raymond myslel, že třeba bude tady anebo že bys mohl vědět, kde je."

"Nemám poněťí."

"Zdržovala jsem ho, aby počkal," řekla Karolína "ale on že se zastaví vedle tak za půl hodiny, a odešel dolů do vsi. Škoda, protože pan Poirot přišel sotva pět minut po jeho odchodu."

"Přišel sem?"

"Ne, domů."

"Jak to víš?"

"Boční okno," pravila Karolína stručně.

Měl jsem za to, že jsme tím látku vyčerpali. Ale Karolína nikoli.

"Nezajdeš tam?"

"Kam?"

"No přece vedle."

"Ale Karolínó, co bych tam dělal?"

"Pan Raymond hrozně stál o to, aby s ním mohl mluvit," řekla Karolína. "Mohl by ses dovědět, co mu chtěl."

Zvedl jsem obočí. "Zvědavost nepatří k mým nectnostem," odušil jsem chladně.

"Docela dobře mohu žít, aniž bych věděl, co moji sousedé dělají nebo co si myslí."

"Nesmysl, Jamesi," pravila má sestra. "Chceš to vědět zrovna tak jako já. Jenom nejsi tak upřímný, to je to. Pořád něco musíš předstírat."

"No tak, Karolínó," řekl jsem a odebral jsem se do ordinace. Pět minut nato Karolína zaklepala na dveře a vstoupila. V ruce držela něco, co vypadalo jako láhev zavařeniny. "Tak mě napadlo, Jamesi," řekla, "že bys mohl panu Poirotovi vzít tady trochu mišpulového rosolu. Slíbila jsem mu ho. On ještě

nikdy nejedl domácí mišpulový rosol."

"Proč tam nemůže dojít Annie?" zeptal jsem se nevrle.

"Teď zrovna něco zažívá. Potřebuji ji tady."

Podívali jsme se s Karolínou na sebe. "Dobrá," řekl jsem a vstal. "Ale když tam ten krám zanesu, nechám ho jen u dveří. Rozumělas?"

Karolína zvedla obočí. "Přirozeně," řekla. "Navrhoval snad někdo něco jiného?" Všechna čest Karolíně.

"A kdybys náhodou viděl pana Poirota," řekla, když jsem otvíral domovní dveře,

"můžeš mu říci o těch botách," dodala potměšile.

Hrozně mi záleželo na tom, abych rozluštil záhadu Ralfových bot. Když mi stařenka v bretoňském čepečku otevřela dveře, přistihl jsem se, jak se automaticky ptám, je-li pan Poirot doma.

Poirot mi vyskočil v ústrety, jako kdyby byl hrozně rád, že jsem přišel.

"Sedněte si, drahý příteli," řekl. "Do velkého křesla? Nebo tady do toho menšího? Není vám tu moc horko?"

Připadalo mi tam k zalknutí, ale neřekl jsem nic. Okna byla zavřená a v krbu plápolal oheň.

"Angličané jsou posedlí čistým vzduchem," prohlásil Poirot. "Čistý vzduch je báječná věc venku, kam také patří. Tak proč bychom ho pouštěli dovnitř? Ale nechme těch banalit. Vy pro mě něco máte? Ano?"

"Dvě věci," řekl jsem. "Předně toto - od mé sestry." Podal jsem mu sklenici mišpulového rosolu.

"To je od slečny Karolíny hrozně laskavé, že nezapomněla na svůj slib. A co máte ještě?"

"Jistou informaci," a vylíčil jsem mu svůj rozhovor s paní Ackroydovou. Naslouchal mi s velkým zájmem, ale bez velkého vzrušení.

"Zjednodušuje nám to práci," řekl zadumaně. "A zcela to potvrzuje výpověď hospodyně. Vzpomeňte si, že říkala, že našla ten stolek otevřený a že ho zavřela, když šla kolem."

"A co to její vysvětlení, že šla do salónu, aby se podívala, jsou-li květiny v pořádku?"

"Ale to jsme přece nikdy nebrali vážně, mon ami, že ne? Byla to tak evidentní výmluva, narychlo vymyšlená někým, kdo nutně potřebuje vysvětlení pro svou přítomnost v salóně - která by vám patrně nebyla nikdy připadala podezřelá. Považoval jsem za možné, že její vzrušení pramenilo z faktu, že něco dělala s tím stolem, ale zřejmě se musíme poohlédnout po jiné příčině."

"Ano," řekl jsem. "S kým se to venku setkala? A proč?"

"Vy myslíte, že měla venku s někým schůzku?"

"Ano."

Poirot přikývl. "Já si to také myslím," řekl a zadupal se. Nastalo mlčení.

"Mimochodem," řekl jsem, "mám pro vás vzkaz od sestry. Ralfovy boty byly černé, ne hnědé." Bedlivě jsem ho pozoroval, když jsem mu vzkaz vyřizoval, a měl jsem dojem, že vidím slabý záblesk zklamání. Ale možná že jsem se mýlil a ten výraz v Poirotových očích také okamžitě zmizel.

"Víte docela určitě, že ty boty byly černé a ne hnědé?"

"Naprosto."

"Ah!" povzdechl si Poirot. "Škoda," a vypadal značně zklamaně. Nepokoušel se mi nic vysvětlovat, ale začal o novém předmětu. "Ta hospodyně, slečna Russellová, co přišla k vám do ordinace v pátek dopoledne - nebylo by indiskrétní, kdybych se vás zeptal, o čem jste spolu mluvili - myslím kromě ryze lékařských otázek?"

"Ale kde," řekl jsem. "Když skončila odborná část rozhovoru, bavili jsme se pár minut o jedech a o tom, jak snadno nebo těžko se jejich přítomnost zjišťuje, a o užívání drog a o návycích z toho plynoucích."

"Mluvili jste speciálně o kokainu?" otázal se Poirot.

"Jak to víte?" podivil jsem se.

Místo odpovědi vstal a došel na druhý konec místnosti, kde měl svůj novinový archív, vytáhl číslo Daily Budget z pátku 16. září a ukázal mi na senzační článek o pašování kokainu, napsaný se smyslem pro dramatický efekt. "Tohle jí nasadilo do hlavy myšlenku na kokain, příteli," řekl.

Rád bych ho byl ještě zpovídal dál, protože jsem stále ještě dost dobře nechápal, kam míří, ale vtom se dveře otevřely a hospodyně ohlásila pana Geoffreya Raymonda. Raymond vešel, čiperný a bodrý jako vždycky, a oba nás pozdravil.

"Dobrý den, pane doktore. Pane Poirote, už jsem tu dnes ráno jednou byl, ale bohužel jsem vás nezastihl."

"Snad abych raději šel," navrhl jsem neochotně.

"Kvůli mně nemusíte, doktore. Ono dohromady o nic nejde," pokračoval Raymond a na Poirotův pokyn si sedl. "Musím se k něčemu přiznat."

"En vérité?" řekl Poirot s nevalným zájmem.

"Já vím, ono to vlastně není nic důležitého, ale přiznám se, že mi to od včerejška odpoledne nechce dát pokoj. Obvinil jste nás všechny, že něco skrýváme, pane Poirote, a já se k tomu přiznávám. Něco jsem si nechal pro sebe."

"A copak to bylo, pane Raymonde?"

"Jak říkám, nic závažného - jen tohle: byl jsem ošklivě zadlužen a to dědictví přišlo v pravý čas. Pět set liber mě zase postaví na nohy a ještě mi něco zbude." Usmál se

na nás oba s onou milou upřímností, pro kterou je mladý Raymond tak oblíbený.

"Víte, jak to chodí. Podezřívají policajti - člověk se nerad přiznává, že má finanční potíže - aby z toho hned neudělali kdovíco. Ale bylo to ode mě hloupé, protože jsme s Bluntem hráli kulečnick od tři čtvrtě na deset, takže mám bezvadné alibi a nemusím se ničeho bát. A přesto, když jste nám předhodil, že všichni něco utajujeme, hnulo se ve mně svědomí a umínil jsem si, že to radši vyklopím." Raymond zase vstal a usmíval se na nás.

"To je od vás velice moudré, mladý muži," řekl Poirot a pokyvoval pochvalně hlavou. "Pochopte, když vím, že přede mnou někdo něco tají, hned ho podezřívám, že je to něco nepěkného. Dobře jste udělal."

"Jsem rád, že jsem zbaven veškerého podezření," zasmál se Raymond. "A teď půjdu."

"Tak to bylo ono," poznamenal jsem, když za mladým tajemníkem zapadly dveře.

"Ano," souhlasil Poirot. "Taková maličkost - ale kdyby nebyl v tom kulečnickovém sálu - kdo ví? Koneckonců mnoho zločinů bylo spácháno pro daleko méně než pět set liber. Všechno záleží na tom, jaká částka stačí člověka zlomit. Všechno je to relativní, že ano? Uvažoval jste o tom, příteli, kolik lidí v tom domě

získává Ackroydovou smrtí? Paní Ackroydová, slečna Flora, mladý pan Raymond, hospodyně slečna Russellová. Vlastně jen jeden z nich z toho nic nemá - major Blunt."

Vyslovil to jméno tak podivným tónem, že jsem se na něho nechápavě podíval. "Já vám dost dobře nerozumím," řekl jsem.

"Dva z lidí, které jsem obvinil, mi už řekli pravdu."

"Myslíte, že major Blunt také něco skrývá?"

"Pokud jde o to," pravil Poirot nonšalantně, "říká se přece, že Angličan tají jen jednu věc: lásku. A řekl bych, že major Blunt moc dobře utajovat nedovede."

"Mám takový dojem," řekl jsem, "že jsem se v některých úsudcích poněkud ukvapil."

"Například?"

"Předpokládal jsem, že ten, kdo vydíral paní Ferrarsovou, musí nutně být i vrahem pana Ackroyda. Nemohl jsem se mýlit?"

Poirot živě přisvědčil. "Výborně. Znamenitě. Byl jsem zvědav, jestli vás to napadne. Zajisté, možné to je. Ale nesmíme zapomínat na jedno: dopis zmizel. Ale to ovšem, jak říkáte, ještě neznamená, že ho vzal vrah. Když jste objevil mrtvého, Parker mohl stopit dopis, aniž jste si toho všiml."

"Parker?"

"Ano, Parker. Vždycky se zase vracím k Parkerovi - ne jako k vrahovi - ne, Parker nikoho nezavraždil, ale kdo se hodí lépe do role záhadného darebáka, který terorizoval paní Ferrarsovou? Mohl se o okolnostech smrti pana Ferrarse dovědět od služebných v King's Paddocku. Rozhodně měl lepší možnost se k takové

informaci dostat než některý z náhodných hostů ve Fernly Parku, jako například takový Blunt."

"Parker mohl ten dopis vzít," připustil jsem. "Všiml jsem si teprve daleko později, že dopis zmizel."

"O kolik později? Až poté, co Blunt a Raymond vešli do pracovny, nebo už předtím?"

"Nepamatuji se," řekl jsem pomalu. "Myslím si, že to bylo předtím - ne, až potom. Ano, jsem si skoro jist, že to bylo až potom."

"Tím se počet možných rozšiřuje na tři osoby," řekl Poirot zamyšleně. "Ale

nejpravděpodobnější je Parker. Rád bych Parterem provedl takový malý experiment. Co říkáte, příteli, šel byste se mnou do Fernly?"

Přisvědčil jsem a hned jsme vyrazili. Poirot si vyžádal rozmluvu se slečnou Ackroydovou a po chvíli přišla Flora za námi.

"Slečno Floro," řekl Poirot, "musím vám světit menší tajemství. Nejsem přesvědčen, že je Parker nevinný, a proto chci s vaší laskavou pomocí provést malý experiment. Chtěl bych provést rekonstrukci jeho pohybů tehdy v noci. Ale musíme si vymyslet, co mu namluvíme - aha, už to mám. Chci se přesvědčit, zda jsou hlasy z chodby slyšet venku na terase. Teď buďte tak laskavá a zazvoňte na Parkera."

Zazvonil jsem a po chvíli se sluha objevil, uhlazený jako vždycky.

"Ráčili jste zvonit, pánové?"

"Ano, příteli. Rád bych provedl takový malý experiment. Pan major Blunt je venku na terase pod oknem do pracovny. Chci se přesvědčit, jestli vás někdo mohl slyšet zvenčí, když jste tehdy v noci mluvil v chodbě se slečnou Ackroydovou. Rád bych, abyste mi tu scénku znovu sehráli. Nedošel byste si pro ten podnos nebo co jste to tehdy nesl?"

Parker zmizel a my jsme přešli do chodby před dveře do pracovny. Za okamžik jsme uslyšeli z hlavní haly cinkot a ve dveřích se objevil Parker, nesoucí podnos se sifonem, lahví whisky a dvěma sklenicemi.

"Okamžik!" zvolal Poirot a zvedl ruku, zřejmě v zápalu hry. "Všechno musí proběhnout po pořádku, přesně tak jako tenkrát. To je moje speciální metoda."

"Tak to dělají v zahraničí, prosím," řekl Parker. "Říkají tomu tuším rekonstrukce zločinu."

Parker stál dokonale klidně a zdvořile očekával Poirotovy příkazy.

"Aha! Tak náš dobrý Parker to zná!" zvolal Poirot. "Zřejmě o tom někde četl. A nyní prosím všechno pokud možno co nejpřesněji. Vy jste přišel z hlavní haly - tak. A mademoiselle Flora? Ta stála kde?"

"Tady," řekla Flora a postavila se před dveře do pracovny.

"Přesně tak, prosím," řekl Parker.

"Právě jsem zavřela dveře," pokračovala Flora.

"Ano prosím, slečno," souhlasil Parker. "Měla jste ruku na klíče, jako ji máte teď."

"Tak začněte!" zvolal Poirot. "Sehrajte nám, jak to bylo." Flora stála s rukou na klíče a Parker prošel dveřmi z haly s podnosem v ruce. Flora řekla: "Prosím vás, Parkere, pan Ackroyd už nechce být dnes v noci vyrušován. Je to tak dobře?" dodala polohlasně.

"Pokud si správně vzpomínám, slečno," řekl Parker, "mám dojem, že jste řekla večer a ne v noci." Pak zvýšil hlas a pronesl poněkud teatrálně: "Prosím, slečno, mám zamknout dům jako obyčejně?"

"Ano, prosím vás."

Parker znovu prošel dveřmi. Flora vyšla za ním a jala se stoupat po hlavním schodišti.

"Stačí to tak?" zeptala se přes rameno.

"Znamenitě," prohlásil Poirot a zammul si ruce. "Mimochodem, Parkere. Jste si jistý, že jste tehdy večer měl na podnosu dvě sklenice? Pro koho byla ta druhá?"

"Vždycky nosím dvě sklenice, pane," řekl Parker. "Přejete si ještě něco?"

"Ne, děkuji."

Parker odešel, důstojně jako vždy.

Poirot stál uprostřed haly a mračil se. Flora přišla dolů za námi. "Byl ten váš experiment úspěšný?" otázala se. "Mně to totiž není docela jasné." Poirot se na ni obdivně usmál. "Taky vám to jasné být nemusí," řekl. "Ale povězte mi. Měl tehdy Parker na podnosu skutečně dvě sklenice?" Flora na okamžik svařila obočí. "Ne, nevzpomínám si," řekla.

"Myslím, že ano. Byl - byl to skutečný smysl vašeho experimentu?"

Poirot ji vzal za ruku a poplácal ji. "Řekněme to jinak," řekl. "Mne vždycky zajímá, jestli lidé mluví pravdu."

"A mluvil Parker pravdu?"

"Myslím, že ano," řekl Poirot zamyšleně.

O několik minut později jsme opět kráčeli zpět k městečku. "Proč jste se ptal na ty sklenice? Mělo to nějaký zvláštní smysl?" zeptal jsem se zvědavě. Poirot pokrčil rameny.

"Člověk něco říci musí," poznamenal, "a tahle otázka mi posloužila jako kterákoli jiná."

Užasl jsem.

"V každém případě, příteli," řekl již vážněji, "dověděl jsem se, co jsem chtěl vědět. To prozatím stačí."

16. KAPITOLA

Večer při Mahjongu

Ten večer se u nás hrál mahjong. Tato prostá zábava je v King's Abbotu velice oblíbená. Hosté přicházejí po večeři v galoších a nepromokavých pláštích. Dostanou kávu a později chlebíčky a čaj.

Tehdy byli našimi hosty slečna Ganettová a plukovník Carter, který bydlí u kostela. Při takových večerech se toho hodně napovídá, což nezřídka bývá na značnou újmu hře. Kdysi jsme hrávali bridž - konverzační bridž nejhoršího druhu. Mahjong nám připadá daleko klidnější. Rozhořčené dotazy, proč váš partner u všech čertů nevynešl jistou kartu, zde úplně odpadají, a ačkoli se přece jen někdy nevyhneme otevřené kritice, nebývá už zdaleka tak sžiravá.

"To je tam dnes zima, co, Shepparde," řekl plukovník Carter stojící zády k ohni. Karolína zavedla slečnu Ganettovou do svého pokoje a tam jí pomáhala při vyprošťování z četných ochranných obalů, jimiž byla slečna Ganettová opatřena.

"Připomíná mi to Afghánistán."

"Skutečně?" podivil jsem se zdvořile.

"S tím nebožtíkem Ackroydem je to ale zatracená záhada," pokračoval plukovník a vzal si nabízený šálek kávy. "Tak si říkám - kdovíco za tím všechno není. Mezi námi, Shepparde, zaslechl jsem něco o nějakém vyděrači!" Plukovník se na mě

podíval pohledem, jímž se běžně naznačuje: "vždyť známe, jak to chodí."

"Určitě je v tom ženská, dejte na mě," opakoval, "je v tom ženská." V tom okamžiku se k nám připojila Karolína se slečnou Ganettovou. Slečna Ganettová si nalila kávu a Karolína přinesla mahjong a vysypala kostky na stůl.

"Mydlíme dlaždičky," řekl plukovník žertovně. "Jo, tak jsme tomu říkali v Šanghaji v klubu, když jsme začali míchat - mydlit dlaždičky." My s Karolínou se ovšem domníváme, že plukovník Carter v životě v žádném šanghajském klubu nebyl, ba že se nikdy nedostal dál než do Indie, kde za první

světové války hospodařil s hovězími konzervami a plechovkami švestkového a jablečného džemu. Ale plukovník je každým coulem voják a my v King's Abbotu jsme shovívaví k drobným slabostem svých bližních.

"Začneme?" řekla Karolína.

Zasedli jsme kolem stolu. Asi pět minut bylo naprosté ticho nasvědčující tomu, že existuje jistá skrytá soutěživost, kdo postaví rychleji svou zeď.

"Ty neseš, Jamesi, jsi východ."

Vynesl jsem kostku. Následovalo několik kol přerušovaných jednotvárnými poznámkami jako: "Tři bambusy", "Dvě kola", "Pang" a občasným "Pardon, omyl" slečny Ganettové v důsledku jejího zvyku si příliš rychle přivlastňovat kostky, na něž nemá právo.

"Dnes ráno jsem viděla Floru Ackroydovou," řekla slečna Ganettová. "Pang - ne, omyl, promiňte."

"Čtyři kola," řekla Karolína. "Kde?"

"Ona mě neviděla," řekla slečna Ganettová s oním významným důrazem, příznačným pro vesnici.

"Aha!" řekla Karolína se zájmem. "Čau."

"Slyšela jsem," odbočila na okamžik slečna Ganettová, "že prý se má správně říkat čaj a ne čau."

"V Šanghajském klubu," řekl plukovník Carter, "se říká čau." Slečna Ganettová ustoupila, poražena na hlavu.

"Co jste to říkala o Floře Ackroydové?" zeptala se Karolína, když se chvíli mlčky věnovala hře. "Byla s někým?"

"To bych řekla," pravila slečna Ganettová.

Oči obou dam se setkaly a zřejmě si vyměnily informace.

"Vážně?" řekla Karolína se zájmem. "Tak takhle je to! Ne že by mě to zvláště překvapilo."

"Čekám na vás, až vynesete, slečno Karolíno," řekl plukovník. Občas se staví do pózy drsného muže, zaujatého hrou a lhostejného ke klepům. Ale nikoho tím neoklame.

"Tak vám povím," řekla slečna Ganettová. ("To jste odhodila bambus, drahoušku? Ah ne, už to vidím, bylo to kolečko.") "Tak vám povím, že měla ohromné štěstí. Z pekla štěstí."

"Co tomu říkáte, slečno Ganettová?" optal se plukovník. "Beru toho zeleného draka. Jak jste na to přišla, že měla slečna Flora štěstí? Takové roztomilé stvoření."

"Já toho sice o té vraždě moc nevím," řekla slečna Ganettová tónem někoho, kdo ví všechno, co vědět lze. "Ale jedno vám povím. První otázka, která se vždycky klade, je: ‚Kdo viděl naposled nebožtíka živého?‘ A ten, kdo ho viděl, se pokládá za podezřelého. A Flora viděla jako poslední strýce naživu. Mohlo to pro ni vypadat náramně ošklivě - opravdu ošklivě. Podle mého názoru - a vyberte si z toho, co chcete - ten Ralf Paton se někde schovává kvůli ní, aby od ní odvrátil podezření."

"Ale jděte," namítl jsem mírně. "Snad nechcete říci, že by Flora dovedla někoho chladnokrevně probodnout?"

"Člověk nikdy neví," řekla slečna Ganettová. "Právě jsem měla z knihovny vypůjčenou knihu o pařížském podsvětí a tam se říká, že nejhorší vražedkyně bývají dívenky s andělskou tváří."

"To ve Francii," prohlásila Karolína ihned.

"Právě," řekl plukovník. "A já vám teď povím velice zvláštní příběh - jak ho vyprávěli v Indii po bazarech."

Plukovníkův příběh byl nekonečně dlouhý a podivuhodně nezajímavý. Něco, co se událo před mnoha a mnoha lety v Indii, nelze ani na okamžik srovnávat s událostí, která se odehrála v King's Abbotu teprve předevčirem. Karolína ukončila plukovníkovo vyprávění tím, že se jí šťastně podařilo udělat mahjong. Po menší nepříjemnosti, kterou vždycky způsobím opravou Karolíniných poněkud chybných výpočtů, jsme začali novou hru.

"Východní vítr se posunuje," řekla Karolína. "Já mám na Ralfa Patona vlastní názor. Tři písmena. Ale prozatím si ho nechávám pro sebe."

"Neříkejte," pronesla slečna Ganettová. "Čau - totiž pang."

"Ano," trvala na svém Karolína.

"Bylo to tak s těmi botami?" zeptala se slečna Ganettová. "Myslím, byly opravdu černé?"

"Byly," řekla Karolína.

"Copak za tím asi bylo?" zeptala se slečna Ganettová. Karolína stiskla rty a zavrtěla hlavou s výrazem informované osoby.

"Pang," řekla slečna Ganettová. "Ne, promiňte, omyl. Předpokládám, že když teď tady doktor spolupracuje s panem Poirotem, je jistě do všeho zasvěcen."

"Zdaleka ne," řekl jsem.

"James je tak skromný," řekla Karolína. "Ha! Skrytý kong!" Plukovník hvízdal. Na okamžik se na klepy zapomnělo. "A z vlastního větru," řekl.

"A k tomu máte dvě trojice draků. Musíme si dát pozor na slečnu Karolínu. Hraje vysokou hru."

Několik minut jsme hráli bez zbytečných řečí.

"Co ten pan Poirot?" zeptal se plukovník Carter, "je on opravdu takový slavný detektiv?"

"Nejslavnější, jakého kdy svět poznal," řekla Karolína slavnostně. "Musel se sem přistěhovat inkognito, aby se o tom nikdo nedověděl."

"Čau," řekla slečna Ganettová. "Je tady u nás opravdu moc pěkně. Mimochodem moje služebná Klára je velká kamarádka s komornou z Fernly Elsií, a hádejte, co jí

Elsie řekla? Že se tam ztratila hromada peněz a že ona - jako Elsie - se domnívá, že s tím měla něco společného jejich panská Ursula. Odchází odtamtud na konci měsíce a celé noci prý propláče. Já bych hádala, že to děvče je spolčené s nějakým gangem. Vždycky byla taková divná - nekamarádila se s žádnou ze zdejších děvčat. Když má volno, chodí si ven sama - to mi připadá krajně nepřírozené a podezřelé. Jednou jsem ji zvala na náš dívčí večírek, ale ona odmítla, tak jsem se jí trochu vyptala na její domov a její rodinu a podobně a musím říci, že její

chování považuji za krajně impertinentní. Navenek je samá uctivost, ale naprosto drze mě nenechala ani domluvit."

Slečna Ganettová se odmlčela, aby nabrala dech, a plukovník, kterého vůbec nezajímaly otázky služebných, poznamenal, že v šanghajském klubu byla železným pravidlem rychlá hra. Tak jsme jedno kolo zahráli rychle.

"Ta slečna Russellová," řekla Karolína, "sem přišla v pátek odpoledne pod záminkou, že se jde poradit s Jamesem. Já si myslím, že chtěla vědět, kde má

James uloženy jedovaté drogy. Pět písmen."

"Čau," řekla slečna Ganettová. "To je nápad! Jste si jistá, že se nemýlíte?"

"Když jsme u těch jedů," řekl plukovník. "Eh - co? Že jsem nehlásil? Promiňte. Osm bambusů."

"Mahjong!" zvolala slečna Ganettová.

Karolínu to značně rozladilo. "Ještě jednoho červeného draka a měla jsem samé dvojice."

"Já jsem měl celou dobu dva červené draky," poznamenal jsem.

"To je ti podobné, Jamesi," řekla Karolína vyčítavě. "Nemáš smysl pro ducha hry." Osobně jsem měl dojem, že jsem zahrál docela chytře. Byl bych musel Karolíně zaplatit ohromnou spoustu peněz, kdyby vyhrála ona. Mahjong slečny Ganettové byl z nejlevnějších, jak na to Karolína nezapomněla upozornit.

Východní vítr opět přešel na dalšího hráče a začali jsme mlčky další kolo.

"Před chvílkou jsem začala něco říkat," řekla Karolína.

"Copak?" pobídla ji slečna Ganettová.

"Co si myslím o Ralfu Patonovi."

"Zajisté, má drahá," pobídla ji znovu slečna Ganettová. "Čau!"

"Začínat tak brzy s čau je známka slabosti," řekla Karolína přísně. "Měla byste se snažit o vyšší hru."

"Já vím," řekla slečna Ganettová. "Co jste to právě říkala o Ralfu Patonovi?"

"Ach ano. Myslím, že tuším, kde by se mohl skrývat." Všichni jsme přestali hrát a zírali na ni.

"To je velice zajímavé, slečno Karolíno," řekl plukovník Carter. "To jste na to přišla úplně sama?"

"No, ne tak docela. Já vám to povím. Znáte tu velkou mapu hrabství, která visí u nás v hale?" Všichni jsme přisvědčili.

"Když pan Poirot onehdy odcházel, zastavil se před ní a něco poznamenal - už nevím přesně, co to bylo. Něco jako, že Cranchester je tady nejbližší větší město v okolí - což je také pravda. A když pak odešel, najednou mi svítilo."

"Co vám svítilo?"

"Co tím myslel. Samozřejmě, Ralf je v Cranchesteru." V tom okamžiku jsem převrhl laťku s kostkami. Má sestra mě hned vyhubovala za nešikovnost, ale jen mírně. Byla plně zaujata svou teorií.

"V Cranchesteru, slečno Karolíno?" řekl plukovník Carter. "To snad ne. Je to moc blízko."

"Právě proto!" zvolala Karolína vítězoslavně. "Je už zcela prokázané, že odtud neodjel vlakem. Prostě asi šel do Cranchesteru pěšky. A jsem přesvědčená, že je tam dosud. Nikoho by nenapadlo, že je tak blízko." Vyslovil jsem proti této teorii několik námitek, ale když si jednou Karolína něco vezme do hlavy, nikdo už jí to z hlavy nevyžene.

"A vy se domníváte, že si to pan Poirot také myslí?" pronesla slečna Ganettová se zájmem. "Je to zvláštní shoda okolností, ale dneska jsem si odpoledne vyšla na procházku po cranchesterské silnici a pan Poirot právě jel autem odtamtud." Všichni jsme se na sebe podívali.

"Ale, pro pána!" zvolala náhle slečna Ganettová. "Vždyť já mám celou dobu mahjong, a vůbec jsem si toho nevšimla!"

Karolínina pozornost byla odvrácena od jejího vlastního kombinačního úsilí. Vytkla slečně Ganettové, že ruka, sestávající z mnoha barev a příliš mnoha postupek, ani nestojí za to, aby se hlásila jako mahjong. Slečna Ganettová ji klidně vyslechla a sesbírala žetony. "Já vím, má drahá, jak to myslíte," řekla,

"ale ono hlavně záleží na tom, jakou ruku člověk koupí hned na začátku, že?"

"Nikdy neuděláte vysoký mahjong, když se o něj nesnažíte," naléhala Karolína.

"Nu, každý hrajeme, jak umíme, ne?" řekla slečna Ganettová. Podívala se na své žetony. "Ostatně až dosud vyhrávám."

Karolína, která spíš prohrávala, neřekla nic.

Východní vítr se opět posunul a znovu jsme se pustili do hry. Annie přinesla podnos s čajem. Karolína a slečna Ganettová byly obě načepýřené, jak tomu často bývalo při podobných společenských příležitostech.

"Kdybyste mohla hrát trošičku rychleji, drahoušku," řekla Karolína, když slečna Ganettová zaváhala, co má odložit. "Číňané odhazují kostky tak rychle, jako když kuřátka zobou."

Pár minut jsme hráli jako Číňani.

"Vy jste mnoho nepřispěl do společné sbírky informací, Shepparde," řekl plukovník Carter bodře. "Vy liško podšitá! Jste jedna ruka s naším velkým detektivem, a ani náznakem nám

neprozradíte, jak to vypadá."

"James je taková divná povaha," řekla Karolína. "Hrozně nerad se dělí o své vědomosti." Podívala se na mne poněkud nevraživě.

"Ujišťuji vás," řekl jsem, "že nic nevím. Poirot mi nic neřekl."

"To je od něho moudré," zachechtal se plukovník. "Aspoň se nic neprozradí. Ale tihle cizí detektivové jsou přece jen pašáci. Znají prý spoustu všelijakých triků."

"Pang," řekla slečna Ganettová s tichou vítězoslávou. "A mahjong." Situace se stala napjatou. Dopálena tím, že slečna Ganettová třikrát po sobě vyhrála, Karolína se na mě obořila, když jsme stavěli novou zeď: "Jsi ty ale protiva, Jamesi, sedíš tady jako pecka - neřekneš ani slovo!"

"Ale Karolíno," namítl jsem. "Vždyť nemám, co bych říkal - aspoň v tom oboru, který máš na mysli."

"Nesmysl," řekla Karolína a jala se třídít kostky. "Ty určitě víš něco zajímavého."

Hned jsem neodpověděl. Byl jsem ohromen a omráčen. Četl jsem kdysi, že existuje něco, čemu se říká dokonalá výhra - když někdo koupí mahjong přímo do ruky. Nikdy se mi ani nesnilo, že by se mi to mohlo někdy stát. Se zadržovaným pocitem pýchy jsem vyložil kostky na stůl. "Jak se říká v šang-hajském klubu," poznamenal jsem, "tin-ho - dokonalá výhra!"

Plukovníkovi mohly oči vypadnout.

"Namouduši," řekl. "To jsem blázen. V životě jsem něco podobného neviděl." Nato jsem pokračoval, popíchnut Karolíninými špičkami a poněkud rozparádný svým triumfem. "Pokud jste chtěli slyšet něco zajímavého, tak co takhle zlatý snubní

prsten s vyrytým datem a písmenem R?"

Raději přejdu mlčením výjev, který následoval. Musel jsem jim říci přesně, kde se ten prsten našel. A musel jsem jim prozradit i to datum.

"13. března," řekla Karolína. "Přesně před půl rokem, ha!" Ze změti vzrušených domněnek a dohadů se vyklubaly tři různé teorie: 1. Teorie plukovníka Cartera: že se Ralf tajně oženil s Florou. Prostě nejjednodušší řešení.

2. Teorie slečny Ganettové: že Roger Ackroyd se tajně oženil s paní Ferrarsovou. 3. Teorie mé sestry Karolíny: že Roger Ackroyd se oženil se svou hospodyní, slečnou Russellovou. Čtvrtou superteorii vyslovila později Karolína, když jsme šli spát.

"Dej na moje slova. Nic by mě nepřekvapilo, kdyby Geoffrey Raymond a Flora byli manželé!"

"To by tam přece stálo G a ne R," namítl jsem. "Jak to můžeš vědět? Děvčata někdy říkají svým hochům příjmením. Slyšel jsi, co dneska říkala slečna Ganettová - o tom, jak se Flora chová."

Po pravdě řečeno jsem nic takového od slečny Ganettové neslyšel, ale respektoval jsem Karolíninu schopnost rozumět náznakům. "To už bych spíš soudil na majora Blunta," řekl jsem.

"Nesmysl," řekla Karolína. "Určitě se mu Flora líbí - možná že je do ní dokonce zamilovaný. Ale věř tomu, že děvče se nezamiluje do člověka, který by mohl být jejím otcem, když je nablízku pohledný mladý tajemník. S majorem Bluntem třeba koketuje jen tak naoko. Dívky jsou velice vynalézavé. Ale jedno ti řeknu, Jamesi. Flora o Ralfa Patona nestojí, ani co by se za nehet vešlo, a nikdy o něho nestála. Na to můžeš vzít jed."

Pokorně jsem ji vyslechl.

17. KAPITOLA

Parker

Nazítří jsem si uvědomil, že v rozčilení nad tin-ho neboli dokonalou výhrou jsem toho

možná řekl trochu víc, než jsem měl. Poirot mě sice nepožádal, abych nemluvil o nalezeném snubním prstýnku, ale na druhé straně se o tom ve Fernly také ani slovem nezminil, a pokud mi bylo známo, já jediný jsem o jeho nálezu věděl. Měl jsem vyložené špatné svědomí. Ta zpráva se nyní šíří po našem městečku jako požár. Každým okamžikem jsem očekával ostrou Poirotovu důtku. Společný pohřeb paní Ferrarsové a Rogera Ackroyda se konal v jedenáct hodin. Byl to smutný a dojmavý obřad, jehož se zúčastnili všichni obyvatelé Fernly. Když bylo po něm, Poirot, který byl rovněž přítomen, mě vzal za rameno a vyzval mne, abych ho doprovodil domů. Tvářil se nesmírně vážně a obával jsem se, že už

se moje včerejší neopatrnost donesla k jeho sluchu. Ale brzy se ukázalo, že mu leží na mysli něco docela jiného.

"Tak, a teď je třeba jednat," řekl. "Hodlám s vaší pomocí vyslechnout jistého svědka. Až ho budeme zpovídat, vystrašíme ho tak, že by v tom byl čert, abychom se nedověděli pravdu."

"Koho to máte na mysli?" otázal jsem se značně překvapen.

"Parkera," řekl Poirot. "Pozval jsem si ho k sobě domů na dvanáctou hodinu. Už tam na nás asi čeká."

"Co si o něm myslíte?" zkusil jsem se zeptat.

"Vím jen jedno - že nejsem spokojen."

"Vy si myslíte, že vydíral paní Ferrarsovou?"

"Buď to, anebo -"

"Co?" zeptal jsem se po chvíli mlčení.

"Příteli, něco vám řeknu: Doufám, že to byl on." Řekl to tak vážně a tak podivným hlasem, že už jsem se dál neptal.

Když jsme dorazili k Poirotovu obydlí, zjistili jsme, že Parker už přišel a že na nás čeká. Když jsme vstoupili do místnosti, uctivě vstal.

"Dobrý den, Parkere," řekl Poirot vlídně. "Okamžik, prosím vás," dodal a odložil si plášť a rukavice.

"Dovolte, prosím," řekl Parker a vyskočil, aby mu pomohl. Uložil plášť i rukavice pečlivě na židli u dveří. Poirot ho pochvalně pozoroval.

"Děkuji vám, příteli Parkere," řekl, "posad'te se, prosím. To, co vám chci říci, bude chvíli trvat."

Parker omluvně kývl hlavou a posadil se.

"Tak co, proč myslíte, že jsem si vás sem pozval?" Parker si odkašlal. "Myslel jsem, pane Poirote, že se mě chcete na něco zeptat ohledně nebožtíka pána - jako mezi čtyřma očima."

"Précisément," řekl Poirot s úsměvem. "Máte hodně zkušeností s vyděračstvím?"

"Dovolte!" vyskočil sluha.

"Nerozčilujte se," řekl Poirot klidně. "Nehrajte tady komedii o uražené nevinnosti. Vy se ve vyděračství moc dobře vyznáte."

"Ale pane - mě ještě nikdy nikdo -"

"Nikdy nikdo takhle neurazil," doplnil ho Poirot. "Tak proč tedy, můj výtečný Parkere, proč vám tolik záleželo na tom, abyste onehdy večer vyslechl rozhovor pana Ackroyda v pracovně, když jste zaslechl, jak padlo slovo vyděračství?"

"Já ne - já jsem ne -"

"U koho jste byl zaměstnán naposled?"

"Naposled?"

"Ano, než jste nastoupil k panu Ackroydovi?"

"U pana majora Ellerbyho, prosím -"

Poirot mu skočil do řeči: "Právě, u majora Ellerbyho. A major Ellerby užíval drogy,

vidíte? Vy jste s ním cestoval po světě. Když jste byli na Bermudách, udala se tam taková ošklivá věc, při které někdo přišel o život. Vinu na tom měl částečně major Ellerby. Ale ututlalo se to. "Vy jste o tom věděl. Kolik vám major Ellerby zaplatil, abyste mlčel?"

Parker na něho zíral s otevřenými ústy. Dočista ztratil nervy a třásl se na celém těle.

"To víte, informoval jsem se," řekl Poirot mírně, "je to tak, jak to říkám. Tehdy jste dostal pěkné peníze a major Ellerby vám pak platil až do smrti. Teď chci slyšet o vašem posledním pokusu."

Parker stál celý vyjevený.

"Nemá smysl zapírat. Hercule Poirot o tom ví. Že to bylo s majorem Ellerbym tak, jak říkal?"

Jakoby proti své vůli Parker zdráhavě přikývl. "Ale panu Ackroydovi jsem nezkřivil ani vlásek," zaúpěl. "Jako že je pánbůh nade mnou, ani vlásek. Tohohle jsem se celou dobu obával. A říkám vám rovnou, že jsem ho - že jsem ho nezabil." Hlas se mu zvýšil téměř do skřeku.

"Jsem celkem ochoten vám věřit, příteli," řekl Poirot. "Vy na to nemáte nervy - ani kuráž, ale musíte mi říci plnou pravdu."

"Řeknu vám všechno, pane, všechno, co chcete vědět. Je to pravda, že jsem se tehdy snažil poslouchat za dveřmi. Těch pár slov, co jsem zaslechl, mi vrtalo hlavou. A potom to, jak mi pan Ackroyd nařídil, že nechce být vyrušován, a jak se zavřel v pracovně s panem doktorem. Je to svatá pravda, a tak jsem to taky řekl policii. Zaslechl jsem slovo vyděračství a zkrátka -" odmlčel se.

"Řekl jste si, že by z toho mohlo pro vás něco koukat, co?" nadhodil Poirot.

"No - ano, přiznám se, že ano. Řekl jsem si, že když pana Ackroyda někdo vydírá, proč bych z toho nemohl taky něco mít."

Poirotovi přelétl přes obličej velice zvláštní výraz. Naklonil se dopředu: "Měl jste nějaký důvod se domnívat už před tím večerem, že pana Ackroyda někdo vydírá?"

"Ne, to jsem neměl. Hrozně mě to překvapilo. Byl to ve všem takový spořádaný pán."

"Kolik jste toho zaslechl?"

"Dohromady nic, prosím. Ten večer jsem vůbec měl nějakou smůlu. Samosebou po večeři jsem měl spoustu práce se sklizením ze stolu. Když se mi občas podařilo přiblížit se ke dveřím pracovny, nic z toho nebylo. Poprvé vyšel z pracovny pan doktor Sheppard a málem mě přistihl, pak jsem zase potkal v hale pana Raymonda, jak tam právě jde, tak jsem věděl, že by to nemělo smysl. A když jsem tam nesl podnos, slečna Flora mě poslala pryč."

Poirot na Parkera dlouze hleděl, jako by zkoumal, nakolik mluví pravdu. Parkera jeho pohled vážně znepokojil. "Doufám, že mi věříte, pane Poirote. Celou dobu jsem se bál, že policie vyšťourá tu aféru s majorem Ellerbym a že jim v důsledku toho budu podezřelý."

"Eh bien", řekl posléze Poirot. "Já jsem ochoten vám věřit. Ale musím vás přece jen požádat, abyste mi ukázal svou vkladní knížku. Předpokládám, že nějakou máte?"

"Prosím ano, a náhodou ji zrovna mám u sebe." Beze stopy vzrušení ji vytáhl z kapsy. Poirot od něho vzal tenkou zelenou knížku a jal se pročítat záznamy.

"Aha, tak vy jste si koupil letos za pět set liber státních obligací?"

"Prosím ano. Měl jsem našetřeno tisíc liber - z výsledku jednání s mým - eh - bývalým zaměstnavatelem majorem Ellerbym. A párkrát jsem letos šťastně vsadil na koníčky. Jestli se pamatujete, pane, tak letošní jubilejní pohár vyhrál úplně

outsider. A já jsem měl to štěstí, že jsem si na něho vsadil dvacet liber." Poirot vrátil Parkerovi knížku. "Tak tedy na shledanou. Myslím, že jste mi řekl pravdu. Když ne - tím hůř pro vás, příteli."

Když Parker odešel, Poirot si znovu oblékl plášť.

"Kam to ještě jdete?" otázal jsem se.

"Chci se podívat na našeho milého pana Hammonda."

"Vy Parkerovi věříte?"

"To, co mi říkal, vypadá zcela věrohodně. Zřejmě - ledaže by byl znamenitý herec - upřímně věří, že obětí vyděračství byl sám pan Ackroyd. V tom případě neví nic o případu paní Ferrarsové."

"Tak potom - kdo?"

"Právě. Kdo? Ale naše návštěva u pana Hammonda má určitý cíl. Buď úplně zproští Parkera podezření, anebo -"

"Anebo?"

"Jak vidím, tak už zase upadám do zlovyky nechávat věty nedokončené," omlouval se Poirot. "Musíte mi to odpustit."

"Mimochodem," řekl jsem trochu provinile, "musím se vám k něčemu přiznat. Obávám se, že jsem se nechtě podřekl ohledně toho prstenu."

"Jakého prstenu?"

"Toho, co jste našel v bazénu."

"No ovšem!" usmál se Poirot.

"Doufám, že se nezlobíte. Bylo to ode mě hrozně neopatrné."

"Ale vůbec ne, příteli, co vás napadá. Nic jsem vám nezakázal. Mohl jste o tom klidně mluvit, když jste chtěl. A vaši slečnu sestru to zajímalo?"

"Samozřejmě. Byla to hotová senzace. Nejrůznější teorie se teď jen rojí."

"A přitom je to tak prosté. Právě vysvětlení přímo bilo do očí, nezdá se vám?"

"Vám ano?" řekl jsem suše.

Poirot se zasmál. "Moudrý je ten, kdo si nedává vidět do karet," poznamenal.

"Nemám pravdu? Ale už jsme na místě."

Advokát byl ve své pracovně a bez prodlení nás k němu zavedli. Hammond vstal a pozdravil nás svým škrobeným, precizním způsobem.

Poirot ihned přešel k věci. "Monsieur, rád bych vás požádal o jistou informaci, totiž doufám, že mi ji laskavě poskytnete. Pokud vím, zastupoval jste zesnulou paní Ferrarsovou."

Všiml jsem si, jak advokátovi blesklo v očích překvapením, ale vzápětí je opět zahalila profesionální zdrženlivost, která se mu jako maska spustila přes obličej. "Zajisté. Všechny její záležitosti procházely mýma rukama."

"Výborně. A teď, než se vás na cokoli zeptám, bych byl rád, kdybyste si vyslechl vyprávění doktora Shepparda. Doufám, příteli, že budete ochoten zopakovat rozhovor, který jste měl v pátek večer s panem Ackroydem."

"Samozřejmě," řekl jsem a pustil jsem se rovnou do líčení onoho podivného večera.

Hammond mi pozorně naslouchal.

"To je vše," řekl jsem, když jsem skončil.

"Vyděračství," řekl advokát zamyšleně.

"Vy se tomu díváte?" otázal se Poirot.

Advokát si sňal skřípec z nosu a vyčistil skla kapesníkem. "Ne," odpověděl.

"Nijak zvlášť mě to nepřekvapuje. Delší dobu už jsem něco takového tušil."

"Tím se dostáváme," řekl Poirot, "k té informaci, o kterou vás chci poprosit. Může-li nám někdo naznačit, jaký obnos skutečně zaplatila, pak jste to vy, monsieur." "Nevím, proč bych měl tu informaci zatajovat," řekl Hammond po chvíli. "V průběhu minulého roku prodala paní Ferrarsová jisté cenné papíry, utržené peníze uložila na své bankovní konto a už je znovu

neinvestovala. Vzhledem k tomu, že měla dosti značný důchod a že po manželově smrti žila velmi skromně, zdá se, že takto získané peníze byly vynaloženy na nějaký zcela zvláštní účel.

Jednou jsem u ní tuto otázku nařkl a ona mi řekla, že musí

podporovat řadu manželových příbuzných. Samozřejmě že už jsem se dál nevyptával. Až dodnes jsem si myslel, že ty peníze dávala nějaké ženě, k níž měl Ashley Ferrars jisté závazky.

Ve snu mě nenapadlo, že ty peníze potřebovala paní

Ferrarsová sama."

"A kolik to bylo?" otázal se Poirot.

"Řekl bych, že dohromady to činilo nejméně dvacet tisíc liber."

"Dvacet tisíc!" zvolal jsem. "V jednom roce?"

"Paní Ferrarsová byla velice zámožná osoba," řekl Poirot suše. "A cena, která se platí za vraždu, není nic příjemného."

"Mohu vám ještě něčím posloužit?" otázal se Hammond.

"Ne, děkuji," řekl Poirot a vstal. "Omlouvám se, že jsem vás rozrušil."

"Ale vůbec ne, vůbec ne."

"Slovo rozrušil," poznamenal jsem, když jsme se ocitli venku, "se vztahuje jen k duševnímu stavu."

"Ah!" zvolal Poirot. "S cizími řečmi jsou hrozné potíže. Já to nikdy docela nezvládnou. Správně jsem měl říci narušil, vidíte?"

"Správný výraz je vyrušil."

"Děkuji vám, příteli. Vy si potrpíte na přesnost ve vyjadřování. A co tedy náš přítel Parker? Zůstal by dál ve službě, kdyby měl v kapse dvacet tisíc liber?"

Sotva. Je jisté možné, že peníze uložil pod jiným jménem, ale já se kloním k názoru, že nám řekl pravdu. Je to darebák, ale darebák drobného formátu. Nemyslí

velkoryse. Takže nám zbývají dvě možnosti: Raymond nebo - eh - zkrátka, major Blunt."

"Raymond určitě ne," namítl jsem. "Vždyť o něm víme, že byl v hrozné finanční tísní kvůli pouhým pěti stům librářům."

"Ano, on to tak říká."

"A pokud jde o Hektora Blunta -"

"Něco vám o našem milém majoru Bluntovi povím," přerušil mě Poirot. "Patří k mému řemeslu, abych se informoval. A tak se tedy informuji. Eh bien, to dědictví, o kterém mluvil, činilo, pokud jsem zjistil, skoro dvacet tisíc liber. Co tomu říkáte?"

Tak mě to zarazilo, že jsem nevěděl, co říci. "To snad není možné," řekl jsem nakonec. "Tak známý člověk, jako Hektor Blunt."

Poirot pokrčil rameny. "Kdo ví? Ten je alespoň velkorysý. Přiznávám, že si ho dost dobře nedovedu představit jako vyděrače, ale je tu ještě další možnost, kterou jste zapomněl vzít v úvahu."

"A to?"

"Oheň, příteli. Ackroyd mohl sám ten dopis zničit, včetně té modré obálky, až po vašem odchodu."

"To se mi nezdá pravděpodobné," řekl jsem pomalu. "Ačkoli - ovšem možné to je. Mohl si to rozmyslet."

Právě jsme došli před náš dům a já jsem se náhle rozhodl a pozval jsem Poirota, aby s námi podomácku poobědval.

Myslel jsem, že udělám Karolíně radost, ale s ženskými člověk nikdy neví. Ukázalo se, že pro nás jsou k obědu skopové kotlety, zatímco služebné mají

dršťky. A dvě kotlety předložené třem lidem vypadají poněkud trapně. Ale Karolínu

nikdy nic nadlouho nepřivede z míry. Vymyslela si obdivuhodnou lež a vyložila Poirotovi, že ačkoli se jí bratr pro to posmívá, ona dodržuje přísné vegetariánskou

dietu. Jala se opěvovat lahodnost ořechových karbanátků (které, jak jsem přesvědčen, nikdy neochutnala) a s chutí snědla zapečený sýr na toastu s častými jedovatými poznámkami o škodlivosti masitých pokrmů. Když jsme pak zasedli ke krbu a zapálili jsme si, Karolína přímo zaútočila na Poirota: "Ještě jste nenašli Ralfa Patona?"

"Kde bychom ho měli hledat, mademoiselle?"

"Myslela jsem, že byste ho mohli najít v Cranchesteru," řekla Karolína významně. Poirot se zatvářil mírně vyjeveně. "V Cranchesteru? Proč právě v Cranchesteru?" Objasnil jsem mu to s mírnou dávkou zlomyslnosti. "Jeden člen našeho početného sboru soukromých detektivů vás viděl v autě na cranchesterské silnici," řekl jsem.

Poirotův údiv zmizel. Srdečně se zasmál. "Ah, tohle! Pouhá návštěva u zubaře, c'est tou? Bolel mě zub, tak jsem se tam vypravil. Ale zub mě okamžitě přestal bolet. Chtěl jsem se hned vrátit. Ale zubař, že prý ne. Že mi ho raději vytrhne. Já jsem nechtěl. On naléhal. A nakonec to vyhrál! Tenhle zub už mě nikdy bolet nebude."

Začali jsme probírat Ralfa Patona.

"Slabý charakter," řekl jsem, "ale není zlý."

"Ha!" řekl Poirot, "ale kde končí slabost?"

"Právě," řekla Karolína. "Vezměte třeba tady Jamese - je takový slaboch, že kdybych tu nebyla, abych na něho dohlížela..."

"Milá Karolíno," řekl jsem nakvašeně. "Prosím tě, nebud' hned tak osobní!"

"Ale ty opravdu jsi slaboch, Jamesi," řekla Karolína klidně. "Jsem o osm let starší než ty - oh! Mně nevadí, když to pan Poirot bude vědět."

"Nikdy bych to nebyl tušil, mademoiselle," řekl Poirot a galantně se uklonil.

"O osm let starší. A vždycky jsem považovala za svou povinnost se o tebe starat. Při špatném vychování, kdo ví, co by z tebe dneska bylo?"

"Mohl jsem se oženit s krásnou dobrodružkou," zašeptal jsem s očima obrácenýma ke stropu a pozoroval jsem kouřové kroužky.

"S dobrodružkou!" ohrnula nos Karolína. "Když jsme u těch dobrodružek -" Karolína nedopověděla.

"Nu?" zeptal jsem se s jistou zvědavostí.

"Nic, ale napadá mi jedna, která není nijak hrozně daleko." Pak se náhle obrátila k Poirotovi. "James tvrdí, že vy si myslíte, že vraždu spáchal někdo z domácích. Podle mě se mýlíte."

"Nerad bych se mýlil," řekl Poirot. "To jaksí nepatří k mému řemeslu."

"Znám fakta docela dobře od Jamese a jiných lidí," pokračovala Karolína bez ohledu na Poirotovu poznámku. "Pokud je mi známo, mohli to udělat z domu jen dva lidé: Ralf Paton a Flora Ackroydová."

"Ale Karolíno -"

"Nepřerušuj mě, Jamesi. Já vím, co říkám. Parker ji potkal před dveřmi, že ano?"

Neslyšel, jak jí strýc dává dobrou noc, že ne? Ona ho mohla právě v tu chvíli zabít."

"Karolíno -"

"Já neříkám, že to udělala, Jamesi. Říkám, že to mohla udělat. Ona Flora je jako všechny ty dnešní dívky: nemá to žádnou úctu ke stáří a myslí si to, že všechno ví nejlíp. Ale proto si ještě nemyslím, že by byla schopna ublížit kuřeti. Ale co naplat, pan Raymond a major Blunt mají alibi. Paní Ackroydová má alibi. Dokonce ta Russellová ho zřejmě taky má, a to má velké štěstí."

Kdo zbývá? Jen Ralf a Flora! A říkejte si co chcete, já nevěřím, že Ralf Paton je vrah. Vždyť toho chlapce znám odmalička."

Poirot chvíli seděl mlčky a díval se, jak stoupá spirála kouře z jeho cigarety. Když pak promluvil, učinil tak mírným, jaksi nepřítomným hlasem, který zapůsobil zvláštním dojmem. Byl tak naprosto odlišný od jeho normálního tónu.

"Vezměte si člověka - docela obyčejného člověka. Člověka, který nemá nejmenší pomyšlení na vraždu. Má kdesi v sobě rys slabosti - skrytý hluboko v duši. Až dosud se na něj nikdy nepřišlo. Třeba také nikdy nepřijde - a on půjde do hrobu jako člověk všeobecně vážený a ctěný. Ale dejme tomu, že se stane něco nepředvídaného. Dostane se do tísně - a možná ani to ne. Třeba náhodou objeví

nějaké tajemství - takové tajemství, které je pro někoho otázkou života nebo smrti. Jeho prvním hnutím je ohlásit to - konat svou povinnost jako počestný

občan. A tady se projeví ta skrytá slabost. Je to příležitost, jak přijít k penězům - ke spoustě peněz. On ty peníze chce - touží po nich - a je to tak snadné. Nemusí pro to nic udělat - stačí mlčet. A to je začátek. Touha po penězích roste. Chce jich víc a víc! Je jako opilý z toho zlatého dolu, který se před ním otevřel. Stává se nenasytným. A ve své nenasytnosti to přežene. Muž

vydrží jakýkoli tlak - ale u ženy se nesmí zacházet příliš daleko. Žena v hloubi duše má hroznou potřebu mluvit pravdu. Kolik nevěrných manželů klamalo s dokonalým klidem své ženy celý život a odnesli si své tajemství až do hrobu. A kolik nevěrných manželek si zničilo život tím, že tu skutečnost vmetly manželovi do tváře! Tlak na ně byl příliš velký. V okamžiku náhlé nerozvážnosti (jíž

přirozeně později litují) hodí všechnu opatrnost přes palubu a v krajním zoufalství vykřikují nahlas pravdu, což jim dává chvilkové, ale zcela pomíjivé

uspokojení. Tak tomu patrně bylo i v tomto případě. Tlak byl příliš velký. A došlo na známý příměr o slepici snášející zlatá vejce. Ale to nebyl konec. Tomu muži, kterého dosud neznáme, hrozí prozrazení. Už není tím, čím byl dejme tomu před rokem. Jeho mravní síla se otupila. Je zoufalý. Bojuje prohranou bitvu a je ochoten použít každého prostředku, který mu přijde pod ruku, neboť prozrazení

znamená jeho konec. A tak dýka bodne!"

Poirot se na chvíli odmlčel. Jako kdyby nás byl všechny očaroval. Nevím, jak jinak bych popsal dojem, který vyvolal. V jeho nelítostné analýze a v kruté přesnosti jeho pohledu bylo cosi, co nás oba naplnilo strachem.

"Potom," pokračoval mírně, "když bylo nebezpečí zažehnáno, stal se znovu sebou samým, normálním, laskavým člověkem. Ale kdyby se opět naskytna potřeba, udeří znovu."

Karolína se konečně vzpamatovala. "Mluvíte o Ralfu Patonovi," řekla. "Snad máte pravdu a snad ne, ale nemáte právo nikoho odsuzovat, dokud jste ho nevyslechl." Zařinčel telefon. Šel jsem do předsíně a zvedl sluchátko. "Cože?" řekl jsem.

"Ano. Doktor Sheppard u telefonu." Chvilku jsem naslouchal a pak jsem stručně odpověděl. Zavěsil jsem a vrátil jsem se do obývacího pokoje.

"Poirote," řekl jsem. "V Liverpoolu zadrželi nějakého muže. Jmenuje se Charles Kent a zdá se, že je to ten cizinec, co tehdy v noci navštívil Fernly. Chtějí, abych ihned přijel do Liverpoolu a identifikoval ho."

18. KAPITOLA

Charles Kent

Za půl hodiny nato už jsme já, Poirot a inspektor Raglan seděli ve vlaku do Liverpoolu.

Inspektor byl zjevně velice vzrušen.

"Snad se dovíme něco víc o tom vydírání," prohlásil radostně. "Podle toho, co mi říkali do telefonu je to drsný chlápek. A užívá drogy. Nebude těžké se od něho dovědět, co potřebujeme. Když tu byl třeba jen stín motivu, je víc než

pravděpodobné, že pana Ackroyda zabil on. Ale proč se potom mladý Paton schovává? Všechno je to strašlivě zamotané. Mimochodem, pane Poirote, s těmi otisky prstů jste měl pravdu. Byly to otisky pana Ackroyda. Taky mě to napadlo, ale nevěřil jsem, že je to proveditelné."

Musel jsem se v duchu zasmát, jak se inspektor Raglan očividně snaží ospravedlnit.

"A toho člověka," řekl Poirot, "toho zatím nezavřeli, že ne?"

"Ne, jen ho zadrželi pro podezření!"

"A co se od něho dověděli?"

"Zatraceně málo," zašklebil se inspektor. "Je to ostražitý hoch. Hlavně nadával, jinak dohromady nic neřekl."

Když jsme dorazili do Liverpoolu, překvapilo mě, s jakými ovacemi tam Poirota uvítali. Superintendant Hayes, který před lety na nějakém případě s Poirotem spolupracoval, měl zřejmě přemrštěné představy o jeho schopnostech. "Teď když tu máme pana Poirota, nebude to dlouho trvat," řekl spokojeně. "Myslel jsem, že už jste na penzi, mosjé Poirot."

"Taky že jsem, příteli, taky že jsem. Ale v penzi je to tak hrozně nudné. Nedovedete si představit tu jednotvárnost, s jakou následuje den za dnem."

"To vám věřím. Tak vy jste se přišel podívat na náš úlovek? A tohle je doktor Sheppard? Myslíte, že budete schopen ho identifikovat?"

"Tím si nejsem tak jistý," řekl jsem opatrně.

"Jak jste ho našli?" otázal se Poirot.

"Jak jistě víte, byl rozeslán jeho popis. Rozšířili jsme ho tiskem i soukromou cestou. Přiznám se, že nám moc neřekl. Tenhle chlap má americký přízvuk a také neskrývá, že byl ten večer v blízkosti King's Abbotu. Pořád se jen ptá, co je nám ksakru do toho, a že si můžeme trhnout nohou a že nám stejně nic neřekne."

"Mohl bych se na něho podívat?" zeptal se Poirot. Superintendant spiklenecky přivřel oko. "K službám, pane Poirote. Můžete si tu dělat, co chcete. Inspektor Japp ze Scotland Yardu se na vás onehdy ptal. Slyšel, že se neoficiálně účastníte na tomto pátrání. Nemohl byste nám říci, kde je kapitán Paton?"

"Pochybuji, že by to bylo v současné chvíli moudré," řekl Poirot stroze a já jsem se kousl do rtu, abych se nezasmál. Náš malý detektiv to s nimi opravdu dovede.

Po chvíli vyjednávání nás zavedli k vězni. Byl to mladý člověk, hádal bych mu tak nanejvýš dvaadvacet nebo třiaadvacet let. Vysoký, hubený, s lehce se třesoucíma rukama a se znaky značné fyzické síly, dnes už poněkud ochablé. Vlasy měl tmavé, ale oči modré a uhýbavé, neschopné vydržet přímý pohled. Celou dobu jsem žil v představě, že ten člověk, jehož jsem tehdy potkal, je mi něčím povědomý, ale byl-li to skutečně on, pak jsem se těžce zmýlil. Nikoho známého mi nepřipomínal.

"Tak, Kente," řekl superintendant, "vstaňte. Máte tady návštěvu. Poznáváte někoho z nich?" Kent se na nás zamračil, ale neřekl nic. Viděl jsem, jak jeho pohled kolísá mezi námi třemi, až se zastavil na mně.

"Tak co, pane doktore," řekl mi superintendant, "co říkáte?"

"Vysoký je stejně," řekl jsem, "a pokud jde o celkový vzhled, mohl by to být on. Ale nic

víc bych si tvrdit netroufal."

"Co to má všechno, ksakru, znamenat?" zeptal se Kent.

"Co proti mně máte? Tak ven s tím. Co jsem měl jako spáchat?" Přikývl jsem. "Je to on," řekl jsem. "Poznávám ho po hlase."

"Že mě poznáváte po hlase? A kde si myslíte, že jste můj hlas slyšel?"

"Minulý pátek večer před branou Fernly Parku. Ptal jste se mě na cestu."

"Tak já jsem se vás na něco ptal?"

"Přiznáváte to?" zeptal se inspektor.

"Já nic nepřiznávám. Aspoň dokud nevím, co proti mně máte."

"To jste poslední dny nečetl noviny?" promluvil Poirot poprvé. Neznámý přimhouřil oči.

"Aha, tak to je ono. Četl jsem, že ve Fernly Parku oddělali nějakýho starýho pána. To mi to chcete přišít na triko?"

"Vy jste tam ten večer byl," řekl Poirot tiše.

"Jak to víte, pane šéf?"

"Podle tohoto," Poirot vytáhl něco z kapsy a ukázal mu to. Byl to onen husí brk, který jsme našli v altánu.

Při pohledu na husí brk se výraz neznámého změnil. Bezděky natáhl ruku.

"Kokain," řekl Poirot jako pro sebe. "Ne, příteli, je prázdný. Ležel tam, kde jste ho v pátek večer v altánu upustil."

Charles Kent se na něho nejistě podíval. "Vy toho nějak náramně moc víte, vy jeden načepejřenej francouzskej kačírku. Snad vám neušlo ani to, že v novinách píšou, že toho dědu oddělali mezi tři čtvrtě na deset a desátou."

"To je pravda," souhlasil Poirot.

"Jo, ale jenom jestli ono je to opravdu tak."

Ukázal na inspektora Raglana. Ten zaváhal, podíval se na superintendanta Hayese, pak na Pirota a konečně, jako by byl dostal k tomu svolení, řekl: "Je to tak. Mezi tři čtvrtě na deset a desátou."

"Tak nač mě tady držíte?" řekl Kent. "V devět dvacet pět jsem byl z Fernly pryč. Můžete se zeptat u Psa a píšťalky. To je hospoda asi míli za Fernly na silnici ke Cranchesteru. Pamatuju se, že jsem tam udělal menší rodeo. A to muselo bejt už tak kolem tři čtvrtě na deset. Co vy na to?"

Inspektor Raglan si něco zapsal do notýsku.

"Tak co?" zeptal se Kent.

"Ověříme si to," řekl inspektor. "Když je to pravda, nemusíte dál už nic vysvětlovat. Co jste vůbec dělal ve Fernly Parku?"

"Měl jsem tam schůzku."

"S kým?"

"Do toho vám nic není."

"No tak, jen slušně, mladý muži," napomenul ho inspektor.

"Co vám zas není dost slušný? Měl jsem tam soukromý jednání, když to chcete vědět. Byl jsem pryč dávno předtím, než k ty vraždě došlo, a chlupatý nic víc nemusí zajímat."

"Jmenujete se Charles Kent," řekl Poirot. "Kde jste se narodil?" Mladík na něho chvíli zíral a pak se zasmál. "Ale to víte, jsem rodilej Angličan."

"Ano," řekl Poirot zamyšleně. "Myslím, že jste. A taky bych řekl, že jste se narodil v Kentu."

Mladík se na něho překvapeně podíval. "Proč myslíte? Kvůli tomu jménu? Co to s tím má společnýho? Copak člověk, kterej se narodil v Kentu, se podle toho musí

taky jmenovat?"

"Za jistých okolností je to docela pravděpodobné," řekl Poirot významně. "Říkám za jistých okolností, chápete?"

Poirot to řekl s takovým důrazem, že oba policisté byli zřejmě překvapeni. Pokud jde o Kenta, zrudl jako rak a na okamžik jsem se bál, že se na Poirota vrhne. Ale rozmyslel si to a odvrátil se s podivným smíchem. Poirot přikývl zřejmě

uspokojen a vyšel ze dveří. Oba policisté se k němu brzy připojili.

"Tu výpověď si ověříme," poznamenal Raglan. "Ale nemyslím, že lže. Jenže nám musí říci hezky podle pravdy, co dělal ve Fernly. Vypadá to, že je to s největší pravděpodobností náš vyděrač. Na druhé straně, jestliže je jeho výpověď pravdivá, nemohl mít nic společného s vraždou samou. Když ho zatkli, měl při sobě deset liber - to je dost peněz. Řekl bych, že těch čtyřicet liber dostal on, čísla bankovek sice nesouhlasí, ale on si je samozřejmě hned rozměnil. Jakmile mu pan Ackroyd ty peníze dal, Kent honem zmizel. A co jste myslel tím, že se narodil v Kentu? Co to má s tím společného?"

"Vůbec nic," řekl Poirot mírně. "To mě jen tak něco napadlo. Jsem známý tím, že mívám občas takovéhle nápady."

"Opravdu?" řekl Raglan a zpytavě se na něho podíval. Superintendent se hlasitě zachechtal. "Kolikrát jsem o tom slyšel od inspektora Jappa! Pan Poirot a jeho nápady! Na mě trochu divoké, ale vždycky na nich něco je."

"Děláte si ze mě legraci," usmál se Poirot, "ale to nevádí. Staří páni se někdy smějí věcem, které těm mladým a chytrým nepřipadají vůbec k smíchu." Nato jim moudře kývl hlavou a vyšel na ulici.

Poobědvali jsme spolu v nedalekém hotelu. Teď vím, že tehdy už měl Poirot všechno pěkně rozmotané. Držel v ruce poslední nitku, kterou potřeboval, aby ho dovedla k pravdě.

Ale tehdy jsem to ještě netušil. Jeho sebejistota mi připadala přehnaná a byl jsem samozřejmě přesvědčen, že to, co vrtá hlavou mně, vrtá stejně hlavou i jemu. Pro mne bylo hlavní záhadou, co ten Kent ve Fernly pohledával. Znovu a znovu jsem si tu otázku kladl a nedovedl jsem přijít na uspokojivou odpověď. Nakonec jsem to zkusil a zeptal se Poirota. Odpověděl mi hned: "Mon ami, já si nic nemyslím. Já vím."

"Opravdu?" otázal jsem se užasle.

"Ale ovšem. Předpokládám, že vám by to asi nedávalo zrovna smysl, kdybych vám řekl, že Kent navštívil Fernly, protože se narodil v Kentu?" Vyvalil jsem na něho oči. "Rozhodně mi to smysl nedává," řekl jsem suše.

"Ah!" povzdechl si Poirot. "Nu, nevádí. Zbývá pořád ještě ten můj nápad." 19.

KAPITOLA

Flora Ackroydová

Když jsem se nazítří ráno vracel z návštěv u pacientů, zamával na mě na silnici inspektor Raglan. Zastavil jsem se a inspektor vystoupil na stupátko.

"Dobré jitro, pane doktore," řekl. "Tak to alibi je v pořádku."

"Kentovo?"

"Ano. Kentovo. Číšnice od Psa a pišťalky, Sally Jonesová, se na něho velmi dobře pamatuje. Poznala jeho fotografii mezi pěti jinými. Přišel do výčepu přesně ve tři čtvrtě na deset a hospoda je od Fernly Parku vzdálena hezky přes míli. Ta Jonesová říká, že měl u sebe spoustu peněz - viděla ho, jak vytáhl z kapsy hrst bankovek. To ji dost překvapilo u tak ošumělého člověka, na kterém se boty přímo rozpadaly. Tak tam se asi podělo těch čtyřicet liber."

"A Kent pořád nechce říci, proč přišel do Fernly?"

"Je tvrdohlavý jako mezek. Dneska ráno jsem o něm mluvil telefonicky s Hayesem z

Liverpoolu."

"Hercule Poirot tvrdí, že ví, proč tam Kent byl," poznamenal jsem.

"Vážně?" otázal se inspektor dychtivě.

"Ano," řekl jsem škodolibě. "Prý tam byl proto, že se narodil v Kentu." Pocítil jsem vyloženě potěšení z toho, jak jsem mu pěkně přehrál své zklamání. Raglan na mě chvíli nechápavě zíral. Pak se mu přes všetečný obličej rozlil široký úsměv a významně si poklepal na čelo. "Trochu ťuknutý, co?" řekl. "Už si to myslím delší dobu. Chudák stará, proto musel jít do penze a usadit se tady. Asi to bude něco dědičného. Má prý synovce a ten je cvok."

"Kdo? Poirot?" řekl jsem nesmírně překvapen.

"Ovšem. Vám to nikdy neříkal? Prý je docela krotký a tak, ale jinak úplný blázen, chudák."

"Kdo vám to říkal?"

Na inspektorově tváři se opět objevil úsměv. "Vaše slečna sestra. Ta mi to řekla."

Opravdu, ta Karolína je hrozná osoba. Nedá pokoj, dokud se nedozví o každém všechno včetně jeho rodinných tajemství. Bohužel se mi nikdy nepodařilo jí vstípnit alespoň tolik slušnosti, aby si to nechala pro sebe.

"Nasedněte si, inspektore," řekl jsem a otevřel dvířka vozu. "Zajedeme k našemu Belgičáňkovi společně a sdělíme mu poslední novinky."

"Proč ne. Koneckonců, i když je trochu praštěný, ten tip, co mi dal ohledně těch otisků prstů, byl užitečný. Ten chlápek Kent mu straší v hlavě, ale kdoví - třeba za tím něco je, co se nám hodí."

Poirot nás přijal se svou obvyklou usměvavou zdvořilostí. Vyslechl zprávy, které jsme mu přinesli, a občas přitom pokývl hlavou.

"Vypadá to, že je to s ním v pořádku, vidíte?" řekl inspektor poněkud chmurně.

"Těžko mohl někoho mordovat na jednom místě a přitom na míli odtamtud popíjet u výčepu."

"Vy ho tedy propustíte?"

"Nevím, co jiného nám zbývá. Nemůžeme ho dost dobře zadržet pro podloudné získání peněz. Nic mu nemůžeme dokázat." Inspektor rozmrzele odhodil zápalku do krbu. Poirot ji zvedl a pečlivě ji uložil do nádobky určené k tomu účelu. Udělal to ryze automaticky. Bylo znát, že přitom myslí na něco docela jiného.

"Být vámi," řekl po chvíli, "ještě bych toho Charlese Kenta nepouštěl."

"Vy si tedy myslíte, že má s tou vraždou něco společného?"

"Myslím si, že patrně nemá - ale ještě to není jisté."

"Ale vždyť jsem vám říkal -"

Poirot netrpělivě zvedl ruku: "Mais oui, mais oui. Zaplať pánbůh, nejsem hluchý - ani hloupý. Ale podívejte se, vy to tiž k věci přistupujete z nesprávného východiska - říká se to tak?"

Inspektor se na něho nechápavě podíval. "To bych rád věděl, jak jste na tohle přišel. Víme přece, že pan Ackroyd byl naživu ve tři čtvrtě na deset. To snad uznáte?"

Poirot na něho chvíli hleděl a pak zavrtěl hlavou a usmál se: "Nic neuznávám, co není dokázáno!"

"Na to máme důkazů až dost. Máme svědectví slečny Flory."

"Že dávala strýčkovi dobrou noc? Ale já - já nevěřím všemu, co mi řekne nějaká slečna - i když je seberoztomilejší a sebehezčí."

"Ale k čertu, vždyť ji Parker viděl, jak vychází ze dveří."

"Ne." Poirotův hlas byl náhle ostrý jako břitva. "To on právě neviděl. Přesvědčil jsem se o

tom onehdy takovým menším experimentem - pamatujete se, doktore? Parker ji viděl před dveřmi, s rukou na klice. Neviděl ji, jak vychází

z pracovny."

"Ale - kde jinde mohla být?"

"Třeba na schodech."

"Na schodech?"

"To je ten můj nápad - ano."

"Myslíte na schodech, co vedou do ložnice pana Ackroyda?"

"Právě."

Inspektor na něho dál nevěřičně zíral. "Vy myslíte, že byla u strýce v ložnici?"

Ale proč, prosím vás? Proč by to pak tajila?"

"Právě. Jde o to, co tam dělala, ne?"

"Myslíte - jako ty peníze? Ale snad nechcete tvrdit, že těch čtyřicet liber vzala slečna Ackroydová?"

"Nic netvrdím," řekl Poirot. "Ale chtěl bych vám připomenout tohle: ta matka s dcerou neměly lehký život. Chodily jim účty a neustále byly nějaké nepříjemnosti kvůli drobným vydáním. Roger Ackroyd byl na peníze nesmírně opatrný. Flora se mohla octnout v koncích kvůli nějaké relativně malé částce. A teď si představte, jak se to stalo. Flora ty peníze vzala a sestupovala po malém schodišti. Když

byla v půli cesty dolů, slyšela z haly cinknutí sklenic. Ihned pochopila, že to Parker míří do pracovny. Za žádnou cenu ji nesmí přistihnout na schodech - Parker by si to pamatoval. Připadalo by mu to divné. Kdyby se přišlo na to, že se peníze ztratily, Parker by si určitě vzpomněl, že ji viděl, jak sestupuje ze schodů. Má tedy právě čas seběhnout dolů ke dveřím do pracovny. Když Parker vstoupí do dveří, nalezne ji s rukou na klice. Flora řekne první, co jí přijde na jazyk, náhodou opakuje příkaz, který dal její strýc už předtím, a jde nahoru do svého pokoje."

"Ano, ale pak," naléhal inspektor, "pak si musela přece uvědomit, jak životně důležité je, aby řekla pravdu! Vždyť na tom celý případ stojí."

"Potom," řekl Poirot suše, "se slečna Flora dostala do úzkých. Dověděla se jenom, že je tu policie a že se stala loupež. Samozřejmě že si ihned řekla, že byla objevena krádež peněz. Rozhodla se, že bude trvat na své původní verzi. Když se dověděla o strýcově smrti, ztratila hlavu. Dnešní mladé dámy, monsieur, neomdlévají jen tak pro nic za nic. Eh bien! Tu to máme! Flora může buď trvat na své verzi, nebo se ke všemu přiznat. A mladá hezká dívka nerada přiznává - že je zlodějka - zejména před někým, jehož úctu nechce ztratit." Raglan udeřil pěstí do stolu. "Tomu nevěřím," řekl. "Je to prostě neuvěřitelné. A vy - vy jste to celou dobu věděl?"

"Ta možnost mě napadla hned na počátku," připustil Poirot. "Byl jsem od začátku přesvědčen, že slečna Flora před námi něco skrývá. Abych se přesvědčil, provedl jsem ten svůj malý experiment, o kterém jsem vám říkal. Doktor Sheppard byl při tom."

"Říkal jste, že to souvisí s Parkerovou výpovědí," poznamenal jsem trpce.

"Mon ami," řekl Poirot omluvně, "jak jsem vás tehdy upozornil, člověk něco říci musí."

Inspektor vstal. "Můžeme udělat jen jedno," prohlásil. "Musíme ihned udeřit na to děvče. Půjdete se mnou do Fernly, pane Poirote?"

"Zajisté. Doktor Sheppard nás tam zaveze."

Ochotně jsem souhlasil. Když jsme se ptali po slečně Ackroydové, byli jsme uvedeni do kulečnickového sálu. Flora a major Blunt tam seděli na pohovce po oknem.

"Dobré jitro, slečno Ackroydová," řekl inspektor. "Mohli bychom si s vámi promluvit o samotě?"

Blunt okamžitě vstal a zamířil ke dveřím.

"Oč jde?" otázala se Flora nervózně. "Nikam nechod'te, majore. Vid'te, že tu může zůstat?" otázala se inspektora.

"Jak si přejete," řekl inspektor suše. "Je mou povinností vám položit pár otázek, slečno, ale raději bych to udělal jen mezi námi a soudil bych, že i vám by to bylo milejší."

Flora se na něho zpytavě podívala. Viděl jsem, jak nápadně zbledla. Pak se otočila k Bluntovi a řekla: "Přeji si, abyste tu zůstal - prosím vás - ano, myslím to vážně: Ať slyšíte, co mi pan inspektor chce říci." Raglan pokrčil rameny. "No, když jinak nedáte, ať je po vašem. Tak tedy, slečno Ackroydová, tady pan Poirot mi cosi naznačil. Podle něho jste v pátek večer v pracovně vůbec nebyla, neviděla jste pana Ackroyda a nedávala jste mu dobrou noc, ale právě jste byla na schodech ze strýcovy ložnice v okamžiku, kdy bylo slyšet Parkera, jak prochází halou."

Flořin pohled se přenesl na Poirota. Poirot jí přikývl. "Mademoiselle, když jsme onehdy seděli kolem stolu, prosil jsem vás, abyste byla ke mně upřímná. Když

papá Poirotovi něco zatajíte, on na to nakonec stejně přijde sám. Bylo to tak, že ano? Počkejte, já vám to usnadním. Vy jste ty peníze vzala, vid'te?"

"Peníze?" sykl Blunt.

Minutu dvě bylo ticho.

Pak se Flora napřímila a promluvila: "Pan Poirot má pravdu. Já jsem ty peníze vzala. Jsem zlodějka - ano, sprostá zlodějka, teď to víte? Jsem ráda, že je to venku. Ty poslední dny mě to tlačilo jako můra." Prudce si sedla a zakryla si obličej rukama. Zastřeným hlasem pokračovala mezi prsty: "Vy nevíte, jaký jsem měla život od té doby, co jsme sem s matkou přišly. Když jsem něco chtěla, musela jsem si to opatřovat podlouně, účty se mi hromadily a já jen slibovala, že zaplatím. Jak se nenávidím, když si na to všechno vzpomenu! To nás s Ralfem sblížilo. Oba jsme byli slaboši. Chápala jsem ho a litovala jsem ho, protože v jádru jsem stejná jako on. Nejsme dost silní, abychom stáli na vlastních nohou. Já ani on. Jsme slabí, opovrženíhodní ubožáci."

Pohlédla na Blunta a náhle si dupla. "Proč se na mě takhle díváte, jako kdybyste tomu nevěřil? Jsem sice zlodějka, ale alespoň jsem to já taková, jaká jsem. Už

nelžu. Nepředstírám, že jsem ta nevinná prostá dívenka, jaká by se vám líbila. Je mi jedno, když už mě třeba nebudete chtít v životě vidět. Já se nenávidím, jsem sama sobě odporná - ale jedno mi musíte věřit. Kdybych tušila, že moje přiznání prospěje Ralfovi, přiznala bych se už dávno. Ale celou dobu mi bylo jasné, že to Ralfovi nijak nepomůže - dokonce to pro něho vypadá ještě hůř. Nemohla jsem mu svou lži nijak ublížit."

"Ralf," řekl Blunt. "Chápu - pořád Ralf."

"Nic nechápete," řekla Flora zoufale. "Nikdy to nepochopíte." Obrátila se k inspektorovi. "Přiznávám se ke všemu: potřebovala jsem peníze, byla jsem v koncích. Ten večer jsem už strýce po večeři neviděla. Pokud jde o ty peníze, dělejte si, co chcete. Horší už to být nemůže, než to je!" Náhle jí povolily nervy, skryla tvář do dlaní a vyběhla z pokoje.

"Tak," řekl inspektor bezvýrazně. "To bychom měli." Zřejmě nevěděl, co dál. Blunt k němu přistoupil. "Pane inspektore," řekl vyrovnaně, "ty peníze dal pan Ackroyd mně na zvláštní účely. Slečna Ackroydová se jich ani nedotkla. Když

říká, že ano, záměrně lže v domnění, že tím kryje kapitána Patona. Pravda je to, co jsem řekl, a jsem ochoten to odpřísáhnout na svědecké lavici." Prkenně se uklonil, prudce se otočil a vyšel z místnosti.

Poirot vyběhl za ním. Dohonil ho v hale. "Monsieur - okamžik, prosím vás, buďte tak laskav."

"Prosím pane?" opáčil Blunt netrpělivě a zamračil se na Poirota.

"Jen toto," řekl Poirot spěšně. "Mne tou pohádkou neoklamete, kdepak. Ty peníze opravdu vzala slečna Flora. Ale stejně jste si to dobře vymyslel - líbí se mi to. Zachoval jste se moc pěkně. Jste muž, který myslí i jedná rychle."

"Váš názor mě nezajímá, díky," pronesl Blunt chladně. Chtěl pokračovat v cestě, ale Poirot se ani v nejmenším neurazil a položil mu ruku na paži, aby ho zdržel.

"Ale vy mě musíte vyslechnout. Ještě jsem neskončil. Onehdy jsem mluvil o tom, že každý něco skrývá. Tak tedy od prvního okamžiku jsem věděl, co skrýváte vy. Jste hluboce zamilován do slečny Flory. Je to láska na první pohled, že mám pravdu? Jen se nestydíte o takových věcech mluvit - proč se v Anglii považuje za nutné mluvit o lásce, jako kdyby to byla nějaká tajná hanba? Vy milujete slečnu Floru a snažíte se to skrýt před lidmi. Správně, to je v pořádku. Ale dejte si poradit od Hercula Poirota - neskrývejte to před samotnou slečnou Florou." Během Poirotova proslovu Blunt několikrát projevil známky netrpělivosti, ale jeho závěrečná slova jako kdyby ho skutečně zaujala. "Co tím chcete říci?" otázal se prudce.

"Vy si myslíte, že slečna Flora miluje kapitána Ralfa Patona - ale já, Hercule Poirot, vám říkám, že to tak není. Slečna Flora souhlasila se zasnoubením s kapitánem Patonem, aby udělala radost svému strýci a protože ve sňatku viděla možnost úniku ze zdejšího života, který se pro ni stával čím dál tím víc nesnesitelný. Měla Ralfa docela ráda a oba spolu cítili a rozuměli si. Ale ne - slečna Flora kapitána Patona nemiluje."

"Co tím k čertu myslíte?" otázal se Blunt. Všiml jsem si, jak mu tvář pod osmahlou pokožkou zrudla.

"Byl jste slepý, monsieur! Slepý! Ta dívka je loajální. Ralf Paton to má špatné a čest jí káže, aby stála při něm."

Zdálo se mi, že je načase, abych něčím přispěl k dobré věci.

"Onehdy mi má sestra říkala," poznamenal jsem povzbudivě, "že Flora o Ralfa Patona nikdy doopravdy nestála a nikdy o něho stát nebude. A moje sestra mívá v takových otázkách vždycky pravdu."

Blunt ignoroval moji dobře míněnou snahu. Obrátil se k Poirotovi: "Vy opravdu myslíte -" začal a zarazil se. Je jedním z těch málomluvných lidí, kteří se těžko vyjadřují.

Poirot tímto neduhem netrpí. "Když mi nevěříte, zeptejte se jí přímo, monsieur. Možná ale, že teď právě o to nestojíte - ta historie s penězi -" Blunt vydal zvuk podobný trpkému zachechtání. "Vy si myslíte, že bych jí to mohl mít za zlé? Roger byl vždycky divný patron, pokud šlo o peníze. Dostala se do bryndy a bála se mu to říci. Chudinka. Chudinka opuštěná." Poirot se podíval zamyšleně ke dveřím na terasu. "Mám dojem, že slečna Flora je na zahradě," zašeptal.

"Já jsem starý blázen," prohlásil Blunt. "A ty divné řeči, co jsme tu vedli, jsou jako z nějaké té skandinávské divadelní hry. Ale vy jste správný chlap, Poirote. Děkuji vám." Uchopil Poirotovu pravici a stiskl mu ji tak pevně, že Poirot až bolestí zkřivil obličej. Pak zamířil k zaskleným dveřím a vyšel jimi na zahradu.

"Ani ne tak starý blázen," zašeptal Poirot a něžně si přitom mnul pohmožděnou pravici. "Zamilovaný blázen."

20. KAPITOLA

Slečna Russellová

Inspektor Raglan zažil ošklivý otřes. Nedal se oklamat Bluntovou rytířskou lží o nic víc, než jsme se dali oklamat my. Naše cesta zpátky do městečka byla přerušována jeho bédováním: "Tohle ovšem teď mění celou situaci. Já nevím, jestli si to uvědomujete, pane Poirote."

"Ano, také si myslím," řekl Poirot, "jenže to víte, ta myšlenka už pro mne není nová."

Inspektor Raglan, který se s tou myšlenkou seznámil sotva před půlhodinou, pohlédl smutně na Poirota a pokračoval ve výčtu svých nových objevů. "Vezměte si třeba ta alibi. Jsou bezcenná. Abychom začali znovu. Musíme zjistit, co každý z nich dělal od půl desáté výš. S tím Kentem jste měl pravdu. Toho prozatím nepustíme. Počkat - ve tři čtvrtě na deset byl v hostinci. Mohl se tam dostat za čtvrt hodiny, kdyby běžel. Je to docela možné, že pan Raymond slyšel jeho hlas, jak hovoří s panem Ackroydem - a žádá ho o peníze - a jak mu je pan Ackroyd odmítá. Jedno je však jasné - nebyl to on, kdo telefonoval doktoru Sheppardovi. Nádraží je půl míle opačným směrem - asi půldruhé míle od hostince, a Kent byl v hostinci až asi do desíti hodin a deset minut. Hrom aby do toho telefonu! O ten se vždycky zarazíme."

"To je pravda," souhlasil Poirot. "A je to zvláštní."

"Je ovšem možné i to, že kapitán Paton vlezl oknem do strýcovy pracovny, a když ho tam našel zavražděného, zatelefonoval vám. Dostal možná strach, aby to nezůstalo na něm, a utekl. Je to i takhle možné, co říkáte?"

"Proč by telefonoval?"

"Třeba si nebyl jist, že je Ackroyd skutečně mrtev. Chtěl tam co nejdřív dostat lékaře, ale sám se nechtěl prozradit. Jak se vám líbí tahle teorie? Řekl bych, že není marná."

Inspektor důležitě nadmul hrud'. Byl zřejmě sám sebou tak spokojen, že cokoli bychom řekli, bylo by zbytečné.

Vrátili jsme se ke mně domů a já jsem spěchal do ordinace za svými pacienty, kteří už na mě čekali. Poirot s inspektorem šli dál na policejní stanici. Když jsem vyprovodil posledního pacienta, přešel jsem do malé zadní místnosti, které říkám dílna - jsem docela pyšný na rádiový přijímač, který jsem si tam amatérsky vyrobil. Karolína mou dílnu nenávidí. Chovám tam své nářadí a Annie má

zakázáno tam řídit se svým smetákem a lopatkou. Právě jsem opravoval mechanismus budíku, který byl prohlášen celým osazenstvem domu za krajně nespolehlivý, když

se dveře otevřely a Karolína do nich strčila hlavu. "Tak tady jsi, Jamesi," řekla s hlubokým nesouhlasem. "Pan Poirot chce s tebou mluvit."

"Tak ať přijde za mnou sem, když se mnou chce mluvit," řekl jsem dosti podrážděně, neboť mě její náhlý příchod polekal, takže jsem upustil drobnou součástku jemného mechanismu.

"Sem?" řekla Karolína.

"Ano, tak jsem to řekl - sem."

Karolína ohrnula nos na znamení nesouhlasu a odešla. Za okamžik se vrátila, uvedla ke mně Poirota, zase zmizela a hlučně za sebou přibouchla dveře.

"Aha, příteli!" řekl Poirot a zamnul si ruce. "Jak vidíte, mě se jen tak snadno nezbavíte."

"S inspektorem jste už skončil?" otázal jsem se.

"Prozatím ano. A vy, vyřídil jste všechny své pacienty?"

"Ano."

Poirot si sedl a podíval se na mě, vejčitou hlavu nakloněnou ke straně, a tvářil se jako někdo, kdo vychutnává znamenitý žert.

"To jste na omylu," řekl po chvíli. "Ještě jeden pacient vám zbývá."

"Snad ne vy?" zvolal jsem překvapeně.

"Kdepak, já ne, bien entendu. Já mám železně zdraví. Ne, abych vám řekl pravdu, vymyslel jsem si takový malý komplot. Rád bych totiž s někým mluvil, chápete? - A přitom o tom nemusí hned vědět celá vesnice. Jde totiž o dámu, a kdyby ji někdo viděl, jak vchází do mého domu, byly by z toho řeči. Ale u vás už jednou byla jako pacientka."

"Slečna Russellová!" zvolal jsem.

"Précisément. Moc rád bych s ní mluvil, tak jsem jí poslal lístek a pozval jsem ji k vám do

ordinace. Doufám, že se na mě nezlobíte?"

"Naopak," řekl jsem. "Ovšem za předpokladu, že mohu být rozhovoru přítomen."

"Ale samozřejmě! Přece je to vaše ordinace!"

"Víte," řekl jsem a odhodil jsem kleště, které jsem držel v ruce. "Celá ta věc je hrozně zvláštní a záhadná. Každá nová epizoda je, jako když zatřesete kaleidoskopem - celý vzhled případu se úplně změní. A proč vlastně chcete tolik mluvit se slečnou Russellovou?"

Poirot zvedl obočí. "To snad je nasnadě," zamumlal.

"Už zase začínáte," zavrčel jsem. "Podle vás je všechno nasnadě. Ale mě necháváte tapat v mlze."

Poirot rozmarně zavrtěl hlavou. "Nedělejte si ze mě žerty. Vezměte si případ slečny Flory. Inspektor byl překvapen - ale vy - vy jste překvapen nebyl."

"Nikdy mi ani ve snu nenapadlo, že by mohla něco ukrást," namítl jsem.

"To možná ne. Ale pozoroval jsem váš obličej, a na rozdíl od inspektora Raglana - vy jste nebyl zděšen ani překvapen."

Okamžik jsem přemýšlel. "Snad máte pravdu," řekl jsem pak. "Celou dobu jsem měl pocit, že Flora něco tají - takže když pravda vyšla nakonec najevo, vlastně jsem ji podvědomě očekával, a proto mě nepřekvapila. Zato chudák inspektor Raglan z toho byl celý pryč."

"Oh! To ano! Musel si chudák přerovnat celou svou koncepci. Využil jsem u něho toho okamžiku duševního zmatku, abych na něm vymámil menší laskavost."

"Jakou?"

Poirot vytáhl z kapsy arch dopisního papíru. Stálo na něm několik slov a Poirot je přečetl nahlas.

"Již několik dní pátrala policie po kapitánu Patonovi, synovci pana Ackroyda z Fernly Parku, k jehož tragické smrti došlo minulý pátek. Kapitán Paton byl zadržen v Liverpoolu, když se chystal odplout do Ameriky." Poirot papír opět složil. "Toto, příteli, se objeví v zítřejších ranních novinách."

Vyvalil jsem na něho oči. "Ale - vždyť to není pravda! Ralf není v Liverpoolu." Poirot se na mě široce usmál. "Jste velice bystrý. Nebyl zadržen v Liverpoolu. Inspektor Raglan mi jen velice nerad dovolil, abych tu zprávu poslal do novin, tím spíš, že jsem se mu nemohl svěřit se svým pravým úmyslem. Ale ujistil jsem ho s veškerou vážností, že odpovědnost v žádném případě nenese on." Zíral jsem na Poirota, zatímco on se na mě usmíval. "To jsem blázen," řekl jsem nakonec. "Ale nechápu, co tím chcete získat?"

"Měl byste používat své šedé mozkové buňky," řekl Poirot vážně. Vstal a přešel k pracovnímu stolu. "Vy zřejmě máte velkou zálibu v mechanice," řekl, když si prohlédl zbytky mé práce.

Každý máme nějakého koníčka. Ihned jsem obrátil Poirotovu pozornost na svůj vlastnoručně vyrobený radiopřijímač. Když projevil zájem, ukázal jsem mu pár svých drobných vynálezů - takové maličkosti, ale užitečné pro domácnost.

"Jak vidím," řekl Poirot, "měl jste se stát vynálezcem a ne lékařem. Ale slyším zvonek - to bude naše pacientka. Pojdme do ordinace."

Již minule jsem si všiml nápadných stop dřívější krásy na tváři slečny Russellové. Dnes ráno mne znovu překvapily. Jak tu stála velice prostě oblečena v černých šatech, vysoká, hrdě vzpřímená, s těma velkýma černýma očima a nezvyklým ruměncem na obvykle bledých tvářích, uvědomil jsem si, že musela být kdysi oslňující krasavice.

"Dobré jitro, mademoiselle," řekl Poirot. "Posaďte se prosím. Pan doktor Sheppard byl tak laskav, že mi půjčil svou ordinaci, abych si s vámi mohl trochu popovídat." Slečna Russellová si sedla, klidná jako vždy. Cítila-li nějaké

vnitřní vzrušení, ničím se navenek neprojevovalo. "Zvolil jste pro to podivný postup, smím-li se tak vyjádřit," poznamenala.

"Slečno Russellová - mám pro vás novinu."

"Skutečně?"

"Charles Kent byl zatčen v Liverpoolu."

Hospodyně se nepohnul v obličeji ani sval. Jen oči se jí nepatrně rozšířily. Otázala se poněkud vyzývavě: "Nu, a co z to ho?"

Avšak v tom okamžiku se mi rozjasnilo a vzpomněl jsem si, co mi bylo tenkrát na Kentovi povědomé. Ty dva hlasy, jeden drsný a hrubý, druhý tak úzkostlivě uhlazený - si byly svým zabarvením podivně podobné. Tenkrát při tom setkání v bráně Fernly Parku se mi vybavila slečna Russellová. Podíval jsem se na Poirota, pln svého nového objevu, a Poirot mi neznatelně přikývl.

V odpověď na otázku slečny Russellové rozhodil rukama typicky francouzským způsobem. "Myslel jsem si, že by vás to mohlo zajímat, c'est tout," řekl klidně.

"A vidíte, nezajímá mě to," řekla slečna Russellová. "Kdo je vůbec ten Charles Kent?"

"Je to ten muž, mademoiselle, který byl ve Fernly tu noc, co se stala ta vražda."

"Opravdu?"

"Naštěstí má alibi. Ve tři čtvrtě na deset byl v hostinci míli daleko odtamtud."

"To má štěstí," poznamenala slečna Russellová.

"Ale stále ještě nevíme, co dělal ve Fernly - například koho tam tehdy navštívil."

"Obávám se, že v tom vám nepomohu," řekla hospodyně zdvořile. "Nic jsem o tom neslyšela. Jestli je to všechno -"

Hospodyně se zatvářila, jako kdyby se chystala odejít. Poirot ji zarazil. "Ne tak docela," řekl mírně. "Dnes ráno se situace poněkud změnila. Zdá se teď, že pan Ackroyd byl zavražděn nikoli ve tři čtvrtě na deset, ale dřív. Mezi za deset minut devět, kdy doktor Sheppard odešel, a čtvrt na deset." Hospodyně se vytratila všechna krev z obličeje, takže zbledla jako stěna. Naklonila se kupředu a zapotácěla se. "Ale slečna Ackroydová říkala - slečna Ackroydová říkala -"

"Slečna Ackroydová se přiznala, že nám lhala. Ten večer do pracovny ani nevkročila."

"Tak tedy -"

"Tak tedy by se zdálo, že ten Charles Kent je člověk, kterého hledáme. Byl ten večer ve Fernly a nedovedl říci, co tam dělal."

"Já vám řeknu, co tam dělal. Panu Ackroydovi nezkřivil ani vlas na hlavě - ani nebyl nikde v blízkosti pracovny. Říkám vám, že on to neudělal." Slečna Russellová se naklonila dopředu. Konečně byla prolomena její železná sebekázeň. Na obličeji se jí zračila hrůza a zoufalství. "Pane Poirote! Pane Poirote!"

Proboha věřte mi."

Poirot vstal a přistoupil k ní. Konejšivě jí poklepal na rameno. "Ale ano, ale ano, věřím vám. Ale musel jsem vás donutit, abyste promluvila." Na okamžik v ní znovu prošlehl plamének nedůvěry. "Je to pravda, to, co jste říkala?"

"Že Charles Kent je v podezření z vraždy? Ano, to je pravda. Vy jediná ho můžete zachránit, když nám řeknete důvod, proč přišel do Fernly."

"Přišel tam za mnou." Hospodyně mluvila tiše a spěšně. "Šla jsem za ním ven."

"Já vím, do altánu."

"Jak to víte?"

"Mademoiselle, Poirot je tady od toho, aby takové věci věděl. Ví, že jste brzy zvečera byla v altánu a nechala tam vzkaz, kdy tam přijdete."

"Ano, bylo to tak. Slyšela jsem, že má přijet. Netroufala jsem si ho pozvat do domu. Napsala jsem na adresu, kterou mi uvedl, že přijdu do altánu, a popsala jsem mu také, kudy se tam jde. Pak jsem dostala strach, že třeba nebude mít trpělivost tam na mě čekat, a proto jsem tam zaběhla a nechala tam lístek, že přijdu asi deset minut po deváté. Nechtěla jsem, aby mě někdo ze služebnictva viděl, a proto jsem vyklouzla za sklenými dveřmi ze salónu. Když jsem se vracela, potkala jsem doktora Shepparda a myslela jsem si, že mu to bude připadat divné. Byla jsem udýchaná, jak jsem běžela. Neměla jsem tušení, že je pozván na ten den k večeři." Odmlčela se.

"Pokračujte," řekl Poirot. "Šla jste na tu schůzku v devět a deset minut. O čem jste spolu mluvili?"

"To je těžko říci. Totiž -"

"Mademoiselle," přerušil ji Poirot, "v téhle věci musíme znát celou pravdu. To, co nám tu řeknete, se nikdy nemusí dostat dál. Doktor Sheppard bude diskrétní a já také. Pomohu vám. Kent je váš syn, vidíte?"

Slečna Russellová přikývla. Tváře jí zahořely ruměncem. "Nikdo se to nikdy nedověděl. Bylo to dávno - hrozně dávno - tam v Kentu. Nebyla jsem vdaná..."

"A tak jste mu vybrala příjmení podle jména hrabství. Chápu."

"Pracovala jsem. Podařilo se mi zaplatit mu školné v internátě. Nikdy jsem mu neřekla, že jsem jeho matka. Ale nevydařil se, dal se na pití a drogy. Zaplatila jsem mu cestu do Kanady. Rok dva jsem o něm neslyšela. Pak se nějak dověděl, že jsem jeho matka. Napsal mi a žádal mě o peníze. Pak jsem se dověděla, že se vrátil do Anglie. Psal, že mě přijede navštívit do Fernly. Bála jsem se ho pustit do domu. Vždycky jsem byla považována za velice počestnou osobu. Tak jsem mu odepsala, jak už jsem vám řekla."

"A ráno jste byla navštívit doktora Shepparda?"

"Ano. Napadlo mě, že by se snad s tím dalo něco dělat. Nebyl to zlý chlapec - než se dal na drogy."

"Aha," řekl Poirot. "A teď, jak to bylo dál? On přišel přímo do altánu?"

"Ano, čekal tam na mě, když jsem přišla. Choval se hrubě a sprostě. Přinesla jsem s sebou všechny své peníze a dala jsem mu je. Chvilí jsme spolu hovořili a on zase odešel."

"Kolik to bylo hodin? Něco mezi devět dvacet a devět dvacet pět. Nebylo ještě ani půl, když jsem se vrátila do domu."

"Kterým směrem odcházel?"

"Stejnou cestou, kudy přišel. Pěšinou, která se těsně před branou napojuje na příjezdovou cestu."

Poirot přikývl. "A co jste dělala vy?"

"Vrátila jsem se do domu. Major Blunt se procházel po terase a kouřil, takže jsem to obešla k postranním dveřím. Bylo zrovna půl desáté, jak jsem vám řekla." Poirot opět přikývl. Něco si poznamenal do miniaturního notýsku. "Tak to by snad bylo všechno," řekl uvážlivě.

"Musím -" hospodyně zaváhala. "Musím tohle všechno zopakovat inspektoru Raglanovi?"

"Možná že na to dojde. Ale nespěchejme. Postupujme pomalu, po pořádku a metodicky. Charles Kent nebyl dosud formálně obviněn z vraždy. Mohou nastat okolnosti, které způsobí, že vaše výpověď bude zbytečná." Slečna Russellová vstala. "Mnohokrát vám děkuji, pane Poirote," řekla. "Byl jste opravdu nesmírně laskav. A věříte mi, vidíte? Že Charles Kent neměl s vraždou nic společného?"

"Je zřejmě nepochybné, že člověk, který hovořil v pracovně s panem Ackroydem o půl desáté, nemohl dost dobře být váš syn. Nic se nebojte, mademoiselle. Všechno dobře dopadne."

Slečna Russellová odešla. Poirot a já jsme osaměli.

"To bychom měli," řekl jsem. "Pokaždé se zase vrátíme k Ralfu Patonovi. Jak jste na to

přišel, že Kent měl schůzku se slečnou Russellovou? Všiml jste si té podoby?"

"Vybavila se mi možná souvislost mezi ní a neznámým mužem ještě dávno předtím, než jsem se s ním setkal osobně. Hned, jak jsme našli ten brk. Ten brk mi navodil drogy a vzpomněl jsem si na vaše vyprávění o návštěvě slečny Russellové

v ordinaci. A pak jsem našel článek o kokainu v ranních novinách. Všechno mi to připadalo velice jasné. Ráno dostala slečna Russellová zprávu od někoho, kdo bere drogy, přečetla si článek v novinách a přišla za vámi, aby se z vás pokusila něco vytáhnout. Zmínila se o kokainu, protože ten článek pojednával o kokainu. A jakmile se jí zdálo, že vzbudila vaši pozornost, honem převedla řeč

na detektivky a záhadné jedy. Tehdy mě napadl syn nebo bratr nebo jiný nežádoucí příbuzný. Ale teď už musím jít. Je čas k obědu."

"Zůstaňte na oběd u nás," nabídl jsem mu.

Poirot zavrtěl hlavou. V očích mu poskočil plamének. "Ne, dnes ne. Nerad bych nutil slečnu Karolínu, aby dva dny po sobě jedla vegetariánskou stravu." Jak jsem zjistil, Poirotovi málokdy něco uniklo.

21. KAPITOLA

Novinová zpráva

Karolíně samozřejmě neušla návštěva slečny Russellové v ordinaci. Předvídal jsem to a měl jsem připravený složitý výklad o stavu jejího kolena. Ale Karolína se ani nepokusila o křížový výsledek. Vycházela z přesvědčení, že ona velmi dobře ví, proč ke mně slečna Russellová opravdu přišla, kdežto já to nevím.

"Aby z tebe tahala rozumy, Jamesi," řekla Karolína, "a dovedu si představit, jak to dělala zcela nepokrytě. Neskákej mi do řeči. Vsadím se, že sis toho vůbec nevšiml. Muži jsou hrozně bezelstní. Ona ví, že jsi zasvěcen do všeho, co Poirot podniká, a chce se toho dovědět co nejvíc. Víš, co si myslím, Jamesi?"

"Na to bych asi nikdy nepřišel. Ty si dovedeš myslet takové fantastické věci."

"Nech si ten sarkasmus. Řekla bych, že toho slečna Russellová ví o Ackroydově smrti víc, než je ochotná přiznat..." Karolína se vítězoslavně zaklonila v křesle.

"Myslíš, opravdu?" zeptal jsem se roztržitě.

"Ty jsi dneska nějaký natvrdlý, Jamesi. Nemáš v sobě žádnou jiskru. Bude to asi žlučník." Náš další rozhovor se týkal čistě soukromých věcí.

Zpráva, kterou Poirot poslal do novin, vyšla nazítří v ranním vydání našeho místního listu. Nevěděl jsem, jaký má ta zpráva účel, ale na Karolínu rozhodně zapůsobila mohutně.

Napřed tvrdila - zcela neprávem - že to říkala už dávno. Zvedl jsem obočí, ale nic jsem na to neřekl. V Karolíně se zřejmě přece jen ozvalo svědomí, protože pokračovala: "Nemluvila jsem možná přímo o Liverpoolu, ale věděla jsem, že se pokusí odjet do Ameriky. Jako to udělal Crippen."

"S nevalným úspěchem," připomněl jsem jí.

"Tak oni ho chudáka chytili! Myslím, Jamesi, že je tvou povinností postarat se, aby nevisel."

"Co bych tedy měl udělat?"

"Jsi přece lékař. Znáš ho od malička. Není duševně odpovědný. Téhle linie se drž. Onehdy jsem právě četla, jak dobře se mají v Broadmooru - že je to tam jako v nějakém nóbl klubu."

Karolínina slova mi něco připomněla.

"Nevěděl jsem, že Poirot má slabomyslného synovce," řekl jsem tázavě.

"Tys to nevěděl? Poirot mi všechno vyprávěl. Ubohý chlapec. Pro jeho rodiče je to velká rána. Zatím ho měli doma, ale teď už museli začít pomýšlet na to, že by ho dali do ústavu."

"Jak pozoruji, už víš o Poirotově příbuzenstvu všechno, co se vědět dá," řekl jsem překonán.

"Myslím, že ano," řekla Karolína s uspokojením. "Lidé se občas potřebují někomu svěřit se svými starostmi."

"To je sice pravda," odpověděl jsem, "za předpokladu, že to udělají dobrovolně. Je otázka, dělá-li jim zvláště dobře, když z nich někdo takové informace tahá." Karolína se na mne podívala s výrazem křesťanské mučednice, které mučednictví

působí přímo rozkoš. "Ty jsi hrozně uzavřený, Jamesi," řekla, "strašně nerad o věcech mluvíš a hrozně nerad poskytuješ nějaké informace a myslíš si, že jsou všichni jako ty. Já přece nikdy z nikoho informace neždímám. Například když pan Poirot dnes odpoledne přijde, jak mi slíbil, ani mě nenapadne se ho vyptávat, kdo to k němu dneska ráno tak brzy přijel."

"Brzy ráno?" zeptal jsem se.

"Velice brzy," řekla Karolína. "Dřív než přijeli s mlékem. Náhodou jsem se právě podívala z okna, protože harašila okenice. Přijel nějaký muž v zavřeném autě. Byl celý zachumlaný, takže jsem ani nezahlédla jeho obličej. Ale řeknu ti, co si o tom myslím, a uvidíš, že mám pravdu."

"A co si myslíš?"

Karolína tajemně snížila hlas: "Expert z ministerstva vnitra," vydechla.

"Expert z ministerstva vnitra?" užasl jsem, "to snad ne, Karolíno!"

"Dej na moje slova, Jamesi. Uvidíš, že jsem to uhodla. Ta Russellová sem onehdy ráno přišla, aby ti ukradla nějaký jed. Ackroyd mohl klidně ten večer sníst něco otráveného."

Hlasitě jsem se zasmál. "Nesmysl," zvolal jsem. "Někdo ho bodl odzadu a ty to víš zrovna tak dobře jako já."

"Když už byl mrtvý, Jamesi," řekla Karolína. "Aby zmátl stopy."

"Milá zlatá," řekl jsem, "provedl jsem ohledání mrtvoly a vím, co říkám. Tu ránu mu nikdo nezasadil po smrti - ta rána způsobila smrt a vezmi to laskavě na vědomí."

Ale Karolína se dál tvářila vševědoucne, což mě tak dohrálo, že jsem pokračoval:

"Tak co, Karolíno, mám doktorát z medicíny, nebo ne?"

"Doktorát z medicíny ovšem máš, Jamesi, - alespoň pokud vím. Ale obrazotvornost nemáš žádnou."

"Vzhledem k tomu, žeš jí ty dostala dvojitý příděl, na mě už žádná nezbyla," odušil jsem suše.

Když k nám Poirot dopoledne skutečně přišel, bavil jsem se Karolíninými manévry. Aniž se kdy zeptala přímo, má sestra neustále obcházela kolem onoho záhadného hosta. Podle záblesku v Poirotově pohledu jsem poznal, že mu to neušlo. Zůstával však zdvořile neoblomný a její útoky odrážel tak úspěšně, že ji úplně přivedl z konceptu.

Když se zřejmě dostatečně pobavil, Poirot vstal a navrhl malou procházku. "Pro udržení linie," vysvětloval. "Půjdete taky, doktore? Slečna Karolína nám snad potom nabídne trochu čaje."

"S radostí," řekla Karolína. "A nepřijde váš - ehm - host také?"

"Jste velice laskavá," řekl Poirot, "ale můj host odpočívá. Však se brzy seznámíte."

"Slyšela jsem, že je to váš starý přítel," statečně zaútočila Karolína naposled.

"Skutečně?" zamumlal Poirot. "Tak snad abychom vyrazili." Naše procházka nás zavedla do blízkosti Fernly. Tušil jsem to. Už jsem začínal rozumět Poirotovým metodám. Každá napohled odlehlá maličkost nějak souvisela s celkem. "Mám pro vás úkol, příteli," řekl po chvíli.

"Dnes večer hodlám u sebe doma uspořádat menší poradou. Vidíte, že také přijdete?"

"Zajisté," přisvědčil jsem.

"Výborně. Potřebuji tam také všechny lidi z Fernly, to jest paní Ackroydovou, slečnu Floru, majora Blunta a pana Raymonda. Vy jim budete tlumočit moje pozvání. Schůzka má začít v devět hodin. Budou se vás vyptávat a budou chtít vědět, oč jde. Jak víte, příteli, hrozně nerad vysvětluji své plány, než nadejde pravý čas."

Pousmál jsem se.

"Můj přítel Hastings, ten, o kterém jsem vám vyprávěl, mě nazýval ústřicí v lidské podobě. Ale v tom mi křivdil. Z faktů si nic nenechávám pro sebe. Ovšem každý si je může vyložit po svém."

"Kdy je mám pozvat?"

"Teď hned, prosím vás. Jsme blízko u domu."

"Vy nepůjdete dál?"

"Ne, budu se procházet po parku. Za čtvrt hodiny se sejdeme u brány." Přisvědčil jsem a vydal jsem se, abych splnil svěřený úkol. Z členů rodiny byla doma jen paní Ackroydová. Popíjela čaj a laskavě mě přijala. "Jsem vám tak vděčná, pane doktore," zašeptala, "za to, jak jste to vyřídil s panem Poirotem. Ale život je jen samé trápení. Teď zase Flora."

"Co je s ní?" otázal jsem se opatrně.

"Jak se mi najednou zasnoubila s majorem Bluntem. Samozřejmě, není to zdaleka taková partie, jako mohl být Ralf. Ale koneckonců, hlavně aby byla šťastná. Flora potřebuje někoho staršího, usedlého a spolehlivého a Hektor je svým způsobem skvělý člověk. Četl jste dnes ráno v novinách, že byl Ralf zatčen?"

"Hm," zabručel jsem.

"Je to strašné!" Paní Ackroydová zavřela oči a zachvěla se na celém těle. Geoffrey Raymond z toho byl celý pryč. Hned volal do Liverpoolu, ale tam mu na policii nechtěli nic říci. Nebo spíš mu řekli, že žádného Ralfa nikdy nezatkli. Pan Raymond tvrdí, že to bude všechno nějaký omyl - novinářská kachna, jak se tomu říká. Zakázala jsem, aby se o tom

mluvilo před služebnictvem - taková ostuda! Představte si, že by si ho byla Flora vzala!"

Paní Ackroydová v úzkosti zavřela oči. Byl jsem zvědav, kdy se mi podaří vyřídít Poirotův vzkaz.

Než jsem stačil promluvit, spustila paní Ackroydová nanovo: "Vy jste tu včera byl, vidíte, když přišel ten odporný inspektor Raglan. Takový surovec to je - Floru vyděsil tak, až řekla, že vzala peníze z ložnice nebožtíka Rogera. Přitom dohromady o nic nešlo. Ona si chudinka jenom chtěla vypůjčit pár liber, ale nechtěla strýce vyrušovat, protože věděla, že si to výslovně zakázal, a jelikož

věděla, kde mívá peníze uloženy, došla si pro ně sama."

"Takhle to říká Flora?" zeptal jsem se.

"Znáte dnešní děvčata, pane doktore. Tak snadno podléhají sugesci. Víte přece, co je hypnóza a takové ty věci. Ten inspektor na ni tak dlouho křičel a pořád opakoval slovo krádež, až z toho to ubohé dítě dostalo depresi - nebo se tomu říká komplex? - já si ta dvě slova pořád pletu - zkrátka, nakonec si začala myslet, že ty peníze opravdu ukradla. Mně bylo hned jasné, co se vlastně stalo. Ale na jedné straně jsem přece jen vděčná za celé to nedorozumění - že ty dva dostalo dohromady - myslím jako Hektora a Floru. Mně už Flora poslední dobu opravdu dělala starosti: jeden čas už jsem myslela, že má něco s tím Raymondem. Jen považte!" hlas paní Ackroydové zapištěl hrůzou. "Soukromý tajemník - prakticky bez haléře!"

"To by ovšem byla pro vás strašná rána," řekl jsem. "A teď dovoďte, paní Ackroydová, abych vám vyřídil vzkaz od pana Poirota."

"Mně?" polekala se paní Ackroydová. Honem jsem ji uklidnil a vysvětlil jí, co si Poirot přeje.

"Ale ovšem," řekla paní Ackroydová nejistě. "Když si to přeje pan Poirot, musím jít. Ale oč jde? Ráda bych to věděla napřed."

Podle pravdy jsem ji ujistil, že toho sám nevím o nic víc než ona.

"Tak dobře," řekla paní Ackroydová nakonec dosti neochotně, "řeknu to ostatním a budeme tam přesně v devět hodin."

Nato jsem se odporoučel a vyhledal Poirota na určeném místě.

"Obávám se, že to trvalo déle než čtvrt hodiny," poznamenal jsem. "Ale když ta paní jednou spustí, je skoro vyloučeno se dostat k slovu."

"Nevadí," řekl Poirot. "Výtečně jsem se pobavil. Ten park je překrásný." Vydali jsme se na cestu k domovu. Když jsme tam dorazili, Karolína, která nás zřejmě vyhlížela, nám přišla sama otevřít. Položila si prst na ústa a tvářila se důležitě a vzrušeně.

"Je tady Ursula Bourneová, panská z Fernly. Uvedla jsem ji do jídelny. Je chudinka celá bez sebe. Že prý musí nutně mluvit s panem Poirotem. Udělala jsem pro ni, co jsem mohla. Uvařila jsem jí čaj. Člověka to opravdu vezme u srdce, když vidí někoho v takovém stavu."

"Kde je jídelna?" otázal se Poirot.

"Tady," řekl jsem a otevřel jsem dveře.

Ursula Bourneová seděla u stolu. Ruce měla položené před sebou a zřejmě z nich právě zvedla hlavu, když jsme vešli. Oči měla celé uplakané.

"Ursula Bourneová," zašeptal jsem.

Ale Poirot prošel mimo mne se vztaženýma rukama.

"Nikoli," řekl. "Myslím, že to není docela přesné. Nikoli Ursula Bourneová, vidíte, milé dítě, ale Ursula Patonová. Manželka Ralfa Patona." 22. KAPITOLA

Ursulin příběh

Ursula chvíli mlčky hleděla na Poirota. Potom však padly veškeré zábrany a Ursula přikývla a rozplakala se.

Karolína proklouzla mimo mne, vzala Ursulu kolem ramen, poplácala ji po zádech a řekla chlácholivě: "No tak, děvenko, to nic, to přejde. Uvidíte, všechno se to nakonec zase urovná."

Hluboko pod nánosem zvědavosti a klepaření je Karolína laskavost sama. Na okamžik dokonce Poirotovo odhalení ztratilo veškerou zajímavost ve srovnání s Ursuliným zoufalstvím. Po chvíli se Ursula napřímila a otřela si oči. "Promiňte mi mou slabost a hloupost," řekla.

"Neomlouvejte se, milé dítě," řekl Poirot laskavě. "Všichni si uvědomujeme, jak těžký byl pro vás tento týden."

"Musela jste nesmírně trpět," dodal jsem.

"A nakonec se ukázalo, že už to dávno víte," pokračovala Ursula. "Jak jste se to dověděli? Řekl vám to Ralf?"

Poirot zavrtěl hlavou.

"Víte, co mě dnes k vám přivádí," řekla Ursula. "Tohle -" a ukázala zmačkaný útržek novin, v němž jsem poznal onu zprávu, kterou tam poslal Poirot. "Píší tady, že zatkl Ralfa. Tak už je to všechno zbytečné. Už se nemusím dál přetvařovat."

"Novinové zprávy nemusí být vždycky pravdivé, mademoiselle," řekl Poirot polohlasně a já jsem se zadostiučiněním pozoroval, že se zastyděl. "Ale stejně

si myslím, že jste se nám měla svěřit. Teď potřebujeme především pravdu." Ursula zaváhala a nerozhodně se na něho podívala.

"Vy mi nevěříte," řekl Poirot vlídně, "ale přesto jste přišla za mnou. Je to tak, vidíte? Proč to?"

"Protože nevěřím, že to udělal Ralf," zašeptala Ursula. "A protože si myslím, že jste šikovný a tu záhadu rozluštíte, a také -"

"Ano?"

"Protože myslím, že jste hodný člověk."

Poirot několikrát kývl. "To je dobře - to je velmi dobře. Víte, já jsem opravdu přesvědčen, že ten váš manžel je nevinný - ale vypadá to bledě. Když ho mám zachránit, musím vědět všechno - i kdyby to mohlo proti němu vypadat ještě hůř než teď."

"Jak dobře jste to pochopil," řekla Ursula.

"Tak vy mi to všechno svěříte, vidíte? Od začátku."

"Doufám, že mě nechceš poslat pryč," řekla Karolína a pohodlněji se uvelebila v křesle.

"Mě by hlavně zajímalo, proč se tady to dítě vydává za služebnou."

"Jak to, vydává?" zeptal jsem se.

"Ano, vydává. Proč to děláte, děvenko? Pro nějakou sázku?"

"Ne, pro živobytí," odpověděla Ursula suše. A povzbuzena, začala vyprávět příběh, který zde přepisují svými slovy.

Ursula Bourneová pochází ze zchudlé irské drobné šlechtické rodiny. Je jednou ze sedmi dětí. Po otcově smrti si většina sester musela najít práci, aby se samy živily. Nejstarší Ursulina sestra se provdala za kapitána Folliotta. Tu dámu jsem totiž onedlou navštívil, a nyní mi byl důvod jejích rozpaků zcela jasný. Ursula si chtěla vydělávat, ale nechtěla se stát slečnou k dětem - což bylo prakticky jediné zaměstnání přístupné dívce bez kvalifikace. Ursula dala přednost místu panské. Odmítla označení jako "panská z lepší rodiny", protože chtěla dělat normální práci. Doporučení jí napsala sestra. Ve Fernly přes jistou uzavřenost, na kterou, jak jsme viděli, se poukazyvalo, se v práci osvědčila jako rychlá, schopná a pečlivá pracovnice. "Práce se mi líbila," řekla nám, "a zbývala mi spousta volného času."

Pak se seznámila s Ralfem Patonem a zapředl se milostný románek, který vyvrcholil tajným sňatkem. Ralf ji k tomu přemluvil víceméně proti její vůli. Tvrdil, že by jeho otčím nechtěl ani slyšet o tom, aby si vzal chudou dívku. Vezmou se tedy raději tajně a oznámí mu to až později v nějaké příhodnější chvíli.

A tak se také stalo. Z Ursuly Bourneové se stala Ursula Patonová. Ralf prohlásil, že chce zaplatit své dluhy a že si najde místo, a až nebude závislý na nevlastním otci, svůj sňatek mu oznámí.

Ale pro lidi Ralfova druhu je snazší obrátit list v teorii než v praxi. Tajně doufal, že se mu možná podaří otčíma nějak přemluvit, aby za něho dluhy zaplatil a znovu ho postavil na nohy, dokud ještě o sňatku nebude vědět. Ale když se Roger Ackroyd dověděl, kolik je Ralf dlužen, strašně se rozzuřil a odmítl pro něho cokoli udělat. Uplynulo několik měsíců a Ralf byl opět pozván do Fernly. Roger Ackroyd šel přímo k věci: jeho nejvroucnějším přáním bylo, aby se Ralf oženil s Florou, a tak to také Ralfovi řekl.

Tady se projevila Ralfova vrozená slabost. Jako vždycky sáhl po nejsnadnějším řešení. Pokud jsem vyrozuměl, ani Ralf, ani Flora žádnou lásku k sobě nepředstírali. Pro oba to byla otázka ryze praktická. Roger Ackroyd diktoval svá přání - a oni souhlasili. Pro Floru to znamenalo vysvobození, peníze a větší životní prostor. Ralf ovšem hrál na něco jiného. Byl ve značné finanční tísní. Proto se této šance chytil. Jeho dluhy budou zaplacené. Může dál žít s čistým štítem. Nebylo v jeho povaze, aby se staral o budoucnost, ale myslím si, že nejasně počítal s tím, že po uplynutí vhodné doby se zasnoubení něj ak zruší. Oba se s Florou rozhodli, že jejich zasnoubení má zatím zůstat v tajnosti.

Ralf je chtěl utajit hlavně před Ursulou. Instinktivně cítil, že při svém nesmlouvavém charakteru, jemuž se přiči každá obojakost, by s takovým postupem nesouhlasila.

Pak nastal kritický okamžik, kdy se umíněný Roger Ackroyd rozhodl, že zasnoubení veřejně oznámí. Ralfovi o svém úmyslu neřekl nic, oznámil to jenom Floře. Apatická Flora nic nenamítala. Pro Ursulu to bylo jako hromová rána. Na její

výzvu přispěchal Ralf z Londýna do Fernly. Setkali se v lese, kde část jejich rozhovoru vyslechla moje sestra. Ralf prosil Ursulu, aby ještě chvíli mlčela. Ale Ursula už měla tajností dost a rozhodla se, že panu Ackroydovi řekne pravdu. Manželé se rozešli ve zlém.

Cílevědomá Ursula si vyžádala rozmluvu s Rogerem Ackroydem ještě týž den odpoledne a řekla mu, jak se věci mají. Jejich rozhovor byl bouřlivý a mohl být ještě bouřlivější, kdyby Roger Ackroyd neměl sám dost jiných starostí. Ale stačilo to. Roger Ackroyd nebyl z lidí, kteří dovedou prominout, když je někdo oklame. Jeho hněv patřil zejména Ralfovi, ale i Ursula dostala svůj díl, neboť

Ackroyd ji považoval za osobu, která se pokusila "ulovit" adoptivního syna bohatého člověka. Z obou stran byla pronesena zcela neodpustitelná slova. Týž večer se Ursula sešla s Ralfem, s nímž si domluvila schůzku v altánu. Proto se z domu vytratila postranním vchodem. Jejich rozhovor sestával z oboustranných výčitek. Ralf vyčetl Ursule, že nenávratně zničila jeho vyhlídky svým nevhodným přiznáním. Ursula zas Ralfovi vytkla jeho obojakost. Poté se rozešli. Něco přes půl hodiny nato byla objevena Ackroydova mrtvola. Od té doby Ursula Ralfa neviděla ani o něm neslyšela.

Jak se příběh rozvíjel, stále jasněji jsem si uvědomoval, jak všechna ta fakta svědčí proti Ralfovi. Kdyby Ackroyd zůstal naživu, určitě by změnil svou závěť - znal jsem ho příliš dobře, abych věděl, že to bude jeho první myšlenka. Pro Ralfa a Ursulu jeho smrt nastala v nejvyšším čase. Není divu, že Ursula držela jazyk za zuby a tak důsledně hrála svou úlohu.

Moje úvahy přerušil zvuk Poirotova hlasu. Poirot něco říkal a podle vážnosti jeho tónu jsem poznal, že i on si je plně vědom významu dané situace.

"Mademoiselle, musím vám položit otázku a vy mi na ni musíte odpovědět podle pravdy, protože na tom může záviset všechno. V kolik hodin jste se s kapitánem Patonem sešli v altánu? V klidu si to rozmyslete, ať mi odpovíte co nejpřesněji."

Ursula se trpce zasmála. "Copak jsem si to v duchu nepřebírala nejméně stokrát?"

Bylo přesně půl desáté, když jsem vyšla z domu. Major Blunt se procházel po terase, a proto jsem musela obejít křoví, abych se mu vyhnula. Do altánu jsem došla asi za tři minuty. Ralf už tam na mě čekal. Mluvili jsme spolu nejvýš

deset minut, protože bylo přesně tři čtvrtě na deset, když jsem se vrátila do domu."

Ted' jsem pochopil, proč mu na té otázce tak záleželo. Kdy by jen bylo dokázáno, že byl Ackroyd zabit před tři čtvrtě na deset, a ne později!" Táž myšlenka se obrazila i v další Poirotově otázce: "Kdo z vás odešel z altánu první?"

"Já."

"A Ralf Paton v altánu zůstal?"

"Ano - ale snad si nemyslíte -"

"Mademoiselle, co si myslím, není důležité. Co jste dělala, když jste se vrátila do domu?"

"Šla jsem nahoru do svého pokoje."

"A do kdy jste tam zůstala?"

"Asi do desíti."

"Může vám to někdo dosvědčit?"

"Dosvědčit? Jako to, že jsem byla ve svém pokoji? Oh, to ne. Ale přece - oh!

Chápu. Mohli by si myslet - mohli by si myslet -" Viděl jsem, jak se jí oči plní

hrůzou.

Poirot za ni dokončil větu: "... že jste vlezla do pracovny oknem a probodla pana Ackroyda? Ano, mohli by si to takhle myslet."

"Něco takového by si mohl myslet jenom blázen," řekla Karolína pobouřeně. Poklepala Ursule na rameno.

Ursula si skryla tvář v dlaních. "To je příšerné," zašeptala, "příšerné." Karolína s ní přátelsky zatřásla: "Nebojte se, děvenko," řekla. "Pan Poirot si to nemyslí. A co se týče toho vašeho manžela, nemám o něm nejlepší mínění a řeknu mu to rovnou do očí. Takhle utéci a nechat vás, abyste si to celé vypila!" Ale Ursula rázně zavrtěla hlavou: "Ale ne!" zvolala, "takhle to vůbec nebylo. Ralf by sám od sebe takhle neutekl. Teď to vidím. Jestli se dověděl o vraždě svého nevlastního otce, mohl si myslet, že jsem to udělala já."

"To by si nikdy nemyslel," řekla Karolína.

"Byla jsem na něho tehdy v noci tak zlá - tak tvrdá a tak zatrpklá. Ani jsem ho nechtěla vyslechnout - nevěřila jsem, že mu na mně opravdu záleží. Jen jsem tam tak stála a říkala mu, co si o něm myslím, a říkala jsem ty nejledovější a nejkrutější věci, co mě napadly - aby ho to hodně bolelo."

"Však mu to neuškodí," řekla Karolína. "Nikdy se netrap te pro to, co jste řekla nějakému mužskému. Jsou tak domýšliví, že vám nikdy nevěří, že to myslíte vážně, když jim to právě nelichotí."

Ursula pokračovala a nervózně si přitom ždímalá ruce: "Když objevili vraždu a on se neozval, hrozně jsem se polekala. Na okamžik jsem zakolísala - ale pak jsem věděla, že nemohl - nemohl... Ale přála jsem si, aby se přihlásil a řekl otevřeně, že s tím nemá nic společného. Věděla jsem, že má velice rád doktora Shepparda, a napadlo mě, že by snad pan doktor mohl vědět, kde se Ralf skrývá." Obrátila se ke mně: "Proto jsem vám to tak onehdy řekla. Myslela jsem, že jestli víte, kde je, mohl byste mu poslat vzkaz."

"Já?" zvolal jsem.

"Proč by měl James vědět, kde je Ralf?" zeptala se Karolína obratem.

"Já vím, bylo to velice nepravděpodobné," připustila Ursula, "ale Ralf o doktoru Sheppardovi často mluvil a věděla jsem, že toho by mohl považovat za svého nejlepšího přítele v King's Abbotu."

"Milé dítě," řekl jsem, "nemám nejmenší ponětí, kde se Ralf v tuto chvíli nachází."

"To je čistá pravda," řekl Poirot.

"Ale -" Ursula ukázala nechápavě na novinový výstřížek.

"Ach, tohle," řekl Poirot mírně v rozpacích. "Taková hloupostička, mademoiselle. Zcela bezvýznamné. Ani na okamžik nevěřím, že byl Ralf zatčen."

"Ale potom -" začala Ursula pomalu.

Poirot pokračoval rychle: "Jednu věc bych rád věděl - měl tehdy kapitán Paton na nohou střevíce nebo boty?"

Ursula zavrtěla hlavou: "Nepamatuji se."

"Škoda. Proč byste si to také měla pamatovat? A teď, madame," Poirot se na ni usmál, hlavu na stranu, ukazovák varovně vztyčený, "už dosti otázek. A netrapte se. Hlavu vzhůru a mějte důvěru v Hercula Poirota."

23. KAPITOLA

Schůzka u Poirota

"A teď," řekla Karolína a vstala, "to dítě půjde se mnou nahoru a lehne si. Jen se nebojte, děvenko. Pan Poirot pro vás udělá všechno, co bude v jeho moci - o tom nepochybuje."

"Měla bych se vrátit do Fernly," řekla Ursula nejistě. Ale Karolína rázně odbyla její

námítky. "Nesmysl. Teď jste v mých rukách. Alespoň prozatím zůstanete tady - vidíte, pane Poirote?"

"Bude to tak nejlepší," souhlasil Poirot. "Dnes večer budu potřebovat, aby slečna - totiž promiňte, paní Patonová - se zúčastnila mé malé sešlosti. V devět hodin u mne doma. Její přítomnost je naprosto nutná."

Karolína přikývla a odešla s Ursulou. Dveře se za nimi zavřely. Poirot znovu usedl do křesla. "Zatím se to daří," řekl. "Postupně se nám to vyjasňuje."

"Ale Ralf na tom není stále o nic líp," řekl jsem chmurně. Poirot přikývl. "Ano, je to tak. Ale to se dalo čekat, ne?" Pohlédl jsem na něho, mírně překvapen jeho poznámkou. Poirot seděl zakloněn v křesle, oči přivřené, konečky prstů u sebe. Náhle se zasmál a zavrtěl hlavou.

"Copak?" zeptal jsem se.

"Ale, občas přijde chvíle, kdy nesmírně zatoužím po svém příteli Hastingsovi. To je ten přítel, o kterém jsem vám vyprávěl - ten, co teď žije v Argentině. Pokaždé když jsem řešil nějaký důležitý případ, měl jsem ho u sebe. A pomáhal mi

- ano, nejednou mi značně pomohl - přirozeně zcela nevědomky. Někdy řekl něco zvlášť hloupého, a hle, ta hloupost mi odhalila pravdu! A pak měl také ve zvyku o nejzajímavějších případech vést písemné záznamy."

Rozpačitě jsem zakašlal. "Co se toho týče," začal jsem a zarazil jsem se. Poirot se napřimil v křesle. Oči mu zasvítily. "Tak co? Copak jste to chtěl říci?"

"Já jsem totiž četl některé příběhy kapitána Hastingse a řekl jsem si, že bych to mohl taky zkusit. Byla by škoda to neudělat - taková jedinečná příležitost - když jsem se jednou v životě připlétl k něčemu podobnému." Polévalo mě horko a ztěží jsem vykoktal svůj nesouvislý projev.

Poirot se vymrštil z křesla. Už jsem se bál, že mě po francouzsku políbí, ale naštěstí se zdržel. "Ale to je skvělé - tak vy jste si zapisoval dojmy z toho případu?"

Přítakal jsem.

"Épatant!" zvolal Poirot. "Ukažte mi ty své poznámky - sem s nimi!" Nebyl jsem zcela připraven na tak náhlou žádost.

Snažil jsem se vzpomenout si na některé detaily. "Doufám, že vám nebude vadit," vykoktal jsem, "že jsem byl semtam trochu osobní."

"Ale to docela chápu: píšete tam o mně občas jako o komické - nebo snad směšné postavě? To mi vůbec nevadí. Hastings také nebyl vždycky zdvořilý. Já jsem duchovně povznesen nad podobné triviality."

Ještě poněkud nejistě jsem hledal v zásuvce svého psacího stolu, vytáhl jsem urovnaný svazek rukopisu a podal jsem mu jej. Pro případ, že by někdy došlo k jeho vydání, rozdělil jsem svůj spis do kapitol a předešlou noc jsem ho doplnil vylíčením návštěvy slečny Russellové. Poirot tak dostal dvacet kapitol. Zanechal jsem ho při jejich četbě. Musel jsem za pacientem, který bydlí dosti daleko, a bylo osm hodin, než jsem se vrátil domů, kde na mě čekala ohřívaná

večeře a sdělení, že Poirot a moje sestra se najedli společně o půl osmé a že Poirot se poté odebral do mé dílny, aby tam dokončil četbu rukopisu.

"Doufám, Jamesi," řekla má sestra, "že sis dával pozor, co tam o mně píšeš." Čelist mi klesla. Vůbec jsem si nedával pozor.

"Ne že by na tom zvlášť záleželo," řekla Karolína, když si správně vysvětlila můj výraz. "Pan Poirot už bude vědět, co si o tom má myslet. On mi rozumí daleko líp než ty."

Šel jsem do dílny. Poirot seděl u okna. Rukopis byl složen na úhlednou hromádku na židli vedle něho. Když promluvil, položil na něj ruku: "Eh bien," řekl,

"obdivuji se vaší skromnosti."

To mě zarazilo.

"A vaší zdrženlivosti," dodal.

Opět jsem jen užasle vydechl.

"Takhle Hastings nepsal," pokračoval můj přítel. "Na každé stránce se opakovalo slovo ,já'. Co si on myslel, co on udělal. Ale vy - vy jste ponechal svou osobu v pozadí, jen jednou nebo dvakrát vystupuje do popředí - dejme tomu ve výjevech z rodinného prostředí."

Zamrkal na mě a já jsem se lehce zapýřil. "Co si o tom opravdu myslíte?" zeptal jsem se poněkud nejistě.

"Chcete znát můj upřímný názor?"

"Ano."

Poirot odložil šibalský tón. "Je to nesmírně podrobné a přesné vylíčení událostí," řekl vlídně. "Zaznamenal jste všechna fakta pravdivě a přesně - ačkoliv jste projevil značnou zdrženlivost, pokud jde o vylíčení vaší vlastní účasti."

"A pomohlo vám to?"

"Ano. Řekl bych, že mi to značně pomohlo. Tak a teď pojd'te, musíme ke mně domů, abychom to tam připravili pro mé malé večerní představení." Karolína byla v předsíni. Patrně doufala, že bude také pozvána. Poirot taktně

vyřešil situaci: "Rád bych, abyste byla přítomna, mademoiselle," řekl s lítostí.

"Ale bohužel v tomto okamžiku by to nebylo moudré. Chápete, všichni přítomní budou podezřelí. A já mezi nimi najdu toho, kdo zabil pana Ackroyda."

"Vy tomu skutečně věříte?" zapochyboval jsem.

"Jak vidím, vy tomu nevěříte," řekl Poirot suše. "Ještě pořád jste Hercula Poirota nedocenil."

V tom okamžiku se na schodech objevila Ursula.

"Jste připravena, má milá?" zeptal se Poirot. "Výborně. Půjdeme ke mně společně. Mademoiselle Caroline, věřte mi, že jsem vám kdykoli plně k službám. Dobrou noc." Vyšli jsme z domu a opustili Karolínu, která zůstala stát na schůdku u dveří a dívala se za námi jako pejsek, jehož s sebou nevzali na procházku. V Poirotově obývacím pokoji bylo vše připraveno. Na stole stály různé nápoje a sklenice. Rovněž mísa sušenek. Ze sousedního pokoje sem bylo přemístěno několik židlí. Poirot urovnával jednotlivé předměty, občas přistrčil některou židli, přemístil některou lampu nebo se shýbl a srovnal některou z rohoží, které

pokrývaly podlahu. Zvláštní péči věnoval osvětlení. Lampsy byly rozestaveny tak, aby vrhaly jasné světlo na část místnosti, kde byly seskupeny židle, přičemž

zároveň druhá strana pokoje, kde patrně měl sedět Poirot, zůstávala v šeru. Ursula a já jsme Poirota pozorovali. Po chvíli zazvonil zvonek.

"Už jdou," řekl Poirot. "Výborně, všechno je připraveno." Dveře se otevřely a jeden po druhém vešli obyvatelé Fernly. Poirot jim vyšel v ústrety a přivítal paní Ackroydovou a Floru: "To je od vás hezké, že jste přišly," řekl. "A také pan major Blunt a pan Raymond..." Tajemník byl usměvavý jako vždycky. "Oč jde?" zasmál se. "Budete předvádět nějaký vědecký přístroj? Dáte nám řemínky kolem zápěstí, aby zaznamenávaly tep našeho srdce? Takový vynález přece existuje, ne?"

"Ano, četl jsem o tom," řekl Poirot. "Ale já jsem staromódní člověk. Používám starých metod. Pracuji s šedými mozkovými buňkami. Tak tedy začněme - ale napřed bych vám rád něco oznámil." Vzal Ursulu za ruku a představil ji. "Tato dáma je paní Patonová. Provdala se za kapitána Ralfa Patona letos v březnu." Paní Ackroydová slabě vyjekla. "Ralf ženatý! Od března! Ale to je nesmysl, to přece není možné!" Zírala na Ursulu, jako kdyby ji viděla poprvé. "A vzal si naši Bourneovou?" dodala. "Pane Poirote, tomu já nevěřím!" Ursula zrudla a chtěla promluvit,

ale Flora ji předešla. Rychle přiskočila k Ursule a vzala ji pod paži. "Nic si z toho nedělejte, že nás to překvapilo," řekla. "Neměla jsem totiž o tom ani ponětí. Vy jste to s Ralfem dokonale utajili. A mám z toho - velkou radost."

"Jste velmi laskavá, slečno Ackroydová," řekla Ursula tiše, "a přitom byste se mohla plným právem zlobit. Ralf se zachoval ošklivě - hlavně vůči vám."

"S tím se netrapte," řekla Flora a přátelsky jí poklepala po paži. "Ralf byl v úzkých a volil jedinou cestu, jak se z toho dostat. Patrně bych se na jeho místě zachovala stejně. Myslím si ale, že mi mohl své tajemství svěřit, nebyla bych je prozradila."

Poirot mírně zaklepal na stůl a významně si odkašlal. "Schůze začíná," řekla Flora. "Pan Poirot nám naznačuje, abychom nemluvili. Ale řekněte mi aspoň jedno: kde je Ralf? Jestli to někdo může vědět, pak jste to vy."

"Ale já to nevím," téměř zakvílela Ursula. "Právě že to nevím."

"Copak nebyl zatčen v Liverpoolu?" řekl Raymond. "Bylo to v novinách."

"Paton není v Liverpoolu," řekl Poirot úsečně.

"Vlastně," poznamenal jsem, "nikdo neví, kde je."

"S výjimkou Hercula Poirota, co?" řekl Raymond.

Poirot odpověděl vážně na Raymondův žert. "Já vím všechno, to si pamatujte." Geoffrey Raymond zvedl obočí. "Všchno?" a hvízdal. "Vy si nějak troufáte."

"To opravdu chcete říci, že tušíte, kde se Ralf Paton skrývá?" zeptal jsem se nedůvěřivě.

"Vy tomu říkáte tušit, já tomu říkám vědět, příteli."

"V Cranchesteru?" zkusil jsem to.

"Ne," odpověděl Poirot vážně. "V Cranchesteru není." Víc toho neřekl, ale na jeho pokyn shromáždění hosté usedli. V tom okamžiku se otevřely znovu dveře a vešly další dvě osoby a usedly u dveří. Byl to Parker a hospodyně.

"Jsme v plném počtu," řekl Poirot. "Všichni jsou tu." Jeho hlas zněl spokojeně. Při jeho slovech proběhlo po všech tvářích shromážděných na druhém konci pokoje jakési znepokojené vlnění. Nějak to navozovalo představu pasti - pasti, která právě zaklapla.

Poirot důležitě předčítal prezenční listinu: "Paní Ackroydová, slečna Flora Ackroydová, major Blunt, pan Geoffrey Raymond, paní Ursula Patonová, John Parker, Elizabeth Russellová." Poté odložil papír na stůl.

"Jaký má tohle smysl?" začal Raymond.

"Jména, která jsem právě přečetl," řekl Poirot, "jsou jména podezřelých osob. Každý z vás zde přítomných měl příležitost zabít pana Ackroyda -" Paní Ackroydová rozčilením vypískla a vyskočila. "Tohle se mi nelíbí," zakvílela, "tohle se mi nelíbí. Půjdu domů."

"Nemůžete jít domů, madame," řekl Poirot přísně, "dokud nevyslechnete, co vám chci říci."

Na okamžik se odmlčel a odkašlal si. "Začnu od začátku. Když mě slečna Ackroydová požádala, abych se případu ujal, zašel jsem s naším doktorem Sheppardem do Fernly Parku. Prošli jsme se spolu po terase, kde mi inspektor Raglan ukázal šlápoty na okenní římsě. Odtud mě pak zavedl na pěšinu, která vede k příjezdové cestě. Ihned mě zaujal ten altán, a proto jsem ho pečlivě

prohledal. Našel jsem tam dva předměty - útržek škrobeného batistu a prázdný husí brk. Ten útržek batistu mi ihned napověděl zástěrku panské. Když mi inspektor Raglan ukázal seznam lidí v domě, všiml jsem si, že jedna ze služebných - panská Ursula Bourneová - nemá vlastně žádné alibi. Podle její

vlastní výpovědi byla ve svém pokoji od půl deváté do desíti. Ale co když místo toho byla v altánu? V tom případě tam musela mít s někým schůzku. Víme od doktora Shepparda, že tu noc někdo zvenčí skutečně přišel do Fernly Parku - ten cizinec, kterého potkal u brány. Na první pohled se mohlo zdát, že náš problém je tím vyřešen a že ten cizí člověk měl v altánu schůzku s Ursulou Bourneovou. Bylo zcela jisté, že v altánu byl, protože se tam našel ten husí brk.

Navodilo mi to myšlenku na narkomana - a to na někoho, kdo získal ten návyk na druhé straně Atlantiku, kde šňupání kokainu je víc rozšířeno než v Anglii. Ten člověk, kterého doktor Sheppard potkal, měl americký přízvuk, takže se hodil pro mou domněnku. Ale zarazila mě jedna okolnost. Časy neodpovídaly. Ursula Bourneová

rozhodně nemohla jít do altánu před půl desátou, zatímco ten člověk tam musel dorazit pár minut po deváté. Mohl jsem ovšem připustit, že tam možná tu půlhodinu čekal. Jediná alternativa znamenala, že se v altánu tehdy v noci odehrály dvě různé schůzky. Eh bien, jakmile jsem se blíž podíval na tuto alternativu, objevil jsem několik významných faktů. Zjistil jsem, že hospodyně

slečna Russellová ten den ráno navštívila doktora Shepparda a projevila značný zájem o možnosti vyléčení narkomanie. Když jsem to vzal v souvislosti s husím brkem, usoudil jsem, že ten člověk přišel do Fernly na schůzku s hospodyní a nikoli s Ursulou Bourneovou. Za kým tedy šla Ursula Bourneová do altánu?

Nezůstal jsem dlouho na pochybách. Předně jsem našel prsten - snubní prsten - na němž bylo vyryto ‚R‘ a datum. Pak jsem se dověděl, že Ralfa Patona viděli na pěšině k altánu v devět dvacet pět, a také jsem se dověděl o jistém rozhovoru, který se týž den odehrál v lese - rozhovoru mezi Ralfem Patonem a nějakou neznámou dívkou. Nyní jsem měl fakta seřazena v časovém sledu pěkně po pořádku. Tajný sňatek, zasnoubení ohlášené v den tragédie, bouřlivý rozhovor v lese a schůzka dojednaná na ten večer do altánu.

Mimo jiné to pro mě bylo důkazem, že jak Ralf Paton, tak Ursula Bourneová (neboli Patonová) měli nejpádnejší důvod, aby si přáli odstranění pana Ackroyda. A také jasně vynikla další okolnost, že Ralf Paton nemohl být oním člověkem, který byl o půl desáté s panem Ackroydem v pracovně.

Přicházíme k dalšímu velice zajímavému aspektu zločinu. Kdo byl s panem Ackroydem o půl desáté v pracovně? Nebyl to Ralf Paton, protože ten byl v altánu se svou ženou. Ani Charles Kent, protože ten už odešel. Kdo tedy? A položil jsem si svou nejchytřejší - a nejodvážnější otázku: "Byl tam s ním vůbec někdo?" Poirot se naklonil dopředu a vítězoslavně nám ta slova hodil. Potom se zase zaklonil jako někdo, kdo se přesně trefil.

Raymond však nebyl zvlášť nadšen a vznesl skromnou námitku: "Nevím, jestli mi chcete říci, že lžu, pane Poirote, ale mé svědectví není jediným - snad až na přesnou reprodukci zaslechnutých slov. Nezapomeňte, že major Blunt také slyšel, jak Ackroyd s někým mluví. Byl venku na terase, a ačkoli slova přesně nezachytil, hlasy rozhodně slyšel."

Poirot přikývl. "Na to jsem nezapomněl," řekl mírně. "Ale major Blunt měl dojem, že pan Ackroyd hovoří s vámi."

Zdálo se, že je Raymond na okamžik zmaten. Pak se ale vzpamatoval. "Blunt už dnes ví, že se mýlil," řekl.

"Přesně tak," přisvědčil Blunt.

"Ale přesto tu musel být nějaký důvod, proč si to mohl myslet," řekl Poirot.

"Ne, ne!" odmítavě zvedl ruku. "Já vím, jaký důvod asi uvedete. Ale to nestačí. Musíme hledat jinde. Řeknu to takhle: od začátku případu mne zarazela jedna okolnost - obsah těch slov, která pan Raymond zaslechl. Nechápal jsem, že to nikdo nekomentoval - nikdo na nich neviděl

nic divného." Na minutu se odmlčel a pak tiše zarecitoval: "... Požadavky na mou kapsu už jsou poslední dobou tak časté, že se obávám, že na tuto žádost nemohu přistoupit. Nezaráží vás na tom něco?"

"Ani ne," řekl Raymond. "Často mi diktoval dopisy, které zněly téměř stejně."

"Právě," zvolal Poirot. "K tomu se chci totiž dostat. Formuloval by někdo takhle větu, kdyby s někým mluvil? Není možné, aby to byla součást skutečného rozhovoru. Ale kdyby diktoval dopis -"

"Chcete říci, že si četl nahlas dopis?" řekl Raymond pomalu. "I tak ho musel někomu předčítat."

"Ale proč? Nic nenasvědčuje tomu, že byl v pokoji ještě někdo. Nezapomeňte, že nebylo slyšet žádný jiný hlas než hlas pana Ackroyda."

"Nikdo by si přece nečetl dopisy toho druhu nahlas sám pro sebe - leda - ovšem, ledaže by se zbláznil."

"Všichni jste zapomněli na jedno," ozval se Poirot mírně. "Na toho cizího člověka, který minulou středu navštívil Fernly."

Všichni na něho překvapeně pohlédli.

"Ale ano," řekl Poirot a povzbudivě pokývl hlavou. "Minulou středu. Ten mladík nebyl sám o sobě důležitý. Ale zato firma, kterou zastupoval."

"Firma Dictaphon," vydechl Raymond. "Už to mám. Diktafon. To máte na mysli, vidíte?"

Poirot přikývl. "Jak si vzpomínáte, pan Ackroyd si chtěl pořídit diktafon. Já jsem zvědavý člověk, a proto jsem se zeptal u zmíněné firmy. Odpověděli mi, že pan Ackroyd skutečně diktafon od jejich zástupce koupil. Proč to před námi zatajil, mi není jasné."

"Asi mě s ním chtěl překvapit," zašeptal Raymond. "Přímo dětinsky rád lidi něčím překvapoval. Asi si to chtěl pár dní nechat pro sebe. Možná že si s tím hrál jako s novou hračkou. Ano, to by odpovídalo. Máte pravdu - taková slova by nikdo v rozhovoru neužil."

"Tím se také vysvětluje," řekl Poirot, "proč major Blunt myslel, že jste v pracovně vy. Ty úryvky, které zaslechl, byly součástí diktátu, a podvědomě z toho usoudil, že to mluví s vámi. Jeho vědomí se zaměstnávalo něčím docela jiným

- tou bílou postavou, která se mihla ve tmě. Myslel si, že je to slečna Ackroydová. Ve skutečnosti viděl bílou zástěru Ursuly Bourneové, která se potají kradla do altánu."

Raymond se vzpomatoval z prvního překvapení. "Stejně," poznamenal, "i když je ten váš objev vsutku geniální (mě by to určitě nikdy nenapadlo), základní

situace zůstává nezměněna. Pan Ackroyd byl živ o půl desáté, protože mluvil do diktafonu. Tou dobou byl Charles Kent zřejmě nedaleko, a pokud jde o Ralfa Paton

- "zarazil se a podíval se na Ursulu.

Ursula prudce zrudla, ale odpověděla klidně. "Rozešli jsme se s Ralfem těsně před tři čtvrtě na deset. Jsem si naprosto jistá, že se k tomu domu ani nepřiblížil.

Rozhodně neměl nic takového v úmyslu. Tentokrát neměl nejmenší chuť se setkat se svým otčímem. Byl by před ním spíš utekl."

"Ne že bych vám nevěřil," vysvětloval Raymond. "Celou dobu jsem přesvědčen, že je kapitán Paton nevinný. Ale nesmíme zapomínat na soudní přelíčení - a na otázky, které mu při něm budou klást. Jeho situace je velice nedobrá, ale kdyby se jen přihlásil -" Poirot ho přerušil. "Vy mu to radíte, ano? Aby se přihlásil?"

"Zajisté. Když víte, kde je -"

"Pozorují, že mi nevěříte, že to vím. Ale už jsem vám jednou řekl, že já vím všechno. Jak to bylo doopravdy s tím telefonem, jak vznikly ty šlápoty na okně, kde se skrývá Ralf Paton -"

"Kde?" otázal se zostra major Blunt.

"Není daleko," usmál se Poirot.

"V Cranchesteru?" zeptal jsem se.

Poirot se otočil ke mně. "To jste se už mockrát ptal. Ten Cranchester je u vás utkvělá představa. Ne, není v Cranchesteru. Je - tady!" Dramaticky ukázal prstem. Všichni se ohlédli. Ralf Paton stál ve dveřích.

24. KAPITOLA

Příběh Ralfa Patona

Pro mne to byl nepříjemný okamžik. Sotva jsem vnímal, co se děje. Ale slyšel jsem překvapené výkřiky. Když jsem se poněkud vzpamatoval, abych byl alespoň schopen vnímat, co se děje, Ralf Paton stál vedle své ženy, držel ji za ruku a přes celý pokoj se na mne usmíval.

Také Poirot se usmíval a zároveň mi výmluvně hrozil prstem. "Neříkal jsem vám nejméně šestatřicetkrát, že nemá smysl před Herculem Poirotem něco zatajovat?" otázal se. "Protože on vždycky na všechno přijde." Obrátil se k ostatním: "Jednoho dne, jak se jistě pamatujete, jsem uspořádal takovou sešlost u kulatého stolu - jen nás šest. Tehdy jsem obvinil ostatních pět přítomných, že přede mnou něco skrývají. Čtyři z vás mi své tajemství svěřili, doktor Sheppard nikoli. Ale po celou dobu jsem měl jisté podezření. Doktor Sheppard tehdy v noci hledal Ralfa u Tří divočáků, ale nenalezl ho tam. Řekl jsem si tedy: Co když Ralf potkal po cestě domů? Doktor Sheppard je Ralfův přítel, a tehdy přicházel přímo z dějiště vraždy. Musel tedy vědět, že to pro Ralfa vypadá bledě. Snad věděl i víc, než toho věděla širší veřejnost -"

"To jsem věděl," řekl jsem zkroušeně. "Udělám nejlíp, když teď půjdu s pravdou ven. To odpoledne jsem Ralfa Patona navštívil. Zprvu se mi odmítal svěřit, ale pak mi řekl o svém sňatku a v jaké je proto bryndě. Jakmile byla vražda objevena, uvědomil jsem si, že kdyby tato fakta vyšla najevo, bude Ralf automaticky v podezření - a když ne on, tedy dívka, kterou miluje. To jsem mu tehdy v noci jasně naznačil. Báł se, aby ho nevolali za svědka, protože by jeho výpověď mohla uvalit na jeho ženu podezření. Proto se rozhodl, že se musí -" Zaváhal jsem a Ralf dokončil větu za mě barvitým slovem: "-zdejchnout." Pak pokračoval: "Ursula se tou dobou vrátila do domu a napadlo mi, že se třeba znovu pokusila promluvit s mým otčímem. Odpoledne už na ni byl velice hrubý. Co jestli ji zas nějak strašlivě urazil - tak neodpustitelně - že Ursula ztratila hlavu a

-?"

Ralf se zarazil. Ursula pustila jeho ruku a učinila krok dopředu: "Ty sis tohle myslel, Ralfe? Opravdu sis myslel, že bych to mohla udělat?"

"Vraťme se k zločinnému počínání doktora Shepparda," řekl Poirot suše. "Doktor Sheppard mu slíbil, že pro něho udělá, co bude v jeho silách. A skutečně se mu podařilo kapitána Ralfa Patona ukrýt před policií."

"Kde?" zeptal se Raymond. "U sebe v domě?"

"Kdepak, to ne," řekl Poirot. "Položte si otázku, jakou jsem si položil já: Kam by asi tak náš dobrý doktor mohl Ralfa schovat? Jaké místo by si pro to zvolil?"

Nejspíš někde v nejbližším okolí. Napadl mi Cranchester. V hotelu? Ne. V podnájmu? To už teprve ne. Kde tedy? Aha, už to mám! Sanatorium! Ústav pro nervově choré. Vyzkoušel jsem si svou teorii. Vymyslel jsem si slabomyslného synovce a požádal jsem slečnu Sheppardovou, aby mi poradila nějaké vhodné

sanatorium. Dala mi dvě adresy poblíž Cranchesteru, kam její bratr někdy posílá pacienty. Informoval jsem se a dověděl jsem se, že v jednom z nich skutečně mají

pacienta, kterého tam přivezl osobně doktor Sheppard v sobotu časně ráno. Ačkoli byl hlášen pod cizím jménem, poznal jsem podle popisu, že je to kapitán Ralf Paton. Po splnění potřebných formalit jsem dosáhl jeho propuštění. Včera brzy ráno přijel do mého domu."

Zklamaně jsem na něho pohlédl a zašeptal jsem: "Karolínin expert z ministerstva vnitra! Že mě to tehdy nenapadlo!"

"Teď vidíte, proč mi váš rukopis připadal tak zdrženlivý," řekl Poirot. "Je přísně pravdivý, pokud to jen šlo - jenže ono to moc daleko nešlo, co, příteli?" Zastyděl jsem se, protože jsem to nemohl popřít.

"Doktor Sheppard byl ke mně neobyčejně loajální," řekl Ralf. "Stál při mně za všech okolností. Udělal to, co považoval za nejlepší. Po tom, co mi pan Poirot řekl teď, vím, že to nebylo to nejlepší. Měl jsem se přihlásit a sníst, co jsem si na drobil. Jenže tam v sanatoriu jsme neviděli noviny a nevěděl jsem nic o tom, co se venku děje."

"Doktor Sheppard byl pravým vzorem diskrétnosti," řekl Poirot. "Ale já jsem mu ty jeho tajnosti prokoukl. Je to moje řemeslo."

"Tak nám tedy povězte, jak to tehdy v noci skutečně bylo, Ralfe," ozval se Raymond dychtivě.

"Vždyť to víte," řekl Ralf. "Už nemám, co bych dodal. Odešel jsem z altánu ve tři čtvrti na deset a pak jsem se toulal polními cestami a přemýšlel jsem, co mám dál dělat - jak se zachovat. Musím se přiznat, že nemám ani stín alibi, ale dávám vám čestné slovo, že jsem ten večer do pracovny ani nevkročil a že jsem neviděl otčíma živého ani mrtvého. Jinak ať si myslí kdo chce co chce, ale byl bych rád, abyste mi uvěřili."

"Žádné alibi," zabručel Raymond, "to je zlé. Já vám přirozeně věřím, ale máte to špatné."

"Přesto se to tím všechno nesmírně zjednodušuje," řekl Poirot vesele. "Velice." Všichni na něho zůstali koukat.

"Chápete, jak to myslím? Ne? Prostě takhle: kapitána Patona může zachránit jen to, když se skutečný vrah přizná." Usmál se na nás na všechny. "Ale ovšem - myslím to vážně. Podívejte se, schválně jsem dnes nepozval inspektora Raglana. Nechtěl jsem mu říci, že už všechno vím - alespoň jsem mu to nechtěl říci dnes večer."

Naklonil se dopředu a náhle se jeho hlas i celá jeho osobnost změnily. Vypadal pojednou nebezpečně. "Já, který s vámi mluvím - vím, že vrah pana Ackroyda je nyní zde v této místnosti. A k tomu vrahovi nyní mluvím: Zítřka se inspektor Raglan dozví pravdu. Rozumíte?"

Rozhostilo se naprosté ticho. Do něho vstoupila bretonská stařena s telegramem na malém podnosu. Poirot ho otevřel.

Vtom se ozval zvučný Bluntův hlas: "Říkáte, že vrah je tu mezi námi? A vy víte, kdo to je?"

Poirot si přečetl telegram. Pak jej zmačkal v ruce. "Teď, teď to vím," řekl a ukázal na zmačkaný papír.

"Co je to?" otázal se Raymond.

"Telegram z lodi plující do Spojených států."

Nastalo hrobové ticho. Poirot vstal a uklonil se. "Messieurs et mesdames. Tato schůzka skončila. Pamatujte si: Ráno se inspektor Raglan dozví pravdu." 25. KAPITOLA

Celá pravda

Nenápadným pohybem mi Poirot naznačil, abych zůstal. Uposlechl jsem, přešel jsem ke krbu a roztržitě jsem nohou poštuchoval polena.

Byl jsem zmaten. Poprvé jsem neměl ani tušení, jak to Poirot myslí. Na okamžik jsem byl v pokušení považovat jeho výjev, jehož jsem byl právě svědkem, za bombastickou exhibici, za ukázkou Poirotova komediantství, jímž se chtěl dělat zajímavým a důležitým. Ale chtě nechtě jsem

v tom vytužil reálné jádro. V jeho slovech byla skutečná hrozba - zcela nesporně nelíčená. Ale stále ještě jsem byl přesvědčen, že je na úplně falešné stopě.

Když za posledním hostem zapadly dveře, přistoupil Poirot ke krbu. "Tak co, příteli," řekl vlídně, "co vy si o tom všem myslíte?"

"Nevím, co si mám myslet," řekl jsem po pravdě. "Jaký to má smysl? Proč jste nešel s pravdou rovnou k inspektoru Raglanovi, místo abyste vraha tak složitě varoval?"

Poirot usedl a přitáhl si krabici s útlými ruskými papirosami. Chvilí beze slova kouřil. "Použijte svých šedých mozkových buněk. Ve všem, co činím, je vždycky obsažena výstraha."

Zaváhal jsem a pak jsem řekl pomalu: "Především mám dojem, že sám nevíte, kdo je viník, ale že jste si jist, že se nalézá mezi osobami, které tu byly dnes přítomny. Vaše slova měla na neznámém vrahovi vynutit přiznání?" Poirot pochvalně kývl hlavou. "Chytrý nápad, ale není to tak."

"Myslel jsem, že mu chcete namluvit, že znáte pravdu, a tím ho vylákat z úkrytu - i když ne nutně proto, aby se přiznal. Mohl se pokusit vás umlčet, jako předtím umlčel Ackroyda - abyste už nemohl zítra ráno nic podniknout."

"Past, v níž bych sám byl vnadidlem! Merci, mon ami, ale na to nejsem dost velký hrdina."

"Pak vám tedy nerozumím. To se nebojíte, že vám vrah unikne, když ho takhle varujete?" Poirot zavrtěl hlavou. "Nemůže uniknout," řekl vážně. "Zbývá mu jen jediná cesta - a ta cesta nevede ke svobodě."

"Vy si opravdu myslíte, že jeden z těch lidí, co tu dnes večer byli, spáchal vraždu?" otázal jsem se s nevírou.

"Ano, mon ami."

"Kdo z nich?"

Chvilí bylo ticho. Pak Poirot zahodil oharek papirosy do krbu a začal tichým uvážlivým hlasem: "Projdu teď s vámi touž cestou, kterou jsem předtím prošel sám. Budete mě sledovat krok za krokem a uvidíte, jak všechna fakta ukazují

zcela jednoznačně na jednu osobu. Nejprve zvlášť upoutaly mou pozornost dva fakty a jedna menší časová nesrovnalost. První fakt byla ta telefonická zpráva. Kdyby byl vrahem Ralf Paton, pak by ta telefonická zpráva neměla žádný smysl, byla by absurdní. Proto, řekl jsem si, Ralf Paton není vrah. Ujistil jsem se, že nemohl volat nikdo z domu, ale přesto jsem byl přesvědčen, že vraha musím hledat mezi lidmi, kteří ten večer v domě byli. A tak jsem dospěl k závěru, že tu telefonickou zprávu musel volat nějaký spolupachatel. Takové

řešení se mi však nechtělo líbit, a proto jsem je zatím ponechal stranou. Potom jsem si položil otázku, jaký důvod měla ta telefonická zpráva? Těžká

otázka. Mohl jsem ten důvod posuzovat jen podle účinku, který vyvolala. A ten záležel v tom, že vražda byla objevena ještě ten den večer, místo aby - jak se dalo očekávat - byla objevena až příští den ráno. Souhlasíte s tím?"

"Ano," připustil jsem nejistě. "Ano. Jak jste správně řekl, vzhledem k tomu, že pan Ackroyd dal příkaz, aby večer nebyl rušen, nebylo pravděpodobné, že by někdo ještě večer do pracovny vešel."

"Tres bien. To nám to jde, vidíte? Ale pořád ještě to nebylo jasné. V čem byla výhoda toho, že zločin bude objeven ještě v noci, a ne až ráno? Napadlo mě

jedině to, že si tak vrah zajistil, aby vražda byla objevena v určitém hodinu, kdy věděl, že bude sám přítomen, až budou dveře vylomeny - nebo aspoň

bezprostředně potom. A teď přicházíme k druhému faktu - k tomu křeslu odtaženému od

zdi. Inspektor Raglan tomu nepřikládal žádný význam. Já jsem to naopak hned od začátku považoval za velice významné.

Vy jste k svému rukopisu připojil i přesný plánec pracovny. Kdybyste ho měl tuto chvíli při ruce, viděl byste, že kdyby křeslo stálo tak daleko od stěny, jak to ukázal Parker, stálo by přímo mezi dveřmi a oknem."

"To okno!" vyhrkl jsem.

"Také vás napadlo to, co mě napadlo tehdy. Napadlo mě, že křeslo bylo přemístěno tak, aby něco, co souviselo s tím oknem, nebylo od dveří vidět. Ale tuto domněnku jsem brzy opustil, protože ačkoli šlo o ušák s vysokým opěradlem, zakrýval jen nepatrnou část okna - asi tak od podlahy k dolní části okenního rámu. Ale vzpomeňte si, příteli, že pod tím oknem stál stolek s knihami a časopisy. A tento stolek byl úplně zakryt tím mohutným křeslem - a tehdy ve mně vznikla první mlhavá představa o pravdě.

Co když na tom stolku bylo něco, co neměl nikdo vidět? Něco, co tam umístil vrah? Tehdy jsem ještě ani netušil, co to mohlo být. Ale něco jsem o tom předmětu přece jen věděl. Například že to bylo něco, co vrah nemohl odnést s sebou v okamžiku, kdy vraždu spáchal. Zároveň bylo bezpodmínečně nutné, aby to bylo odstraněno co nejdříve po objevení zločinu. Odtud ona telefonická zpráva, která vrahovi umožnila, aby byl osobně přítomen, až bude vražda objevena. Uvažme, že než se dostavila policie, byly na místě přítomny čtyři osoby. Vy, Parker, major Blunt a Raymond. Parkera jsem ihned vyloučil, protože ať aby se na vraždu přišlo kdykoli, on by u toho byl docela určitě. On mi také řekl o tom posunutém křesle. Tak tedy Parker byl mimo podezření (ovšem jen pokud jde o vraždu. Stále ještě jsem si myslel, že je vyděrač). Zato Raymond a Blunt zůstávali i nadále v podezření, protože kdyby byla vražda objevena časně ráno, mohlo by se jim stát, že by se na místo činu nedostali včas, aby zabránili objevení onoho předmětu na stole pod oknem.

Jaký předmět to tedy byl? Slyšel jste dnes večer mou teorii o tom zaslechnutém úryvku rozhovoru? Jakmile jsem se dověděl o návštěvě zástupce diktafonové firmy, zakořenila se v mé mysli představa diktafonu. Slyšel jste, co jsem před necelou půlhodinou říkal v tomto pokoji. Všichni s mou teorií souhlasili - ale jeden zásadní fakt jim zřejmě unikl. Vycházíme-li z předpokladu, že Ackroyd ten večer použil diktafon - proč se žádný diktafon nenašel?"

"Na to jsem nepomyslel," řekl jsem.

"Víme, že panu Ackroydovi byl dodán diktafon. Ale nikde mezi jeho věcmi žádný diktafon nebyl. Takže když někdo něco odstranil z toho stolu - proč to něco nemohl být právě diktafon? Ale tím ještě nebyla otázka plně vyřešena. Pozornost všech přítomných byla přirozeně upoutána na zavražděného. Takže kdokoli mohl nepozorovaně přistoupit ke stolu. Ovšem takový diktafon je přece jen objemný

předmět - nedá se nenápadně strčit do kapsy. Proto tam muselo být nějaké zavazadlo, do něhož by se přístroj vešel.

Chápete, kam mířím? Postava vraha se rýsuje čím dál zřetelněji. Osoba, která byla ihned na místě, ale která tam být nemusela, kdyby byla vražda objevena až druhý den ráno. Osoba, která měla s sebou zavazadlo, do něhož by se vešel diktafon." Přerušil jsem ho: "Ale proč by diktafon odnášel? Jaký by to mělo smysl?"

"Jste jako Raymond. Považujete za samozřejmé, že to, co bylo o půl desáté z pracovny slyšet, byl hlas pana Ackroyda, jak mluví do diktafonu. Vy do něho mluvíte, že ano? A pak někdy později ho nějaký tajemník nebo písarka zase spustí a váš hlas znovu promluví."

"To myslíte -" zajíkl jsem se.

Poirot přikývl. "Ano, tak si to myslím. O půl desáté byl pan Ackroyd mrtev. To nebyl

lidský hlas, ale diktafon."

"A diktafon spustil vrah. To znamená, že byl v tu dobu v pracovně?"

"Snad. Ale nesmíme vyloučit možnost nějakého mechanismu - něčeho na způsob automatické spouště u fotoaparátu nebo možná i jen pouhého budíku. V tom případě však musíme dodat k předpokládanému portrétu vraha dvě další charakteristiky. Musí to být někdo, kdo věděl, že si pan Ackroyd koupil diktafon, a zároveň někdo s potřebnou znalostí mechaniky.

Dospěl jsem ve svých úvahách až sem, když byly objeveny šlápoty na okenní římse. Měl jsem na vybranou tři eventuality: 1. Mohl je skutečně zanechat Ralf Paton. Ten večer byl v blízkosti domu. Mohl tedy vlézt oknem do pracovny a tam nalézt mrtvého otčima. To byla první hypotéza. 2. Šlápoty mohl zanechat někdo, kdo měl náhodou na podrážkách stejný druh cvočků jako Ralf. Jenže obyvatelé domu měli vesměs podrážky z pěnové gumy a odmítám věřit v takovou náhodu, že by někdo zvenčí měl stejné boty, jaké nosil Ralf. Jak víme od číšníce u Psa a píšťalky, měl Charles Kent na noze boty, které se na něm přímo rozpadaly'. 3. Ty šlápoty zanechal někdo, kdo chtěl úmyslně kompromitovat Ralfa Patona. Abych si tuto možnost ověřil, musel jsem si zjistit jistá fakta. Jeden pár Ralfových bot získala policie v hostinci u Tří divočáků. Ten večer je neměl na noze ani Ralf, ani nikdo jiný, protože byly dole u čističe. Policie se domnívala, že Ralf měl na noze podobný pár, a já jsem zjistil, že Ralf měl takové boty skutečně dvoje. Ovšem aby se tato má teorie mohla ukázat správnou, byl by musel vrah mít na noze Ralfovy boty - a v tom případě byl Ralf musel vlastnit ještě nějaký třetí pár obuvi. Bylo krajně nepravděpodobné, že by s sebou vozil tři páry úplně stejných polobotek, a proto ten třetí pár byly patrně vysoké boty. Požádal jsem vaši slečnu sestru, aby mi to zjistila - přičemž jsem kladl zvláštní důraz na jejich barvu, abych - to přiznávám - abych skryl pravý důvod, proč se ptám. Víte, jak její pátrání dopadlo. Ralf měl na noze vysoké boty. První, na co jsem se ho včera ráno zeptal, když ke mně přijel, co měl tehdy na nohou. Ihned mi odpověděl, že měl vysoké boty - a že je ostatně má na noze dosud, protože prostě

žádné jiné s sebou nemá.

Tak se dostáváme o krok dál k popisu vraha: je to osoba, která měla možnost ten den odnést Ralfovy polobotky od Tří divočáků."

Odmlčel se a pak pronesl o něco hlasitěji:

"A je tu ještě něco. Vrah musel také mít příležitost vytáhnout dýku ze zaskleného stolku. Můžete namítnout, že to mohl udělat kdokoli z domu, ale vzpomeňte si, že slečna Ackroydová prohlásila docela určitě, že dýka ve stolku nebyla, když se do něho dívala."

Poirot se znovu odmlčel. "A teď si to shrňme - teď, když je všechno jasné. Osoba, která byla u Tří divočáků ten den odpoledne, osoba, která znala Ackroyda natolik, aby věděla, že si koupil diktafon, osoba se smyslem pro mechaniku a která měla příležitost vzít dýku ze stolku před příchodem slečny Flory, osoba, která měla s sebou zavazadlo, do něhož by ukryla diktafon - dejme tomu černou brašnu - a která byla v pracovně sama pár minut po objevení vraždy, zatímco Parker telefonoval na policii. Zkrátka - doktor Sheppard!" 26. KAPITOLA

A nic než pravda

Půldruhé minuty bylo ticho. Pak jsem se zasmál a řekl jsem: "Vy jste se zbláznil!"

"Ba ne," řekl Poirot pokojně, "nezbláznil jsem se. To ta malá časová nesrovnalost hned od začátku obrátila mou pozornost na vás."

"Časová nesrovnalost?" pronesl jsem nechápavě.

"Ovšem. Jistě si vzpomínáte, jak všichni byli zajedno - včetně vás - že cesta od brány k domu trvá pět minut - případně méně, když se jde zkratkou k terase. A vy jste odešel z domu za deset minut devět - podle vaší i Parkerovy výpovědi - a přitom jste bránou procházel úderem

deváté. Noc byla chladná, takže nesváděla k pomalé chůzi. Proč vám tedy pětiminutová cesta trvala deset minut? Od začátku jsem si byl vědom, že naše informace o tom, že bylo okno zavřené, spočívá jen na vaší výpovědi. Ackroyd se vás zeptal, jestli jste je zavřel - ale nikdy se o tom sám nepřesvědčil. Co když okno do pracovny zavřené nebylo? Stačilo by vám těch deset minut, abyste oběhl dům, přezul se, vlezl dovnitř oknem, zabil Ackroyda a dostal se k bráně do devíti hodin? Tu teorii jsem zamítl, protože někdo tak nervózní, jako byl ten večer Ackroyd, by vás s největší pravděpodobností slyšel, jak lezete dovnitř, a bylo by došlo k zápasu. Ale co když jste zabil Ackroyda, než jste odešel, když jste ještě stál u jeho křesla? Potom jste vyšel hlavními dveřmi, doběhl si do altánu pro Ralfovy polobotky a svou brašnu, kterou jste si večer přinesl s sebou, obul si polobotky, prošel se v nich blátem a zanechal šlápoty na okenní římse, vlezl oknem, zamkl pracovnu zevnitř, doběhl zpět do altánu, zase se přezul do vlastních bot a běžel dál k bráně. (Zopakoval jsem tento váš výkon, zatímco jste vyřizoval můj vzkaz paní Ackroydové, a trvalo mi to přesně deset minut.) Pak domů - a alibi - neboť jste načasoval diktafon na půl desátou."

"Drahý příteli," řekl jsem hlasem, který mi samotnému zněl cize a nuceně, "jste přepracovaný. Ten případ vám vlezl na mozek. Co bych proboha získal, kdybych Ackroyda zabil?"

"Bezpečí. To vy jste vydíral paní Ferrarsovou. Kdo mohl lépe vědět, že zabila svého manžela, než jeho ošetřující lékař? Když jste mě tehdy na zahradě poprvé oslovil, zmínil jste se, že jste asi tak před rokem zdědil nějaké peníze. Nepodařilo se mi nalézt nejmenší stopu po tom, že byste něco zdědil. Musel jste si něco vymyslet, abyste odůvodnil těch dvacet tisíc liber od paní Ferrarsové. Žádné štěstí vám nepřinesly. Většinu jste prodělal ve spekulacích - a pak jste přitáhl šroub příliš silně a paní Ferrarsová zvolila únik, který jste nečekal. Kdyby se to byl pan Ackroyd dověděl, neměl by s vámi slitování - a vy jste byl navždy zničen."

"A co ta telefonická zpráva?" otázal jsem se, snaže se vzpamatovat.

"Předpokládám, že pro ni máte uspokojivé vysvětlení?"

"Přiznám se vám, že to byl největší balvan v cestě, když jsem zjistil, že někdo vám opravdu volal z nádraží. Nejdříve jsem se domníval, že jste si to všechno vymyslel. To ovšem bylo od vás velice mazané zdokonalení. Potřeboval jste záminku, jak se dostat do Fernly, abyste mohl sám mrtvolu objevit, a tak měl možnost odstranit diktafon, na němž záviselo vaše alibi. Měl jsem velice mlhavé

ponětí, jak to asi fungovalo, když jsem poprvé navštívil vaši slečnu sestru a ptal se jí na pacienty, které ten pátek ráno viděla. Tehdy jsem ještě ani nepomyslel na slečnu Russellovou, jejíž návštěva u vás byla šťastnou shodou okolností, protože odvedla pozornost od skutečného smyslu mých otázek. Našel jsem, co jsem hledal. Mezi vašimi pacienty byl tehdy ráno i stevard z americké

lodi. Kdo jiný by tak zaručeně odjížděl nočním rychlíkem do Liverpoolu? Pak už bude na širém moři a hezky z cesty. Všiml jsem si, že v sobotu vyplouval Orion, a když jsem si zjistil jméno toho stewarda, poslal jsem mu radiogram s jistým dotazem. Tady je odpověď, která mi právě před chvilkou došla." Podal mi blanket. Stálo na něm: "Správně. Požádán dr. Sheppardem o doručení

písemného vzkazu pacientovi. Ať zavolám odpověď z nádraží. Odpověď zněla: odpověď žádná."

"Byl to mazaný nápad," řekl Poirot. "Telefonát byl nefalšovaný. Vaše slečna sestra vás viděla, jak vzkaz přijímáte. Ale o tom, co bylo doopravdy řečeno, jsem měl jen jediné svědectví - vaše!"

Zívl jsem. "Tohle všechno," řekl jsem, "je velice zajímavé - ale sotva prakticky proveditelné."

"Myslíte? Pamatujte si, co jsem řekl: ráno se inspektor Raglan dozví pravdu. Ale v zájmu vaší ubohé slečny sestry jsem ochoten vám poskytnout možnost jiného východiska. Například požití nadměrné dávky prášků pro spaní. Rozumíte mi? Ale kapitán Ralf Paton musí být plně očištěn, cela va sans dire. Navrhoval bych, abyste dokončil ten svůj zajímavý spis - ale už bez zamlčování."

"Máte zřejmě spoustu dobrých nápadů," poznamenal jsem. "Už jste opravdu skončil?"

"Teď když jste mi to připomněl, je tu opravdu ještě něco. Bylo by od vás velice nemoudré, kdybyste se mě pokusil umlčet, jako jste umlčel Rogera Ackroyda. S něčím takovým si nikdo na Hercula Poirota nepřijde, rozuměl jste?"

"Drahý příteli," řekl jsem a pousmál jsem se. "Ať jsem jaký jsem, ale hlupák nejsem." Vstal jsem. "Tak, tak," řekl jsem a lehce jsem zívln, "je čas, abych šel domů. Děkuji za nesmírně zajímavý a poučný večer."

Poirot rovněž vstal, a když jsem vycházel z místnosti, uklonil se mi se svou obvyklou zdvořilostí.

27. KAPITOLA

Apologia

Pět hodin ráno. Jsem nesmírně unaven - ale svou práci jsem dokončil. Ruka mě bolí od psaní.

Zvláštní ukončení spisu. Měl jsem v úmyslu ho jednou uveřejnit jako příběh jedné z Poirotových proher. Jak podivné se věci někdy vybarví.

Celou dobu jsem měl zlé tušení, od okamžiku, kdy jsem uviděl Ralfa a paní

Ferrarsovou v důvěrném rozhovoru. Tehdy jsem se domníval, že se mu svěřuje se svým trápením, ukázalo se, že jsem se dokonale mýlil, ale ta myšlenka mě

neopouštěla ani poté, co jsem ten večer vstoupil do Ackroydovy pracovny, a trvala, dokud mi neřekl, jak se věci mají.

Chudák Ackroyd. Stejně jsem rád, že jsem mu poskytl šanci a naléhal na něho, aby si ten dopis přečetl, než bude pozdě. Na druhé straně, mám-li být upřímný - copak jsem podvědomě nevěděl, že u takového paličáka, jako je on, je to nejlepší

způsob, jak dokázat, aby si dopis nepřečetl? Jeho tehdejší nervozita byla zajímavá z psychologického hlediska. Tušil, že mu hrozí nebezpečí, ale ani ho nenapadlo podezřívat mne.

Na tu dýku jsem přišel dodatečně. Vzal jsem si původně s sebou takovou šikovnou malou zbraň, ale když jsem v zaskleném stolku uviděl tu dýku, hned mi napadlo, oč bude lepší, když použiji zbraň, kterou nelze vystopovat ke mně. Asi jsem hned od počátku měl v úmyslu ho zavraždit. Jakmile jsem se dověděl o sebevraždě paní Ferrarsové, byl jsem přesvědčen, že mu před smrtí všechno řekla. Když jsem ho dopoledne potkal tak zamračeného, řekl jsem si, že už možná zná

pravdu, ale že se nemůže odhodlat jí uvěřit a že mi chce dát možnost, abych to vyvrátil.

Tak jsem tedy šel domů a učinil jsem příslušná opatření. Kdyby se Ackroydovy starosti týkaly jenom Ralfa - dobrá, nic se nestalo. Diktafon mi Ackroyd před dvěma dny dal, abych mu ho seřídil. Něco se mu na něm porouchalo a já jsem se mu nabídl, že se mu na to podívám sám, a ať přístroj nevrací. Seřídil jsem ho, jak jsem potřeboval, a vzal ho večer s sebou ve své brašně.

Myslím, že jsem to napsal docela pěkně. Jak bych to mohl říci obratněji než

takto: "Bylo za dvacet minut devět, když Parker dopis přinesl. Bylo přesně za deset minut celá, když jsem Ackroyda opustil, s dopisem stále ještě nedočteným. Chvilí jsem zůstal stát s rukou na klice a ohlédl jsem se, zda jsem na nic nezapomněl."

Ano, je to takhle pravda. Ale co kdybych za první větou jednu řádku vytečkoval?

Položil by si někdo otázku, co se vlastně odehrálo v těch vynechaných desíti minutách?

Když jsem se tehdy ohlédl od dveří, byl jsem úplně spokojen. Na nic jsem nezapomněl.

Diktafon stál na stole pod oknem, nařízen, aby spustil o půl desáté

(mechanismus toho zařízení byl chytře vymyšlen - zakládal se na principu budíku), křeslo bylo vysunuto do místnosti, aby diktafon nebylo od dveří vidět. Přiznám se, že mnou značně otřásl, když jsem se hned za dveřmi srazil s Parkerem. Ten fakt jsem věrně zaznamenal.

Všimněte si pak závěrečné volby slov, když mluvím o tom, jak po nalezení mrtvoly jsem poslal Parkera, aby zatelefonoval na policii: "Udělal jsem to málo, co bylo třeba udělat!"

Opravdu to bylo docela málo - jen jsem strčil diktafon do brašny a křeslo odstrčil na původní místo. Ve snu mě nenapadlo, že si Parker toho křesla všimne. Logicky měl být tak vyjevený z mrtvoly, že by pro nic jiného neměl oči. Zkrátka, nepočítal jsem s komplexem školeného sloužícího. Bohužel jsem nemohl předvídat Flořinu výpověď, že viděla strýce živého ve tři čtvrtě na deset. To mě dokonale zmátlo. Vlastně v celém průběhu vyšetřování mě

spousta věcí zoufale mátl. Jako by se o to kdekdo nějak přičinil. Ale nejvíc ze všeho jsem se bál Karolíny. Měl jsem strach, že mi na to přijde. Například jak tehdy mluvila o tom mém "slabošském rysu". Nu, ale teď už se pravdu nikdy nedozví. Je tu, jak říkal Poirot, ještě jedno východisko...